

585 / 5
1995 / 3

ISSN 0203 - 2023

1995

№№ 31-33

საქართველოს პარლამენტის

უწყებები

თბილისი

საქართველოს პარლამენტის უწყებები

№31-33(648-650) აგვისტო-ოქტომბერი

1995 წელი

შინაარსი

აგვისტო განყოფილება პირველი

664 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამოყენების წესის თაობაზე“ დადგენილებაში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ“

665 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“

666 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“

667 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“

668 საქართველოს კონსტიტუცია

669 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

670 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

ბანყოშილაბა პირობა

საქართველოს პარლამენტის განცხადება

სექტემბერი

671 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“

672 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

673 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“

674 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

675 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის და წევრების არჩევის წესის შესახებ“

676 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ“

677 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ორი წევრის არჩევის შესახებ“

678 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს რესპუბლიკის საკონსტიტუციო კომისიის გაუქმების შესახებ“

679 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გაუქმების შესახებ“

680. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საშემოდგომო სესიის დაწყების თარიღის შესახებ“

681 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების ღებულების“ ძალდაკარგულად ცნობის შესახებ“

682 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “ივორ გიორგაძის საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან განთავისუფლების შესახებ“

683 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “საქართველოს რესპუბლიკაში საგზაო ფონდის შესახებ“

684 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს რეს-

პუბლიკაში საგზაო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის ამოქმედების თაობაზე“

685 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს ძალოვანი სტრუქტურების შემადგენლობის განსაზღვრის, ფუნქციების გამოყენისა და გადანაწილების, საჭიროების შემთხვევაში რეორგანიზაციის შესახებ“

686 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ ცვლილებისა და დამატების შესახებ“

687 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით“ საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

688 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით“ საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

689 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ“

690 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

ოქტომბერი

691 საქართველოს პარლამენტის დადგენილება “ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

692 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ“

693 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “აფხაზეთის ინვალიდთა და ლტოლვილთა დახმარების ასოციაცია “დაბრუნების“ საბიუჯეტო გადასახადებისაგან გათავისუფლების შესახებ“

ანბანურ-საბნობრივი საბიუჯეტო

ავგისტო

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

664 “ამნისტიის შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის
გამოყენების წესის თაობაზე“ დადგენილებაში ცვლილებებისა
და დამატებების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“ამნისტიის შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამო-
ყენების წესის თაობაზე საქართველოს პარლამენტის 1995 წლის 2
ივნისის დადგენილებაში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები და დამა-
ტებები:

1. მე-5 მუხლში სიტყვების “თავს არიდებენ გამოძიებას ან გაიქცნენ
თავისუფლების აღკვეთის” შემდეგ დაემატოს სიტყვები “ან შრომაში
სავალდებულო ჩაბმის”.

2. მე-7 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მეორე ნაწილი: “ამნის-
ტიის შესახებ” კანონის მე-3 მუხლი არ შეეხებათ მხოლოდ იმ მსჯავრ-
დებულებს, რომელთაც სასამართლომ საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის
სამართლის კოდექსის 45-ე მუხლის გამოყენებით სასჯელი განუსაზღვრა
ისეთი მძიმე დანაშაულისათვის, რომლისთვისაც კანონით სანქციის მინიმუმი
ხუთ წელზე მეტია”.

3. “ამნისტიის შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მო-
ქმედების ვადა გაგრძელდეს ერთი თვით – 1995 წლის 2 სექტემბრამდე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ილჟარდ შეჰარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 1 აგვისტო.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

665 “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ” საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ” საქართველოს პარლამენტის 1995 წლის 4 ივლისის დადგენილების (1995 წლის 25 ივლისის რედაქციით) პირველ პუნქტში სიტყვები “3 აგვისტომდე” შეიცვალოს სიტყვებით “10 აგვისტომდე”, ხოლო მეორე პუნქტში სიტყვები “10 აგვისტომდე” – სიტყვებით “17 აგვისტომდე”.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ილჟარდ შაჰარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 3 აგვისტო.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

666 “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ” საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ” საქართველოს პარლამენტის დადგენილების (1995 წლის 3 აგვისტოს რედაქციით) პირველ პუნქტში სიტყვები “10 აგვისტომდე” შეიცვა-

ლოს სიტყვებით “17 აგვისტომდე“, ხოლო მეორე პუნქტში სიტყვები “10 აგვისტომდე“ – სიტყვებით “22 აგვისტომდე“.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

მდუარე შიშვარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 10 აგვისტო.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

667 “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 1995 წლის 10 აგვისტოს დადგენილების პირველ პუნქტში სიტყვები “17 აგვისტომდე“ და “22 აგვისტომდე“ შეიცვალოს სიტყვებით “30 აგვისტომდე“.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე.

სახელმწიფოს მეთაური

მდუარე შიშვარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 23 აგვისტო.

668 საქართველოს კონსტიტუცია

საქართველოს მოქალაქენი, რომელთა ურყევი ნებაა დაამკვიდრონ დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება, ეკონომიკური თავისუფლება, სოციალური და სამართლებრივი სახელმწიფო, უზრუნველყონ ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებული უფლებანი და თავისუფლებანი, განამტკიცონ სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა და სხვა ხალხსთან მშვიდობიანი ურთიერთობა, ეყრდნობიან რა ქართველი ერის მრავალსაუკუნოვანი სახელმწიფოებრიობის ტრადიციებსა და საქართველოს 1921 წლის კონსტიტუციის ძირითად პრინციპებს, საქვეყნოდ აცხადებენ ამ კონსტიტუციას.

თავი პირველი

მუხლი 1.

ზოგადი დებულებები

1. საქართველო არის დამოუკიდებელი, ერთიანი და განუყოფელი სახელმწიფო, რაც დადასტურებულია 1991 წლის 31 მარტს ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე, მათ შორის აფხაზეთის ასსრ-ში და ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში ჩატარებული რეფერენდუმით და 1991 წლის 9 აპრილის საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტით.
2. საქართველოს სახელმწიფოს პოლიტიკური წყობილების ფორმა არის დემოკრატიული რესპუბლიკა.
3. საქართველოს სახელმწიფოს სახელწოდებაა "საქართველო".

მუხლი 2.

1. საქართველოს სახელმწიფოს ტერიტორია განსაზღვრულია 1991 წლის 21 დეკემბრის მდგომარეობით. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა დადასტურებულია საქართველოს კონსტიტუციითა და კანონებით, აღიარებულია სახელმწიფოთა მსოფლიო თანამეგობრობისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ.
2. საქართველოს სახელმწიფოს ტერიტორიის გასზვიება აკრძალულია. სახელმწიფოს საზღვრების შეცვლა შეიძლება მხოლოდ მეზობელ სახელმწიფოსთან დადებული ორმხრივი შეთანხმებით.
3. საქართველოს ტერიტორიული სახელმწიფოებრივი მოწყობა განისაზღვრება კონსტიტუციური კანონით უფლებამოსილებათა გამიჯვნის პრინციპის საფუძველზე ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე საქართველოს იურისდიქციის სრულად აღდგენის შემდეგ.
4. საქართველოს მოქალაქეები ადგილობრივი მნიშვნელობის საქმეებს აწესრიგებენ თვითმმართველობის მეშვეობით სახელმწიფოს სუვერენიტეტის შეუღახავად. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების შექმნის წესი, უფლებამოსილება და სახელმწიფო ორგანოებთან ურთიერთობა განისაზღვრება ორგანული კანონით.

მუხლი 3.

1. მხოლოდ საქართველოს უმაღლეს სახელმწიფო ორგანოთა განსაკუთრებულ გამგებლობას მიეკუთვნება:

ა) კანონმდებლობა საქართველოს მოქალაქეების, ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა, ემიგრაციისა და იმიგრაციის, ქვეყანაში შემოსვლისა და გასვლის, საქართველოში სხვა სახელმწიფოების მოქალაქეთა და მოქალაქეების არმქონე პირთა დროებით ან მუდმივად ყოფნის შესახებ;

ბ) სახელმწიფოს საზღვრების სტატუსი, რეჟიმი და დაცვა; ტერიტორიული წყლების, საჰაერო სივრცის, კონტინენტური შეღწევისა და განსაკუთრებული ეკონომიკური ზონის სტატუსი, მათი დაცვა;

გ) სახელმწიფოს თავდაცვა და უშიშროება, სამხედრო ძალები, სამხედრო მრეწველობა და იარაღით ვაჭრობა;

დ) ომისა და ზავის საკითხები; საგანგებო და საომარ მდგომარეობათა სამართლებრივი რეჟიმის დადგენა და შემოღება;

ე) საგარეო პოლიტიკა და საერთაშორისო ურთიერთობანი;

ვ) საგარეო ვაჭრობა, საბაჟო და სატარიფო რეჟიმები;

ზ) სახელმწიფო ფინანსები და სახელმწიფო სესხი; ფულის მოჭრა; საბანკო, საკრედიტო, სადაზღვევო და საგადასახადო კანონმდებლობა;

თ) სტანდარტები და ეტალონები; გეოდეზია და კარტოგრაფია; ზუსტი დროის დადგენა; სახელმწიფო სტატისტიკა;

ი) ერთიანი ენერგეტიკული სისტემა და რეჟიმი; კავშირგაბმულობა; სავაჭრო ფლოტი; გემთა აღმები; საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ნავსადგურები, აეროპორტები და აეროდრომები; საჰაერო სივრცის, ტრანზიტისა და საჰაერო ტრანსპორტის კონტროლი, საჰაერო ტრანსპორტის რეგისტრაცია; მეტეოროლოგიური სამსახური; გარემოს მდგომარეობაზე დაკვირვების სისტემა;

კ) სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის რკინიგზა და საავტომობილო გზები;

ლ) თევზჭერა ოკეანესა და ღია ზღვაში;

მ) სასაზღვრო-სანიტარიული კორდონი;

ნ) ფარმაცევტული პრეპარატების კანონმდებლობა;

ო) საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლების ატესტაცია და აკრედიტაცია; კანონმდებლობა აკადემიური, სამეცნიერო, პროფესიული წოდებებისა და ხარისხების შესახებ;

- 3) ინტელექტუალური საკუთრების კანონმდებლობა;
 - ჟ) სავაჭრო, სისხლის სამართლის, სამოქალაქო სამართლის, ადმინისტრაციული და შრომის სამართლის, სასჯელის აღსრულებისა და საპროცესო კანონმდებლობა;
 - რ) კრიმინალური პოლიცია და გამოძიება;
 - ს) მიწის, წიაღისეულის და ბუნებრივი რესურსების კანონმდებლობა;
2. ერთობლივ გამგებლობას მიკუთვნებული საკითხები ცალკე განისაზღვრება.

მუხლი 4.

1. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე შესაბამისი პირობების შექმნისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ფორმირების შემდეგ საქართველოს პარლამენტის შემადგენლობაში იქნება ორი პალატა: რესპუბლიკის საბჭო და სენატი.
2. რესპუბლიკის საბჭო შედგება პროპორციული წესით არჩეული წევრებისაგან.
3. სენატი შედგება აფხაზეთში, აჭარაში და საქართველოს სხვა ტერიტორიულ ერთეულებში არჩეული წევრებისა და საქართველოს პრეზიდენტის მიერ დანიშნული 5 წევრისაგან.
4. პალატების შემადგენლობას, უფლებამოსილებასა და არჩევის წესს განსაზღვრავს ორგანული კანონი.

მუხლი 5.

1. საქართველოში სახელმწიფო ხელისუფლების წყაროა ხალხი. სახელმწიფო ხელისუფლება ხორციელდება კონსტიტუციით დადგენილ ფარგლებში.
2. ხალხი თავის ძალაუფლებას ახორციელებს რეფერენდუმის, უშუალო დემოკრატიის სხვა ფორმებისა და თავისი წარმომადგენლების მეშვეობით.
3. არავის არა აქვს უფლება მიითვისოს ან უკანონოდ მოიპოვოს ხელისუფლება.
4. სახელმწიფო ხელისუფლება ხორციელდება ხელისუფლების დანაწილების პრინციპზე დაყრდნობით.

მუხლი 6.

1. საქართველოს კონსტიტუცია სახელმწიფოს უზენაესი კანონია. ყველა სხვა სამართლებრივი აქტი უნდა შეესაბამებოდეს კონსტიტუციას.

2. საქართველოს კანონმდებლობა შეესაბამება საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებსა და ნორმებს. საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებას ან შეთანხმებას, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას, აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა შიდასახელმწიფოებრივი ნორმატიული აქტების მიმართ.

მუხლი 7.

სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვალ და უზენაეს ადამიანურ ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდული არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართლით.

მუხლი 8.

საქართველოს სახელმწიფო ენა არის ქართული, ხოლო აფხაზეთში – აგრეთვე აფხაზური.

მუხლი 9.

სახელმწიფო აღიარებს ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიის განსაკუთრებულ როლს საქართველოს ისტორიაში, ამასთან ერთად აცხადებს რწმენისა და აღმსარებლობის სრულ თავისუფლებას, ეკლესიის დამოუკიდებლობას სახელმწიფოსაგან.

მუხლი 10.

საქართველოს დედაქალაქი არის თბილისი.

მუხლი 11.

საქართველოს სახელმწიფო სიმბოლოები დადგენილია ორგანული კანონით.

თავი მეოთხე

საქართველოს მოქალაქეობა. ადამიანის ძირითადი უფლებანი და თავისუფლებანი

მუხლი 12.

1. საქართველოს მოქალაქეობა მოიპოვება დაბადებით და ნატურალიზაციით.
2. საქართველოს მოქალაქე იმავდროულად არ შეიძლება იყოს სხვა სახელმწიფოს მოქალაქე.
3. საქართველოს მოქალაქეობის მოპოვებისა და დაკარგვის წესი განისაზღვრება ორგანული კანონით.

მუხლი 13.

1. საქართველო მფარველობს თავის მოქალაქეს განურჩევლად მისი ადგილსამყოფელისა.
2. მოქალაქეობის ჩამორთმევა დაუშვებელია.
3. საქართველოდან საქართველოს მოქალაქის გაძევება დაუშვებელია.
4. საქართველოს მოქალაქის უცხო სახელმწიფოსათვის გადაცემა დაუშვებელია, გარდა საერთაშორისო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. გადაწყვეტილება მოქალაქის გადაცემის შესახებ შეიძლება გასაჩივრდეს სასამართლოში.

მუხლი 14.

ყველა ადამიანი დაბადებით თავისუფალია და კანონის წინაშე თანასწორია განურჩევლად რასისა, კანის ფერისა, ენისა, სქესისა, რელიგიისა, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და წოდებრივი მდგომარეობისა, საცხოვრებელი ადგილისა.

მუხლი 15.

1. სიცოცხლე ადამიანის ხელშეუვალი უფლებაა და მას იცავს კანონი.
2. სასჯელის განსაკუთრებული ღონისძიება — სიკვდილით დასჯა,

მის სრულ გაუქმებამდე, შეიძლება გათვალისწინებულ იქნეს ორგანული კანონით სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის. ამ სასჯელის შეფარდების უფლება აქვს მხოლოდ საქართველოს უზენაეს სასამართლოს.

მუხლი 16.

ყველას აქვს საკუთარი პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლება.

მუხლი 17.

1. ადამიანის პატივი და ღირსება ხელშეუვალია.
2. დაუშვებელია ადამიანის წამება, არაჰუმანური, სასტიკი ან პატივისა და ღირსების შემლახველი მოპყრობა და სასჯელის გამოყენება.

მუხლი 18.

1. ადამიანის თავისუფლება ხელშეუვალია.
2. თავისუფლების აღკვეთა ან პირადი თავისუფლების სხვაგვარი შეზღუდვა დაუშვებელია სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე.
3. ადამიანის დაკავება დასაშვებია კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში საგანგებოდ. უფლებამოსილი პირის მიერ. დაკავებული თუ სხვაგვარად თავისუფლებაშეზღუდული პირი უნდა წარედგინოს სასამართლოს განსჯადობის მიხედვით არა უგვიანეს 48 საათისა. თუ მომდევნო 24 საათის განმავლობაში სასამართლო არ მიიღებს გადაწყვეტილებას დაპატიმრების ან თავისუფლების სხვაგვარი შეზღუდვის შესახებ, პირი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.
4. დაუშვებელია დაკავებული თუ სხვაგვარად თავისუფლებაშეზღუდული პირის ფიზიკური ან ფსიქიკური იძულება.
5. დაკავებულ ან დაპატიმრებულ პირს დაკავების ან დაპატიმრებისთანავე უნდა განემართოს მისი უფლებები და თავისუფლების შეზღუდვის საფუძველი. მას დაკავების ან დაპატიმრებისთანავე შეუძლია მოითხოვოს - დამცველის დახმარება, რაც უნდა დაკმაყოფილდეს.
6. დანაშაულის ჩადენაში ეჭვმიტანილის დაკავების ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 72 საათს, ხოლო ბრალდებულის წინასწარი პატიმრობა - 9 თვეს.

7. ამ მუხლის მოთხოვნათა დარღვევა ისჯება კანონით. უკანონოდ დაკავებულ ან დაპატიმრებულ პირს აქვს კომპენსაციის მიღების უფლება.

მუხლი 19.

1. ყოველ ადამიანს აქვს სიტყვის, აზრის, სინდისის, აღმსარებლობისა და რწმენის თავისუფლება.

2. დაუშვებელია ადამიანის დევნა სიტყვის, აზრის, აღმსარებლობის ან რწმენის გამო, აგრეთვე მისი იძულება გამოთქვას თავისი შეხედულება. მათ შესახებ.

3. დაუშვებელია ამ მუხლში ჩამოთვლილ თავისუფლებათა შეზღუდვა, თუ მათი გამოვლინება არ ლახავს სხვათა უფლებებს.

მუხლი 20.

1. ყოველი ადამიანის პირადი ცხოვრება, პირადი საქმიანობის ადგილი, პირადი ჩანაწერი, მიმოწერა, საუბარი სატელეფონო და სხვა სახის ტექნიკური საშუალებით, აგრეთვე ტექნიკური საშუალებებით მიღებული შეტყობინებანი ხელშეუხებელია. აღნიშნული უფლებების შეზღუდვა დაიშვება სასამართლოს გადაწყვეტილებით ან მის გარეშეც, კანონით გათვალისწინებული გადაუდებელი აუცილებლობისას.

2. არავის არა აქვს უფლება შევიდეს საცხოვრებელ ბინაში და სხვა მფლობელობაში მფლობელ პირთა ნების საწინააღმდეგოდ, აგრეთვე ჩაატაროს ჩხრეკა, თუ არ არის სასამართლოს გადაწყვეტილება ან კანონით გათვალისწინებული გადაუდებელი აუცილებლობა.

მუხლი 21.

1. საკუთრება და მემკვიდრეობის უფლება აღიარებული და უზრუნველყოფილია. დაუშვებელია საკუთრების, მისი შეძენის, გასხვისების ან მემკვიდრეობით მიღების საყოველთაო უფლების გაუქმება.

2. აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის დასაშვებია პირველ პუნქტში აღნიშნულ უფლებათა შეზღუდვა კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით.

3. აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის საკუთრების ჩამორთმევა დასაშვებია კანონით პირდაპირ დადგენილ შემთხვევებში, სასა-

მართლოს გადაწყვეტილებით ან ორგანული კანონით დადგენილი უდებელი აუცილებლობისას და მხოლოდ სათანადო ანაზღაურებით.

მუხლი 22.

1. ყველას, ვინც კანონიერად იმყოფება საქართველოში, აქვს ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე თავისუფალი მიმოსვლისა და საცხოვრებელი ადგილის თავისუფალი არჩევის უფლება.

2. ყველას, ვინც კანონიერად იმყოფება საქართველოში, შეუძლია თავისუფლად გავიდეს საქართველოდან. საქართველოს მოქალაქეს შეუძლია თავისუფლად შემოვიდეს საქართველოში.

3. ამ უფლებათა შეზღუდვა შეიძლება მხოლოდ კანონის შესაბამისად, დემოკრატიული საზოგადოების არსებობისათვის აუცილებელი სახელმწიფო უშიშროების ან საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, ჯანმრთელობის დაცვის, დანაშაულის თავიდან აცილების ან მართლმსაჯულების განხორციელების მიზნით.

მუხლი 23.

1. ინტელექტუალური შემოქმედების თავისუფლება უზრუნველყოფილია. ინტელექტუალური საკუთრების უფლება ხელშეუვალია.

2. შემოქმედებით პროცესში ჩარევა, შემოქმედებითი საქმიანობის სფეროში ცენზურა დაუშვებელია.

3. შემოქმედებითი ნაწარმოების დაყადაღება და გავრცელების აკრძალვა დაუშვებელია, თუ მისი გავრცელება არ ლახავს სხვა ადამიანის კანონიერ უფლებებს.

მუხლი 24.

1. ყოველ ადამიანს აქვს უფლება თავისუფლად მიიღოს და გაავრცელოს ინფორმაცია, გამოთქვას და გაავრცელოს თავისი აზრი ზეპირად, წერილობით ან სხვაგვარი საშუალებით.

2. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები თავისუფალია. ცენზურა დაუშვებელია.

3. სახელმწიფოს ან ცალკეულ პირებს არა აქვთ მასობრივი ინფორმაციის ან მისი გავრცელების საშუალებათა მონოპოლიზაციის უფლება.

4. ამ მუხლის პირველ და მეორე პუნქტებში ჩამოთვლილ უფლებათა განხორციელება შესაძლებელია კანონით შეიზღუდოს ისეთი პირობებით, რომლებიც აუცილებელია დემოკრატიულ საზოგადოებაში სახელმწიფო უშიშროების, ტერიტორიული მთლიანობის ან საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, დანაშაულის თავიდან ასაცილებლად, სხვათა უფლებებისა და ღირსების დასაცავად, კონფიდენციალურად აღიარებული ინფორმაციის გამჟღავნების თავიდან ასაცილებლად ან სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და მიუკერძოებლობის უზრუნველსაყოფად.

მუხლი 25.

1. ყველას, გარდა იმ პირებისა, რომლებიც არიან სამხედრო ძალების, პოლიციისა და უშიშროების სამსახურის შემადგენლობაში, უფლება აქვს წინასწარი ნებართვის გარეშე შეიკრიბოს საჯაროდ და უიარაოდ როგორც ჭერქვეშ, ისე გარეთ.

2. კანონით შეიძლება დაწესდეს ხელისუფლების წინასწარი გაფრთხილების აუცილებლობა, თუ შეკრება ან მანიფესტაცია ხალხისა და ტრანსპორტის სამოძრაო ადგილას იმართება.

3. ხელისუფლებას შეუძლია შეკრების ან მანიფესტაციის შეწყვეტა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მან კანონსაწინააღმდეგო ხასიათი მიიღო.

მუხლი 26.

1. ყველას აქვს საზოგადოებრივი გაერთიანებების, მათ შორის პროფესიული კავშირების შექმნისა და მათში გაერთიანების უფლება.

2. საქართველოს მოქალაქეებს უფლება აქვთ ორგანული კანონის შესაბამისად შექმნან პოლიტიკური გაერთიანება და მონაწილეობა მიიღონ მის საქმიანობაში.

3. დაუშვებელია ისეთი საზოგადოებრივი და პოლიტიკური გაერთიანების შექმნა და საქმიანობა, რომლის მიზანია საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების დამხობა ან ძალადობით შეცვლა, ქვეყნის დამოუკიდებლობის ხელყოფა, ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევა, ან რომელიც ეწევა ომის ან ძალადობის პროპაგანდას, აღვივებს ეროვნულ, კუთხურ, რელიგიურ ან სოციალურ შუღლს.

4. დაუშვებელია საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ გაერთიანებათა მიერ

შეიარაღებული ფორმირებების შექმნა.

5. პირი, რომელიც ჩაირიცხება სამხედრო ძალების, სახელმწიფო უშიშროების ან შინაგან საქმეთა ორგანოების პირად შემადგენლობაში, გამწესდება მოსამართლედ ან პროკურორად, წყვეტს პოლიტიკური გაერთიანობის წევრობას.

6. საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ გაერთიანებათა საქმიანობის შეჩერება ან მათი აკრძალვა შეიძლება მხოლოდ სასამართლოს გადაწყვეტილებით, ორგანული კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით.

მუხლი 27.

სახელმწიფო უფლებამოსილია დააწესოს უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა პოლიტიკური საქმიანობის შეზღუდვა.

მუხლი 28.

1. საქართველოს ყოველ მოქალაქეს 18 წლის ასაკიდან აქვს რეფერენდუმში, სახელმწიფო და თვითმმართველობის ორგანოების არჩევნებში მონაწილეობის უფლება. უზრუნველყოფილია ამომრჩეველთა ნების თავისუფალი გამოვლინება.

2. არჩევნებსა და რეფერენდუმში მონაწილეობის უფლება არა აქვს მოქალაქეს, რომელიც სასამართლომ ქმედუუნაროდ ცნო ან სასამართლოს განაჩენით იმყოფება სასჯელის აღსრულების დაწესებულებაში.

მუხლი 29.

1. საქართველოს ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს დაიკავოს ნებისმიერი სახელმწიფო თანამდებობა, თუ იგი აკმაყოფილებს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს.

2. სახელმწიფო სამსახურის პირობები განისაზღვრება კანონით.

მუხლი 30.

1. შრომა თავისუფალია.

2. სახელმწიფო ვალდებულია ხელი შეუწყოს თავისუფალი მეწარმეობისა

და კონკურენციის განვითარებას. აკრძალულია მონოპოლიური საქმიანობა, გარდა კანონით დაშვებული შემთხვევებისა. მომხმარებელთა უფლებები დაცულია კანონით.

3. შრომითი ურთიერთობის მომწესრიგებელ საერთაშორისო შეთანხმებათა საფუძველზე სახელმწიფო იცავს საქართველოს მოქალაქეთა შრომით უფლებებს საზღვარგარეთ.

4. შრომითი უფლებების დაცვა, შრომის სამართლიანი ანაზღაურება და უსაფრთხო, ჯანსაღი პირობები, არასრულწლოვანისა და ქალის შრომის პირობები განისაზღვრება კანონით.

მუხლი 31.

სახელმწიფო ზრუნავს ქვეყნის მთელი ტერიტორიის თანაბარი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისათვის. მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველსაყოფად კანონი ადგენს შეღავათებს.

მუხლი 32.

სახელმწიფო ხელს უწყობს უმუშევრად დარჩენილ საქართველოს მოქალაქეს დასაქმებაში. საარსებო მინიმუმით უზრუნველყოფის პირობები და უმუშევრის სტატუსი განისაზღვრება კანონით.

მუხლი 33.

გაფიცვის უფლება აღიარებულია. ამ უფლების განხორციელების წესი განისაზღვრება კანონით. კანონი ადგენს აგრეთვე სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი სამსახურების საქმიანობის გარანტიებს.

მუხლი 34.

1. სახელმწიფო ხელს უწყობს კულტურის განვითარებას, კულტურულ ცხოვრებაში მოქალაქეთა შეუზღუდავ მონაწილეობას, კულტურული თვითმყოფლობის გამოვლინებასა და გამდიდრებას, ეროვნულ და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებათა აღიარებას და საერთაშორისო კულტურულ ურთიერთობათა გაღრმავებას.

საქართველოს
გარეშე ურთიერთობების
მინისტრის
კანონმდებლობის
სამსახური

2. საქართველოს ყოველი მოქალაქე ვალდებულია ზრუნავდეს ტურული მემკვიდრეობის დაცვა-შენარჩუნებაზე. კულტურულ მემკვიდრეობას სახელმწიფო იცავს კანონით.

მუხლი 35.

1. ყველას აქვს განათლების მიღებისა და მისი ფორმის არჩევის უფლება.

2. სახელმწიფო უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისობას საერთაშორისო წესებთან და სტანდარტებთან.

3. სკოლამდელ აღზრდას უზრუნველყოფს სახელმწიფო. დაწყებითი განათლება სავალდებულოა. სახელმწიფო თავის ხარჯზე უზრუნველყოფს საბაზო განათლებას. მოქალაქეებს უფლება აქვთ კანონით დადგენილი წესით და განსაზღვრულ ფარგლებში სახელმწიფო სასწავლებლებში უფასოდ მიიღონ საშუალო, პროფესიული და უმაღლესი განათლება.

4. სახელმწიფო მხარს უჭერს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს კანონით დადგენილი წესით.

მუხლი 36.

1. ქორწინება ემყარება მეუღლეთა უფლებრივ თანასწორობასა და ნებაყოფლობას.

2. სახელმწიფო ხელს უწყობს ოჯახის კეთილდღეობას.

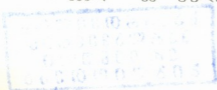
3. დედათა და ბავშვთა უფლებები დაცულია კანონით.

მუხლი 37.

1. ყველას აქვს უფლება ისარგებლოს ჯანმრთელობის დაზღვევით, როგორც ხელმისაწვდომი სამედიცინო დახმარების საშუალებით. კანონით დადგენილი წესით განსაზღვრულ პირობებში უზრუნველყოფილია უფასო სამედიცინო დახმარება.

2. სახელმწიფო აკონტროლებს ჯანმრთელობის დაცვის ყველა დაწესებულებას, სამკურნალო საშუალებათა წარმოებას და ამ საშუალებებით ვაჭრობას.

3. ყველას აქვს უფლება ცხოვრობდეს ჯანმრთელობისათვის უვნებელ

გარემოში, სარგებლობდეს ბუნებრივი და კულტურული გარემოთი. ყველა ვალდებულია გაუფრთხილდეს ბუნებრივ და კულტურულ გარემოს.

4. ადამიანის ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო გარემოს უზრუნველსაყოფად, საზოგადოების ეკოლოგიური და ეკონომიკური ინტერესების შესაბამისად, ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით სახელმწიფო უზრუნველყოფს გარემოს დაცვასა და რაციონალურ ბუნებათსარგებლობას.

5. ადამიანს უფლება აქვს მიიღოს სრული, ობიექტური და დროული ინფორმაცია მისი სამუშაო და საცხოვრებელი გარემოს მდგომარეობის შესახებ.

მუხლი 38.

1. საქართველოს მოქალაქენი თანასწორი არიან სოციალურ, ეკონომიკურ, კულტურულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში განურჩევლად მათი ეროვნული, ეთნიკური, რელიგიური თუ ენობრივი კუთვნილებისა. საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების შესაბამისად მათ უფლება აქვთ თავისუფლად, ყოველგვარი დისკრიმინაციისა და ჩარევის გარეშე განავითარონ თავიანთი კულტურა, ისარგებლონ დედაენით პირად ცხოვრებაში და საჯაროდ.

2. საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების შესაბამისად, უმცირესობათა უფლებების განხორციელება არ უნდა ეწინააღმდეგებოდეს საქართველოს სუვერენიტეტს, სახელმწიფო წყობილებას, ტერიტორიულ მთლიანობასა და პოლიტიკურ დამოუკიდებლობას.

მუხლი 39.

საქართველოს კონსტიტუცია არ უარყოფს ადამიანისა და მოქალაქის სხვა საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებს, თავისუფლებებსა და გარანტიებს, რომლებიც აქ არ არის მოხსენიებული, მაგრამ თავისთავად გამოძინარეობენ კონსტიტუციის პრინციპებიდან.

მუხლი 40.

1. ადამიანი უდანაშაულოდ ითვლება, ვიდრე მისი დამნაშავეობა არ დამტკიცდება კანონით დადგენილი წესით და კანონიერ ძალაში შესული

სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენით.

2. არავინ არ არის ვალდებული ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა. ბრალდების მტკიცების მოვალეობა ეკისრება ბრალმდებელს.

3. დადგენილება ბრალდებულის სახით პირის პასუხისგებაში მიცემის შესახებ, საბრალდებო დასკვნა და გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს. ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ.

მუხლი 41.

1. საქართველოს ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს კანონით დადგენილი წესით გაეცნოს სახელმწიფო დაწესებულებებში მასზე არსებულ ინფორმაციას, აგრეთვე იქ არსებულ ოფიციალურ დოკუმენტებს, თუ ისინი არ შეიცავენ სახელმწიფო, პროფესიულ ან კომერციულ საიდუმლოებას.

2. ოფიციალურ ჩანაწერებში არსებული ინფორმაცია, რომელიც დაკავშირებულია ადამიანის ჯანმრთელობასთან, მის ფინანსებთან ან სხვა კერძო საკითხებთან, არავისთვის არ უნდა იყოს ხელმისაწვდომი თვით ამ ადამიანის თანხმობის გარეშე, გარდა კანონით დადგენილი შემთხვევებისა, როდესაც ეს აუცილებელია სახელმწიფო უშიშროების ან საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, ჯანმრთელობის, სხვათა უფლებებისა და თავისუფლებების დასაცავად.

მუხლი 42.

1. ყოველ ადამიანს უფლება აქვს თავის უფლებათა და თავისუფლებათა დასაცავად მიმართოს სასამართლოს.

2. ყოველი პირი უნდა განსაჯოს მხოლოდ იმ სასამართლომ, რომლის იურისდიქციასაც ექვემდებარება მისი საქმე.

3. დაცვის უფლება გარანტირებულია.

4. არავის არ შეიძლება განმეორებით დაედოს მსჯავრი ერთი და იმავე დანაშაულისათვის.

5. არავინ არ აგებს პასუხს იმ ქმედობისათვის, რომელიც მისი ჩადენის დროს სამართალდარღვევად არ ითვლებოდა. კანონს, თუ ის არ ამსუბუქებს ან არ აუქმებს პასუხისმგებლობას, უკუძალა არა აქვს.

6. ბრალდებულს უფლება აქვს მოითხოვოს თავისი მოწმეების ისეთ-სავე პირობებში გამოძახება და დაკითხვა, როგორც აქვთ ბრალდების მოწმეებს.

7. კანონის დარღვევით მოპოვებულ მტკიცებულებას იურიდიული ძალა არა აქვს.

8. არავინ არ არის ვალდებული მისცეს თავისი ან იმ ახლობელთა საწინააღმდეგო ჩვენება, რომელთა წრეც განისაზღვრება კანონით.

9. ყველასათვის გარანტირებულია სახელმწიფო და თვითმმართველობის ორგანოთა და მომსახურეთაგან უკანონოდ მიყენებული ზარალის სასამართლო წესით სრული ანაზღაურება სახელმწიფო სახსრებიდან.

მუხლი 43.

1. საქართველოს ტერიტორიაზე ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვას ზედამხედველობას უწევს საქართველოს სახალხო დამცველი, რომელსაც 5 წლის ვადით სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს საქართველოს პარლამენტი.

2. სახალხო დამცველი უფლებამოსილია გამოავლინოს ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დარღვევის ფაქტები, შეატყობინოს ამის შესახებ შესაბამის ორგანოებსა და პირებს. სახალხო დამცველის საქმიანობისათვის დაბრკოლებათა შექმნა ისჯება კანონით.

3. სახალხო დამცველის უფლებამოსილება განისაზღვრება ორგანული კანონით.

მუხლი 44.

1. საქართველოში მცხოვრები ყოველი პირი ვალდებულია ასრულებდეს საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

2. ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა განხორციელებამ არ უნდა დაარღვიოს სხვათა უფლებები და თავისუფლებები.

მუხლი 45.

კონსტიტუციაში მითითებული ძირითადი უფლებანი და თავისუფლებანი, მათი შინაარსის გათვალისწინებით, ვრცელდება აგრეთვე იურიდიულ პირებზე.

მუხლი 46.

1. საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის დროს საქართველოს პრეზიდენტს უფლება აქვს ქვეყანაში ან მის რომელიმე ნაწილში შეზღუდოს კონსტიტუციის მე-18, მე-20, 21-ე, 22-ე, 24-ე, 25-ე, 30-ე, 33-ე, და 41-ე მუხლებში ჩამოთვლილი უფლებანი და თავისუფლებანი. საქართველოს პრეზიდენტი ვალდებულია არა უგვიანეს 48 საათისა ეს გადაწყვეტილება შეიტანოს პარლამენტში დასამტკიცებლად.

2. თუ შემოღებულია საგანგებო ან საომარი მდგომარეობა, საქართველოს პრეზიდენტის, პარლამენტის, სხვა წარმომადგენლობით ორგანოთა არჩევნები ტარდება ამ მდგომარეობის გაუქმების შემდეგ.

მუხლი 47.

1. საქართველოში მცხოვრებ უცხოელ მოქალაქეებს და მოქალაქეობის არმქონე პირებს საქართველოს მოქალაქის თანაბარი უფლებანი და მოვალეობანი აქვთ, გარდა კონსტიტუციითა და კანონით გათვალისწინებული გამონაკლისებისა.

2. საყოველთაოდ აღიარებული საერთაშორისო სამართლის ნორმების შესაბამისად, კანონით დადგენილი წესით, საქართველო თავშესაფარს აძლევს უცხოელ მოქალაქეებსა და მოქალაქეობის არმქონე პირებს.

3. დაუშვებელია სხვა სახელმწიფოს გადაეცეს შემოხიზნული პირი, რომელსაც დევნიან პოლიტიკური მრწამსისათვის, ან იმ ქმედობისათვის, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობით დანაშაულად არ ითვლება.

თავი მესამე

საქართველოს პარლამენტი

მუხლი 48.

საქართველოს პარლამენტი არის ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, რომელიც ახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, კონსტიტუციით განსაზღვრულ ფარგლებში კონტროლს უწევს მთავრობის საქმიანობას და ახორციელებს სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 49.

1. პარლამენტი შედგება საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით, ოთხი წლის ვადით, პროპორციული სისტემით არჩეული 150 და მაჟორიტარული სისტემით არჩეული 85 პარლამენტის წევრისაგან.

2. პარლამენტის წევრად შეიძლება აირჩეს საარჩევნო უფლების მქონე საქართველოს მოქალაქე 25 წლის ასაკიდან.

3. პარლამენტის შინაგანი სტრუქტურა და მუშაობის წესი განისაზღვრება პარლამენტის რეგლამენტით.

მუხლი 50.

1. არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვს კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ მოქალაქეთა პოლიტიკურ გაერთიანებას, რომლის ინიციატივაც დადასტურებულია არანაკლებ 50000 ამომრჩევლის ხელმოწერით, ან რომელსაც ჰყავს წარმომადგენელი პარლამენტში არჩევნების დანიშვნის დროისათვის, მაჟორიტარული სისტემით არჩევნებში — პირს, რომლის წარდგენის ინიციატივა დადასტურებულია 1000 ხელმოწერით მაინც, ან რომელიც ბოლო არჩევნებით იყო პარლამენტის წევრი.

2. პარლამენტის წევრთა მანდატები განაწილდება მხოლოდ იმ პოლიტიკურ გაერთიანებებსა და საარჩევნო ბლოკებს შორის, რომლებიც პროპორციული სისტემით ჩატარებულ არჩევნებში მიიღებენ მონაწილე ამომრჩეველთა ხმების 5 პროცენტს მაინც.

3. პარლამენტის მორიგი არჩევნები ტარდება მისი უფლებამოსილების გასვლამდე არა უგვიანეს 15 დღისა. თუ არჩევნების ვადა ემთხვევა საგანგებო ან საომარ მდგომარეობას, არჩევნები ტარდება ამ მდგომარეობის გაუქმებიდან არა უგვიანეს 60 დღისა. არჩევნების თარიღს ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი არჩევნებამდე არა უგვიანეს 60 დღისა.

4. პარლამენტის უფლებამოსილება წყდება ახლარჩეული პარლამენტის პირველი შეკრებისთანავე.

5. პარლამენტის არჩევის წესი, აგრეთვე არჩევნებში კანდიდატად მონაწილეობის დაუშვებლობა განისაზღვრება კონსტიტუციითა და ორგანული კანონით.

მუხლი 51.

საქართველოს ახლარჩეული პარლამენტის პირველი სხდომა უნდა გაიმართოს არჩევებიდან 20 დღის განმავლობაში. პირველი სხდომის დღეს ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი. პარლამენტი მუშაობას შეუდგება, თუ დადასტურებულია დეპუტატთა არანაკლებ ორი მესამედის უფლებამოსილება.

მუხლი 52.

1. საქართველოს პარლამენტის წევრი არის სრულიად საქართველოს წარმომადგენელი, სარგებლობს თავისუფალი მანდატით და მისი გაწვევა დაუშვებელია.

2. პარლამენტის წევრის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა, დაკავება ან დაპატიმრება, მისი ბინის, მანქანის, სამუშაო ადგილის ან პირადი გაჩხრეკა შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის თანხმობით. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პარლამენტს. თუ პარლამენტი არ მისცემს თანხმობას, პარლამენტის დაკავებული ან დაპატიმრებული წევრი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.

3. პარლამენტის წევრს უფლება აქვს ჩვენება არ მისცეს იმ ფაქტის გამო, რომელიც მას გაანდეს, როგორც პარლამენტის წევრს. დაუშვებელია ამ საკითხთან დაკავშირებული წერილობითი მასალის დაყადაღება. ეს უფლება პარლამენტის წევრს უნარჩუნდება მისი უფლებამოსილების შეწყვეტის შემდეგაც.

4. პარლამენტის წევრი პასუხისგებაში არ მიეცემა თავისი მოვალეობის შესრულებისას პარლამენტში თუ მის გარეთ გამოთქმული აზრებისა და შეხედულებებისათვის.

5. უზრუნველყოფილია პარლამენტის წევრის უფლებამოსილებათა შეუფერხებელი განხორციელების პირობები. პარლამენტის წევრის განცხადების საფუძველზე შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოები უზრუნველყოფენ მის პირად უსაფრთხოებას.

6. დეპუტატის უფლებამოსილებათა განხორციელებისათვის დაბრკოლებათა შექმნა ისჯება კანონით.

მუხლი 53.

1. პარლამენტის წევრს უფლება არა აქვს ეკავოს რაიმე თანამდებობა სახელმწიფო სამსახურში ან ეწეოდეს სამეწარმეო საქმიანობას. შეუთავსებლობის შემთხვევებს განსაზღვრავს კანონი.
2. წინა პუნქტით გათვალისწინებულ მოთხოვნათა დარღვევისას პარლამენტის წევრს უფლებამოსილება შეუწყდება.
3. პარლამენტის წევრი იღებს კანონით დადგენილ გასამრჯელოს.

მუხლი 54.

1. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან ვადამდე შეწყვეტის საკითხს წყვეტს პარლამენტი. პარლამენტის ეს გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს საკონსტიტუციო სასამართლოში.
2. პარლამენტის წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება, თუ:
 - ა) პირადი განცხადებით უფლებამოსილება მოეხსნა;
 - ბ) მის მიმართ კანონიერ ძალაში შევიდა სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი;
 - გ) სასამართლომ ცნო ქმედუნაროდ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან გარდაცვლილად;
 - დ) დაიკავა პარლამენტის წევრის სტატუსთან შეუთავსებელი თანამდებობა, ან ეწევა შეუთავსებელ საქმიანობას;
 - ე) დაკარგა საქართველოს მოქალაქეობა;
 - ვ) არასაპატიო მიზეზით ოთხი თვის განმავლობაში არ მონაწილეობდა პარლამენტის მუშაობაში;
 - ზ) გარდაიცვალა.

მუხლი 55.

1. საქართველოს პარლამენტი თავისი უფლებამოსილების ვადით, რეგლამენტით დადგენილი წესით, ფარული კენჭისყრით ირჩევს საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს და თავმჯდომარის მოადგილეებს, მათ შორის თითო მოადგილეს აფხაზეთიდან და აჭარიდან არჩეულ პარლამენტის წევრთაგან მათივე წარდგინებით.
2. პარლამენტის თავმჯდომარე უძღვება პარლამენტის მუშაობას, უზრუნველყოფს აზრის თავისუფალ გამოხატვას, ხელს აწერს პარლამენტის მიერ მიღებულ აქტებს, ასრულებს რეგლამენტით გათვალისწინებულ

სხვა უფლებამოსილებებს.

3. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილეები ასრულებენ თავმჯდომარის მოვალეობას მისივე დავალებით, თავმჯდომარის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობისას ან თანამდებობიდან მისი გადაყენებისას.

4. პარლამენტის თავმჯდომარე რეგლამენტით გათვალისწინებული წესით ახორციელებს სრულ ადმინისტრაციულ ფუნქციებს პარლამენტის შენობაში.

მუხლი 56.

1. საკანონმდებლო საკითხების წინასწარი მომზადების, გადაწყვეტილებათა შესრულებისათვის ხელის შეწყობის, პარლამენტის მიერ მის წინაშე ანგარიშვალდებული ორგანოების და მთავრობის საქმიანობის კონტროლის მიზნით პარლამენტში მისი უფლებამოსილების ვადით იქმნება კომიტეტები.

2. კონსტიტუციითა და რეგლამენტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, აგრეთვე დეპუტატთა არანაკლებ ერთი მეოთხედის მოთხოვნით პარლამენტში იქმნება საგამოძიებო ან სხვა დროებითი კომისიები. საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენლობა დროებით კომისიაში არ უნდა აღემატებოდეს კომისიის წევრთა საერთო რაოდენობის ნახევარს.

3. საგამოძიებო კომისიის მოთხოვნით მის სხდომაზე გამოცხადება, აგრეთვე საკითხის გამოკვლევისათვის აუცილებელი საბუთების წარდგენა სავალდებულოა.

მუხლი 57.

1. პარლამენტის მუშაობის ორგანიზაციისათვის იქმნება პარლამენტის ბიურო, რომლის შემადგენლობაშიც შედიან საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე, თავმჯდომარის მოადგილეები, პარლამენტის კომიტეტებისა და საპარლამენტო ფრაქციების თავმჯდომარეები.

2. კონსტიტუციით განსაზღვრულ თანამდებობის პირთა დანიშვნასთან დაკავშირებულ საკითხებს ბიურო შესაბამისი კომიტეტების დასკვნის საფუძველზე განიხილავს რეგლამენტით გათვალისწინებული წესით. დასკვნა წარედგინება პრეზიდენტს და პარლამენტს. ბიურო იღებს გადაწყვეტილებებს პარლამენტის მუშაობის ორგანიზაციულ საკითხებზე.

მუხლი 58.

1. პარლამენტის წევრი შეიძლება გაერთიანდნენ საპარლამენტო ფრაქციებში. ფრაქციის წევრთა რაოდენობა არ უნდა იყოს 10-ზე ნაკლები.

2. ფრაქციის შექმნისა და საქმიანობის წესი, მისი უფლებამოსილება განისაზღვრება კანონითა და რეგლამენტით.

მუხლი 59.

1. პარლამენტის წევრი უფლებამოსილია კითხვით მიმართოს პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ ორგანოს, მთავრობის წევრს, ქალაქის მერს, ყველა დონის ტერიტორიული ერთეულის აღმასრულებელი ორგანოს ხელმძღვანელს, სახელმწიფო დაწესებულებებს და მიიღოს მათგან პასუხი.

2. პარლამენტის წევრთა სულ ცოტა ათკაციან ჯგუფს, საპარლამენტო ფრაქციას უფლება აქვს შეკითხვით მიმართონ პარლამენტის წინაშე ანგარიშვალდებულ ორგანოს, მთავრობის ცალკეულ წევრს, რომლებიც ვალდებული არიან უპასუხონ დასმულ შეკითხვას პარლამენტის სხდომაზე. პასუხი შეიძლება გახდეს პარლამენტის განხილვის საგანი.

მუხლი 60.

1. პარლამენტის სხდომები საჯაროა. დამსწრეთა უმრავლესობის გადაწყვეტილებით პარლამენტს შეუძლია ცალკეულ საკითხების განხილვისას სხდომა ან მისი ნაწილი დახურულად გამოაცხადოს.

2. პარლამენტის მიერ არჩეული, დანიშნული ან დამტკიცებული თანამდებობის პირი უფლებამოსილია, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში ვალდებულია დაესწროს პარლამენტის, მისი კომიტეტისა და კომისიის სხდომებს. ასეთი თანამდებობის პირს მოთხოვნისთანავე უნდა მოუსმინოს პარლამენტმა, კომიტეტმა ან კომისიამ.

3. კენჭისყრა ყოველთვის არის ღია ან სახელობითი, გარდა კონსტიტუციითა და კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

4. პარლამენტის სხდომის ოქმი, საიდუმლო საკითხების გამოკლებით, ქვეყნდება პარლამენტის ბეჭდვით ორგანოში.

მუხლი 61.

1. სქართველოს პარლამენტი თავისი უფლებით იკრიბება მორიგ სესიაზე წელიწადში ორჯერ. საშემოდგომო სესია იხსნება სექტემბრის პირველ სამშაბათს და იხურება დეკემბრის მესამე პარასკევს, ხოლო საგაზაფხულო სესია იხსნება თებერვლის პირველ სამშაბათს და იხურება ივნისის ბოლო პარასკევს.

2. საქართველოს პრეზიდენტი პარლამენტის თავმჯდომარის, დეპუტატთა არანაკლებ მეოთხედის მოთხოვნით ან საკუთარი ინიციატივით სესიებს შორის პერიოდში იწვევს პარლამენტის რიგგარეშე სესიას, ხოლო მორიგი სესიის მიმდინარეობისას — რიგგარეშე სხდომას. თუ წერილობითი მოთხოვნის წარდგენიდან 48 საათის განმავლობაში მოწვევის აქტი არ გამოიცა, პარლამენტი თავისი რეგლამენტის თანახმად ვალდებულია მომდევნო 48 საათის განმავლობაში შეუდგეს მუშაობას.

3. პარლამენტის რიგგარეშე სხდომა ჩატარდება მხოლოდ განსაზღვრული დღის წესრიგით და იხურება მისი ამოწურვისთანავე.

4. პრეზიდენტის მიერ საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადებიდან 48 საათის განმავლობაში პარლამენტი იკრიბება. პარლამენტის მუშაობა გრძელდება ამ მდგომარეობის დამთავრებამდე.

მუხლი 62.

პარლამენტის გადაწყვეტილება ომისა და ზავის, საგანგებო ან საომარი მდგომარეობისა და კონსტიტუციის 46-ე მუხლით გათვალისწინებულ საკითხებზე მიიღება პარლამენტის წევრთა სრული შემადგენლობის უმრავლესობით.

მუხლი 63.

1. 75-ე მუხლის მეორე პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში იმპიჩმენტის წესით საქართველოს პრეზიდენტის თანამდებობიდან გადაყენების საკითხის აღძვრის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მესამედს. საკითხი დასკვნისათვის გადაეცემა უზენაეს სასამართლოს ან საკონსტიტუციო სასამართლოს.

2. თუ უზენაესმა სასამართლომ თავისი დასკვნით დაადასტურა პრეზიდენტის ქმედებაში დანაშაულის შემადგენლობის ნიშნების არსებობა, ან

საკონსტიტუციო სასამართლომ — კონსტიტუციის დარღვევა, დასკვნის განხილვის შემდეგ პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით იღებს გადაწყვეტილებას, რომ კენჭისყრაზე დაისვას იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან პრეზიდენტის გადაყენების საკითხი.

3. პრეზიდენტი იმპიჩმენტის წესით თანამდებობიდან გადაყენებულად ჩაითვლება, თუ ამ გადაწყვეტილებას მხარი დაუჭირა პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორმა მესამედმა.

4. თუ 30 დღის ვადაში პარლამენტმა არ მიიღო გადაწყვეტილება, საკითხი მოხსნილად ითვლება და მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში დაუშვებელია იმავე ბრალდების წარდგენა.

5. დაუშვებელია პრეზიდენტისათვის წარდგენილი ბრალდების პარლამენტში განხილვა და გადაწყვეტილების მიღება საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის ან ომის დროს.

მუხლი 64.

1. კონსტიტუციის დარღვევისას, სახელმწიფოს ღალატისა და სისხლის სამართლის სხვა დანაშაულის წარდგენისათვის იმპიჩმენტის წესით უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის, მთავრობის წევრების, გენერალური პროკურორის, კონტროლის პალატის თავმჯდომარის და ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრების გადაყენების საკითხის აღძვრის უფლება აქვს პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთ მესამედს.

2. 63-ე მუხლის მეორე პუნქტით გათვალისწინებული წესით დასკვნის მიღების შემდეგ სრული შემადგენლობის უმრავლესობით პარლამენტი უფლებამოსილია თანამდებობიდან გადააყენოს ამ მუხლის პირველ პუნქტში ჩამოთვლილი თანამდებობის პირები. ამ შემთხვევებზე ვრცელდება აგრეთვე 63-ე მუხლის მე-4 პუნქტის მოქმედება.

მუხლი 65.

1. საქართველოს პარლამენტი სრული შემადგენლობის უმრავლესობით ახდენს საერთაშორისო ხელშეკრულებათა და შეთანხმებათა რატიფიცირებას, დენონსირებასა და გაუქმებას.

2. იმ საერთაშორისო ხელშეკრულებათა და შეთანხმებათა გარდა, რომლებიც ითვალისწინებენ რატიფიცირებას, სავალდებულოა აგრეთვე

ისეთი საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმების რატიფიცირება, რომელიც:

ა) ითვალისწინებს საერთაშორისო ორგანიზაციაში ან სახელმწიფო-თაშორის კავშირში საქართველოს შესვლას;

ბ) სამხედრო ხასიათისაა;

გ) ეხება სახელმწიფოს ტერიტორიულ მთლიანობას ან სახელმწიფო საზღვრების შეცვლას;

დ) დაკავშირებულია სახელმწიფოს მიერ სესხის აღებასა და გაცემასთან;

ე) მოითხოვს შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის შეცვლას, ნაკისრ საერთაშორისო ვალდებულებათა შესასრულებლად აუცილებელი კანონებისა და კანონის ძალის მქონე აქტების მიღებას.

3. პარლამენტს უნდა ეცნობოს სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებათა და შეთანხმებათა დადების შესახებ.

4. საკონსტიტუციო სასამართლოში კონსტიტუციური სარჩელის ან წარდგინების შეტანის შემთხვევაში დაუშვებელია შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულების თუ შეთანხმების რატიფიცირება საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანამდე.

მუხლი 66.

1. პარლამენტში კანონპროექტი ან დადგენილება მიღებულად ითვლება, როცა მას მხარს დაუჭერს დამსწრეთა უმრავლესობა, მაგრამ არანაკლებ პარლამენტის სრული შემადგენლობის ერთი მესამედისა, თუ კონსტიტუციით არ არის განსაზღვრული კანონპროექტის ან დადგენილების მიღების სხვა წესი.

2. ორგანული კანონის პროექტი მიღებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.

3. პარლამენტის თანხმობა მიიღება დადგენილების სახით, თუ კონსტიტუციით სხვა წესი არ არის განსაზღვრული.

4. სხვა სახის გადაწყვეტილებათა მიღების წესი განისაზღვრება პარლამენტის რეგლამენტით.

მუხლი 67.

1. საკანონმდებლო ინიციატივის უფლება აქვს საქართველოს პრეზიდენტს, პარლამენტის წევრს, საპარლამენტო ფრაქციას, პარლამენტის

კომიტეტს, აფხაზეთისა და აჭარის უმაღლეს წარმომადგენლობით ორგანოებს, არანაკლებ 30000 ამომრჩეველს.

2. საქართველოს პრეზიდენტის მოთხოვნით მის წარდგენილ კანონპროექტს პარლამენტი განიხილავს რიგგარეშე.

მუხლი 68.

1. პარლამენტის მიერ მიღებული კანონპროექტი 5 დღის ვადაში გადაეცემა საქართველოს პრეზიდენტს.

2. პრეზიდენტი 10 დღის ვადაში ხელს აწერს და აქვეყნებს კანონს ან მოტივირებული შენიშვნებით უბრუნებს პარლამენტს.

3. თუ პრეზიდენტი დააბრუნებს კანონპროექტს, პარლამენტი კენჭს უყრის პრეზიდენტის შენიშვნებს. შენიშვნათა მისაღებად საკმარისია ხმათა იგივე რაოდენობა, რაც ამ სახის კანონპროექტისათვის დადგენილია კონსტიტუციის 66-ე მუხლით. თუ შენიშვნები მიღებულია, კანონპროექტის საბოლოო რედაქცია გადაეცემა პრეზიდენტს, რომელიც 7 დღის ვადაში ხელს აწერს და აქვეყნებს მას.

4. თუ პარლამენტმა არ მიიღო პრეზიდენტის შენიშვნები, კენჭი ეყრება კანონპროექტის პირვანდელ რედაქციას. კანონი ან ორგანული კანონი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარი დაუჭირა პარლამენტის სიითი შემადგენლობის არანაკლებ სამმა მეხუთედმა. კონსტიტუციის შესწორება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარი დაუჭირა პარლამენტის სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორმა მესამედმა.

5. თუ პრეზიდენტმა დადგენილ ვადაში არ გამოაქვეყნა კანონი, მას ხელს აწერს და აქვეყნებს პარლამენტის თავმჯდომარე.

6. კანონი ძალაში შედის მისი ოფიციალურ ორგანოში გამოქვეყნებიდან მე-15 დღეს, თუ სხვა ვადა არ არის დადგენილი.

თავი მეოთხე

საქართველოს პრეზიდენტი

მუხლი 69.

1. საქართველოს პრეზიდენტი არის საქართველოს სახელმწიფოსა და ამასრულებელი ხელისუფლების მეთაური.

2. საქართველოს პრეზიდენტი წარმართავს და ახორციელებს სახელმწიფოს საშინაო და საგარეო პოლიტიკას. იგი უზრუნველყოფს ქვეყნის ერთიანობას და მთლიანობას, სახელმწიფო ორგანოთა საქმიანობას კონსტიტუციის შესაბამისად.

3. საქართველოს პრეზიდენტი საქართველოს უმაღლესი წარმომადგენელია საგარეო ურთიერთობებში.

მუხლი 70.

1. საქართველოს პრეზიდენტი აირჩევა საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით 5 წლის ვადით. ერთი და იგივე პირი პრეზიდენტად შეიძლება აირჩეს ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ.

2. პრეზიდენტად შეიძლება აირჩეს საარჩევნო უფლების მქონე დაბადებით საქართველოს მოქალაქე 35 წლის ასაკიდან, რომელსაც საქართველოში უცხოვრია 15 წელს მაინც და არჩევნების დანიშვნის დღეს ცხოვრობს საქართველოში.

3. პრეზიდენტობის კანდიდატის დასახელების უფლება აქვს მოქალაქეთა პოლიტიკურ გაერთიანებას ან საინიციატივო ჯგუფს. კანდიდატის წარდგენა დადასტურებული უნდა იყოს არანაკლებ 50000 ამომრჩევლის ხელმოწერით.

4. არჩევნები ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობდა ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის უმრავლესობა. არჩეულად ჩაითვლება კანდიდატი, რომელსაც ხმა მისცა არჩევნების მონაწილეთა ნახევარზე მეტმა.

5. თუ არჩევნები ჩატარებულად გამოცხადდა, მაგრამ ვერც ერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო ხმათა საჭირო რაოდენობა, ორი კვირის თავზე იმართება არჩევნების მეორე ტური.

6. არჩევნების მეორე ტურში კენჭი ეყრება პირველ ტურში უკეთესი შედეგის მქონე ორ კანდიდატს. მეორე ტური ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობდა ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის მესამედი მაინც. არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელიც მეტ ხმას მიიღებს, ოღონდ ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის არანაკლებ ერთი მეხუთედისა.

7. თუ არჩევნები ჩატარებულად არ გამოცხადდა, ან ჩატარდა, მაგრამ

პირველ ტურში მონაწილეობდა მხოლოდ ერთი კანდიდატი და მან ხმების საჭირო რაოდენობა ვერ მოაგროვა, ან მეორე ტურში არ აირჩა პრეზიდენტი, თორი თვის ვადაში იმართება ხელახალი არჩევნები.

8. საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის დროს არჩევნები არ ტარდება.

9. პრეზიდენტის მორიგი არჩევნების პირველი ტური ეწყობა წინა არჩევნების ჩატარებიდან მეხუთე წლის აპრილის მეორე კვირა დღეს.

10. პრეზიდენტის არჩევნების წესი და პირობები განისაზღვრება კონსტიტუციითა და ორგანული კანონით.

მუხლი 71.

1. თანამდებობის დაკავების წინ საქართველოს ახლარჩეული პრეზიდენტი წარმოთქვამს საპროგრამო სიტყვას და დებს ფიცს: “მე, საქართველოს პრეზიდენტი, ღვთისა და ერის წინაშე ვაცხადებ, რომ დავიცავ საქართველოს კონსტიტუციას, ქვეყნის დამოუკიდებლობას, ერთიანობასა და განუყოფლობას, კეთილსინდისიერად აღვასრულებ პრეზიდენტის მოვალეობას, ვიზრუნებ ჩემი ქვეყნის მოქალაქეთა უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობისათვის, ჩემი ხალხისა და მამულის აღორძინებისა და ძლევა მოსილებისათვის“.

2. პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ცერემონიული იმართება პრეზიდენტის არჩევის დღიდან მესამე კვირა დღეს.

მუხლი 72.

საქართველოს პრეზიდენტს უფლება არა აქვს ეკავოს სხვა თანამდებობა, ეწეოდეს სამეწარმეო საქმიანობას, იღებდეს ხელფასს ან სხვაგვარ მუდმივ ანაზღაურებას რაიმე სხვა საქმიანობისათვის.

მუხლი 73.

1. საქართველოს პრეზიდენტი:

ა) დებს საერთაშორისო ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებს, აწარმოებს მოლაპარაკებას უცხოეთის სახელმწიფოებთან; პარლამენტის თანხმობით ნიშნავს და ათავისუფლებს საქართველოს ელჩებსა და სხვა დიპლომატიურ წარმომადგენლებს;

იღებს უცხოეთის სახელმწიფოთა და საერთაშორისო ორგანიზაციათა

ელჩებისა და სხვა დიპლომატიური წარმომადგენლების აკრედიტაციას;

ბ) პარლამენტის თანხმობით ნიშნავს მთავრობის წევრებს – მინისტრებს;

გ) უფლებამოსილია თანამდებობიდან გაათავისუფლოს მინისტრები;

დ) იღებს მინისტრებისა და კანონით განსაზღვრული სხვა თანამდებობის პირთა-გადადგომას, უფლებამოსილია მინისტრებს დააკისროს თანამდებობრივ მოვალეობათა შესრულება ახალი მთავრობის შექმნამდე;

ე) წარუდგენს პარლამენტს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტს პარლამენტის კომიტეტებთან ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების შეთანხმების შემდეგ;

ვ) პარლამენტს წარუდგენს, ნიშნავს და ათავისუფლებს თანამდებობის პირებს კონსტიტუციითა და კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით;

ზ) საქართველოზე შეიარაღებული თავდასხმის შემთხვევაში აცხადებს საომარ მდგომარეობას, სათანადო პირობების არსებობისას ღებს ზავს და არა უგვიანეს 48 საათისა შეაქვს ეს გადაწყვეტილებები პარლამენტში დასამტკიცებლად;

თ) ომიანობისა თუ მასობრივი არეულობის, ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფის, სამხედრო გადატრიალებისა და შეიარაღებული ამბოხების, ეკოლოგიური კატასტროფების და ეპიდემიების დროს, ან სხვა შემთხვევებში, როცა სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოები მოკლებული არიან კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა ნორმალური განხორციელების შესაძლებლობას, აცხადებს საგანგებო მდგომარეობას ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე ან მის რომელიმე ნაწილში და ეს გადაწყვეტილება არა უგვიანეს 48 საათისა შეაქვს პარლამენტში დასამტკიცებლად. საგანგებო მდგომარეობის დროს გამოსცემს კანონის ძალის მქონე დეკრეტებს, რომლებიც მოქმედებს საგანგებო მდგომარეობის დამთავრებამდე, ახორციელებს საგანგებო ღონისძიებებს. დეკრეტები წარედგინება პარლამენტს, როცა იგი შეიკრიბება. საგანგებო უფლებამოსილებანი ვრცელდება მხოლოდ იმ ტერიტორიაზე, სადაც ამ პუნქტში აღნიშნულ მიზეზთა გამო გამოცხადებულია საგანგებო მდგომარეობა;

ი) პარლამენტის თანხმობით უფლებამოსილია შეაჩეროს თვითმმართველობის ან ტერიტორიული ერთეულების სხვა წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობა, ან დაითხოვოს ისინი, თუ მათი მოქმედებით საფრთხე შეექმნა ქვეყნის სუვერენიტეტს, ტერიტორიულ მთლიანობას, სახელმწიფო

ხელისუფლების ორგანოთა კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა განხორციელებას;

კ) კონსტიტუციისა და კანონის საფუძველზე გამოსცემს ბრძანებულებებს და განკარგულებებს;

ლ) ხელს აწერს და აქვეყნებს კანონებს კონსტიტუციით განსაზღვრული წესით;

მ) წყვეტს მოქალაქეობის, თავშესაფრის მიცემის საკითხებს;

ნ) ანიჭებს სახელმწიფო ჯილდოებს, უმაღლეს სამხედრო, სპეციალურ და საპატიო წოდებებს, უმაღლეს დიპლომატიურ რანგებს;

ო) შეიწყალებს მსჯავრდებულთ;

2. პრეზიდენტი ნიშნავს პარლამენტისა და წარმომადგენლობითი ორგანოების არჩევნებს კანონით დადგენილი წესით.

3. პრეზიდენტი უფლებამოსილია გააუქმოს მისდამი ანგარიშვალდებული აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოთა აქტები.

4. პრეზიდენტი არის საქართველოს სამხედრო ძალების უმაღლესი მთავარსარდალი. იგი ნიშნავს ეროვნული უშიშროების საბჭოს წევრებს, თავმჯდომარეობს მის სხდომებს, ნიშნავს და გადააყენებს მხედართმთავრებს.

5. პრეზიდენტი უფლებამოსილია მიმართოს ხალხს და პარლამენტს. წელიწადში ერთხელ იგი პარლამენტს წარუდგენს მოხსენებას ქვეყნის მდგომარეობის უმნიშვნელოვანეს საკითხებზე.

6. პრეზიდენტი ახორციელებს კონსტიტუციითა და კანონით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 74.

1. საქართველოს პარლამენტის, არანაკლებ 200000 ამომრჩევლის მოთხოვნით ან საკუთარი ინიციატივით საქართველოს პრეზიდენტი კონსტიტუციითა და ორგანული კანონით განსაზღვრულ საკითხებზე ნიშნავს რეფერენდუმს მისი ჩატარების მოთხოვნის მიღებიდან 30 დღის განმავლობაში.

2. არ შეიძლება რეფერენდუმის მოწყობა კანონის მისაღებად ან გასაუქმებლად, ამნისტიისა და შეწყალების გამო, საერთაშორისო ხელშეკრულებათა და შეთანხმებათა რატიფიცირებისა და დენონსირების შესახებ, აგრეთვე ისეთ საკითხებზე, რომლებიც ზღუდავენ ადამიანის ძირითად კონსტიტუციურ უფლებებსა და თავისუფლებებს.

3. რეფერენდუმის დანიშვნასა და ჩატარებასთან დაკავშირებული საკითხები განისაზღვრება ორგანული კანონით.

მუხლი 75.

1. საქართველოს პრეზიდენტი ხელშეუვალია. თანამდებობაზე ყოფნის დროს არ შეიძლება მისი დაპატიმრება ან სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა.

2. პრეზიდენტის მიერ კონსტიტუციის დარღვევის, სახელმწიფოს ღალატისა და სისხლის სამართლის სხვა დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში პარლამენტს კონსტიტუციის 63-ე მუხლითა და ორგანული კანონით დადგენილი წესით შეუძლია თანამდებობიდან გადააყენოს პრეზიდენტი, თუ:

ა) კონსტიტუციის დარღვევა დადასტურებულია საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით;

ბ) სახელმწიფოს ღალატისა და სისხლის სამართლის სხვა დანაშაულის შემადგენლობის ნიშნები დადასტურებულია უზენაესი სასამართლოს დასკვნით.

მუხლი 76.

1. საქართველოს პრეზიდენტის მიერ თავისი უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის ან პრეზიდენტის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში პრეზიდენტის მოვალეობას ასრულებს პარლამენტის თავმჯდომარე. ამ ხნის განმავლობაში პარლამენტის თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს პარლამენტის თავმჯდომარის ერთ-ერთი მოადგილე.

2. პრეზიდენტის მოვალეობის შემსრულებელი უფლებამოსილი არ არის გამოიყენოს 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის “გ“ და “ი“ ქვეპუნქტებით და 74-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული უფლებები.

3. პრეზიდენტის არჩევნები ტარდება პრეზიდენტის უფლებამოსილების შეწყვეტის დროიდან 45 დღის განმავლობაში და მის ჩატარებას უზრუნველყოფს პარლამენტი.

მუხლი 77.

1. აღმასრულებელი ხელისუფლების განსახორციელებლად საქართველოს პრეზიდენტი ფიცის მიღების შემდეგ იღებს მთავრობის ძველი შემადგენლობის მიერ უფლებამოსილებათა მოხსნას და შეუძლია მასვე დააკისროს მოვალეობათა შესრულება მთავრობის ახალი შემადგენლობის ფორმირებამდე. ორი კვირის განმავლობაში პრეზიდენტი ვალდებულია ჩამოაყალიბოს მთავრობის შემადგენლობა და წარუდგინოს პარლამენტს. შესაბამის კომიტეტებში განხილვის შემდეგ პარლამენტი ამტკიცებს მას სითით შემადგენლობის უმრავლესობით.

2. მთავრობის იმ წევრის საკითხს, რომლის მიმართ პარლამენტმა მიიღო აცილება, ან რომელიც ვერ დამტკიცდა, წყვეტს პრეზიდენტი. ის უფლებამოსილია ხელახლა წარადგინოს იგივე ან ახალი კანდიდატურა. ერთი და იგივე კანდიდატურა შეიძლება წარდგენილი იქნეს ორჯერ. მეორედ წარდგენის წესი განისაზღვრება კანონით.

3. მინისტრის განთავისუფლების შემთხვევაში მინისტრის კანდიდატურას პრეზიდენტი პარლამენტს წარუდგენს ორი კვირის ვადაში.

მუხლი 78.

1. აღმასრულებელი ხელისუფლების სტრუქტურასა და საქმიანობის წესს პრეზიდენტის წარდგინებით ამტკიცებს პარლამენტი.

2. აკრძალულია სამხედრო ძალების, სახელმწიფო უშიშროებისა და პოლიციის უწყებათა შერწყმა ან სხვაგვარი გაერთიანება.

მუხლი 79.

1. მთავრობის წევრები პასუხისმგებელი არიან საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე.

2. მთავრობის წევრები უფლებამოსილებას იხსნიან პრეზიდენტის წინაშე.

მუხლი 80.

1. მთავრობის წევრს უფლება არა აქვს ეკავოს სხვა თანამდებობა, გარდა პარტიულისა, ეწეოდეს სამეწარმეო საქმიანობას, იღებდეს ხელფასს ან სხვაგვარ მულმივ ანაზღაურებას რაიმე სხვა საქმიანობიდან.

2. მთავრობის წევრი უფლებამოსილია თანამდებობიდან გადადგეს განსაზღვრული წესით.

3. მთავრობის წევრის თანამდებობიდან განთავისუფლება შესაძლებელია პრეზიდენტის ბრძანებულებით ან პარლამენტის მიერ 64-ე მუხლით განსაზღვრული წესით.

მუხლი 81.

1. სამინისტროები იქმნება კანონის საფუძველზე სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი ცხოვრების განსაზღვრულ სფეროში სახელმწიფო მმართველობის უზრუნველსაყოფად.

2. სამინისტროს ხელმძღვანელობს მინისტრი, რომელიც დამოუკიდებლად იღებს გადაწყვეტილებებს მის კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებზე. მინისტრი კანონის საფუძველზე და მის შესასრულებლად გამოსცემს ბრძანებებს.

3. მთავრობის შემადგენლობაშია სახელმწიფო მინისტრი, რომელიც ხელმძღვანელობს კანცელარიას და პრეზიდენტის რწმუნებით ასრულებს მის ცალკეულ დავალებებს.

თავი მესამე

სასამართლო ხელისუფლება

მუხლი 82.

1. სასამართლო ხელისუფლება ხორციელდება საკონსტიტუციო კონტროლის, მართლმსაჯულების და კანონით დადგენილი სხვა ფორმების მეშვეობით.

2. სასამართლოს აქტები სავალდებულოა ყველა სახელმწიფო ორგანოსა და პირისათვის ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე.

3. სასამართლო ხელისუფლება დამოუკიდებელია და მას ახორციელებენ მხოლოდ სასამართლოები.

4. სასამართლოს გადაწყვეტილება გამოაქვს საქართველოს სახელით.

მუხლი 83.

1. საკონსტიტუციო კონტროლის სასამართლო ორგანოა საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო. მისი უფლებამოსილება, შექმნისა და საქმიანობის წესი განისაზღვრება კონსტიტუციით და ორგანული კანონით.
2. მართლმსაჯულებას ახორციელებენ საერთო სასამართლოები. მათი სისტემა და სამართალწარმოების წესი დადგენილია კანონით.
3. სამხედრო სასამართლოს შემოღება შეიძლება საომარ პირობებში და მხოლოდ საერთო სასამართლოს სისტემაში.
4. საგანგებო ან სპეციალური სასამართლოების შექმნა დაუშვებელია.

მუხლი 84.

1. მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია და ემორჩილება მხოლოდ კონსტიტუციას და კანონს. რაიმე ზემოქმედება მოსამართლეზე, ან ჩარევა მის საქმიანობაში გადაწყვეტილების მიღებაზე ზეგავლენის მიზნით აკრძალულია და ისჯება კანონით.
2. მოსამართლის ჩამოცილება საქმის განხილვისაგან, თანამდებობიდან მისი ვადამდე განთავისუფლება ან სხვა თანამდებობაზე გადაყვანა დაიშვება მხოლოდ კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში.
3. არავის არა აქვს უფლება მოსთხოვოს მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე.
4. ბათილია ყველა აქტი, რომელიც ზღუდავს მოსამართლის დამოუკიდებლობას.
5. სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმება, შეცვლა ან შეჩერება შეუძლია მხოლოდ სასამართლოს კანონით განსაზღვრული წესით.

მუხლი 85.

1. სასამართლოში საქმე განიხილება ღია სხდომაზე. დახურულ სხდომაზე საქმის განხილვა დასაშვებია მხოლოდ კანონით გარვალისწინებულ შემთხვევებში. სასამართლოს გადაწყვეტილება ცხადდება საქვეყნოდ.
2. სამართალწარმოება ხორციელდება სახელმწიფო ენაზე. პირს, რომელმაც სახელმწიფო ენა არ იცის, მიეჩინება თარჯიმანი. იმ რაიონ-

ებში, სადაც მოსახლეობა არ ფლობს სახელმწიფო ენას, უზრუნველყოფილია სახელმწიფო ენის შესწავლისა და სამართალწარმოებასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტა.

3. სამართალწარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე.

მუხლი 86.

1. მოსამართლე შეიძლება იყოს საქართველოს მოქალაქე 30 წლის ასაკიდან, თუ მას აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება და სპეციალობით მუშაობის სულ ცოტა 5 წლის გამოცდილება.

2. მოსამართლის თანამდებობაზე განწესება ხდება არანაკლებ 10 წლის ვადით. მოსამართლეთა შერჩევის, დანიშვნის, თანამდებობიდან განთავისუფლების წესი განისაზღვრება კანონით.

3. მოსამართლის თანამდებობა შეუთავსებელია ნებისმიერ სხვა თანამდებობასთან და ანაზღაურებად საქმიანობასთან, გარდა პედაგოგიური მოღვაწეობისა. მოსამართლე არ შეიძლება იყოს პოლიტიკური პარტიის წევრი, მონაწილეობდეს პოლიტიკურ საქმიანობაში.

მუხლი 87.

1. მოსამართლე ხელშეუხებელია. დაუშვებელია მისი სისხლის სამართლის პასუხისმგებაში მიცემა, დაკავება ან დაპატიმრება, მისი ბინის, მანქანის, სამუშაო ადგილის ან პირადი გაჩხრეკა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის თანხმობის გარეშე. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს. თუ იგი არ მისცემს თანხმობას, დაკავებული ან დაპატიმრებული მოსამართლე დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.

2. სახელმწიფო უზრუნველყოფს მოსამართლის და მისი ოჯახის უსაფრთხოებას.

მუხლი 88.

1. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო სასამართლო ხელისუფლებას ახორციელებს საკონსტიტუციო სამართალწარმოების წესით.

2. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო შედგება 9 მოსამართლისაგან – საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრებისაგან. სასამართლოს სამ წევრს ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი, სამ წევრს ირჩევს პარლამენტი სითითი შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედით, სამ წევრს ნიშნავს უზენაესი სასამართლო. საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრთა უფლებამოსილების ვადაა 10 წელი. საკონსტიტუციო სასამართლო თავისი შემადგენლობიდან 5 წლის ვადით ირჩევს საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარეს. თავმჯდომარედ ერთი და იმავე პირის ხელმეორედ არჩევა დაუშვებელია.

3. საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი არ შეიძლება იყოს პირი, რომელსაც ადრე ეკავა ეს თანამდებობა.

4. საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი შეიძლება იყოს საქართველოს მოქალაქე 35 წლის ასაკიდან, თუ მას აქვს უმაღლესი იურიდიული განათლება. საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრების შერჩევის, დანიშვნისა და არჩევის, მათი უფლებამოსილების შეწყვეტის, აგრეთვე საკონსტიტუციო სამართალწარმოების და სასამართლო საქმიანობის სხვა საკითხები განისაზღვრება კანონით.

5. საკონსტიტუციო სასამართლოს წევრი ხელშეუხებელია. დაუშვებელია მისი სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა, დაკავება ან დაპატიმრება, მისი ბინის, მანქანის, საძუშაო ადგილის ან პირადი გაჩხრეკა საკონსტიტუციო სასამართლოს თანხმობის გარეშე. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს საკონსტიტუციო სასამართლოს. თუ იგი არ მისცემს თანხმობას, საკონსტიტუციო სასამართლოს დაკავებული ან დაპატიმრებული წევრი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.

მუხლი 89.

1. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო საქართველოს პრეზიდენტის, პარლამენტის წევრთა არანაკლებ ერთი მეხუთედის, სასამართლოს, აფხაზეთისა და აჭარის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანოების, სახალხო დამცველის და მოქალაქის სარჩელისა თუ წარდგინების საფუძველზე ორგანული კანონით დადგენილი წესით:

ა) იღებს გადაწყვეტილებებს კონსტიტუციასთან კანონის და პრეზიდენტის, აფხაზეთის, აჭარის ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოთა

ნორმატიული აქტების შესაბამისობის საკითხებზე;

ბ) იხილავს დავას სახელმწიფო ორგანოებს შორის კომპეტენციის შესახებ;

გ) იხილავს მოქალაქეთა პოლიტიკურ გაერთიანებათა შექმნისა და საქმიანობის კონსტიტუციურობის საკითხებს;

დ) იხილავს რეფერენდუმებისა და არჩევნების კონსტიტუციურობის საკითხთან დაკავშირებულ დავას;

ე) იხილავს საერთაშორისო ხელშეკრულებების და შეთანხმებების კონსტიტუციურობის საკითხს;

ვ) მოქალაქის სარჩელის საფუძველზე იხილავს ნორმატიული აქტების კონსტიტუციურობას საქართველოს კონსტიტუციის მეორე თავის საკითხებთან მიმართებით;

ზ) ახორციელებს საქართველოს კონსტიტუციით და ორგანული კანონით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

2. საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა. არაკონსტიტუციურად ცნობილი ნორმატიული აქტი ან მისი ნაწილი კარგავს იურიდიულ ძალას საკონსტიტუციო სასამართლოს შესაბამისი გადაწყვეტილების გამოქვეყნების მომენტიდან.

მუხლი 90.

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლო დადგენილი საპროცესო ფორმით ზედამხედველობს მართლმსაჯულების განხორციელებას საქართველოს საერთო სასამართლოებში, პირველი ინსტანციით განიხილავს კანონით განსაზღვრულ საქმეებს.

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეს და უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეებს საქართველოს პრეზიდენტის წარდგინებით სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს პარლამენტი არანაკლებ 10 წლის ვადით.

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს უფლებამოსილება, ორგანიზაცია, საქმიანობისა და უზენაესი სასამართლოს წევრთა უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის წესი განისაზღვრება კანონით.

4. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე და წევრები ხელშეუხებელი არიან. უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის და წევრების სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემა, დაკავება ან დაპატიმრება,

მათი ბინის, მანქანის, სამუშაო ადგილის ან პირადი განხრეკა შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის თანხმობით. გამონაკლისია დანაშაულზე წასწრების შემთხვევა, რაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პარლამენტს. თუ პარლამენტი არ მისცემს თანხმობას, დაკავებული ან დაპატიმრებული პირი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.

მუხლი 91.

1. საქართველოს პროკურატურა არის სასამართლო ხელისუფლების დაწესებულება, რომელიც ახორციელებს სისხლისსამართლებრივ დევნას, ზედამხედველობს მოკვლევას, სასჯელის მოხდას, მხარს უჭერს სახელმწიფო ბრალდებას.

2. საქართველოს პროკურატურა ერთიანი ცენტრალიზებული სისტემაა. გენერალურ პროკურორს საქართველოს პრეზიდენტის წარდგინებით 5 წლის ვადით სიითი შემაღვენლობის უმრავლესობით ნიშნავს პარლამენტი. ქვემდგომ პროკურორებს ნიშნავს გენერალური პროკურორი.

3. პროკურატურის უფლებამოსილება, ორგანიზაცია და საქმიანობის წესი განისაზღვრება ორგანული კანონით.

თავი მეექვსე

სახელმწიფო ფინანსები და კონტროლი

მუხლი 92.

1. საქართველოს პარლამენტი სიითი შემაღვენლობის უმრავლესობით ყოველწლიურად იღებს სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონს, რომელსაც ხელს აწერს საქართველოს პრეზიდენტი.

2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შედგენისა და მიღების წესი განისაზღვრება კანონით.

მუხლი 93.

1. მხოლოდ საქართველოს პრეზიდენტი უფლებამოსილი პარლამენტს წარუდგინოს ბიუჯეტის პროექტი.

2. პრეზიდენტი მომავალი წლის ბიუჯეტის პროექტს პარლამენტს წარუდგენს არა უგვიანეს 3 თვისა საბიუჯეტო წლის დამთავრებამდე.

ბიუჯეტის პროექტთან ერთად პრეზიდენტი წარადგენს მოხსენებას მიმდინარე წლის ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშს პრეზიდენტი პარლამენტს დასამტკიცებლად წარუდგენს საბიუჯეტო წლის დასრულებიდან არა უგვიანეს 3 თვისა.

3. პრეზიდენტის თანხმობის გარეშე დაუშვებელია ბიუჯეტის პროექტში ცვლილების შეტანა. პრეზიდენტს მხოლოდ იმ პირობით შეუძლია მოსთხოვოს პარლამენტს დამატებითი სახელმწიფო ხარჯის გაღება, თუ მიუთითებს მისი დაფარვის წყაროს.

4. თუ პარლამენტმა ახალი საბიუჯეტო წლის დაწყებამდე ვერ მოახერხა ბიუჯეტის მიღება, სახელმწიფოს მიერ ადრე ნაკისრ ვალდებულებათა შესასრულებლად აუცილებელი ხარჯები დაიფარება წინა წლის ბიუჯეტის მიხედვით.

მუხლი 94.

1. სავალდებულოა გადასახადებისა და მოსაკრებლების გადახდა კანონით დადგენილი ოდენობითა და წესით.

2. გადასახადებისა და მოსაკრებლების სტრუქტურას, შემოღების წესს ადგენს მხოლოდ კანონი.

3. გადასახადებისაგან განთავისუფლება, აგრეთვე სახელმწიფო ხაზინიდან ხარჯის გაღება დასაშვებია მხოლოდ კანონით.

მუხლი 95.

1. საქართველოს ფულად-საკრედიტო სისტემის ფუნქციონირებას უზრუნველყოფს საქართველოს ეროვნული ბანკი.

2. საქართველოს ეროვნული ბანკი შეიმუშავებს და ახორციელებს ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკას პარლამენტის მიერ განსაზღვრული ძირითადი მიმართულებების შესაბამისად.

3. ეროვნული ბანკი არის ბანკთა ბანკი, საქართველოს მთავრობის ბანკირი და ფისკალური აგენტი.

4. ეროვნული ბანკი დამოუკიდებელია თავის საქმიანობაში. ეროვნული ბანკის უფლება-მოვალეობა, საქმიანობის წესი და დამოუკიდებლობის გარანტია განისაზღვრება ორგანული კანონით.

5. ფულის სახელწოდება და ერთეული განისაზღვრება კანონით. ფულის ემისიის უფლება აქვს მხოლოდ ეროვნული ბანკს.

მუხლი 96.

1. საქართველოს ეროვნული ბანკის უმაღლესი ორგანოა ეროვნული ბანკის საბჭო, რომლის წევრებს საქართველოს პრეზიდენტის წარდგინებით 7 წლის ვადით სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს პარლამენტი. ეროვნული ბანკის საბჭოს წევრების გადაყენება შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის გადაწყვეტილებით 64-ე მუხლის შესაბამისად.

2. ეროვნული ბანკის პრეზიდენტს ეროვნული ბანკის საბჭოს წარდგინებით ბანკის საბჭოს წევრთაგან ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს საქართველოს პრეზიდენტი.

3. ეროვნული ბანკი პასუხისმგებელია პარლამენტის წინაშე და ყოველწლიურად წარუდგენს მას თავისი საქმიანობის ანგარიშს.

მუხლი 97.

1. სახელმწიფო სახსრებისა და სახელმწიფოს სხვა მატერიალურ ფასეულობათა გამოყენებასა და ხარჯვას ზედამხედველობს საქართველოს კონტროლის პალატა. იგი უფლებამოსილია აგრეთვე შეამოწმოს საფინანსო-სამეურნეო კონტროლის სხვა სახელმწიფო ორგანოთა საქმიანობა, წარუდგინოს პარლამენტს საგადასახადო კანონმდებლობის სრულყოფის წინადადებები.

2. კონტროლის პალატა დამოუკიდებელია თავისი საქმიანობაში. იგი ანგარიშვალდებულია პარლამენტის წინაშე. კონტროლის პალატის თავმჯდომარეს საქართველოს პრეზიდენტის წარდგინებით 5 წლის ვადით სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ნიშნავს პარლამენტი. მისი თანამდებობიდან გადაყენება შეიძლება მხოლოდ პარლამენტის გადაწყვეტილებით 64-ე მუხლის შესაბამისად.

3. წელიწადში ორჯერ, ბიუჯეტის შესრულების წინასწარი და სრული ანგარიშის წარდგენის დროს, კონტროლის პალატა პარლამენტს წარუდგენს მოხსენებას მთავრობის ანგარიშთან დაკავშირებით, ხოლო წელიწადში ერთხელ — თავისი საქმიანობის ანგარიშს.

4. კონტროლის პალატის უფლებამოსილება, ორგანიზაცია და საქმიანობის წესი, დამოუკიდებლობის გარანტია განისაზღვრება კანონით.

5. სახელმწიფო კონტროლის სხვა ორგანოები იქმნება კანონის შესაბამისად.

თავი მეხუთე

სახელმწიფოს თავდაცვა

მუხლი 98.

1. თავდაცვითი ომი საქართველოს სუვერენული უფლებაა.
2. ქვეყნის დამოუკიდებლობის, სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის დასაცავად, აგრეთვე საერთაშორისო ვალდებულებათა შესასრულებლად საქართველოს ჰყავს სამხედრო ძალები.
3. სამხედრო ძალების სახეობები და შემადგენლობა განისაზღვრება კანონით. სამხედრო ძალების სტრუქტურას ამტკიცებს საქართველოს პრეზიდენტი, რაოდენობას კი ეროვნული უშიშროების საბჭოს წარდგინებით – პარლამენტი სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით.

მუხლი 99.

1. სამხედრო აღმშენებლობისა და ქვეყნის თავდაცვის ორგანიზაციისათვის იქმნება ეროვნული უშიშროების საბჭო, რომელსაც ხელმძღვანელობს საქართველოს პრეზიდენტი.
2. ეროვნული უშიშროების საბჭოს შემადგენლობა, უფლებამოსილება და საქმიანობის წესი განისაზღვრება ორგანული კანონით.

მუხლი 100.

1. საქართველოს პარლამენტის თანხმობის გარეშე დაუშვებელია სამხედრო ძალთა გამოყენება საგანგებო მდგომარეობის დროს ან საერთაშორისო ვალდებულებათა შესასრულებლად.
2. სახელმწიფოს თავდაცვის მიზნით განსაკუთრებულ და კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ქვეყანაში სხვა სახელმწიფოს სამხედრო ძალის შემოყვანის, გამოყენების და გადაადგილების გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს პრეზიდენტი. გადაწყვეტილება დაუყოვნებლივ წარედგინება პარლამენტს დასამტკიცებლად და ძალაში შედის პარლამენტის თანხმობის შემდეგ.

მუხლი 101.

1. საქართველოს დაცვა საქართველოს ყოველი მოქალაქის მოვალეობაა.
2. ქვეყნის დაცვა და სამხედრო ვალდებულების მოხდა საამისო უნარის მქონე ყველა მოქალაქის ვალია. სამხედრო ვალდებულების მოხდის ფორმას ადგენს კანონი.

თავი მეჩვი

კონსტიტუციის გადასინჯვა

მუხლი 102.

1. კონსტიტუციის ზოგადი ან ნაწილობრივი გადასინჯვის კანონპროექტის შეტანის უფლება აქვთ:
 - ა) პრეზიდენტს;
 - ბ) პარლამენტის წევრთა სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტს;
 - გ) არანაკლებ 200000 ამომრჩეველს.
2. კონსტიტუციის გადასინჯვის კანონპროექტი წარედგინება საქართველოს პარლამენტს, რომელიც აქვეყნებს მას საყოველთაო-სახალხო განხილვისათვის. პარლამენტში კანონპროექტის განხილვა იწყება მისი გამოქვეყნებიდან ერთი თვის შემდეგ.
3. კონსტიტუციის გადასინჯვის კანონპროექტი მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს საქართველოს პარლამენტის სრული შემადგენლობის სულ ცოტა ორი მესამედი.
4. კონსტიტუციის 68-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით კონსტიტუციის გადასინჯვის კანონს ხელს აწერს და აქვეყნებს საქართველოს პრეზიდენტი.

მუხლი 103.

საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გამოცხადება გამოიწვევს კონსტიტუციის გადასინჯვის შეჩერებას საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის გაუქმებამდე.

თავი მესხრა

გარდამავალი დებულებები

მუხლი 104.

1. საქართველოს კონსტიტუცია ძალაში შედის საქართველოს ახლარჩეული პრეზიდენტისა და პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობის დღიდან.
2. კონსტიტუციის 49-ე, 50-ე და 70-ე მუხლები ძალაში შედის კონსტიტუციის გამოქვეყნებისთანავე.

მუხლი 105.

1. 1995 წლის არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვს კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ მოქალაქეთა პოლიტიკურ გაერთიანებას, რომლის ინიციატივა დადასტურებულია 50000 ხელმოწერით მაინც, ან რომელსაც ჰყავდა წარმომადგენელი პარლამენტში კონსტიტუციის მიღების დღისათვის.
2. პროპორციული სისტემით არჩევნები ტარდება ერთიანი პარტიული სიით.
3. პოლიტიკურ გაერთიანებას, საარჩევნო ბლოკს უფლება აქვს მაჟორიტარულ საარჩევნო ოლქში წარადგინოს დეპუტატობის ის კანდიდატიც, რომელიც იმავდროულად მის პარტიულ სიაშია.
4. მაჟორიტარულ საარჩევნო ოლქში არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელიც ხმათა მეტ რაოდენობას მიიღებს, მაგრამ კენჭისყრის მონაწილეთა არანაკლებ ერთი მესამედისა.
5. პირველ ტურში თუ ვერც ერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო ხმათა საჭირო რაოდენობა, ჩატარდება მეორე ტური, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებს უკეთესი შედეგის მქონე ორი კანდიდატი. არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელიც ხმათა მეტ რაოდენობას მიიღებს.
6. ეს მუხლი ძალაში შედის კონსტიტუციის გამოქვეყნებისთანავე და მოქმედებს ახლარჩეული პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე.

მუხლი 106.

1. კონსტიტუციის ძალაში შესვლის შემდეგ მოქმედებს მხოლოდ ის სამართლებრივი აქტი ან აქტის ნაწილი, რომელიც კონსტიტუციას არ ეწინააღმდეგება.

2. კონსტიტუციის ძალაში შესვლიდან ორი წლის განმავლობაში საქართველოს პრეზიდენტი და საქართველოს პარლამენტი უზრუნველყოფენ კონსტიტუციის ძალაში შესვლამდე მიღებული ნორმატიული აქტების სახელმწიფო რეგისტრაციას, კონსტიტუციასთან და კანონებთან მათ შესაბამისობას.

3. კონსტიტუციის ძალაში შესვლიდან ორი წლის განმავლობაში საქართველოს პარლამენტმა უნდა მიიღოს კონსტიტუციით გათვალისწინებული ორგანული კანონები, ან დაადასტუროს ამ სფეროში არსებული ნორმატიული აქტების მართლზომიერება.

მუხლი 107.

1. კონსტიტუციის შესაბამისად სასამართლო წყობილების ორგანული კანონების მიღებამდე ძალაში რჩება სასამართლო წყობილების მოქმედი კანონმდებლობა.

2. კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტები ძალაში შევა შესაბამისი სისხლის სამართლის საპროცესო საკანონმდებლო აქტების მიღების შემდეგ.

3. საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ ორგანული კანონი მიღებულ უნდა იქნეს 1996 წლის 1 თებერვლამდე.

მუხლი 108.

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე იურისდიქციის სრულ აღდგენასთან დაკავშირებით კონსტიტუციის 102-ე მუხლის მე-2 პუნქტში სათანადო ცვლილებებისა თუ დამატებების შეტანა გამონაკლისის წესით დასაშვებია კონსტიტუციის გადასინჯვის კანონპროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვისათვის გამოქვეყნების გარეშე.

მუხლი 109.

1. შესაბამისი წესით მიღებულ კონსტიტუციას ხელს აწერს და აქვეყნებს საქართველოს სახელმწიფოს მეთაური.

2. საქართველოს პარლამენტისა და საკონსტიტუციო კომისიის წევრები ხელს აწერენ კონსტიტუციის ტექსტს. კონსტიტუციის ძალაში შესვლიდან სულ ცოტა ერთი წლის განმავლობაში ტექსტი ღიად უნდა

ინახებოდეს საქართველოს ყველა ადგილობრივი ორგანოს შენობაში, რათა მოსახლეობა გაეცნოს მის შინაარსს.

საქართველოს სახელმწიფოს მეთაური

ქაქუცა ხაჩიძე

თბილისი, 1995 წლის 24 აგვისტო.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

669 “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი განიხილება მუხლების მიხედვით და მიიღება გამართივებული პროცედურით – ერთი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ქაქუცა ხაჩიძე

თბილისი, 1995 წლის 29 აგვისტო.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

670 “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი განიხილება მუხლების მიხედვით და მიიღება გამართივებული პროცედურით – ერთი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ქაქუცა ხაჩიძე

თბილისი, 1995 წლის 29 აგვისტო.

განყოფილება მეორე

საქართველოს პარლამენტის განცხადება

29 აგვისტოს, როცა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე – სახელმწიფოს მეთაური ელუარდ შევარდნაძე პარლამენტის სხდომის შემდეგ კონსტიტუციის მიღებასთან დაკავშირებულ ცერემონიაზე მიემართებოდა, მასზე მოხდა თავდასხმა – მანქანასთან აფეთქდა ნაღმი. ტერორისტული აქტის შედეგად დამავდნენ ელუარდ შევარდნაძე, პარლამენტის წევრები და სახელმწიფოს მეთაურის აპარატის თანამშრომლები.

განმრთელობის დაცვის სამინისტროს ცნობით მათ სიცოცხლეს საფრთხე ამჟამად არ ემუქრება.

საქართველოს პარლამენტი აცხადებს, რომ მომხდარი ტერორისტული აქტი თანამედროვეობის თვალსაჩინო პოლიტიკური მოღვაწის, საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის პიროვნების, საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართული უმძიმესი დანაშაულია, რომლის ძირითად მიზანს შეადგენს ქვეყანაში სტაბილიზაციის პროცესის უკუქცევა, სახელმწიფო წყობილების დამხობა და ქაოსისა და განუკითხაობის დამკვიდრება.

პარლამენტი უმკაცრეს პოლიტიკურ შეფასებას აძლევს ტერორიზმთან ბრძოლის ყველა სამსახურის, უპირველეს ყოვლისა, პარლამენტს დაქვემდებარებული სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის საქმიანობას და გადაუდებელ აუცილებლობად მიიჩნევს კარდინალურ ცვლილებებს მის მუშაობაში.

პარლამენტი აცხადებს, რომ საქართველოს ხელისუფლება არ გადაუხვევს დემოკრატიის კურსს და იმ ღირებულებებს, რომლებსაც აღიარებს და ამკვიდრებს საქართველოს ახალი კონსტიტუცია, არ დაუშვებს პრეზიდენტის და პარლამენტის არჩენების ჩაშლას.

პარლამენტი ხალხსა და თითოეულ მოქალაქეს მოუწოდებს შენარჩუნონ სიმშვიდე და ხელი შეუწყონ წესრიგის განმტკიცებას სახელმწიფოში.

თბილისი,

1995 წლის 29 აგვისტო.

სექტემბერი

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

671 საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1.

არჩევნების საფუძვლები

1. საქართველოს პარლამენტის არჩევნები ეწყობა საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით.

2. საქართველოს პარლამენტი აირჩევა 4 წლის ვადით. 150 პარლამენტის წევრი აირჩევა ერთიანი პარტიული სიებით პროპორციული სისტემის, ხოლო 85 პარლამენტის წევრი – ერთმანდატიანი საარჩევნო ოლქების მიხედვით მაჟორიტარული საარჩევნო სისტემის საფუძველზე.

მუხლი 2.

საყოველთაო საარჩევნო უფლება

1. საქართველოს პარლამენტის არჩევნები საყოველთაოა: არჩევნის უფლება აქვს საქართველოს მოქალაქეს, რომელსაც არჩევნების დროისათვის 18 წელი შეუსრულდა, ხოლო არჩეული შეიძლება იყოს საქართველოს მოქალაქე 25 წლის ასაკიდან, რომელსაც საქართველოში მუდმივად უცხოვრია არანაკლებ 10 წლისა, განურჩევლად რასისა, ენისა, სქესისა, რელიგიისა, განათლებისა, პოლიტიკური შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და წოდებრივი მდგომარეობისა.

მუხლი 3.

თანასწორი საარჩევნო უფლება

საქართველოს პარლამენტში არჩევნები თანასწორია. საქართველოს მოქალაქენი არჩევნებში თანასწორ საფუძველზე მონაწილეობენ.

მუხლი 4.

პირდაპირი საარჩევნო უფლება

საქართველოს პარლამენტში არჩევნები პირდაპირია. პარლამენტის წევრებს ამომრჩევლები უშუალოდ ირჩევენ.

მუხლი 5.

ფარული კენჭისყრა

საქართველოს პარლამენტის არჩევნები ფარული კენჭისყრით ტარდება. დაუშვებელია ამომრჩეველთა ნების გამოვლენისადმი კონტროლი და ხმის ღიად მიცემა.

მუხლი 6.

პირები, რომლებიც არჩევნებში არ მონაწილეობენ

არჩევნებში მონაწილეობის უფლება არა აქვს მოქალაქეს, რომელიც სასამართლომ ქმედუვნაროდ ცნო ან სასამართლოს განაჩენით იმყოფება სასჯელთა აღსრულების დაწესებულებაში.

მუხლი 7.

არჩევნების ჩატარება საარჩევნო კომისიების მიერ

საქართველოს პარლამენტის არჩევნების ჩატარებას უზრუნველყოფენ საარჩევნო კომისიები, რომლებიც, როგორც წესი, იქნება კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებული მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების (ტექსტში შემდეგ "პარტიების"), საზოგადოებრივი გაერთიანებების, ხელისუფლებისა და მმართველობის ორგანოებისა და ამომრჩეველთა ჯგუფების წარმომადგენლებისაგან.

მუხლი 8.

საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში მონაწილეობისა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა დასახელების უფლება

არჩევნებში მონაწილეობის უფლება აქვს კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ პარტიას, რომლის ინიციატივაც დადასტურებულია 50000 ამომრჩევლის ხელმოწერით მაინც ან რომელსაც ჰყავს წარმომადგენელი პარლამენტში არჩევნების დანიშნვის დროისთვის, მაჟორიტარული სისტემით არჩევნებში კი – წარდგენის უფლების მქონე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის მიერ წარდგენილ კანდიდატს, აგრეთვე პირს, რომლის წარდგენის ინიციატივაც დადასტურებულია 1000 ხელმოწერით მაინც ან რომელიც ბოლო არჩევნებში არჩეული იყო პარლამენტის წევრად.

მუხლი 9.

პარლამენტის წევრის სტატუსის

შეუთავსებლობა თანამდებობრივ მდგომარეობასთან

1. პარლამენტის წევრს უფლება არა აქვს ეკავოს რაიმე თანამდებობა სახელმწიფო სამსახურში ან ეწეოდეს სამეწარმეო საქმიანობას. იგი არ შეიძლება იყოს ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანოს წევრი, ეკავოს თანამდებობა სხვა სახელმწიფო ან თვითმმართველობის წარმომადგენლობით ორგანოში.

2. პარლამენტის წევრი არ შეიძლება ეწეოდეს სხვა სამსახურს, გარდა სამეცნიერო, პედაგოგიური ან სხვა სახელოვნებო საქმიანობისა, თუ ასეთი საქმიანობა არ ითვალისწინებს ადმინისტრაციულ ფუნქციებს, აგრეთვე, გარდა პარტიული მოღვაწეობისა.

3. პარლამენტის წევრი მისი უფლებამოსილების ცნობის მომენტიდან წყვეტს ამ მუხლით აკრძალულ სამსახურს და თავისუფლდება ადრე დაკავებული თანამდებობიდან.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტის დარღვევის შემთხვევაში პარლამენტის წევრს შეუწყდება უფლებამოსილება საქართველოს კონსტიტუციის 54-ე მუხლით დადგენილი წესით.

5. პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ვადის გასვლის ან ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში, ამ მომენტიდან ერთი თვის განმავლობაში

იგი აღდგენილ უნდა იქნეს ადრე დაკავებულ თანამდებობაზე სახელმწიფო სამსახურში საკუთარი განცხადების საფუძველზე ან, თუ ეს შეუძლებელია, უნდა მიეცეს ტოლფასი სამუშაო, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მისი უფლებამოსილების შეწყვეტა დაკავშირებულია სხვა თანამდებობაზე დანიშვნასთან ან არჩევასთან.

მუხლი 10.

არჩევნების მატერიალური უზრუნველყოფა

პარლამენტის არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს ძირითადად სახელმწიფო გაიღებს. ამასთან ერთად, არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე ყოველ პარტიას, საარჩევნო ბლოკსა და ოლქში წარმოდგენილ კანდიდატს შეუძლია შექმნას საარჩევნო ფონდი, რისთვისაც მათ უფლება აქვთ გამოიყენონ სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი თანხა, თავიანთი სახსრები, მხოლოდ საქართველოში რეგისტრირებულ არასახაზინო საწარმოთა, საქართველოს პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ გაერთიანებათა და საქართველოს მოქალაქეთა შეწირულობანი.

მუხლი 11.

პასუხისმგებლობა არჩევნების კანონის დარღვევისათვის

1. ამ საარჩევნო კანონით დადგენილი წესების დამრღვევ პირს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ეკისრება სისხლისსამართლებრივი ან ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

2. იმ პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკის კანდიდატებს, აგრეთვე ოლქში წარდგენილ კანდიდატებს, რომლებიც გადაამეტებენ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილი საარჩევნო ფონდის ზღვრულ ოდენობას ან კანონით დადგენილ ვადაში არ წარადგენენ არჩევნებისთვის გამოყენებული სახსრების ანგარიშს, ჩამოერთმევათ პარლამენტში მათ მიერ მოპოვებული მანდატები და გამოკლებული პარლამენტის წევრების ნაცვლად არჩევნებში მონაწილეობის უფლება, მათ აგრეთვე ეკრძალებათ საქართველოს პარლამენტის მომდევნო არჩევნებში მონაწილეობა. ასეთი დარღვევების საქმეს განიხილავს საქართველოს უზენაესი სასამართლო, რომლის გადაწყვეტილებაც საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება.

თავი II

არჩევნების დანიშვნა. არჩევნებში მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების რეგისტრაცია

მუხლი 12.

არჩევნების დანიშვნა

პარლამენტის მორიგი არჩევნების თარიღს ნიშნავს საქართველოს პრეზიდენტი პარლამენტის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე არა უგვიანეს 60 დღისა. ცნობა არჩევნების დღის შესახებ ქვეყნდება ოფიციალურ და ადგილობრივ გაზეთებში არჩევნების დანიშნიდან არა უგვიანეს 2 დღისა.

მუხლი 13.

პარტიების საარჩევნო რეგისტრაცია

არჩევნებში მონაწილეობისა და საარჩევნო კომისიებში თავიანთი წარმომადგენლების დანიშვნის უფლების მისაღებად პარტიები რეგისტრაციაში უნდა გატარდნენ ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, რისთვისაც არჩევნების დღემდე არა უგვიანეს 50-ე დღისა კომისიას უნდა წარუდგინონ პარტიის ხელმძღვანელი პირის მიერ ხელმოწერილი სათანადო განცხადება, რომელშიც მითითებული უნდა იყოს სახელწოდება, რომლითაც პარტია მონაწილეობს არჩევნებში (ეს სახელწოდება არ უნდა ემთხვეოდეს ადრე რეგისტრირებული პარტიის ან საარჩევნო ბლოკის სახელწოდებას). განცხადების წარდგენიდან 30 დღის ვადაში, მაგრამ არჩევნების დღემდე არა უგვიანეს მე-40 დღისა, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას უნდა წარუდგინონ მის მიერ დადგენილი წესით შევსებული მხარდამჭერთა სიები (ამ კანონის მე-8 მუხლით განსაზღვრულ შემთხვევაში), საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ გაცემული რეგისტრაციის მოწმობა კანონმდებლობის შესაბამისად პარტიის რეგისტრაციის შესახებ. განცხადებაში აღნიშნული უნდა იყოს პარტიის ხელმძღვანელი პირის (პირების) ვინაობა და პარტიის რწმუნებულის გვარი, სახელი, მისამართი და ტელეფონის ნომერი. რწმუნებულს ცენტრალური საარჩევნო კომისია აძლევს დათარიღებულ ცნობას განცხ-

ადების მიღების შესახებ.

2. ზემოთ ჩამოთვლილი პირობების შესრულებიდან 6 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია წყვეტს პარტიის საარჩევნო რეგისტრაციის საკითხს და აძლევს სათანადო ცნობას მის რწმუნებულს. რეგისტრაციაში არ გატარდება პარტია, რომლის საქმიანობა შეჩერებულია კანონით დადგენილი წესით.

3. რეგისტრაციაზე უარის თქმის შემთხვევაში პარტიას უფლება აქვს უარის მიღებიდან 3 დღის ვადაში გაასაჩივროს კომისიის გადაწყვეტილება საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. სასამართლომ გადაწყვეტილება უნდა გამოიტანოს საჩივრის შეტანიდან 3 დღის ვადაში. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და გასაჩივრებას არ ექვემდებარება.

4. რეგისტრაციის ვადის დამთავრებიდან 2 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ოფიციალურ გაზეთებში, რადიოთი და ტელევიზიით აქვეყნებს რეგისტრირებული პარტიების სიას განცხადების წარდგენის რიგის მიხედვით, აგრეთვე იმ პარტიათა სიას, რომელთაც უარი ეთქვათ რეგისტრირებაზე და უარის თქმის მიზეზებს.

მუხლი 14.

საარჩევნო ბლოკები და მათი რეგისტრაცია

1. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ რეგისტრირებულ პარტიებს უფლება აქვთ გაერთიანდნენ საარჩევნო ბლოკებად (ბლოკს შეიძლება ეწოდოს სახელი, რომელიც არ უნდა ემთხვეოდეს უფრო ადრე რეგისტრირებული ბლოკის ან პარტიის სახელს; იგი არ შეიძლება შეიცავდეს იმ პარტიის სახელს, რომელიც არ შედის მოცემულ ბლოკში), რომელთა რეგისტრირებაც ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ მთავრდება არჩევნებამდე არა უგვიანეს 25-ე დღისა.

2. კომისიისთვის წარდგენილ სათანადო განცხადებას ხელს აწერს ბლოკში შემავალი ყველა პარტიის ხელმძღვანელი პირი. მასში დასახელებული უნდა იყოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში ბლოკის რწმუნებულის ვინაობა, მისი მისამართი და ტელეფონის ნომერი. რწმუნებულს კომისია აძლევს დათარიღებულ ცნობას განცხადების მიღების შესახებ. განცხადებას უნდა ერთვოდეს საარჩევნო ბლოკში შემავალი ყველა პარტიის ხელმძღვანელი პირის მიერ ხელმოწერილი საარჩევნო

ბლოკის წესდება, რომელშიც აღნიშნული უნდა იყოს საარჩევნო ოლქის მიმართ დაკავშირებით ბლოკის მიერ გადაწყვეტილებათა მიღების წესი, მათ შორის პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა წარდგენისა და წარდგენის შესახებ გადაწყვეტილების გაუქმების, ბლოკიდან პარტიის გასვლის, ბლოკში ახალი წევრის მიღებისა და ბლოკიდან პარტიის გარიცხვის წესები; მითითებული უნდა იყოს პირი (პირები), რომელსაც აქვს ბლოკის განცხადებაზე ხელმოწერის უფლება.

3. საარჩევნო ბლოკის რეგისტრაციიდან ორი დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ოფიციალურ გაზეთებში, რადიოთი და ტელევიზიით აქვეყნებს ცნობას საარჩევნო ბლოკის რეგისტრაციის შესახებ.

4. საარჩევნო ბლოკის რეგისტრაციისთანავე წყდება ბლოკში გაერთიანებული პარტიების მიერ დანიშნულ საარჩევნო კომისიის წევრთა და რწმუნებულთა უფლებამოსილება. საარჩევნო ბლოკებს უფლება აქვთ ყველა საარჩევნო კომისიაში დანიშნონ საარჩევნო კომისიის წევრი და რწმუნებული.

5. საარჩევნო ბლოკში გაერთიანებული პარტია არ შეიძლება იმავდროულად გაერთიანებული იყოს სხვა საარჩევნო ბლოკში, ანდა დამოუკიდებლად მონაწილეობდეს არჩევნებში.

თავი III

საარჩევნო ოლქები და საარჩევნო უბნები

მუხლი 15.

საარჩევნო ოლქები

1. პარლამენტის არჩევნებისთვის იქნება 85 ერთმანდატიანი ოლქი საქართველოს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული დაყოფის გათვალისწინებით. ქალაქ თბილისში იქნება 10 ერთმანდატიანი საარჩევნო ოლქი.

2. საარჩევნო ოლქების სია ქვეყნდება არჩევნების დანიშნვიდან არა უგვიანეს 7 დღისა.

მუხლი 16.

საარჩევნო უბნები

1. პარლამენტის არჩევნების დროს კენჭისყრის მოსაწყობად და ხმების დასათვლელად საარჩევნო ოლქები იყოფა საარჩევნო უბნებად. საარჩევნო

უბნები იქმნება არანაკლებ 20 და არა უმეტეს 3000 ამომრჩევლისათვის არჩევნებამდე არა უგვიანეს 45 დღისა. ძნელად მისაღვომ ადგილებში, არჩევნების დღეს ნაოსნობაში მყოფ გემებზე საარჩევნო უბნები იქმნება იმავე ვადაში, ხოლო გამონაკლის შემთხვევებში – არჩევნებამდე არა უგვიანეს 5 დღისა.

2. საარჩევნო უბნებს ქმნიან საოლქო საარჩევნო კომისიები რაიონის (ქალაქის, ქალაქის რაიონის) ტერიტორიაზე მოქმედი ხელისუფლების ან მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების წარდგინებითა და მათთან შეთანხმებით. არჩევნების დღეს ნაოსნობაში მყოფ გემებზე საარჩევნო უბნები იქმნება იმავე წესით გემის მიწურის ნავსადგურის ადგილის მიხედვით. სახელმწიფოს ფარგლებს გარეთ არსებულ საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებებში საარჩევნო უბნები იქმნება საქართველოს მთავრობის წარდგინებით. საარჩევნო ოლქისათვის ამ უბნების მიკუთვნების საკითხს წყვეტს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

3. საარჩევნო უბნები შეიძლება შეიქმნას საავადმყოფოებსა და სხვა სტაციონარულ სამკურნალო დაწესებულებებში, ძნელად მისაღვომ ადგილებში.

4. საოლქო საარჩევნო კომისია უბნების შექმნიდან 5 დღის ვადაში ადგილობრივ გაზეთებში, ადგილობრივი რადიოთი და ტელევიზიით აქვეყნებს საარჩევნო უბნების ნომრებს, საუბნო საარჩევნო კომისიებისა და ხმის მისაცემი შენობების მისამართებს.

თავი IV საარჩევნო კომისიები

მუხლი 17.

საარჩევნო კომისიების სისტემა

პარლამენტის არჩევნების ჩასატარებლად იქმნება საარჩევნო კომისიები:

- ა) საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია;
- ბ) საოლქო საარჩევნო კომისიები;
- გ) საუბნო საარჩევნო კომისიები.

მუხლი 18.

საარჩევნო კომისიის შემადგენლობა

1. საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში არჩეული ან დანიშნული შეიძლება იყოს საარჩევნო უფლების მქონე საქართველოს მოქალაქე.

2. საარჩევნო კომისიებში თითო წევრის დანიშვნის უფლება აქვთ კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ პარტიებს, რომლებმაც ბოლო არჩევნებში მოიპოვეს საქართველოს პარლამენტის წევრის მანდატი. იმ შემთხვევაში, თუ ამ პარტიათაგან რომელიმე გაუქმდა ან ვერ მიიღო მანდატი ახლადარჩეულ პარლამენტში, დანიშნული კომისიის წევრის უფლებამოსილება შეწყდება.

3. საარჩევნო კომისიებში თითო წევრის დანიშვნის უფლება აქვთ აგრეთვე კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ არანაკლებ ხუთ პარტიას ერთობლივად, რომელთაც ვერ მოიპოვეს მანდატი ბოლო არჩევნებში. ამ პარტიების ხელმძღვანელთა ხელმოწერით დადასტურებული გადაწყვეტილების თანახმად კომისიის წევრს ნიშნავს ერთ-ერთი პარტიის ხელმძღვანელი. იმ შემთხვევაში, თუ ამ პარტიათაგან რომელიმე გაუქმდა ან არ გატარდა საარჩევნო რეგისტრაციაში, დანიშნული კომისიის წევრის უფლებამოსილება შეწყდება.

4. საარჩევნო კომისიის წევრების დანიშვნის უფლების მქონე ორგანოებსა და ორგანიზაციებს უფლება აქვთ დანიშნონ ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიის წევრები არჩევნებამდე არა უგვიანეს 30-ე დღისა.

5. თუ ერთსა და იმავე კომისიაში თავისი წარმომადგენელი ერთზე მეტმა პარტიულმა ორგანომ დანიშნა, უპირატესობა ზემდგომი ორგანოს წარმომადგენელს ეძლევა.

6. საარჩევნო კომისიის წევრად დანიშნული პირი მის წევრად ჩაითვლება შესაბამის კომისიაში გამოცხადების მომენტიდან.

7. საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში არ შეიძლება დაინიშნონ საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობით ორგანოთა წევრები, სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მმართველობის ორგანოთა ხელმძღვანელები და მათი მოადგილეები, პარლამენტის წევრობის კანდიდატი სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობით ორგანოში, არჩევნებში მონაწილე პარტიისა და საარჩევნო ბლოკის

რწმუნებული, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირი.

8. საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის, მისი მოადგილის, მდივნის ან წევრის უფლებამოსილება წყდება:

ა) ამ მუხლის მე-2, მე-3 და მე-7 პუნქტებით და მე-14 მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრულ საფუძველზე;

ბ) გადადგომის შემთხვევაში (განცხადება გადადგომის შესახებ წარედგინება ზემდგომ საარჩევნო კომისიას, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში შემავალი პირისთვის კი - თვით ამ კომისიას და კმაყოფილდება მისი მიღებიდან არა უგვიანეს 3 დღისა);

გ) გაწვევის ან უფლებამოსილების ჩამორთმევის შემთხვევაში;

დ) იმ პარტიის აკრძალვის ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, რომელმაც დანიშნა კომისიის წევრი;

ე) იმ პარტიათა გაერთიანებისას, რომლებმაც იგი დანიშნეს, თუკი გაერთიანების შედეგად შეიქმნა ახალი პარტია. ასეთ შემთხვევაში გაერთიანების შედეგად შექმნილ პარტიას იუსტიციის სამინისტროში რეგისტრაციის შემდეგ უფლება აქვს დანიშნოს თითო წევრი ყველა საარჩევნო კომისიაში.

მუხლი 19.

საარჩევნო კომისიათა მუშაობის ორგანიზაცია

1. საარჩევნო კომისიების მუშაობის წესი განისაზღვრება ამ კანონითა და კომისიების რეგლამენტით, რომელსაც იღებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია დამსწრეთა ორი მესამედის უმრავლესობით.

2. საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილესა და მდივანს ირჩევს საარჩევნო კომისია.

3. საარჩევნო კომისიის სხდომა უფლებამოსილია, თუ მასში მონაწილეობს კომისიის სრული შემადგენლობის უმრავლესობა. გადაწყვეტილება მიიღება დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით. ხმათა გაყოფისას გადამწყვეტია თავმჯდომარის ხმა. კომისიის შემადგენლობაში შემავალ იმ პირებს, რომლებიც არ ეთანხმებიან კომისიის გადაწყვეტილებას, უფლება აქვთ გამოთქვან განსაკუთრებული აზრი, რომელიც წერილობითი ფორმით ერთვის ოქმს და განსახილველად ეგზავნება ზემდგომ საარჩევნო კომისიას.

4. საარჩევნო კომისიას წარმოადგენს მისი თავმჯდომარე. იმ შემთხვევაში, თუ კომისიას თავმჯდომარე არა ჰყავს ან მას არ შეუძლია თავისი ფუნქციების შესრულება, თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს მისი მოადგილე.

5. არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფის მიზნით ცენტრალურ საარჩევნო კომისიასთან შეიძლება შეიქმნას სამუშაო ჯგუფები. სამუშაო ჯგუფის წევრებს ნიშნავს და მათ შესრულებულ სამუშაოს უნაზღაურებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

მუხლი 20.

საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში შემავალი პირის უფლება-მოვალეობანი

1. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს, მის მოადგილესა და მდივანს მათი უფლებამოსილების მთელი დროის განმავლობაში პარლამენტი უნიშნავს ხელფასს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. ამასთან, მათ უნარჩუნდებათ სამუშაო ადგილი, რომელიც დაკავებული ჰქონდათ შემოადინებულ თანამდებობებზე დანიშვნამდე (არჩევამდე).

2. საარჩევნო კომისიების შემადგენლობაში შემავალ ყველა პირს არჩევნების მომზადებისა და ჩატარების მთელი დროის განმავლობაში ეძლევა უხელფასო შვებულებით სარგებლობის უფლება. ამასთან, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში შემავალ ყველა პირს, საოლქო საარჩევნო კომისიიდან 4 პირს და საუბნო საარჩევნო კომისიიდან 2 პირს არჩევნების მომზადებისა და ჩატარების მთელი დროის განმავლობაში, ხოლო საუბნო საარჩევნო კომისიიდან დანარჩენ პირებს არჩევნების მომზადების პერიოდის ბოლო 10 დღის განმავლობაში არჩევნების ჩასატარებლად გამოყოფილი სახსრებიდან შეიძლება დაენიშნოთ ხელფასი ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილი ოდენობით. ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიების ხელფასიანი პირების რაოდენობას ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, ხოლო საუბნო საარჩევნო კომისიებისათვის — საოლქო საარჩევნო კომისია. ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიების შემადგენლობაში შემავალ პირებს ხელფასს უნიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, ხოლო საუბნო საარჩევნო კომისიების შემადგენლობაში შემავალ პირებს

- საოლქო საარჩევნო კომისია. ამასთან, ზემდგომმა კომისიამ უნდა გაითვალისწინოს იმ კომისიის წინადადება, რომლის შემადგენლობაში შემავალ პირებსაც ენიშნებათ ხელფასი. არასამუშაო დროის განმავლობაში კომისიაში შესრულებული სამუშაო ანაზღაურდება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილი ოდენობით არჩევნების ჩასატარებლად გამოყოფილი სახსრებიდან.

3. ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში შემავალ პირებს უფლებამოსილების დანარჩენი დროის განმავლობაში ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წარდგინებით და საქართველოს პარლამენტის გადაწყვეტილებით შეიძლება დაენიშნოთ ხელფასი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის საშტატო განრიგს კომისიის წარდგინებით ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი.

4. საარჩევნო კომისიებისთვის გამოყოფილ სახსრებს კომისიის სახელით განაგებენ და დანიშნულებისამებრ მისი სწორად გამოყენებისათვის პასუხისმგებელნი არიან კომისიის თავმჯდომარე და ბუღალტერი, ხოლო ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში - საფინანსო განყოფილების გამგეც.

5. საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში შემავალ პირებს უფლება არა აქვთ არჩევნების დროს მონაწილეობა მიიღონ ავითაციაში არჩევნებში მონაწილე პარტიების, საარჩევნო ბლოკებისა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატების სასარგებლოდ ან საწინააღმდეგოდ.

მუხლი 21.

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

1. საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია იქმნება კომისიის თავმჯდომარის, მისი მოადგილის, მდივნისა და არანაკლებ 20 წევრისაგან.

2. საქართველოს პარლამენტი უფლებამოსილია დანიშნოს კომისიის თავმჯდომარე და ორი წევრი საქართველოს პარლამენტის საერთო არჩევნების დღემდე არა უგვიანეს 60 დღისა. იგი თავის გადაწყვეტილებას დაუყოვნებლივ აქვეყნებს ოფიციალურ გაზეთებში, რადიოთი და ტელევიზიით.

3. კომისიაში თითო პირის დანიშვნის უფლება აქვთ ავტონომიური რესპუბლიკების უზენაეს საბჭოებს ან მათ პრეზიდენტებს.

4. იმ შემთხვევაში, თუ კომისიის შემადგენლობა 23-ზე ნაკლებად აღმოჩნდა და 14 დღის ვადაში არ შეივსო, საქართველოს პარლამენტი პირველივე სამუშაო კვირის განმავლობაში ნიშნავს კომისიის დამატებით წევრებს მისი შემადგენლობის 23-მდე შესავსებად.

5. კომისია უფლებამოსილია თავისი შემადგენლობიდან აირჩიოს კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე და კომისიის მდივანი, თუ მის შემადგენლობაში არის 23 წევრი მაინც.

6. ცენტრალური საარჩევნო კომისია თავის შემადგენლობას, კომისიის მისამართს და ტელეფონის ნომრებს აქვეყნებს ოფიციალურ გაზეთებში, რადიოთი და ტელევიზიით.

მუხლი 22.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის უფლებამოსილება

1. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის სრული შემადგენლობით შექმნამდე მისი სხდომები უფლებამოსილია, თუ მათ ესწრება სხდომის დღეს კომისიის ფაქტობრივი შემადგენლობის სულ ცოტა ორი მესამედი.

2. ცენტრალური საარჩევნო კომისია:

1) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში აკონტროლებს საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე კონსტიტუციისა და ამ კანონის შესრულებას და უზრუნველყოფს მათ ერთგვაროვან გამოყენებას; თავისი შემადგენლობის ორი მესამედის უმრავლესობით იღებს ინსტრუქციებს საარჩევნო კამპანიის ჩატარებისთვის აუცილებელი და ამ კანონით განუსაზღვრელი საკითხების გადასაჭრელად;

2) აუცილებლობის შემთხვევაში, თავისი შემადგენლობის ორი მესამედის უმრავლესობის გადაწყვეტილებით, თავის უფლებამოსილებათა ნაწილს, წინასწარ განსაზღვრული საკითხების გადასაწყვეტად, გადასცემს შექმნილ ჯგუფს;

3) ქმნის საარჩევნო ოლქებს; ნიშნავს საოლქო საარჩევნო კომისიების თავმჯდომარეებსა და ორ-ორ წევრს, საჭიროების შემთხვევაში — კომისიის დამატებით წევრებს; აქვეყნებს კომისიების შემადგენლობას და მათ მისამართებს;

4) წყვეტს საარჩევნო ოლქისთვის საქართველოს ფარგლებს გარეთ შექმნილი საარჩევნო უბნების მიწერის საკითხს;

5) აქვეყნებს საარჩევნო ღონისძიებათა დაწყებისა და დამთავრების თარიღებს;

6) რეგისტრაციაში ატარებს არჩევნებში მონაწილე პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს;

7) რეგისტრაციაში ატარებს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში და აძლევს მათ სათანადო მოწმობას;

8) რეგისტრაციაში ატარებს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების პარტიულ სიებს; აძლევს სათანადო მოწმობას პარლამენტის წევრობის კანდიდატს;

9) წარმართავს საარჩევნო კომისიების საქმიანობას, ისმენს მათ ინფორმაციას;

10) ამოწმებს საარჩევნო კომისიების გადაწყვეტილებათა კანონიერებას, საჭიროების შემთხვევაში აუქმებს მათ და იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას; საგანგებო შემთხვევაში, თავისი შემადგენლობის ორი მესამედის უმრავლესობით, იღებს გადაწყვეტილებას ქვემდგომი საარჩევნო კომისიის უფლებამოსილების შეწყვეტისა და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ შექმნილი ჯგუფისათვის ამ კომისიის უფლებამოსილების გადაცემის შესახებ;

11) ადგენს არჩევნებთან დაკავშირებული ხარჯების განაწილებისა და გამოყენების წესს; უნაწილებს ფულად სახსრებს საოლქო საარჩევნო კომისიებს და არჩევნებში მონაწილე პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს; კონტროლს უწევს საარჩევნო კომისიების უზრუნველყოფას შენობებით, ტრანსპორტით, კავშირგაბმულობით და განიხილავს არჩევნების მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის სხვა საკითხებს;

12) ადგენს საარჩევნო დოკუმენტების ფორმას, საარჩევნო ყუთისა და საარჩევნო კომისიათა ბეჭდების ნიმუშებს, საარჩევნო დოკუმენტების შენახვის წესს;

13) იღებს ზომებს საარჩევნო კამპანიაში პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების, პარლამენტის წევრობის კანდიდატების მონაწილეობის თანაბარი პირობების უზრუნველსაყოფად;

14) განსაზღვრავს საარჩევნო კამპანიაში მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა მონაწილეობისა და მათი გამოყენების წესს ამ კანონისა და საქართველოს სხვა კანონების შესაბამისად და აკონტროლებს მის შესრულებას;

15) განსაზღვრავს საქართველოს, აგრეთვე აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების სამინისტროების, სახელმწიფო უწყებების, სხვა სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანოების ვალდებულებებს არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე და ისმენს მათ ინფორმაციას;

16) ამტკიცებს საარჩევნო ბიულეტენების ტექსტებს, უზრუნველყოფს მათ დამზადებასა და ბიულეტენებით საოლქო საარჩევნო კომისიების მომარაგებას;

17) ადგენს არჩევნების შედეგებს პარტიული სიების მიხედვით, აჯამებს რესპუბლიკაში არჩევნების შედეგებს; არჩევნების შედეგების შეჯამებიდან არა უგვიანეს 5 დღისა პრესაში აქვეყნებს ცნობას არჩევნების შედეგების შესახებ და საქართველოს პარლამენტში არჩეული პარლამენტის წევრების სიას; რეგისტრაციაში ატარებს არჩეულ პარლამენტის წევრს და აძლევს მას სათანადო მოწმობას;

18) გადასცემს საქართველოს პარლამენტის სამანდატო კომისიას პარლამენტის წევრთა უფლებამოსილების შესამოწმებლად საჭირო დოკუმენტაციას;

19) საჭიროების შემთხვევაში ნიშნავს ხელახალ ხმის მიცემას იმ საარჩევნო უბნებში, სადაც ხმის მიცემა ბათილად იქნა ცნობილი;

20) პარტიული სიით არჩეული პარლამენტის წევრის გამოკლების შემთხვევაში ადგენს მის ადგილმონაცვლეს ამ კანონის შესაბამისად, რეგისტრაციაში ატარებს და სათანადო მოწმობას აძლევს მას და საქართველოს პარლამენტის სამანდატო კომისიას გადასცემს არჩეული პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შესამოწმებლად საჭირო დოკუმენტაციას;

21) ოლქში არჩეული პარლამენტის წევრის გამოკლების შემთხვევაში საარჩევნო ოლქში ნიშნავს არჩევნებს და უზრუნველყოფს მის ჩატარებას;

22) განიხილავს საოლქო საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებისა და მოქმედების გამო განცხადებებსა და საჩივრებს და გამოაქვს მათ შესახებ გადაწყვეტილებები;

23) გამონაკლის შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია კონსტიტუციითა და ამ კანონით დადგენილი მოთხოვნების შესრულება, ადგენს საარჩევნო ოლქში საარჩევნო ღონისძიებათა ახალ ვადებს, თავისი შემადგენლობის ორი მესამედის უმრავლესობის გადაწყვეტილებით ნიშნავს არჩევნების

ჩატარების ახალ თარიღს ამ ოლქში;

24) ახორციელებს სხვა უფლებამოსილებებს ამ კანონისა და საქართველოს სხვა კანონების შესაბამისად.

მუხლი 23.

საოლქო საარჩევნო კომისია

1. საოლქო საარჩევნო კომისია იქმნება კომისიის თავმჯდომარის, მისი მოადგილის, მდივნისა და არანაკლებ 4 წევრისაგან.
2. ცენტრალური საარჩევნო კომისია ნიშნავს საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარესა და ორ წევრს. ცენტრალური საარჩევნო კომისია ოფიციალურ გაზეთებში აქვეყნებს კომისიების ადგილსამყოფელსა და ტელეფონის ნომრებს არჩევნების დღემდე არა უგვიანეს მე-60 დღისა.
3. თუ კომისიის შემადგენლობაში 7 პირზე ნაკლები აღმოჩნდა, ცენტრალური საარჩევნო კომისია 30 დღის ვადაში ნიშნავს კომისიის დამატებით წევრებს მისი შემადგენლობის 7-მდე შესავსებად, რასაც დაუყოვნებლივ აცნობებს შესაბამის საოლქო საარჩევნო კომისიას.
4. კომისია, შექმნიდან 4 დღის ვადაში, თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილესა და მდივანს.
5. საოლქო საარჩევნო კომისია თავის შემადგენლობას, კომისიის მისამართსა და ტელეფონის ნომრებს დაუყოვნებლივ აქვეყნებს შესაბამის ადგილობრივ გაზეთებში.

მუხლი 24.

საოლქო საარჩევნო კომისიის უფლებამოსილება

საოლქო საარჩევნო კომისია:

- 1) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში აკონტროლებს კონსტიტუციისა და ამ კანონის შესრულებას და უზრუნველყოფს მათ ერთგვაროვან გამოყენებას საარჩევნო ოლქის ტერიტორიაზე;
- 2) ქმნის საარჩევნო უბნებს და აქვეყნებს მათ სიებს;
- 3) ნიშნავს საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარესა და ორ წევრს,

საჭიროების შემთხვევაში - კომისიის დამატებით წევრებს; საქვეყნო საუბნო საარჩევნო კომისიების შემადგენლობასა და მათ მისამართებს;

4) წარმართავს საუბნო საარჩევნო კომისიების საქმიანობას, ისმენს მათ ინფორმაციას;

5) ნიშნავს საოლქო საარჩევნო კომისიის ბუღალტერს; უნაწილებს ფულად სახსრებს საუბნო საარჩევნო კომისიებს; კონტროლს უწევს საუბნო საარჩევნო კომისიების უზრუნველყოფას შენობებით, ტრანსპორტით, კავშირგაბმულობით და განიხილავს საარჩევნო ოლქში არჩევნების მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის სხვა საკითხებს;

6) რეგისტრაციაში ატარებს ოლქში წარდგენილ კანდიდატებს, აძლევს მათ სათანადო მოწმობას, უნაწილებს ფულად სახსრებს;

7) რეგისტრაციაში ატარებს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს მოცემულ საარჩევნო ოლქში, აძლევს მათ სათანადო მოწმობას;

8) ზომებს იღებს საარჩევნო კამპანიაში პარლამენტის წევრობის კანდიდატების, პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების მონაწილეობის თანაბარი პირობების უზრუნველსაყოფად; უზრუნველყოფს საინფორმაციო მასალის გამოცემასა და გავრცელებას ოლქში რეგისტრირებული პარლამენტის წევრობის კანდიდატების სიებით, მათი ბიოგრაფიული მონაცემებითა და წინასაარჩევნო პროგრამების ძირითადი დებულებებით;

9) თვალყურს ადევნებს მასობრივი ინფორმაციის ადგილობრივი საშუალებების მიერ ამ კანონის მოთხოვნათა შესრულებას;

10) ისმენს ხელისუფლებისა და მმართველობის ადგილობრივ ორგანოთა, სახელმწიფო საწარმოთა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა ხელმძღვანელების ინფორმაციას არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე;

11) ხელს უწყობს ამომრჩევლებს პარლამენტის წევრობის კანდიდატებთან და პარლამენტის წევრობის კანდიდატებს ამომრჩევლებთან შეხვედრების მოწყობაში;

12) უზრუნველყოფს საარჩევნო ბიულეტენებით საუბნო საარჩევნო კომისიების მომარაგებას;

13) ადგენს და ადგილობრივ პრესაში აქვეყნებს საარჩევნო ოლქში ამომრჩეველთა, არჩევნებში მონაწილეთა და კენჭისყრის მონაწილეთა რიცხვს, არჩევნების საბოლოო შედეგს;

14) საჭიროების შემთხვევაში აწყობს ხელახალ ხმის მიცემას იმ საარჩევნო უბნებში, სადაც ხმის მიცემა ბათილად იქნა ცნობილი;

15) აწყობს არჩევნებს საარჩევნო ოლქში გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად;

16) განიხილავს საუბნო საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებისა და მოქმედების გამო განცხადებებსა და საჩივრებს და გამოაქვს მათ შესახებ გადაწყვეტილებები;

17) ახორციელებს სხვა უფლებამოსილებებს ამ კანონის შესაბამისად.

მუხლი 25.

საუბნო საარჩევნო კომისიები

1. საუბნო საარჩევნო კომისია იქმნება კომისიის თავმჯდომარის, მისი მოადგილის, მდივნისა და, როგორც წესი, სულ ცოტა ორი წევრისაგან არჩევნებამდე არა უგვიანეს 35-ე დღისა, ხოლო ამ კანონის მე-16 მუხლით გათვალისწინებულ გამონაკლის შემთხვევაში – არჩევნებამდე არა უგვიანეს მე-3 დღისა. კომისიის შემადგენლობის მინიმალურ რაოდენობას განსაზღვრავს შესაბამისი საოლქო საარჩევნო კომისია და აქვეყნებს ადგილობრივ პრესაში საარჩევნო უბნების შესახებ მონაცემების გამოქვეყნებასთან ერთად.

2. საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარესა და ორ წევრს ნიშნავს საოლქო საარჩევნო კომისია.

3. თუ არჩევნებამდე 35-ე დღეს საუბნო საარჩევნო კომისიის შემადგენლობა დადგენილზე ნაკლები აღმოჩნდა, საოლქო საარჩევნო კომისია მისი შემადგენლობის შესავსებად 3 დღის ვადაში ნიშნავს კომისიის დამატებით წევრებს.

4. კომისია, შექმნიდან 2 დღის ვადაში, თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილესა და მდივანს და დაუყოვნებლივ ატყობინებს საოლქო საარჩევნო კომისიას.

5. საუბნო საარჩევნო კომისიის უფლებამოსილების ვადა მთავრდება არჩევნების დამთავრებისთანავე.

6. საოლქო საარჩევნო კომისია საუბნო საარჩევნო კომისიების შემადგენლობას, მისამართსა და ტელეფონის ნომრებს დაუყოვნებლივ აქვეყნებს ადგილობრივ გაზეთებში.

მუხლი 26.

საუბნო საარჩევნო კომისიის უფლებამოსილება

საუბნო საარჩევნო კომისია:

- 1) ადგენს საარჩევნო უბნის ამომრჩეველთა სიებს;
- 2) ამომრჩეველებს აცნობს ამომრჩეველთა სიებს, იღებს და იხილავს განცხადებებს სიებში შეცდომის შესახებ და წყვეტს მათში სათანადო ცვლილებათა შეტანის საკითხს;
- 3) ამომრჩეველებს აძლევს ამომრჩევლის ბარათსა და მოთხოვნისას – ხმის მიცემის უფლების მოწმობას;
- 4) მოსახლეობას აუწყებს საუბნო საარჩევნო კომისიის ადგილსამყოფელს და მისი მუშაობის დროს, აგრეთვე არჩევნების თარიღსა და ხმის მისაცემ ადგილს;
- 5) უზრუნველყოფს ხმის მისაცემად შენობის, საარჩევნო ყუთებისა და კაბინების, საინფორმაციო სტენდების მომზადებას;
- 6) ორგანიზაციას უწევს საარჩევნო უბანში ხმის მიცემას არჩევნების დღეს;
- 7) ადგენს საარჩევნო უბანში ამომრჩეველთა, არჩევნებში მონაწილეთა და ხმის მიცემის მონაწილეთა რიცხვს, პარლამენტის წევრობის ყოველი კანდიდატისა და ყოველი პარტიული სიისთვის მიცემული ხმების რაოდენობას;
- 8) განიხილავს განცხადებებსა და საჩივრებს არჩევნების მომზადებისა და კენჭისყრის ორგანიზაციის საკითხებზე და იღებს სათანადო გადაწყვეტილებებს;
- 9) ახორციელებს სხვა უფლებამოსილებებს ამ კანონის შესაბამისად.

მუხლი 27.

საარჩევნო კომისიების შემადგენლობაში შემავალი პირების დანიშვნისა და წარდგენის წესი

1. საარჩევნო კომისიებში კანდიდატურების წარდგენის უფლება აქვთ:
 - ა) მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად რეგისტრირებულ საზოგადოებრივ გაერთიანებას;
 - ბ) სახელმწიფო ხელისუფლების ან მმართველობის ადგილობრივ

ორგანოს;

გ) ამომრჩევლებს შესაბამის საარჩევნო კომისიაში განცხადების წარდგენის გზით – საოლქო საარჩევნო კომისიაში, თუ განცხადებას ხელს აწერს შესაბამის საარჩევნო ოლქში მცხოვრები სულ ცოტა 50 ამომრჩეველი და საუბნო საარჩევნო კომისიაში, თუ განცხადებას ხელს აწერს შესაბამის ოლქში მცხოვრები სულ ცოტა 10 ამომრჩეველი.

2. საარჩევნო კომისიაში წევრად წარდგენისა თუ დანიშვნისას სათანადო ორგანოს და შესაბამის საარჩევნო კომისიას უნდა წარედგინოს განცხადება, რომელშიც მითითებული უნდა იყოს საარჩევნო კომისიაში წარდგენილი (დანიშნული) პირის გვარი, სახელი, დაბადების თარიღი, თანამდებობა (საქმიანობა), სამუშაო ადგილი, ბინის მისამართი და ტელეფონის ნომერი (ტექსტში შემდგომ “ვინაობა და მისამართი“). ამ მუხლის პირველი პუნქტის “გ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევებში განცხადებაში მითითებული უნდა იყოს განმცხადებელთა სახელი და გვარი, დაბადების თარიღი, ბინის მისამართი, ხელმოწერის თარიღი, ხელმოწერა.

მუხლი 28.

საარჩევნო კომისიის შემადგენლობის შეცვლის წესი

1. საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში შემავალი პირი კომისიაში თავისი მოვალეობის შესრულებისაგან თავისუფლდება ამ კანონის მე-18 მუხლის მე-8 პუნქტით განსაზღვრულ საფუძველზე.

2. კომისიის შემადგენლობაში შემავალი პირის გაწვევის უფლება აქვს მას, ვინც დანიშნა იგი კომისიაში.

3. კომისიაში შემავალი პირისათვის უფლებამოსილების ჩამორთმევის უფლება აქვს ზემდგომ საარჩევნო კომისიას (ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში შემავალი პირისათვის კი – თვით ამ კომისიას) ამ პირის მიერ პარლამენტის არჩევნების კანონის უხეშად ან საარჩევნო კომისიის რეგლამენტის სისტემატურად დარღვევისას. უფლებამოსილების ჩამორთმევის საკითხი წყდება კომისიის სხდომაზე მისი სრული შემადგენლობის ხმათა უმრავლესობით. ასეთ შემთხვევაში ეს პირი პარლამენტის მომდევნო არჩევნებამდე ვეღარ დაინიშნება საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაში.

4. ამ მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში თავისი მოვალეობის

შესრულებისაგან კომისიაში შემავალი პირის განთავისუფლებისას ან მისი გარდაცვალებისას კომისიაში ახალ პირს ნებისმიერ დროს ნიშნავს ის ორგანო ან ორგანიზაცია, რომელსაც დანიშნული ჰყავდა კომისიიდან გამოკლებული პირი, აგრეთვე ზემდგომი საარჩევნო კომისია, თუ მოცემული კომისიის შემადგენლობა დადგენილზე ნაკლები აღმოჩნდა. იმ შემთხვევაში, თუ მოცემულ საარჩევნო ოლქში არჩევნებამდე დარჩენილია არა უმეტეს 30 დღისა, საოლქო საარჩევნო კომისიაში ახალი პირი უნდა დაინიშნოს 10 დღის ვადაში; თუ დარჩენილია არა უმეტეს 15 დღისა, საუბნო საარჩევნო კომისიაში ახალი პირი უნდა დაინიშნოს 5 დღის ვადაში.

მუხლი 29.

საარჩევნო კომისიებისათვის ხელშეწყობა მათი უფლებამოსილების განხორციელებაში

1. საარჩევნო კომისიების გადაწყვეტილებათა შესრულება თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სავალდებულოა ყველა სახელმწიფო ორგანოს, საწარმოსა და დაწესებულების, თანამდებობის პირებისა და სახელმწიფო დაფინანსებაზე მყოფი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისათვის.

2. საარჩევნო კომისიების გადაწყვეტილებანი და მოქმედება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ საარჩევნო კომისიაში, ხოლო ამ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში – სასამართლოშიც.

მუხლი 30.

არჩევნებთან დაკავშირებული ხარჯები, საარჩევნო ფონდი

1. არჩევნებთან დაკავშირებული ხარჯების სავარაუდო ოდენობას განსაზღვრავს საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია და ამტკიცებს საქართველოს პრეზიდენტი. ხარჯების ფაქტობრივ ოდენობას არჩევნების დამთავრებიდან ორი თვის ვადაში ადგენს საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია. არჩევნების დამთავრების შემდეგ მას ამტკიცებს ახლადარჩეული პარლამენტი.

2. პარლამენტის არჩევნების მომზადებისა და ჩატარებისათვის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ განსაზღვრული და საქართველოს

პრეზიდენტის მიერ დამტკიცებული თანხის გამოყოფასა და კომისიის ანგარიშზე მის ჩარიცხვას ახორციელებს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო არჩევნებამდე არა უგვიანეს 60 დღისა.

3. საარჩევნო კომისიების დაფინანსება ხდება მხოლოდ სახელმწიფო ხარჯით.

4. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის, საარჩევნო ბლოკისა და ოლქში წარდგენილი კანდიდატის საარჩევნო კამპანიისათვის საარჩევნო ფონდიდან დახარჯული თანხის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილ ოდენობას (პარტიისა და ბლოკისთვის დადგენილი თანხის ოდენობა ტოლია მათ მიერ დასახელებული კანდიდატების რაოდენობის ნამრავლისა დამოუკიდებელი კანდიდატისათვის დადგენილი თანხის ოდენობაზე). საარჩევნო ფონდს განაგებს მისი გამგეობა ფონდის გამგებლის, ბუღალტრისა და მოლარის შემადგენლობით, რომელთაც ნიშნავს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის ხელმძღვანელი პირი, საარჩევნო ბლოკში შემავალი პარტიების ხელმძღვანელი პირები, პარლამენტის წევრობის დამოუკიდებელი კანდიდატი. საარჩევნო ფონდის გამგებელი პასუხისმგებელია ფონდის მიზნობრივი გამოყენებისათვის.

5. საარჩევნო ფონდისთვის განკუთვნილი თანხა ჩაირიცხება არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, ოლქში წარდგენილი კანდიდატის ანგარიშსწორების ანგარიშზე, რომელიც იხსნება საქართველოს ბანკებში (მათ შესაბამის განყოფილებებში) ცენტრალურ (საოლქო) საარჩევნო კომისიაში მათი რეგისტრირების შემდეგ. სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი თანხა აღნიშნულ ანგარიშზე ჩაირიცხება არჩევნებამდე არა უგვიანეს 25 დღისა.

6. არჩევნებთან დაკავშირებული ხარჯების განაწილებისა და გამოყენების წესს ადგენს საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია არჩევნებამდე არა უგვიანეს 50-ე დღისა. საოლქო საარჩევნო კომისიებისათვის გამოყოფილი თანხა ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ მათ მიმდინარე ანგარიშზე უნდა ჩარიცხოს არჩევნებამდე არა უგვიანეს 50-ე დღისა. საარჩევნო კომისიისთვის გამოყოფილ სახსრებს კომისიის სახელით განაგებენ და დანიშნულებისამებრ მისი სწორად გამოყენებისათვის პასუხისმგებელი და ანგარიშვალდებულნი არიან კომისიის თავმჯდომარე და ბუღალტერი. საოლქო საარჩევნო კომისიები არჩევნებიდან არა უგვიანეს 50-ე დღისა წყვეტენ ყოველგვარ ანგარიშსწორებას ორგანიზაციებთან და ცალკეულ

პირებთან და ამის შემდეგ 10 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ანგარიშზე ჩარიცხავენ თავიანთ ანგარიშებზე არსებულ ნაშოს, ხოლო ორი კვირის ვადაში ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას წარუდგენენ ანგარიშს მის მიერ დადგენილი ფორმით.

7. პარლამენტის არჩევნებიდან არა უგვიანეს 30 დღისა წყდება ყოველგვარი ანგარიშსწორება საარჩევნო ფონდებიდან და ოლქში წარდგენილი კანდიდატის საარჩევნო ფონდის ნაშთი ჩაირიცხება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ანგარიშზე. ამასთან, თუ პარტიის, საარჩევნო ბლოკის ერთი კანდიდატი მაინც იქნა არჩეული პარლამენტის წევრად, მისი უფლებამოსილების ცნობის შემდეგ პარტიის საარჩევნო ფონდის ნაშთი ჩაირიცხება პარტიის ანგარიშზე, საარჩევნო ბლოკისა – თანაბრად მასში შემავალი პარტიების ანგარიშებზე; წინააღმდეგ შემთხვევაში თანხა ჩაირიცხება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ანგარიშზე.

8. არჩევნების შედეგების გამოქვეყნებიდან არა უგვიანეს ორი თვისა ცენტრალური საარჩევნო კომისია აქვეყნებს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიების, საარჩევნო ბლოკებისა და პარლამენტის წევრებად არჩეული დამოუკიდებელი კანდიდატების მიერ არჩევნებისათვის გამოყენებული სახსრების ანგარიშს. ეს ანგარიში ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას წარუდგინება მის მიერვე დადგენილი ფორმით. მას უნდა ერთვოდეს საქართველოს კონტროლის პალატის მიერ ჩატარებული შემოწმების დასკვნა. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიების, საარჩევნო ბლოკებისა და პარლამენტის წევრებად არჩეული ოლქში წარდგენილი კანდიდატების მიერ საარჩევნო ფონდების გამოყენების მართლზომიერებას აკონტროლებენ საქართველოს კონტროლის პალატა, ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიები, ქვემდგომი საარჩევნო კომისიების მიერ არჩევნების მომზადება და ჩატარებასთან დაკავშირებული ხარჯებისას – ცენტრალური საარჩევნო კომისია, ხოლო ამ უკანასკნელისას – პარლამენტი და საქართველოს კონტროლის პალატა.

9. სახელმწიფო საწარმოები, დაწესებულებები, ორგანიზაციები, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანოები საარჩევნო კომისიების განკარგულებაში უფასოდ გადასცემენ არჩევნების მომზადებისა და ჩატარებისათვის საჭირო შენობებსა და მოწყობილობას. სახელმწიფო დაფინანსებაზე მყოფი მასობრივი ინფორმაციის ის საშუალებები, რომელთა ნუსხასაც დაადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, უფასოდ აქვეყ-

ნებენ საარჩევნო კომისიების მიერ წარდგენილ მასალებს, არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიების, საარჩევნო ბლოკებისა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატების წინასაარჩევნო პროგრამებსა და სხვა მასალებს ამ კანონით დადგენილ ფარგლებში.

მუხლი 31.

საარჩევნო კომისიების მუშაობის საჯაროობა

1. საარჩევნო კომისიების სხდომებზე და ხმის მისაცემ შენობებში დასწრების უფლება აქვთ არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიისა და საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს შესაბამის საარჩევნო ოლქში, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ პირს, კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებული იმ პარტიების თითო წარმომადგენელს, რომლებსაც შესაბამის კომისიაში არ დაუნიშნავთ კომისიის წევრი, საზოგადოებრივი გაერთიანებების თითო წარმომადგენელს, პრესის, ტელევიზიისა და რადიოს წარმომადგენლებს, მეთვალყურეებს სხვა სახელმწიფოებიდან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ხოლო არჩევნების დღეს ხმის მისაცემ შენობებში, საარჩევნო ყუთების დალუქვიდან არჩევნების შედეგების შეჯამების დამთავრებამდე, — პარლამენტის წევრობის კანდიდატების, პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების მიერ დანიშნულ თითო მეთვალყურესაც.

2. პარტიის, საზოგადოებრივი გაერთიანების წარმომადგენლის უფლებამოსილება დადასტურებული უნდა იყოს ამ გაერთიანების ხელმძღვანელი პირის ხელმოწერილი წარდგინებით, ხოლო მეთვალყურისა — პარლამენტის წევრობის კანდიდატის, პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულის წარდგინებით. წარდგინება შესაბამის საარჩევნო კომისიას უნდა გადაეცეს სხდომამდე არა უგვიანეს ორი დღისა. საარჩევნო უბანში არჩევნებზე დასასწრებად წარდგინება საუბნო საარჩევნო კომისიას უნდა გადაეცეს არჩევნების დღემდე არა უგვიანეს ორი დღისა. საარჩევნო კომისიამ გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს 24 საათის განმავლობაში. უარის თქმის შემთხვევაში საარჩევნო კომისია იძლევა დასაბუთებულ წერილობით პასუხს, რომლის გასაჩივრებაც შეიძლება ზემდგომ საარჩევნო კომისიაში.

3. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები აშუქებენ პარლამენტის არჩევნების მომზადებისა და ჩატარების მიმდინარეობას. მათთვის გარან-

ტირებულია შეუფერხებელი დასწრება არჩევნებთან დაკავშირებულ ყველა კრებასა და სხდომაზე. საარჩევნო კომისიები, არჩევნებში მონაწილე პარტიები, საარჩევნო ბლოკები, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანოები, საწარმოები, დაწესებულებები აწვდიან მათ არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებულ ინფორმაციას.

4. ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას საშუალება ეძლევა ყოველდღიურად საქართველოს რადიოთი და ტელევიზიით, ხოლო საოლქო და რაიონულ საარჩევნო კომისიებს – ადგილობრივი ქსელით, უფასოდ გადასცენ ოპერატიული ინფორმაცია. ინფორმაციას გადასცემს შესაბამისი საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე ან კომისიის მიერ ამ მიზნით შერჩეული პირი.

5. საარჩევნო კომისიები მათ მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს სისტემატურად აქვეყნებენ ოფიციალურ გაზეთებში, რადიოთი და ტელევიზიით.

თავი V

ამომრჩეველთა სია. ამომრჩევლის ბარათი და ხმის მიცემის უფლების მოწმობა

მუხლი 32.

ამომრჩეველთა სია და მისი შედგენის წესი

1. ამომრჩეველთა სია დგება ორ ცალად თითოეული საარჩევნო უბნის მიხედვით და მას ხელს აწერენ საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე და მდივანი. სიის შედგენისათვის საარჩევნო კომისიას შეუძლია მიიწვიოს საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები.

2. სახელმწიფო ხელისუფლების, თვითმმართველობისა და მმართველობის ადგილობრივი ორგანოები უზრუნველყოფენ ამომრჩეველთა აღრიცხვას და გადასცემენ საუბნო საარჩევნო კომისიებს მათ ქვემდებარე ტერიტორიაზე მცხოვრებ ამომრჩეველთა შესახებ იმ მონაცემებს, რომლებიც საჭიროა ამომრჩეველთა სიების შესადგენად.

3. სიაში შეაქვთ ამომრჩევლის სახელი და გვარი, დაბადების თარიღი და მისამართი.

4. ამომრჩეველთა სიებს საარჩევნო უბნების მიხედვით, რომელიც შექმნილია საავადმყოფოებსა და სხვა სტაციონარულ სამკურნალო დაწესებულებებში, აგრეთვე არჩევნების დღეს ნაოსნობაში მყოფ გემებზე

და სახელმწიფოს ფარგლებს გარეთ არსებულ საქართველოს სახელმწიფო დაწესებულებებში ადგენენ აღნიშნულ დაწესებულებათა ხელმძღვანელებისა და გემების კაპიტნების მიერ წარდგენილი მონაცემების საფუძველზე.

მუხლი 33.

ამომრჩეველთა სიაში მოქალაქეთა შეტანის წესი

1. ამომრჩეველთა სიაში შეაქვთ საქართველოს ყველა მოქალაქე, რომელსაც აქვს საარჩევნო უფლება და რომელიც სიის შედგენის მომენტი-სათვის მუდმივად ცხოვრობს მოცემული საარჩევნო უბნის ტერიტორიაზე, აგრეთვე იძულებით გადაადგილებულნი (ლტოლვილნი) მათი ფაქტობრივი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით; მათთვის დგება ცალკე სია და ისინი მონაწილეობას არ მიიღებენ ერთმანდატიანი ოლქის არჩევნებში.
2. ამომრჩეველი შეტანილ უნდა იქნეს ამომრჩეველთა მხოლოდ ერთ სიაში.

მუხლი 34.

მოქალაქეთათვის ამომრჩეველთა სიების გაცნობა, ამომრჩევლის ბარათების დარიგება და ამომრჩეველთა სიაში უსწორობის გასაჩივრების უფლება

1. ამომრჩეველთა სიები საყოველთაო გაცნობისათვის საარჩევნო უბანში გამოიკვრება არჩევნებამდე 10 დღით ადრე, ხოლო იმ საარჩევნო უბნებში, რომლებიც შექმნილია საავადმყოფოებსა და სხვა სტაციონარულ სამკურნალო დაწესებულებებში - არჩევნებამდე 3 დღით ადრე.
2. საუბნო საარჩევნო კომისიები ამომრჩეველებს ურიგებენ ამომრჩევლის ბარათს, რომელშიც მითითებული უნდა იყოს ამომრჩევლის სახელი და გვარი, ამომრჩეველთა სიაში რიგითი ნომერი, საარჩევნო უბნის ნომერი და მისამართი.
3. ყოველ მოქალაქეს უფლება აქვს გაასაჩივროს ამომრჩეველთა სიაში დაშვებული უზუსტობანი. სიაში უზუსტობის დაშვების შესახებ განცხადებას განიხილავს საუბნო საარჩევნო კომისია, რომელიც ვალდებული

ღია არა უგვიანეს ორი დღისა, ხოლო არჩევნების დღესა და წინა დღეს - დაუყოვნებლივ განიხილოს განცხადება, შეიტანოს საჭირო შესწორებანი სიაში ან განმცხადებელს მისცეს დასაბუთებული წერილობითი გადაწყვეტილება. გადაწყვეტილება შეიძლება არჩევნებამდე არა უგვიანეს ხუთი დღისა გასაჩივრდეს რაიონის (ქალაქის) სასამართლოში, რომელიც მოვალეა სამი დღის ვადაში განიხილოს საჩივარი. რაიონის (ქალაქის) სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა.

მუხლი 35.

ხმის მიცემის უფლების მოწმობა. ამომრჩეველთა დამატებითი სია

1. თუ ამომრჩეველმა სახელმწიფოს, ოღონდ არა ერთი და იმავე დასახლებული პუნქტის ფარგლებში ადგილსამყოფელი შეიცვალა ამომრჩეველთა სიების საყოველთაო გაცნობისათვის გამოტანიდან კენჭისყრის დაწყებამდე, საუბნო საარჩევნო კომისია მისი თხოვნით და წარდგენილი პასპორტის ან მისი პიროვნების დამადასტურებელი სხვა საბუთის საფუძველზე ამომრჩეველს აძლევს ხმის მიცემის უფლების მოწმობას, რის შემდეგაც იგი ამოღებული იქნება ამომრჩეველთა სიიდან. მოწმობის მიღებას და სიიდან თავის ამოღებას ამომრჩეველი სიაში ხელმოწერით ადასტურებს.

2. ხმის მიცემის უფლების მოწმობის საფუძველზე ამომრჩეველი შეაქვთ დამატებით სიაში საარჩევნო უბანში არჩევნების დღეს მისი ადგილსამყოფელის მიხედვით.

3. ამომრჩეველი, რომელიც კენჭისყრაში მონაწილეობს ხმის მიცემის მოწმობის საფუძველზე სხვა ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში, მონაწილეობას არ იღებს ამ ერთმანდატიან ოლქში წარდგენილი კანდიდატების არჩევნებში და შესაბამისი საარჩევნო ბიულეტენი მას არ მიეცემა.

თავი VI.

პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა
წარდგენა, მათი რეგისტრაცია და
საარჩევნო ბიულეტენი

მუხლი 36.

პარლამენტის წევრობის კანდიდატის სტატუსის
შეუთავსებლობა თანამდებობრივ მდგომარე-
ობასთან

საქართველოს პრეზიდენტი, მთავრობის წევრები, სახელმწიფო უწყება-
თა ხელმძღვანელები და მათი მოადგილეები, საქართველოს პრეზიდენტისა
და პარლამენტის აპარატების უფროსები, რაიონის, ქალაქის, ქალაქის რაიონის
ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოთა ხელ-
მძღვანელები და მათი მოადგილეები, შინაგან საქმეთა სამინისტროს, თავ-
დაცვის სამინისტროსა და სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის ოფი-
ცრები, მოსამართლეები, პროკურორები, მათი მოადგილეები, თანაშემწეები
და გამომძიებლები არ შეიძლება წარდგენილ იქნენ პარლამენტის წევრო-
ბის კანდიდატად, თუ რეგისტრაციამდე განთავისუფლებული არ იქნებიან
დაკავებული თანამდებობიდან.

მუხლი 37.

პარტიული სიების წარდგენა

1. პარტიული სიების წარდგენის უფლება აქვთ არჩევნებში დამოუკიდე-
ბლად მონაწილე პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს.
2. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე ყოველ პარტიასა და საარჩევნო
ბლოკს უფლება აქვს წარადგინოს თითო პარტიული სია. წარდგენილ
სიაში პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა რაოდენობა არ უნდა იყოს
100-ზე ნაკლები და არ უნდა აღემატებოდეს რიცხვს, რომელიც ტოლია
ერთმანდატიან ოლქებში პარტიის, ბლოკის მიერ წარდგენილი კანდიდატე-
ბის რაოდენობისა და 150-ის ჯამისა.
3. დაუშვებელია პარტიულ სიაში იმ პირთა შეყვანა, რომლებიც იმავდროუ-
ლად არჩევნებში მონაწილე სხვა პარტიის წევრები არიან, გარდა ერთ

საარჩევნო ბლოკში გაერთიანებული პარტიებისა. დაუშვებელია ერთი იმავე პიროვნების შეყვანა სხვადასხვა პარტიულ სიაში.

4. პარტიული სიების შედგენის წესს განსაზღვრავენ თავად პარტიები და საარჩევნო ბლოკები. სია შედგენილი უნდა იყოს იმის გათვალისწინებით, რომ არჩევნების შედეგად პარტიის, საარჩევნო ბლოკის მიერ მიღებული მანდატები ნაწილდება სიის დასაწყისიდან რიგის მიხედვით.

5. პარტიულ სიაში მითითებული უნდა იყოს ყოველი კანდიდატის გვარი, სახელი, დაბადების თარიღი, პროფესია და საქმიანობა, პარტიულობა. იგი დამოწმებული უნდა იყოს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის ხელმძღვანელი პირის, ხოლო საარჩევნო ბლოკის პარტიული სია - ბლოკში გაერთიანებული ყველა პარტიის ხელმძღვანელი პირის ხელმოწერით.

6. პარტიული სიები უნდა წარედგინოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას არჩევნების დანიშვნის შემდეგ არჩევნებამდე არა უგვიანეს 30-ე დღისა. სიებს უნდა ერთვოდეს ყოველი პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მიერ ხელმოწერილი სააღრიცხვო ბარათი, რომელშიც კანდიდატის საანკეტო მონაცემებთან ერთად მითითებული უნდა იყოს, რომ იგი თანახმაა კენჭი იყაროს მოცემული სიით, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ იგი წარდგენილია ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში - თანხმობა კენჭი იყაროს ამ ოლქშიც, როგორც მისი წარმდგენი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის კანდიდატმა (სააღრიცხვო ბარათებს პარტიის რწმუნებულს წინასწარ გადასცემს ცენტრალური საარჩევნო კომისია). საბუთების მიღებისთანავე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს ეძლევა დათარიღებული ცნობა საბუთების მიღების შესახებ.

მუხლი 38.

საარჩევნო ოლქში კანდიდატთა წარდგენა

1. საარჩევნო ოლქში კანდიდატთა წარდგენის უფლება აქვს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, ამომრჩეველთა არანაკლებ ხუთკაციან საინიციატივო ჯგუფს. ყოველ საინიციატივო ჯგუფს უფლება აქვს საარჩევნო ოლქში წარადგინოს პარლამენტის წევრობის ერთი კანდიდატი, თუ მას მხარს უჭერს შესაბამისი საარჩევნო ოლქის არანაკლებ 1000 ამომრჩეველისა, გარდა მე-8 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

2. პარლამენტის წევრობის კანდიდატად ერთი და იმავე პიროვნების

წარდგენა შეიძლება მხოლოდ ერთ საარჩევნო ოლქში.

3. ამომრჩეველთა მიერ კანდიდატის წარდგენის მიზნით ამომრჩეველთა საინიციატივო ჯგუფმა არჩევნებამდე არა უგვიანეს 50-ე დღისა განცხადებით უნდა მიმართოს საოლქო საარჩევნო კომისიას. განცხადებას ხელს უნდა აწერდეს ამომრჩეველთა ჯგუფის ყველა წევრი და მასში მითითებული უნდა იყოს მათი ვინაობა და მისამართი, აგრეთვე პარლამენტის წევრობის კანდიდატის გვარი, სახელი, დაბადების თარიღი, პროფესია და საქმიანობა, პარტიულობა, საარჩევნო ოლქის ნომერი, რომელშიც იგია წარდგენილი. განცხადებას უნდა ერთვოდეს პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მიერ ხელმოწერილი სააღრიცხვო ბარათი (ორ ცალად), რომელშიც კანდიდატის საანკეტო მონაცემებთან ერთად მითითებული უნდა იყოს, რომ იგი თანახმაა კენჭი იყაროს მოცემულ საარჩევნო ოლქში (სააღრიცხვო ბარათებს საინიციატივო ჯგუფს წინასწარ გადასცემს საოლქო საარჩევნო კომისია). ერთ შევსებულ სააღრიცხვო ბარათს საოლქო საარჩევნო კომისია გადასცემს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას არჩევნებამდე არა უგვიანეს 45-ე დღისა.

4. საბუთების მიღებისთანავე ამომრჩეველთა ჯგუფს ეძლევა დათარიღებული ცნობა საბუთების მიღებისა და მხარდამჭერთა ხელმოწერების შეგროვების უფლების შესახებ, აგრეთვე ხელმოწერათა ბლანკები.

5. ხელმოწერათა შევსებული და გადანომრილი ბლანკები ამომრჩეველთა ჯგუფის განცხადებასთან ერთად, რომელშიც აღნიშნული უნდა იყოს ხელმოწერების ბლანკებისა და ხელმოწერა ამომრჩეველთა სრული რაოდენობა, არჩევნებამდე არა უგვიანეს მე-40 დღისა უნდა წარედგინოს საოლქო საარჩევნო კომისიას.

6. ზემოთ აღნიშნული საბუთების მიღებისთანავე ამომრჩეველთა ჯგუფს ეძლევა ცნობა პარლამენტის წევრობის კანდიდატის წარდგენის შესახებ. ცნობაში უნდა აღინიშნოს საბუთების მიღების თარიღი.

მუხლი 39.

არჩევნებში პარტიის მონაწილეობის მხარდამჭერთა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მხარდამჭერთა სიები და მათი შემოწმება

1. არჩევნებში პარტიის მონაწილეობისა და საარჩევნო ოლქში წარდგენილი პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მხარდაჭერა ამ საარჩევნო

ოლქის ამომრჩევლებმა ხელმოწერების ბლანკზე ხელმოწერით დაადასტურონ.

2. ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიები ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილი წესით ამოწმებენ ხელმოწერათა ნამდვილობას. ბათილად მიიჩნევა იმ ბლანკზე შესრულებული ყველა ხელმოწერა, რომელიც დადგენილი წესით არ არის დადასტურებული ხელმოწერების შემგროვებლის მიერ, აგრეთვე ის ხელმოწერები, რომელთაც არ ახლავს ხელმოწერების ბლანკით გათვალისწინებული სხვა მონაცემები ან ეს მონაცემები არასწორია. ბათილად მიიჩნევა მოტყუებით, მუქარით ან ძალდატანებით შესრულებული ხელმოწერა, თუ ეს წერილობით დაადასტურა თვით ამომრჩეველმა. არჩევნებში პარტიის მონაწილეობის მხარდამჭერთა სიები შემოწმდება და მათ შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება თოთხმეტი დღის ვადაში, მაგრამ არა უგვიანეს არჩევნებამდე 34-ე დღისა. ხელმოწერათა ნამდვილობის შემოწმება და მათ შესახებ გადაწყვეტილებათა მიღება მთავრდება ოლქში წარდგენილ კანდიდატთა რეგისტრაციის ვადის დამთავრების წინა დღეს. თუ შემოწმების შედეგად პარტიის მხარდამჭერთა სიაში ნამდვილ ხელმოწერათა რაოდენობა 50000-ზე, ხოლო პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მხარდამჭერთა სიაში 1000-ზე ნაკლები აღმოჩნდა, პარტია და კანდიდატი რეგისტრაციაში არ გატარდებიან.

3. მხარდამჭერთა სიების გაცნობის უფლება აქვთ მხოლოდ საარჩევნო კომისიების წევრებსა და, საჩივრის შეტანის შემთხვევაში, სასამართლოს. მხარდამჭერთა სიები ნაღვურდება არჩევნებამდე არა უგვიანეს 20 დღისა.

მუხლი 40.

პარტიული სიების, პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა რეგისტრაცია

1. პარტიულ სიას რეგისტრაციაში ატარებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, რომელიც დაუყოვნებლივ გადასცემს საოლქო საარჩევნო კომისიას პარტიების მიერ შესაბამის საარჩევნო ოლქში წარდგენილ პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა სიებს. დამოუკიდებელ კანდიდატს რეგისტრაციაში ატარებს შესაბამისი საოლქო საარჩევნო კომისია, რომელიც დაუყოვნებლივ გადასცემს რეგისტრაციის ოქმებს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას. პარტიული სიებისა და პარლამენტის წევრობის

კანდიდატების რეგისტრაცია მთავრდება არჩევნებამდე არა უგვიანეს 25-ე დღისა.

2. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს უზენაესი სასამართლო გააუქმებს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებას პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რეგისტრაციაზე უარის თქმის შესახებ, მათთვის პარტიული სიების რეგისტრაციის ვადა განისაზღვრება სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილების გამოტანიდან სამი დღით.

3. პარტიული სიებისა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატების რეგისტრაციის საკითხი განიხილება და გადაწყვეტილება მიიღება, თუ საარჩევნო კომისიისთვის წარდგენილია ამ კანონის 37-ე, 38-ე და 39-ე მუხლებით გათვალისწინებული ყველა დოკუმენტი.

4. პარლამენტის წევრობის კანდიდატი რეგისტრაციაში არ გატარდება, ხოლო თუ რეგისტრირებულია, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნიდან მოიხსნება, თუ საარჩევნო კომისიისთვის წარდგენილი დოკუმენტები არ აკმაყოფილებენ ამ კანონით გათვალისწინებულ ყველა მოთხოვნას, კერძოდ, თუ არასწორი ან არასრულია მათში მოყვანილი მონაცემები, თუ ერთდროულად არსებობს ან არსებობდა ერთი და იმავე პიროვნების თანხმობა პრეზიდენტობის კანდიდატად, თვითმმართველობის არჩევნებში და პარლამენტის წევრობის კანდიდატად კენჭისყრაზე, ან სხვადასხვა პოლიტიკური გაერთიანების, საარჩევნო ბლოკის პარტიული სიით კენჭისყრაზე, ან სხვადასხვა საარჩევნო ოლქში კენჭისყრაზე, ან პარტიული სიითა და ამომრჩეველთა მიერ წარდგენილ კანდიდატად კენჭისყრაზე.

5. პარტიული სიის რეგისტრაცია გაუქმდება, თუ საარჩევნო ოლქში წარდგენილ სიაში არჩევნების დღის წინა დღის 12 საათამდე კანდიდატთა რაოდენობა 37-ე მუხლით დადგენილ რაოდენობაზე ნაკლები აღმოჩნდება.

6. ოლქში წარდგენილი კანდიდატის საარჩევნო რეგისტრაციის გაუქმების ან არჩევნიდან რაიმე სხვა მიზეზით გამოკლების შემთხვევაში, ოლქში წარდგენილი დარჩენილი კანდიდატები საარჩევნო ბიულეტენში ინარჩუნებენ წილისყრით მიკუთვნებულ რიგით ნომერს.

7. რეგისტრაციაზე უარის თქმის ან რეგისტრაციის შესახებ გადაწყვეტილების გაუქმების შემთხვევაში პარლამენტის წევრობის კანდიდატებად წარდგენილ პირებს, პარტიული სიის წარმდგენი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში უფლება აქვთ უარის მიღებიდან 3 დღის ვადაში გაასაჩივრონ საოლქო საარჩევნო კო-

მისიის გადაწყვეტილება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, ხოლო უკანასკნელისა – საქართველოს უზენაეს სასამართლოში. ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ და სასამართლომ გადაწყვეტილება უნდა გამოიტანონ საჩივრის შეტანიდან 3 დღის ვადაში.

8. რეგისტრირებულ პარტიულ სიებს ოფიციალურ გაზეთებში აქვეყნებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, ხოლო ოლქში წარდგენილ კანდიდატთა გვარებს იმ მონაცემებითურთ, რომლებიც შეიტანება საარჩევნო ბიულეტენში, აქვეყნებენ საოლქო საარჩევნო კომისიები არჩევნებაამდე არა უგვიანეს მე-15 დღისა.

9. ოლქში წარდგენილი კანდიდატებისა და პარტიული სიების რეგისტრაციის ვადის გასვლის შემდეგ წილისყრით ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

მუხლი 41.

პარლამენტის წევრობის კანდიდატად წარდგენის შესახებ გადაწყვეტილების გაუქმება.

პარლამენტის წევრობის კანდიდატის მიერ თავისი კანდიდატურის მოხსნა

1. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიას, საარჩევნო ბლოკს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს კენჭისყრის წინა დღის 12 საათამდე ანდა არჩეული პარლამენტის წევრების რეგისტრაციის შემდეგ გააუქმოს თავისი გადაწყვეტილება პარლამენტის წევრობის კანდიდატის წარდგენის შესახებ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შეწყდება ამ სიით არჩეული პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება უფლებამოსილების შეწყვეტის მომენტიდან მისი ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობამდე. მისი კანდიდატურა მოიხსნება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიის ხელმძღვანელის (საარჩევნო ბლოკის წესდებითა და განცხადებით განსაზღვრული პირის) მიერ ხელმოწერილი განცხადების საფუძველზე.

2. ოლქში წარდგენილ კანდიდატს შეუძლია კენჭისყრის წინა დღის 12 საათამდე მოხსნას თავისი კანდიდატურა საარჩევნო ოლქში, რისთვისაც სათანადო განცხადებით უნდა მიმართოს საოლქო საარჩევნო კომისიას, რომელმაც ამის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს ცენტრალურ

საარჩევნო კომისიას. პარტიული სიით წარდგენილ კანდიდატს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოხსნას თავისი კანდიდატურა, რისთვისაც სათანადო განცხადებით უნდა მიმართოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, ასეთ შემთხვევაში მისი კანდიდატურა მოიხსნება საარჩევნო ოლქიდან.

3. ინფორმაციას ზემოთ აღნიშნულის შესახებ საარჩევნო კომისია აქვეყნებს განცხადების მიღებიდან სამი დღის ვადაში, ხოლო თუ არჩევნებამდე ოთხ დღეზე ნაკლებია დარჩენილი, - დაუყოვნებლივ.

მუხლი 42.

საარჩევნო ბიულეტენები

1. არჩევნებისათვის მზადდება ორი სხვადასხვა ფერის საარჩევნო ბიულეტენი.

ა) ერთში შეაქვთ სახელწოდება, რომლითაც პარტია, საარჩევნო ბლოკი მონაწილეობს არჩევნებში (სახელწოდების შემდეგ მითითებული უნდა იყოს თვით პარტიის სახელწოდება, ხოლო ბლოკისათვის - მასში გაერთიანებულ პარტიათა სახელწოდებები), იმ თანამიმდევრობით, რომელიც წილისყრით განსაზღვრა ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ;

ბ) მეორე ბიულეტენში შეაქვთ შემდეგი მონაცემები: საარჩევნო ოლქის ნომერი და დასახელება; პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა გვარი, სახელი, დაბადების წელი, პროფესია და საქმიანობა, პარტიულობა; კანდიდატის წარმდგენი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის სახელწოდება; თუ კანდიდატი წარდგენილია ამომრჩეველთა ჯგუფის მიერ, დაიწერება “წარდგენილია ამომრჩეველთა მიერ“. პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა გვარები ბიულეტენში შეაქვთ იმ თანამიმდევრობით, რომელიც წილისყრით განსაზღვრა ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ.

2. საარჩევნო ბიულეტენებს ბეჭდავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია ქართულ ენასა და ავხაზურ ენაზე (ავხაზეთისათვის), აგრეთვე საჭიროების შემთხვევაში საარჩევნო ოლქის მოსახლეობისათვის გასაგებ სხვა ენაზეც.

3. საარჩევნო ბიულეტენები ზუსტად აღირიცხება. ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიები უზრუნველყოფენ შესაბამისად საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიებისათვის ბიულეტენების გადაცემას. ყოველ საოლქო საარჩევნო კომისიას უნდა გადაეცეს შესაბამის საარჩევნო ოლქში ამომრჩეველთა რაოდენობაზე დაახლოებით 5 პროცენტით მეტი ბიულეტენი. ბიულეტენების მიღებას კომისიის თავმჯდომარე (მისი მოადგილე ან მდივანი) ხელმოწერით ადასტურებს.

თავი VII

საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში მონაწილე პარტიათა და საარჩევნო ბლოკთა, პარლამენტის ფეკრობის კანდიდატთა საქმიანობის გარანტიები

მუხლი 43.

საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში მონაწილე პარტიების, საარჩევნო ბლოკებისა და ოლქში წარდგენილი კანდიდატების წინასაარჩევნო პროგრამები

1. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის პარლამენტის წევრობის კანდიდატს უფლება აქვს გამოვიდეს თავისი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, ოლქში წარდგენილ კანდიდატს კი - თავისი მომავალი საქმიანობის პროგრამით. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, ოლქში წარდგენილი კანდიდატის პროგრამა არ უნდა შეიცავდეს ომის და ძალადობის პროპაგანდას, არსებული სახელმწიფო და საზოგადოებრივი წყობილების ძალმომრეობით შეცვლის ან დამხობის, საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევის, ეროვნული სიძულვილისა და მტრობის, რელიგიური დაპირისპირების მოწოდებას.

2. ცენტრალური საარჩევნო კომისია უზრუნველყოფს პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების წინასაარჩევნო პროგრამების გამოქვეყნებას ოფიციალურ და ადგილობრივ გაზეთებში, ხოლო საოლქო საარჩევნო კომისიები უზრუნველყოფენ საინფორმაციო მასალის გამოცემასა და გავრცელებას წარდგენილი პარტიული სიებითა და ოლქში რეგისტრირებულ კანდიდატთა სიებით, ამ კანდიდატების ბიოგრაფიული მონაცემებითა და წინასაარჩევნო პროგრამების ძირითადი დებულებებით, თუ აღნიშნული მასალა შესაბამის საარჩევნო კომისიას გადაეცემა არჩევნებამდე არა უგვიანეს 25-ე დღისა.

მუხლი 44.

საქართველოს პარლამენტის არჩევნებში
დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიისა და
საარჩევნო ბლოკის რწმუნებული, პარლამენტის
წევრობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილი პირი

1. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიასა და საარჩევნო ბლოკს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში რეგისტრაციის შემდეგ შეუძლია ჰყავდეს თითო რწმუნებული ყოველ საარჩევნო ოლქში, რომელიც ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში რწმუნებულთან ერთად წარმოადგენს პარტიას, საარჩევნო ბლოკს საარჩევნო კომისიებთან, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანოებთან ურთიერთობისას. საოლქო საარჩევნო კომისიაში რწმუნებულს ნიშნავს პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებული ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში.

2. პარლამენტის წევრობის კანდიდატს შეუძლია იყოლიოს არა უმეტეს ათი ნდობით აღჭურვილი პირი, რომელნიც წარმოადგენენ ამ კანდიდატს საარჩევნო ურთიერთობაში.

3. პარლამენტის წევრობის კანდიდატი ნიშნავს ნდობით აღჭურვილ პირს და აძლევს მას შესაბამისი საარჩევნო კომისიისაგან მიღებულ მოწმობას.

4. პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, პარლამენტის წევრობის კანდიდატს არჩევნებამდე ნებისმიერ დროს შეუძლია შეწყვიტოს თავისი რწმუნებულის, ნდობით აღჭურვილი პირის უფლებამოსილება და შეცვალოს იგი, რის შესახებაც უნდა აცნობოს შესაბამის საარჩევნო კომისიას. რწმუნებულმა, ნდობით აღჭურვილმა პირმა არჩევნებამდე ნებისმიერ დროს შეიძლება მოიხსნას უფლებამოსილება.

5. პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულს, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ნდობით აღჭურვილ პირს საკუთარი განცხადებისა და სათანადო მოწმობის წარდგენის საფუძველზე არჩევნების შედეგების შეჯამებამდე მიეცემა უხელფასო შვებულება. ამასთან, საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის ხელმძღვანელს შეუძლია შეუნარჩუნოს მას საშუალო ხელფასი.

მუხლი 45.

საარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობისათვის პარლამენტის წევრობის კანდიდატის გათავისუფლება საწარმოო თუ სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისაგან

1. პარლამენტის წევრობის კანდიდატს საკუთარი განცხადებისა და სათანადო მოწმობის წარდგენის საფუძველზე წინასაარჩევნო კამპანიის ვადით მიეცემა უხელფასო შვებულება. ამასთან, საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის ხელმძღვანელს შეუძლია შეუნარჩუნოს მას საშუალო ხელფასი.

2. რეგისტრირების შემდეგ პარლამენტის წევრობის კანდიდატი არ შეიძლება გაიწვიონ ნამდვილ სამხედრო სამსახურში, სამხედრო შეკრებებზე. თუ იგი ნამდვილ სამხედრო სამსახურში ან სამხედრო შეკრებაზეა, სამსახური შეწყდება არჩევნების დღის მომდევნო დღემდე. არჩეული პარლამენტის წევრი თავისუფლდება ნამდვილი სამხედრო სამსახურისაგან თავისი უფლებამოსილების ვადის განმავლობაში.

მუხლი 46.

პარლამენტის წევრობის კანდიდატის ხელშეუხებლობა

პარლამენტის წევრობის კანდიდატი არჩევნების შედეგების შეჯამებამდე არ შეიძლება მისცენ სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, დააკავონ, დაპატიმრონ ან განხრიკონ, თუ პროკურატურის ორგანოების შეტყობინებაზე არ იქნა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თანხმობა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც პარლამენტის წევრობის კანდიდატი დაკავებულ იქნა დანაშაულის ადგილზე, რის შესახებაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას. თუ ცენტრალური საარჩევნო კომისია არ მისცემს თანხმობას, დაკავებული ან დაპატიმრებული პარლამენტის წევრობის კანდიდატი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.

მუხლი 47.

წინასაარჩევნო აგიტაცია

1. პარლამენტის წევრობის კანდიდატები თანასწორი უფლებით მონაწილეობენ წინასაარჩევნო კამპანიაში პარლამენტის წევრობის კანდიდატ-

ად რეგისტრაციის მომენტიდან.

2. საქართველოს მოქალაქეებს, პარტიებს, მოქალაქეთა საზოგადოებრივ გაერთიანებებს, რწმუნებულებს, ნდობით აღჭურვილ პირებს გარანტირებული აქვთ შესაძლებლობა გასწიონ აგიტაცია პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, პარლამენტის წევრობის კანდიდატების მხარდასაჭერად ან საწინააღმდეგოდ.

3. საარჩევნო კომისია ხელისუფლებისა და მმართველობის შესაბამის ადგილობრივ ორგანოებთან, მოქალაქეთა საზოგადოებრივ გაერთიანებებთან ერთად მოვალეა ხელი შეუწყოს წინასაარჩევნო შეხვედრების გამართვას, დროულად გამოაცხადოს მათი მოწყობის დრო და ადგილი.

4. შესაბამის საარჩევნო კომისიაში რეგისტრაციის დღიდან პარტიას, საარჩევნო ბლოკს, პარლამენტის წევრობის კანდიდატს უფლება აქვთ დაამზადონ წინასაარჩევნო მოწოდებები, განცხადებები, წარწერები, ფურცლები, ფოტომასალები და ა.შ. (ტექსტში შემდგომ “პლაკატები“).

5. საოლქო საარჩევნო კომისიები შესაბამის სახელმწიფო დაწესებულებებთან ერთად, არჩევნებამდე არა უგვიანეს 15 დღისა, უზრუნველყოფენ საინფორმაციო მასალის გამოცემას და გავრცელებას. გასავრცელებლად სავალდებულოა პარტიული სიები, ოლქში წარდგენილ კანდიდატთა სია, კანდიდატთა ბიოგრაფიული მონაცემები, საარჩევნო პროგრამები. მასალის წარდგენისათვის დადგენილი ვადის გადაცილების შემთხვევაში დაიბეჭდება მხოლოდ კომისიაში არსებული ოფიციალური მონაცემები.

6. ხელისუფლებისა და მმართველობის ადგილობრივმა ორგანოებმა შეიძლება აკრძალონ საარჩევნო პლაკატების გაკვრა ცალკეულ საზოგადოებრივ შენობებზე არქიტექტურისა და კულტურის ძეგლების დაცვის, მოძრაობის უსაფრთხოების მოსაზრებებით. აკრძალულია და შესაბამისად დაისჯება საარჩევნო პლაკატების მოხსნა, ჩამოხვევა, დაფარვა ან დაზიანება, თუ ეს პლაკატები აკრძალულ ადგილებში არ არის განლაგებული.

7. არჩევნების დღეს ყოველგვარი აგიტაცია, გარდა ხმის მისაცემი შენობის გარეთ ადრე გამოკრული სააგიტაციო მასალისა, აკრძალულია.

8. საარჩევნო კამპანიის პერიოდში სახელმწიფო ტელევიზია და რადიო, წინასაარჩევნო აგიტაციის მიზნით, ვალდებული არიან უფასოდ გამოყონ ყოველდღიურად 3 სათი საეთერო დრო, რომელიც თანაბრად განაწილდება არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიებსა და ბლოკებს შორის. აკრძალულია სახელმწიფო სატელევიზიო და რადიო კომპანიის მიერ საეთერო დროის გაყიდვა. კერძო სატელევიზიო და რადიო კომპანიების მიერ ნებაყოფლობით გამოყოფილი საეთერო დრო, უფასოდ და ფასიანიც, დროის გამოყოფის

პირობების გამოცხადებისა და შესაბამისი საარჩევნო კომისიისთვის მისი შეტყობინების შემდეგ, თანაბრად უნდა განაწილდეს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიებსა და საარჩევნო ბლოკებს შორის; რომელიმე მათგანის მიერ ამ დროის გამოუყენებლობის შემთხვევაში იგი სხვებზე არ გადანაწილდება. საეთერო დროის ფასი ყველასათვის ერთნაირი უნდა იყოს. შესაბამისი საარჩევნო კომისია პარტიებთან, საარჩევნო ბლოკებთან და ტელერადიო კომპანიების წარმომადგენლებთან ერთად უზრუნველყოფს გამოსვლების გრაფიკის შემუშავებას და დაცვას.

9. ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში წარდგენილი კანდიდატებისათვის გამოყოფილი საეთერო დრო თანაბარი პირობებით უნდა განაწილდეს მათ შორის.

10. საარჩევნო კამპანიის პერიოდში, გარდა მისი ჩატარებისათვის გამოყოფილი დროის შუალედისა, იკრძალება საქართველოს პრეზიდენტის, პარლამენტის წევრებისა და სხვა ოფიციალური პირების წინასაარჩევნო აგიტაციასთან დაკავშირებული გამოსვლა. იკრძალება აგრეთვე პრეზიდენტობისა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატების გამოსვლა, თუ ეს დაკავშირებული არ არის ოფიციალურ ინფორმაციასთან.

11. საარჩევნო კამპანიის პერიოდში იკრძალება ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოების, პოლიციისა და პროკურატურის ხელმძღვანელ თანამდებობის პირთა საკადრო გადაადგილება, გარდა მათ მიერ კანონის დარღვევის შემთხვევებისა.

12. საქართველოს პარლამენტის არჩევნების კანონის მიღების დღიდან არჩევნებში მონაწილე პარტიებს, საარჩევნო ბლოკებსა და პარლამენტის წევრობის კანდიდატებს, მათ რწმუნებულებსა და ნდობით აღჭურვილ პირებს ეკრძალებათ მატერიალური და სასაქონლო ფასეულობებით ამომრჩეველთა მიმხრობა, გარდა პროპაგანდისტული მასალისა. ასეთ შემთხვევებში არჩევნებში მონაწილე პარტიის, საარჩევნო ბლოკის, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის რეგისტრაცია გაუქმდება.

მუხლი 48.

საჯაროობა არჩევნების მომზადებისა და ჩატარებისას

1. პარლამენტის არჩევნებს საარჩევნო კომისიები ამზადებენ და ატარებენ ღიად და საჯაროდ. საარჩევნო კომისიები მოქალაქეებს აცნობენ თავიანთ მუშაობას, საარჩევნო ოლქებისა და უბნების შექმნას, საარჩევნო

კომისიების შემადგენლობას, ადგილსამყოფელს, მუშაობის დროს, ამომრჩეველთა სიებს, არჩევნებში მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების ნუსხას, მათ მიერ წარდგენილ პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა და ოლქში წარდგენილ კანდიდატთა სიებს, მათ საარჩევნო პროგრამებს, აწვდიან ცნობებს პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა შესახებ, აცნობენ არჩევნების შედეგებს.

2. არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიას, საარჩევნო ბლოკს უფლება აქვს რესპუბლიკურ და ადგილობრივ პრესაში გამოაქვეყნოს თავისი წინასაარჩევნო პროგრამა და პლატფორმა, ხოლო პარლამენტის წევრობის კანდიდატს - ადგილობრივ პრესაში გამოაქვეყნოს საარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებული წერილები, რისთვისაც შესაბამის ვაზეთს უნდა მიაწოდოს პროგრამა და პლატფორმა არჩევნებამდე არა უგვიანეს 15 დღისა. ამ დოკუმენტების გამოქვეყნებისას დაცული უნდა იყოს მათი წარდგენის რიგითობა.

3. არჩევნების მომზადებასთან და ჩატარებასთან დაკავშირებით მასობრივი ინფორმაციის იმ საშუალებათა ნუსხას, რომლებიც უფასოდ აქვეყნებენ წინასაარჩევნო კამპანიასთან დაკავშირებულ მასალებს და მათი მუშაობის წესს ადგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

4. აკრძალულია არჩევნებთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის შედეგების გამოქვეყნება არჩევნებამდე ბოლო 14 დღის განმავლობაში.

თავი VIII

კენჭისყრის წესი და არჩევნების შედეგების დადგენა. არჩევნები გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად და მისი ადგილმონაცვლის განსაზღვრის წესი

მუხლი 49.

კენჭისყრის დრო და ადგილი

1. საქართველოს პარლამენტის არჩევნების დღეს კენჭისყრა ეწყობა 7 საათიდან 20 საათამდე. საუბნო საარჩევნო კომისია კენჭისყრის დროსა და ადგილს ამომრჩევლებს აცნობებს არჩევნებამდე არა უგვიანეს 3 დღისა.

2. ხმის მიცემის დროს დაუშვებელია კენჭისყრის შენობის ჩაკეტვა და კენჭისყრის შეწყვეტა, გარდა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ განსაზღვრული შემთხვევებისა.

3. საავადმყოფოებსა და სხვა სტაციონარულ სამკურნალო დაწესებულებებში, არჩევნების დღეს ნაოსნობაში მყოფ გემებზე და ძნელად მისადგომ ადგილებში შექმნილ საარჩევნო კომისიას შეუძლია კენჭისყრა დამთავრებულად გამოაცხადოს ნებისმიერ დროს, თუ ხმა მისცა სიაში შეტანილმა ყველა ამომრჩეველმა.

მუხლი 50.

კენჭისყრის მოწყობა

1. კენჭისყრა ეწყობა სპეციალურად გამოყოფილ ისეთ შენობებში, რომლებიც არ არის მხოლოდ ერთი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის სარეგებლობაში. ამ შენობებში უნდა იყოს ფარული კენჭისყრისათვის მოწყობილი საკმარის რაოდენობით კაბინები ან ოთახები, განისაზღვროს საარჩევნო ბიულეტენების გაცემის ადგილები და დაიდგას საარჩევნო ყუთები. საარჩევნო ყუთები ისეთნაირად იდგმება, რომ ამომრჩეველი მათთან მისვლისას აუცილებლად გადაიდეს ფარული კენჭისყრის კაბინებს ან ოთახებს. კენჭისყრის კაბინებში (ოთახებში) უნდა იყოს კალმისტრები. კენჭისყრის შენობებსა და ოთახებში გამოკრული უნდა იყოს პარტიული სიები და შესაბამის საარჩევნო ოლქში წარდგენილ კანდიდატთა სიები, აგრეთვე ინსტრუქცია, თუ როგორ უნდა შეივსოს საარჩევნო ბიულეტენი.

2. თუ საარჩევნო ბიულეტენში შეტანილი პარტია, საარჩევნო ბლოკი, პარლამენტის წევრობის კანდიდატი არჩევნებში აღარ მონაწილეობს, სათანადო განცხადება თვალსაჩინო ადგილას უნდა იყოს გამოკრული როგორც საარჩევნო უბანში, აგრეთვე ხმის მისაცემ კაბინებში (ოთახებში).

3. პასუხისმგებლობა კენჭისყრის ორგანიზაციისათვის, ამომრჩეველთა ნების გამოვლინების საიდუმლოების უზრუნველყოფისათვის, შენობების მოწყობისა და იქ საჭირო წესრიგის დაცვისათვის ეკისრება საუბნო საარჩევნო კომისიას. კენჭისყრის დღეს კენჭისყრის შენობასა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე წესრიგის დაცვაზე პასუხისმგებელია საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე. წესრიგის დაცვის მიზნით მის მიერ

მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულება ყველასათვის სავალდებულოა. ხმის მისაცემ შენობაში დაუშვებელია შეიარაღებულ პირთა შესვლა. პოლიციის თანამშრომელი, რომელიც თავის მოვალეობას ასრულებს, კენჭისყრის შენობაში შეიძლება იმყოფებოდეს მხოლოდ კომისიის თავმჯდომარის თანხმობით. ამომრჩეველი კენჭისყრის შენობაში შეიძლება იმყოფებოდეს მხოლოდ კენჭისყრისათვის აუცილებელი დროის განმავლობაში.

4. არჩევნების დღეს კენჭისყრის დაწყებამდე საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე აცხადებს მიღებული ბიულეტენების რაოდენობას, კომისიის წევრებისა და დასწრების უფლების მქონე პირთა თანდასწრებით ამოწმებს და პლომბავს ან ლუქავს საარჩევნო ყუთებს, რის შემდეგაც ყუთებში უშვებენ საკონტროლო ფურცელს, რომელსაც ხელს უნდა აწერდნენ კომისიის წევრები და ხმის მისაცემად მისული პირველი ამომრჩეველი; საკონტროლო ფურცელზე უნდა აღინიშნოს ყუთში მისი ჩაშვების დრო.

5. თითოეული ამომრჩეველი ხმას პირადად აძლევს. სხვა პირთა ნაცვლად ხმის მიცემა დაუშვებელია. საარჩევნო ბიულეტენებს გასცემს საუბნო საარჩევნო კომისია ამომრჩეველთა სიის ან ხმის მიცემის უფლების მოწმობის საფუძველზე პირადობის დამადასტურებელი საბუთის წარდგენისას.

6. საარჩევნო ბიულეტენის მიღებას ამომრჩეველი ადასტურებს ამომრჩეველთა სიაში ხელმოწერით. ხმის მიცემის უფლების მოწმობები ერთვის ამომრჩეველთა დამატებით სიას.

7. ამ უბანში მცხოვრები მოქალაქენი, რომლებიც შეცდომით ვერ მოხვდნენ ამომრჩეველთა სიაში, პირადობისა და საცხოვრებელი ადგილის დამადასტურებელი საბუთის საფუძველზე შეაქვთ ამომრჩეველთა დამატებით სიაში.

8. იმ შემთხვევაში, როცა ცალკეულ ამომრჩეველს ჯანმრთელობის ან სხვა მიზეზთა გამო არ შეუძლია კენჭისყრის შენობაში მისვლა, საუბნო საარჩევნო კომისია მათი თხოვნით, რომელიც არჩევნების დღის 12 საათამდე უნდა ეცნობოს საუბნო საარჩევნო კომისიას და გატარებული უნდა იყოს განცხადებების ჟურნალში, კომისიის წევრებს ავალებს კენჭისყრის მოწყობას ამომრჩეველთა ყოფნის ადგილას ამომრჩეველთა სიის დანართის საფუძველზე, რის შესახებაც ამომრჩეველთა სიაში კეთდება სათანადო აღნიშვნა. ამ შემთხვევაში კენჭისყრის მოწყობაში

მონაწილეობს კომისიის სულ ცოტა ორი წევრი; მასში მონაწილეობის უფლება აქვთ საარჩევნო უბანში დასწრების უფლების მქონე პირებსაც. კენჭისყრის ამგვარად ჩასატარებლად გამოიყენება ერთი გადასატანი საარჩევნო ყუთი. ასეთივე წესით ეწყობა კენჭისყრა იმ შემთხვევაშიც, როცა ამომრჩეველი თავისუფლების აღკვეთის ადგილას იმყოფება სასამართლოს განაჩენის გარეშე.

მუხლი 51.

კენჭისყრის ჩატარება

1. საარჩევნო ბიულეტენებს ამომრჩეველი ავსებს ფარული კენჭისყრის კაბინაში ან ოთახში. ბიულეტენების შევსებისას აკრძალულია ვინმეს დასწრება. ამომრჩეველს, რომელსაც არ შეუძლია დამოუკიდებლად შეავსოს ბიულეტენი, უფლება აქვს კაბინაში ან ოთახში მიიწვიოს ნებისმიერი პირი, გარდა საარჩევნო კომისიის წევრისა, ნდობით აღჭურვილი პირისა, პარტიის, საარჩევნო ბლოკის რწმუნებულისა და მეთვალყურისა.

2. ერთ ბიულეტენში, რომელშიც ოლქში წარდგენილი დეპუტატობის კანდიდატებია შეტანილი, ამომრჩეველი შემოხაზავს იმ კანდიდატის რიგით ნომერს, რომელსაც აძლევს ხმას, დანარჩენებს კი გადახაზავს.

3. მეორე ბიულეტენში, რომელშიც შეტანილია პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების სახელწოდებები, ამომრჩეველი შემოხაზავს იმ პარტიის ან საარჩევნო ბლოკის რიგით ნომერს, რომელსაც აძლევს ხმას, დანარჩენს კი გადახაზავს.

4. თუ ამომრჩეველს უყურადღებობის გამო გაუფუჭდა საარჩევნო ბიულეტენი, მას შეუძლია მიმართოს საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს ან მდივანს, ჩააბაროს გაფუჭებული ბიულეტენი და მიიღოს ახალი. გაფუჭებულ ბიულეტენს ამომრჩეველის თანდასწრებით ჩამოეჭრება კუთხე და ცალკე შეინახება.

5. შევსებულ ბიულეტენებს ამომრჩეველი უშვებს საარჩევნო ყუთში.

6. კომისიის წევრებსა და საარჩევნო უბანში დასწრების უფლების მქონე პირებს უფლება აქვთ ამომრჩეველს მოსთხოვონ უჩვენოს, რომ მას ხელთ მხოლოდ თითო სხვადასხვა ფერის ბიულეტენი აქვს. ამომრჩეველი ვალდებულია დააკმაყოფილოს ეს მოთხოვნა.

7. კენჭისყრის შენობა იკეტება 20 საათზე. ამ დროისათვის შენობაში მყოფ ამომრჩეველებს შეუძლიათ ხმის მიცემა.

მუხლი 52.

ხმების დათვლა საარჩევნო უბანში

1. ხმების დათვლისას დაცული უნდა იქნეს შემდეგი თანამიმდევრობა:

1) კენჭისყრის დამთავრების შემდეგ საარჩევნო კომისია ითვლის და პაკეტებად კრავს გამოუყენებელ საარჩევნო ბიულეტენებს. პაკეტს უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, გამოუყენებელი ბიულეტენების სახეობა და რაოდენობა. მას ხელს უნდა აწერდნენ კომისიის თავმჯდომარე (ან მოადგილე) და მდივანი და უნდა დაესვას კომისიის ბეჭედი; დაითვლება და პაკეტად შეიკვრება გაფუჭებული საარჩევნო ბიულეტენები და გაფორმდება ზემოთ აღნიშნული წესით;

2) ამომრჩეველთა ძირითადი და დამატებითი სიების მიხედვით საუბნო საარჩევნო კომისია ადგენს საარჩევნო უბანში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობას და არჩევნებში მონაწილეთა, ანუ იმ ამომრჩეველთა რაოდენობას, რომელთაც მიიღეს ბიულეტენები;

3) საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე კომისიის წევრების თანდასწრებით ამოწმებს საარჩევნო ყუთებზე ბეჭდის მოლიანობას, ხსნის მათ და ამოწმებს ყუთებში საკონტროლო ფურცლის არსებობას. თუ ყუთში საკონტროლო ფურცელი არ აღმოჩნდა, ამის შესახებ კომისიის ახსნა-განმარტება უნდა დაერთოს ოქმს;

4) კომისია ცალ-ცალკე ითვლის ყუთებში არსებული სხვადასხვა ფერის დადგენილი ნიმუშის ბიულეტენების რაოდენობას. ცალკე ითვლება დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენები. ბათილად ცნობილი და დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენები ფერების მიხედვით ცალ-ცალკე კონვერტებში იდება და იმგვარად იბეჭდება, რომ ბეჭდის დაუზიანებლად შეუძლებელი იყოს კონვერტიდან ბიულეტენის ამოღება ან მასში ჩადება. კონვერტებს უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, მათში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა და სახეობა;

5) ბიულეტენი ნამდვილად უნდა იქნეს ცნობილი, თუ ამომრჩეველმა ერთ პარტიას, საარჩევნო ბლოკს მაინც მისცა ხმა ამ კანონით დადგენილი წესით. წინააღმდეგ შემთხვევაში ბიულეტენი ბათილად ჩაითვლება;

6) საარჩევნო ბიულეტენი ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი, თუ შეუძლებელია დადგინდეს, რომელ კანდიდატს მისცა ხმა ამომრჩეველმა. ყველა სხვა შემთხვევაში ბიულეტენი ნამდვილად ითვლება;

7) კომისია ახარისხებს და ცალ-ცალკე ითვლის ყოველი კანდიდატი-

სათვის მიცემული ხმების რაოდენობას. ამის შემდეგ ბიულეტენები უნდა ჩაეწიოს, როგორც მე-4 პუნქტშია მითითებული; ყოველ კონკურტს უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, პარლამენტის წევრობის კანდიდატის გვარი, მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა;

8) კომისია ასარისხებს და ითვლის ყოველი პარტიისთვის, საარჩევნო ბლოკისათვის მიცემული ხმების რაოდენობას. ამის შემდეგ ბიულეტენები ისე უნდა ჩაეწიოს, როგორც მე-4 პუნქტშია მითითებული. ყოველ კონკურტს უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება, ნომერი და პარტიის ან ბლოკის სახელი, მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა;

9) საუბნო საარჩევნო კომისია თავის სხდომაზე განიხილავს ხმების დათვლის შედეგებს, აფორმებს ორ ოქმს, რომელთაგან ერთში აღნიშნული უნდა იყოს ყოველი ოქმში წარდგენილი კანდიდატის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა, მეორეში - ყოველი პარტიის, საარჩევნო ბლოკის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა. ოქმების ცალთა დათვლა სამით უნდა აღმატებოდეს საარჩევნო ბიულეტენში შეტანილი კანდიდატების, პარტიების, საარჩევნო ბლოკების რაოდენობას. ოქმის ყოველ ცალს ხელს აწერენ კომისიის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე, მდივანი და წევრები, მას უნდა დაესვას კომისიის ბეჭედი;

10) ოქმების ორ-ორ ცალს და ყველა საარჩევნო ბიულეტენს დაუყოვნებლივ უგზავნიან საოლქო საარჩევნო კომისიას მის მიერ დადგენილი წესით, თითო ცალი ინახება თვით საუბნო საარჩევნო კომისიაში, თითო ცალი კი უნდა ჩაბარდეს კანდიდატთა ნდობით აღჭურვილ პირებს, პარტიებს და საარჩევნო ბლოკებს.

2. საარჩევნო ბიულეტენების ნამდვილობაში ეჭვის შეტანის შემთხვევაში საკითხს კენჭისყრით წყვეტს საუბნო საარჩევნო კომისია, კენჭისყრის შედეგი შეაქვს ოქმში და ასეთ ბიულეტენებს ცალკე დასტად კრავს ზემოაღნიშნული წესით.

მუხლი 53.

არჩევნების შედეგების შეჯამება საოლქო საარჩევნო კომისიაში

1. საოლქო საარჩევნო კომისია საუბნო საარჩევნო კომისიებისაგან მიღებული ოქმების საფუძველზე ერთმანდატიანი საარჩევნო ოლქის მიხედვით ადგენს გამოუყენებელი და გაფუჭებული ბიულეტენების რაოდენ-

ნობას, ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობას, არჩევნებში მონაწილეთა რაოდენობას, ნამდვილად და ბათილად ცნობილი და დაუდგენელი ნიშუშის ბიულეტენების რაოდენობას, თითოეული კანდიდატისათვის მიცემული ხმების რაოდენობას, არჩევნების შედეგებს.

2. საარჩევნო ოქმში არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელიც ხმათა მეტ რაოდენობას მიიღებს, მაგრამ არანაკლებ კენჭისყრის მონაწილეთა ერთი მესამედისა.

3. საოლქო საარჩევნო კომისია განიხილავს საარჩევნო უბანში ამ კანონის უხეშად დარღვევის შემთხვევებს და თავის მოსაზრებას არჩევნების ბათილად ცნობის შესახებ დაუყოვნებლივ წარუდგენს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას. საჩივარი ამ კანონის დარღვევის შესახებ საოლქო საარჩევნო კომისიას შეიძლება წარუდგინოს არა უგვიანეს არჩევნების მომდევნო დღისა. მან იგი მეორე დღესვე უნდა განიხილოს და თავისი მოსაზრება არა უგვიანეს შემდეგი დღისა წარუდგინოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

4. საოლქო საარჩევნო კომისია თავის სხდომაზე ადგენს არჩევნების შედეგებს და ამტკიცებს ოქმს.

5. ოქმის ცალთა რაოდენობა ორით უნდა აღემატებოდეს საარჩევნო ბიულეტენში შეტანილი პარლამენტის წევრობის კანდიდატების რაოდენობას. ოქმის ყველა ცალს ხელს აწერენ კომისიის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე, მდივანი და წევრები და მას უნდა დაესვას კომისიის ბეჭედი.

6. საოლქო საარჩევნო კომისიის ოქმი და საუბნო საარჩევნო კომისიების ოქმების თითო ცალი არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს მე-5 დღისა ვგზავნება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას მის მიერ დადგენილი წესით, მეორე ცალი ინახება თვით საარჩევნო კომისიაში, თითო ცალი კი გადაეცემა პარლამენტის წევრობის კანდიდატთა ნდობით აღჭურვილ პირებს.

7. საუბნო საარჩევნო კომისიების იმ ოქმების თითო ცალი, რომლებშიც შეჯამებულია პარტიული სიებით ჩატარებული არჩევნების შედეგები, დაუყოვნებლივ უნდა გადაეცეს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას მის მიერ დადგენილი წესით.

მუხლი 54.

არჩევნების შედეგების შეჯამება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში

1. საქართველოს პარლამენტის არჩევნები პარტიული სიების მიხედვით ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ არჩევნებში მონაწილეობდა ამომ-

რჩეველთა საერთო რაოდენობის ერთი მესამედი მაინც, ხოლო დატიან ოლქში არჩევნები ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობდა ოლქში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის ერთი მესამედი მაინც.

2. თუ პარლამენტის წევრი პირველ ტურში ვერ აირჩა, ჩატარდება მეორე ტური, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებს უკეთესი შედეგების მქონე ორი კანდიდატი. მეორე ტურის ჩატარების თარიღს განსაზღვრავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია. არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელიც ხმათა მეტ რაოდენობას მიიღებს.

3. ცენტრალური საარჩევნო კომისია საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიებისაგან მიღებული ოქმების საფუძველზე არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს 20 დღისა თავის სხდომებზე აჯამებს საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შედეგებს და შეაქვს ოქმში.

4. ოქმის პირველი ცალი ინახება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, მეორე ცალი გადაეცემა საქართველოს პარლამენტს, თითო ცალი კი პარტიების, საარჩევნო ბლოკების რწმუნებულებს.

5. საუბნო საარჩევნო კომისიების ოქმების საფუძველზე ცენტრალური საარჩევნო კომისია ადგენს ნამდვილად და ბათილად ცნობილი და დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენტა რაოდენობას, თითოეული პარტიული სიის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობას, პარტიის, საარჩევნო ბლოკის მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობას.

6. პარლამენტის წევრთა მანდატები მიეკუთვნება მხოლოდ იმ პარტიულ სიას, რომელმაც მიიღო არჩევნების მონაწილეთა 5% მაინც. პარტიული სიის მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობის დასადგენად ამ სიის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა უნდა გამრავლდეს 150-ზე და გაიყოს ასეთი პარტიების მიერ მიღებულ ხმათა რაოდენობის ჯამზე. მიღებული რიცხვის მთელი ნაწილი წარმოადგენს სიის მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობას.

7. იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარად მიღებული მანდატების რაოდენობათა ჯამი 150-ზე ნაკლები აღმოჩნდა, გაუნაწილებელი მანდატებისაგან თითო მანდატი მიეკუთვნებათ იმ პარტიულ სიებს, რომლებმაც არჩევნებში ხმების მეტი რაოდენობა მიიღეს. თუ ორი ან მეტი პარტიული სიის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა თანაბარი აღმოჩნდა, მანდატი მიეკუთვნება მას, რომელიც საარჩევნო ბიულეტენში რიგით წინ იყო.

8. თუ კანდიდატი არჩეულია როგორც საარჩევნო ოლქიდან, ისე

პარტიული სიით, მაშინ იგი არჩეულად ითვლება საარჩევნო ოლქიდან, ამოიღება პარტიული სიიდან და სიაში ხდება მისი მომდევნო კანდიდატების წანაცვლება სიის დასაწყისისკენ. პარტიული სიით არჩეულად ჩაითვლებიან პარლამენტის წევრობის ის კანდიდატები, რომელთა რიგითი ნომერიც ამ სიაში ნაკლებია ან ტოლია სიის მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობისა. ამ სიის მიხედვით არჩეულ პარლამენტის წევრთა რაოდენობა უცვლელი რჩება.

9. ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას შეუძლია ბათილად ცნოს არჩევნები იმ საარჩევნო უბნებში, სადაც მოხდა ამ კანონის უხეშად დარღვევა. ეს საკითხი კომისიამ უნდა განიხილოს არჩევნების დღიდან არა უგვიანეს მე-5 დღისა.

10. საარჩევნო უბნებში არჩევნების ბათილად ცნობის შემთხვევაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ამ უბნებში ნიშნავს ხელახალ ხმის მიცემას ოლქში წარდგენილი კანდიდატებისათვის, თუ უბნებში არჩევნების შედეგს შეუძლია არჩევნების საბოლოო შედეგზე გავლენის მოხდენა, ხოლო ხელახალ ხმის მიცემას პარტიული სიებისათვის, თუ ამომრჩეველთა სრული რაოდენობა ამ უბნებში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის 10 პროცენტზე მეტია. ხელახალი ხმის მიცემა საერთო არჩევნებიდან ორი კვირის ვადაში უნდა ჩატარდეს. თუ ამ შემთხვევაშიც ბათილად იქნა ცნობილი არჩევნები, საბოლოო შედეგები დადგინდება ასეთი უბნების გაუთვალისწინებლად.

11. ოქმში მითითებული უნდა იყოს იმ საარჩევნო ოლქებისა და უბნების დასახელება და ნომრები, რომლებშიც არჩევნები ბათილად იქნა ცნობილი, აგრეთვე ამომრჩეველთა რაოდენობა, არჩევნების ბათილად ცნობის მიზეზები, ყოველ საარჩევნო ოლქში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა, არჩევნების მონაწილეთა რაოდენობა, არჩეულ პარლამენტის წევრთა რაოდენობა და ანბანურად დალაგებული მათი სია.

12. შედეგების დალაგებიდან 5 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია რესპუბლიკურ გაზეთებში, ტელევიზიითა და რადიოთი აქვეყნებს ცნობას არჩევნების შედეგების შესახებ.

მუხლი 55.

ხელახალი ხმის მიცემა საარჩევნო უბანში

1. ხელახალ ხმის მიცემას საარჩევნო უბანში ნიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

2. ხელახალი ხმის მიცემა საერთო არჩევნებიდან ორი კვირის ვადაში უნდა ჩატარდეს შესაბამისი საოლქო საარჩევნო კომისიის ხელმძღვანელობით. ასეთ შემთხვევაში საოლქო საარჩევნო კომისიას უფლება აქვს ხელახალი ხმის მიცემის ჩატარება დაავალოს საუბნო საარჩევნო კომისიის ახალ შემადგენლობას.

მუხლი 56.

არჩეული პარლამენტის წევრების რეგისტრაცია

არჩევნების შედეგების შეჯამებიდან 5 დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია რეგისტრაციაში ატარებს არჩეულ პარლამენტის წევრებს და აძლევს მათ დროებით მოწმობას საქართველოს პარლამენტის წევრად არჩევის შესახებ.

მუხლი 57.

არჩევნები გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად და მისი ადგილმონაცვლის განსაზღვრის წესი

1. საქართველოს პარლამენტის მიერ ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში არჩეული პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ბათილად ცნობისას, აგრეთვე ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში არჩეული პარლამენტის წევრის გადადგომის ან სხვა მიზეზების გამო მისი უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტისას შესაბამის საარჩევნო ოლქში ეწყობა ახალი არჩევნები. არჩევნებს ნიშნავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია არჩევნების ჩატარებამდე არა უგვიანეს სამი თვისა და იგი ეწყობა ამ კანონის მოთხოვნათა დაცვით.

2. გამოკლებული პარლამენტის წევრის ნაცვლად არჩევნები ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში ტარდება წელიწადში ორჯერ - მაის-ივნისში და ოქტომბერ-ნოემბერში. არჩევნები უნდა ჩატარდეს უახლოეს ვადაში. პარლამენტის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე 6 თვით ადრე არჩევნები გამოკლებული დეპუტატის ნაცვლად არ ტარდება.

3. თუ გამოკლებული პარლამენტის წევრი არჩეული იყო პარტიული სიით, მის ადგილს ერთი თვის ვადაში იკავებს იმავე სიაში რიგით მომდევნო პარლამენტის წევრობის კანდიდატი, თუ მან 15 დღის განმავ-

ლობაში თანხმობა განაცხადა პარლამენტის წევრობაზე. წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს კანდიდატი სიიდან ამოიღება და ვაკანტურ ადგილს დაიკავებს მისი მომდევნო კანდიდატი და ა.შ.. თუ წარდგენილ პარტიულ სიაში ასარჩევი კანდიდატი აღარ არის, პარლამენტის წევრის ეს მანდატი უქმდება.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულ შემთხვევაში სათანადო დოკუმენტაციას პარლამენტის სამანდატო კომისიას წარუდგენს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

5. პარლამენტის წევრად არჩეული პარლამენტის წევრობის კანდიდატი ამოიღება პარტიული სიიდან.

მუხლი 58.

საოლქო საარჩევნო კომისიის დოკუმენტაციისა და მატერიალურ ფასეულობათა შენახვის წესი

1. არჩევნების დამთავრების შემდეგ საოლქო საარჩევნო კომისიები ვალდებული არიან ჩაატარონ მათ გამგებლობაში არსებული დოკუმენტაციისა და მატერიალურ ფასეულობათა ინვენტარიზაცია. ამის შემდეგ არსებული დოკუმენტები და ინვენტარი ინახება მმართველობის ადგილობრივ ორგანოთა მიერ გამოყოფილ ადგილას.

2. არჩევნების ჩატარებისთვის აუცილებელი ინვენტარის შენახვაზე პასუხისმგებლები არიან მმართველობის ადგილობრივი ორგანოები და საოლქო საარჩევნო კომისიები.

ბარდამავალი დებულება

საქართველოს პარლამენტის 1995 წლის არჩევნებისთვის:

მუხლი 1.

ა) ამ კანონის მე-8 მუხლით განსაზღვრული 50000 ამომრჩევლის წარდგენა არ სჭირდება პარტიას, რომელსაც საქართველოს პარლამენტში ჰყავდა თავისი წარმომადგენელი 1995 წლის 24 აგვისტომდე;

ბ) ამ კანონის მე-15 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი ვადა განი-

საზღვრება კანონის მიღებიდან 7 დღით;

გ) ნაცვლად ამ კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული წესისა, კომისიის წევრის დანიშვნის უფლება აქვს კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ პარტიას, რომელსაც საქართველოს პარლამენტში ჰყავდა თავისი წარმომადგენელი 1995 წლის 24 აგვისტომდე;

დ) ნაცვლად ამ კანონის მე-18 მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული წესისა, კომისიის წევრის დანიშვნის უფლება აქვს კანონით დადგენილი წესით რეგისტრირებულ არანაკლებ 5 პარტიას ერთობლივად, რომელთაც 1995 წლის 24 აგვისტომდე არ ჰყავდათ წარმომადგენელი პარლამენტში;

ე) ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შექმნა იწყება და მის თავმჯდომარეს, ნაცვლად ამ კანონის 21-ე მუხლით განსაზღვრული ვადისა, ნიშნავს საქართველოს პარლამენტი ამ კანონის მიღებიდან 3 დღის ვადაში;

ვ) ამ კანონის 30-ე მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში სიტყვა “პრეზიდენტი” იცვლება სიტყვებით “მინისტრთა კაბინეტი”.

ზ) ამ კანონში სიტყვა “მთავრობა” იცვლება სიტყვებით “მინისტრთა კაბინეტი”.

თ) ამ კანონის 36-ე მუხლს ემატება სიტყვები “ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს წევრები, მინისტრთა კაბინეტის აპარატის უფროსი, სახელმწიფოს მეთაურის რწმუნებულები და მათი მოადგილეები”; სიტყვა “პრეზიდენტი” იცვლება სიტყვებით “სახელმწიფოს მეთაური”;

ი) ამ კანონის 54-ე მუხლის პირველი პუნქტი შეიცვლება ასე: “1995 წლის 5 ნოემბრის არჩევნები პარტიული სიების მიხედვით ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ არჩევნებში მონაწილეობდა ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის ნახევარი მაინც, ხოლო ერთმანდატიან ოლქში არჩევნები ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობას მიიღებს ოლქში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის ნახევარი მაინც”.

მუხლი 2.

ა) აფხაზეთში საქართველოს პარლამენტის წევრთა არჩევნებისათვის აუცილებელი პირობების შექმნამდე 1992 წლის არჩევნებ-

ის შედეგად აფხაზეთიდან არჩეულ პირებს, რომლებიც ამ კანონის მიღების დროისათვის არიან საქართველოს პარლამენტის წევრები, უგრძელდებათ პარლამენტის წევრის უფლებამოსილება. აფხაზეთში ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქებში საქართველოს პარლამენტის წევრთა არჩევნების დღის დანიშვნისთანავე მათი უფლებამოსილება შეწყდება;

ბ) საქართველოს პარლამენტის 1995 წლის არჩევნების შედეგების შესახებ ამ კანონის 54-ე მუხლის მე-6 და მე-7 პუნქტებში რიცხვი "150" იცვლება "146"-ით;

გ) იმ შემთხვევაში, თუ ამ მუხლის "ა" პუნქტით გათვალისწინებული პარლამენტის წევრი რეგისტრირებული იქნება პარლამენტის კანდიდატად, მას უფლებამოსილება არ უგრძელდება. ასეთ შემთხვევაში "ბ" პუნქტში რიცხვს "146" დაემატება იმდენი ერთეული, რამდენიც აღმოჩნდება ასეთი პირი, ოღონდ არა უმეტეს ოთხისა;

დ) ამ მუხლის "ა" პუნქტით გათვალისწინებული არჩევნების დანიშვნის შემთხვევაში არჩევნების დანიშნიდან 7 დღის განმავლობაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ამ კანონის 54-ე მუხლის მე-6 და მე-7 პუნქტების შესაბამისად ხელახლა ადგენს არჩევნებში დამოუკიდებლად მონაწილე პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების მიერ მიღებული მანდატების რაოდენობას და საქართველოს პარლამენტს 3 დღის ვადაში წარუდგენს არჩეულ პარლამენტის წევრთა სიას. ასეთივე წესით გადანაწილდება პარლამენტის წევრთა მანდატები, თუ უფლებამოსილება შეუწყდა ამ მუხლის "ა" პუნქტით გათვალისწინებულ პარლამენტის წევრს. დამატებით განაწილებულ მანდატთა რაოდენობა ოთხს არ აღემატება.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –
სახელმწიფოს მეთაური **მალხაზ შიშკარაძე**

საქართველოს პარლამენტის
საკერო **მანუჩარ გომეზაძე**

თბილისი, 1995 წლის 1 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

672 “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ” ამოქმედდეს მიღებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის
სპიკერი

ვახტანგ გომეზაძე.

თბილისი, 1995 წლის 1 სექტემბერი.

673 საქართველოს რესპუბლიკის კანონი საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1.

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები

საქართველოს პრეზიდენტს ირჩევენ საქართველოს მოქალაქეები საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე, ფარული კენჭისყრით, 5 წლის ვადით. ერთი და იგივე პირი პრეზიდენტად შეიძლება აირჩეს ზედიზედ მხოლოდ ორჯერ.

მუხლი 2.

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების
კანონმდებლობა

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების ორგანიზაცია და მისი ჩატარება რეგულირდება საქართველოს კონსტიტუციით, ამ კანონით და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებით.

მუხლი 3.

საყოველთაო საარჩევნო უფლება

1. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებში მონაწილეობა შეუძლიათ საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებმაც მიაღწიეს 18 წლის ასაკს, განურჩევლად რასისა, ენისა, სქესისა, რელიგიისა, განათლებისა, პოლიტიკური შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და წოდებრივი მდგომარეობისა.

2. არჩევნებში არ მონაწილეობენ ფსიქიკურად დაავადებული მოქალაქენი, რომლებიც სასამართლომ ქმლუნაროდ ცნო და ის პირი, რომლებიც სასამართლოს განაჩენით სასჯელს იხდიან თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში.

მუხლი 4.

თანასწორი საარჩევნო უფლება

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები თანასწორია, ყოველ მოქალაქეს ერთი ხმა აქვს. საქართველოს თითოეული მოქალაქე პრეზიდენტის არჩევნებში მონაწილეობს თანასწორ საფუძველზე.

მუხლი 5.

პირდაპირი საარჩევნო უფლება

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები პირდაპირია, პრეზიდენტს საქართველოს მოქალაქეები უშუალოდ ირჩევენ.

მუხლი 6.

ფარული კენჭისყრა

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები ტარდება ფარული კენჭისყრით. დაუშვებელია ამომრჩეველთა ნების გამოვლინებისადმი კონტროლი.

მუხლი 7.

საჯაროობა საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების მომზადებისა და ჩატარების დროს

1. საარჩევნო კომისიების, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანოების საქმიანობა, რომლებიც ამ კანონის საფუძველზე მონაწილეობენ პრეზიდენტის არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებაში, ხორციელდება

ლიად და საჯაროდ.

2. საარჩევნო კომისიების სხდომებზე და ხმის მისაცემ შენობებში დასწრების უფლება აქვთ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ რეგისტრირებული პარტიების წარმომადგენლებს, პრეზიდენტობის კანდიდატის რწმუნებულს, თითო ნდობით აღჭურვილ პირს, პრესის, ტელევიზიისა და რადიოს წარმომადგენლებს, ხოლო არჩევნების დღეს ხმის მისაცემ შენობებში საარჩევნო ყუთების დალუქვიდან არჩევნების შედეგების შეჯამების დამთავრებამდე - პრეზიდენტობის კანდიდატის თითო წარმომადგენელსაც. თავიანთი განზრახვის შესახებ მათ უნდა აცნობონ შესაბამის საარჩევნო კომისიებს არჩევნებამდე არა უგვიანეს 2 დღისა. ამ წარმომადგენლების ჩარევა საარჩევნო კომისიების მუშაობაში დაუშვებელია.

3. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები ფართოდ ამუქებენ არჩევნების მომზადებასა და მის ჩატარებას. მათ წარმომადგენლებს გარანტირებული აქვთ შეუფერხებელი, ყოველგვარი წინააღმდეგობის გარეშე მონაწილეობა არჩევნებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ კრებასა თუ სხდომაში.

4. პრეზიდენტის არჩევნების დროს არჩევნებთან დაკავშირებული ყველა საზოგადოებრივი ღონისძიება შეუფერხებლად ხორციელდება.

5. პრეზიდენტის არჩევნების წინასაარჩევნო კამპანია ტარდება "საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ" კანონის 47-ე მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად. სახელმწიფო ტელევიზია და რადიო უფასოდ გამოყოფს ყოველდღიურად თითო საათ საეთერო დროს.

მუხლი 8.

პრეზიდენტის არჩევნების ჩატარება საარჩევნო კომისიების მიერ

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების ჩატარებას უზრუნველყოფენ საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია და მისი ქვემდგომი საარჩევნო კომისიები.

მუხლი 9.

საარჩევნო ოლქები და საარჩევნო უბნები

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებისთვის საარჩევნო ოლქები და საარჩევნო უბნები იქნება "საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ" კანონით დადგენილი წესით.

მუხლი 10.

საარჩევნო კომისიები

საარჩევნო კომისიების სისტემა, მათი ორგანიზაცია და უფლებამოსილება განისაზღვრება კანონით "საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ".

მუხლი 11.

ამომრჩეველთა სიები

ამომრჩეველთა სიების შედგენის, მათში მოქალაქეთა შეტანის, სიებში ამომრჩეველთა არშეტანის, არასწორად შეტანის, სიიდან გამორჩენის, ამომრჩეველთა მონაცემებში დაშვებული შეცდომების გასაჩივრებისა და, აგრეთვე, საარჩევნო უფლების განხორციელების წესი მუდმივი ადგილსამყოფელის გამოცვლისას განისაზღვრება კანონით "საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ".

მუხლი 12.

საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატთა წარდგენის უფლება

პრეზიდენტობის კანდიდატის წარდგენის უფლება აქვს მოქალაქეთა პოლიტიკურ გაერთიანებას (ტექსტში შემდგომ "პარტიას") ან საინიციატივო ჯგუფს. კანდიდატის წარდგენა უნდა დადასტურდეს 50000 ამომრჩევლის ხელმოწერით.

მუხლი 13.

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების

მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა,

პრეზიდენტობის კანდიდატების საარჩევნო ფონდები

1. პრეზიდენტის არჩევნების მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს სახელმწიფო გაიღებს. ხარჯებს ანაწილებენ საარჩევნო კომისიები საერთო ცენტრალიზებული ფონდიდან, რომელსაც ქმნის ცენტრალური საარჩევნო კომისია სახელმწიფო ხარჯების საფუძველზე. არჩევნების დამთავრების შემდეგ ორი თვის ვადაში ხარჯების ფაქტობ-

რივ ოდენობას ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წარდგინებით ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი. არჩევნებთან დაკავშირებული ხარჯების განაწილების, გამოყენებისა და ანგარიშის გამოქვეყნების წესს ადგენს საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

2. საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატებს შეუძლიათ შექმნან საარჩევნო ფონდები, რისთვისაც მათ უფლება აქვთ გამოიყენონ სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი თანხა, თავიანთი სახსრები, მხოლოდ საქართველოში რეგისტრირებულ არასახაზინო საწარმოთა, საქართველოს პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ გაერთიანებათა და საქართველოს მოქალაქეთა შეწირულობანი. აღნიშნული თანხები ჩაირიცხება კანდიდატის საარჩევნო ფონდის საბანკო ანგარიშზე, რომელიც იხსნება ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ დადგენილი წესით.

3. პრეზიდენტობის ერთი კანდიდატისთვის ნებაყოფლობითი შეწირულობის მაქსიმალურ ოდენობას, აგრეთვე ცალკეული შეწირულობის ზღვრულ ოდენობას განსაზღვრავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია არჩევნებამდე არა უგვიანეს 45 დღისა.

4. არჩევნების დამთავრების შემდეგ პრეზიდენტობის კანდიდატის საარჩევნო ფონდის ნაშთი ჩაირიცხება საქართველოს ბიუჯეტში.

თავი II

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების ორგანიზაცია და ჩატარება

მუხლი 14.

საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების დანიშვნა

1. საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების პირველი ტური ეწყობა წინა არჩევნების ჩატარებიდან მეხუთე წლის აპრილის მეორე კვირა დღეს.

2. საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის დროს არჩევნები არ ტარდება.

მუხლი 15.

პრეზიდენტობის კანდიდატების წარდგენის წესი

1. საქართველოს პრეზიდენტად შეიძლება აირჩეს საარჩევნო უფლების მქონე დაბადებით საქართველოს მოქალაქე 35 წლის ასაკიდან, რომელ-

საც საქართველოში უცხოვრია 15 წელი მაინც და არჩევნების დანიშვნის დღეს ცხოვრობს საქართველოში.

2. ყოველ პარტიას და ყოველ საინიციატივო ჯგუფს უფლება აქვს წარადგინოს პრეზიდენტობის თითო კანდიდატი.

3. კანდიდატის წარდგენის მიზნით პარტიამ, ამომრჩეველთა ჯგუფმა არჩევნებამდე არა უგვიანეს 50-ე დღისა განცხადებით უნდა მიმართოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას, რის შემდეგაც მას უფლება აქვს შეაგროვოს მხარდამჭერთა ხელმოწერები. განცხადებას უნდა დაერთოს პრეზიდენტობის კანდიდატად წარდგენილი პირის წერილობითი თანხმობა კენჭისყრაზე. განცხადებაში მითითებული უნდა იყოს პრეზიდენტობის კანდიდატის სახელი და გვარი, დაბადების თარიღი, პროფესია, თანამდებობა (საქმიანობა), სამუშაო და საცხოვრებელი ადგილი; პარტიულობა და საქართველოში ცხოვრების ვადა, აგრეთვე პარტიის, ამომრჩეველთა ჯგუფის რწმუნებულის ვინაობა. მას უნდა დაერთოს კანდიდატის დაბადების მოწმობის ასლი. განცხადებას ხელს უნდა აწერდეს პარტიის ხელმძღვანელი პირი, ამომრჩეველთა ჯგუფის ყველა წევრი.

4. პრეზიდენტობის კანდიდატის რეგისტრაციაში გასატარებლად პარტიის, ამომრჩეველთა ჯგუფის რწმუნებულმა არჩევნებამდე არა უგვიანეს მე-40 დღისა ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას უნდა წარუდგინოს კანდიდატის მხარდამჭერ ამომრჩეველთა სია. მასში უნდა იყოს არანაკლებ 50000 ამომრჩევლის ხელმოწერა.

5. წარდგენილი კანდიდატების მხარდამჭერთა ხელმოწერების შეგროვება და მათი შემოწმება ხორციელდება “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ” საქართველოს კანონის თანახმად.

მუხლი 16.

პრეზიდენტობის კანდიდატთა რეგისტრაცია

1. პრეზიდენტობის კანდიდატებს რეგისტრაციაში ატარებს ცენტრალური საარჩევნო კომისია არჩევნებამდე არა უგვიანეს 30-ე დღისა.

2. პრეზიდენტობის კანდიდატი, მისი რწმუნებული და ნდობით აღჭურვილი პირი არ შეიძლება იყვნენ საარჩევნო კომისიის წევრები.

3. ცენტრალური საარჩევნო კომისია რეგისტრაციიდან 3 დღის განმავლობაში პრეზიდენტობის კანდიდატებს აძლევს შესაბამის მოწმობას.

4. ცენტრალური საარჩევნო კომისია რეგისტრაციის მომენტიდან არა უგვიანეს მე-6 დღისა ოფიციალურ გაზეთებში და მასობრივი ინფორ-

მაცის სხვა საშუალებებით აქვეყნებს ცნობას რეგისტრაციის შესახებ, გვარის, სახელის, დაბადების წლის, დაკავებული თანამდებობის (ძირითადი საქმიანობის), საცხოვრებელი და სამუშაო ადგილის მითითებით.

5. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის უარი პრეზიდენტობის კანდიდატის რეგისტრაციაში გატარებაზე შეიძლება საქართველოს უზენაეს სასამართლოში გაასაჩივრონ პარტიებმა და საინიციატივო ჯგუფებმა უარის თქმიდან 3 დღის განმავლობაში. უზენაესმა სასამართლომ გადაწყვეტილება უნდა გამოიტანოს საჩივრის შეტანიდან 3 დღის ვადაში. მისი გადაწყვეტილება საბოლოოა.

6. პრეზიდენტობის კანდიდატს შეუძლია არჩევნებამდე ნებისმიერ დროს მოხსნას თავისი კანდიდატურა, რისთვისაც მან წერილობითი განცხადებით უნდა მიმართოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

მუხლი 17.

პრეზიდენტობის კანდიდატების, მათი რწმუნებულებისა და ნდობით აღჭურვილი პირების საქმიანობის გარანტიები.

1. პრეზიდენტობის კანდიდატები ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ რეგისტრაციის მომენტიდან თანასწორობის საფუძველზე მონაწილეობენ წინასაარჩევნო კამპანიაში. მათ პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებების გამოყენების თანაბარი უფლებები აქვთ საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ კანონის 44-ე მუხლის შესაბამისად.

2. პრეზიდენტობის კანდიდატები, მათი რწმუნებულები და ნდობით აღჭურვილი პირები საარჩევნო კამპანიის დროს არ შეიძლება დაითხოვონ სამსახურიდან ან გადაიყვანონ სხვა სამუშაოზე ან სხვა თანამდებობაზე მათი თანხმობის გარეშე.

3. პრეზიდენტობის კანდიდატი არ შეიძლება მისცენ სისხლის სამართლის პასუხისგებაში, დააკავონ, დააპატიმრონ ან გაჩხრიკონ, თუ პროკურატურის ორგანოების შეტყობინებაზე არ იქნა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თანხმობა, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც პრეზიდენტობის კანდიდატი დააკავეს დანაშაულის ადგილზე, რის შესახებაც დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას. თუ ცენტრალური საარჩევნო კომისია არ მისცემს თანხმობას, დაკავებული ან დაპატიმრებული პრეზიდენტობის კანდიდატი დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს.

მუხლი 18.

საარჩევნო ბიულეტენი

1. საარჩევნო ბიულეტენის ფორმას განსაზღვრავს და მის დაბეჭდვას უზრუნველყოფს ცენტრალური საარჩევნო კომისია.

2. საარჩევნო ბიულეტენში პრეზიდენტობის კანდიდატები შეაქვთ წარდგენის რიგის მიხედვით. მასში მითითებული უნდა იყოს კანდიდატის გვარი, სახელი, დაბადების წელი და ადგილი, პროფესია (საქმიანობა), სამუშაო ადგილი, პარტიულობა, პრეზიდენტობის კანდიდატის წარმდგენი პარტიის სახელწოდება; თუ კანდიდატი საინიციატივო ჯგუფის მიერაა წარდგენილი, დაიწერება “წარდგენილია ამომრჩეველთა მიერ“.

3. საარჩევნო ბიულეტენებს ბეჭდავს ცენტრალური საარჩევნო კომისია ქართულ ენასა და აფხაზურ ენაზე (აფხაზეთისათვის), აგრეთვე, საჭიროების შემთხვევაში, საარჩევნო ოლქის მოსახლეობისათვის გასაგებ სხვა ენაზეც.

4. საარჩევნო ბიულეტენები ზუსტად აღირიცხება.

მუხლი 19.

კენჭისყრა

1. კენჭისყრის დრო, ადგილი, მისი მოწყობის წესი განისაზღვრება კანონით “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“.

2. კენჭისყრის დროს ამომრჩეველმა ბიულეტენში უნდა დატოვოს მხოლოდ ის კანდიდატი, რომელსაც აძლევს ხმას, დანარჩენი კანდიდატები კი უნდა გადახაზოს.

თავი III

არჩევნების შედეგების შეჯამება

მუხლი 20.

ხმების დათვლა საარჩევნო უბანში

1. ხმების დათვლისას დაცული უნდა იქნეს შემდეგი თანამიმდევრობა:

1) კენჭისყრის დამთავრების შემდეგ საარჩევნო კომისია ითვლის და პაკეტებად კრავს გამოუყენებელ საარჩევნო ბიულეტენებს, პაკეტს უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, გამოუყენებელი ბიულეტენების რაოდენობა; მას ხელს უნდა აწერდნენ კომისიის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე, მდივანი და უნდა დაესვას კომისიის ბეჭედი;

2) ამომრჩეველთა ძირითადი და დამატებითი სიების მიხედვით საუბნო საარჩევნო კომისია ადგენს საარჩევნო უბანში ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობას, აგრეთვე არჩევნების მონაწილეთა ანუ იმ ამომრჩეველთა რაოდენობას, რომლებმაც მიიღეს ბიულეტენები;

3) საუბნო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე კომისიის წევრების თანდასწრებით ამოწმებს ბეჭდის მთლიანობას საარჩევნო ყუთებზე, ხსნის მათ და ამოწმებს ყუთებში საკონტროლო ფურცლის არსებობას;

4) კომისია ითვლის ყუთებში არსებული ბიულეტენების ანუ კენჭისყრის მონაწილეთა რაოდენობასა და ბათილად ცნობილი ბიულეტენების რაოდენობას (ბათილად ცნობენ დაუდგენელი ნიმუშის ბიულეტენებსა და ბიულეტენებს, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია დადგინდეს, თუ ვის მისცა ხმა ამომრჩეველმა. ყველა სხვა შემთხვევაში ბიულეტენი ნამდვილად ითვლება). ბათილად ცნობილი ბიულეტენები ცალკე კონვერტებში იდება და იმგვარად იბეჭდება, რომ ბეჭდის დაუზიანებლად შეუძლებელი იყოს ბიულეტენების ამოღება ან ჩადება. კონვერტს უნდა დაეწეროს საარჩევნო უბნის დასახელება და ნომერი, მასში ჩადებული ბიულეტენების რაოდენობა;

5) კომისია ახარისხებს ბიულეტენებს და ცალ-ცალკე ითვლის ყოველი კანდიდატისათვის მიცემული ხმების რაოდენობას. ამის შემდეგ ბიულეტენები ისევე უნდა ჩაიწყოს, როგორც მეოთხე ქვეპუნქტშია მითითებული;

6) საუბნო საარჩევნო კომისია თავის სხდომაზე განიხილავს და ოქმში შეიტანს ხმების დათვლის შედეგებს. ოქმში აღნიშნული უნდა იყოს ყოველი კანდიდატის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობა. ოქმის ცალთა რაოდენობა სამით უნდა აღემატებოდეს საარჩევნო ბიულეტენში შეტანილი კანდიდატების რაოდენობას; ოქმის ყოველ ცალს ხელს აწერენ კომისიის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე, მდივანი და წევრები. მას უნდა დაესვას კომისიის ბეჭედი;

7) ოქმის ორ ცალს და ყველა საარჩევნო ბიულეტენს დაუყოვნებლივ უგზავნიან შესაბამის საოლქო საარჩევნო კომისიას მის მიერ დადგენილი წესით, ერთი ინახება თვით საუბნო საარჩევნო კომისიაში, თითო ცალი კი უნდა გადაეცეს პრეზიდენტობის კანდიდატების წარმომადგენლებს.

2. საარჩევნო ბიულეტენის ნამდვილობაში ეჭვის შეტანის შემთხვევაში საკითხს კენჭისყრით წყვეტს საუბნო საარჩევნო კომისია.

მუხლი 21.

არჩევნების შედეგების დადგენა საარჩევნო ოლქში

1. საოლქო საარჩევნო კომისია საუბნო საარჩევნო კომისიებისაგან მიღებული ოქმების საფუძველზე ადგენს გამოუყენებელი ბიულეტენების რაოდენობას, ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობას საარჩევნო ოლქში, არჩევნების მონაწილეთა, კენჭისყრის მონაწილეთა და ბათილად ცნობილი ბიულეტენების რაოდენობას, ყოველი კანდიდატის მიერ მიღებული ხმების რაოდენობას.

2. საოლქო საარჩევნო კომისია განიხილავს საარჩევნო უბანში ამ კანონის უხეშად დარღვევის შეთხვევებს და თავის მოსაზრებას არჩევნების ბათილად ცნობის შესახებ დაუყოვნებლივ წარუდგენს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას. საჩივარი ამ კანონის დარღვევის შესახებ საოლქო საარჩევნო კომისიას შეიძლება წარედგინოს არა უგვიანეს არჩევნების მომდევნო დღისა. მან იგი მეორე დღესვე უნდა განიხილოს და თავისი მოსაზრება არა უგვიანეს შემდეგი დღისა წარუდგინოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას.

3. საოლქო საარჩევნო კომისია თავის სხდომაზე ამტკიცებს არჩევნების შედეგებს და ადგენს ოქმს.

4. ოქმის ცალთა რაოდენობა ორით უნდა აღემატებოდეს საარჩევნო ბიულეტენში შეტანილი კანდიდატების რაოდენობას. ოქმის ყველა ცალს ხელს აწერენ კომისიის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე, მდივანი და წევრები. მას უნდა დაესვას კომისიის ბეჭედი.

5. ოქმის პირველი ცალი და გამოუყენებელი ბიულეტენები არჩევნების ჩატარებიდან არა უგვიანეს მე-5 დღისა ეგზავნება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას მის მიერ დადგენილი წესით, თითო ცალი კი უნდა ჩაბარდეს კანდიდატების წარმომადგენლებს.

მუხლი 22.

არჩევნების შედეგების დადგენა ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში. გამარჯვებული კანდიდატის გამოვლენა

1. ცენტრალური საარჩევნო კომისია საოლქო საარჩევნო კომისიებისაგან მიღებული ოქმების საფუძველზე ადგენს ამომრჩეველთა საერთო

რაოდენობას, არჩევნების მონაწილეთა და კენჭისყრის მონაწილეთა, თითოეული კანდიდატისათვის მიცემული ხმებისა და ბათილად ცნობილი ბიულეტენების რაოდენობას.

2. პრეზიდენტის არჩევნები ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობა მიიღო ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის უმრავლესობამ.

3. არჩეულად ჩაითვლება პრეზიდენტობის კანდიდატი, რომელიც მიიღებს არჩევნების მონაწილეთა ხმების ნახევარზე მეტს.

4. თუ არჩევნები ჩატარებულად ჩაითვალა, წარდგენილი იყო პრეზიდენტობის ორი ან მეტი კანდიდატი, მაგრამ პრეზიდენტი ვერ აირჩა, ცენტრალური საარჩევნო კომისია ნიშნავს არჩევნების მეორე ტურს. არჩევნების მეორე ტური ეწყობა ორი კვირის ვადაში.

5. თუ გამოცხადდა, რომ არჩევნები არ ჩატარდა, ან ჩატარდა, მაგრამ პირველ ტურში მონაწილეობდა მხოლოდ ერთი კანდიდატი და მან ხმების საჭირო რაოდენობა ვერ მოაგროვა, ან მეორე ტურში არ აირჩა პრეზიდენტი, ორი თვის ვადაში ტარდება ხელახალი არჩევნები.

6. ცენტრალური საარჩევნო კომისია არჩევნების ჩატარებიდან 20 დღის ვადაში თავის სხდომაზე აჯამებს არჩევნების შედეგებს საარჩევნო ოლქების მიხედვით და აფორმებს ოქმს.

7. ოქმის ცალთა რაოდენობა ორით უნდა აღემატებოდეს ბიულეტენში შეტანილი კანდიდატების რაოდენობას. ოქმის ყოველ ცალს ხელს აწერენ ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, მისი მოადგილე, მდივანი და წევრები. მას უნდა დაესვას კომისიის ბეჭედი.

8. ოქმი ინახება ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში, თითო ცალი კი უნდა ჩაბარდეს კანდიდატების რწმუნებულებს.

9. შედეგების შეჯამებიდან ხუთი დღის ვადაში ცენტრალური საარჩევნო კომისია ოფიციალური მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით აქვეყნებს ცნობას არჩევნების შედეგების შესახებ.

თავი IV

არჩევნების მეორე ტური. ხელახალი არჩევნები

მუხლი 23.

არჩევნების მეორე ტური

1. არჩევნების მეორე ტური ეწყობა იმ შემთხვევაში, თუ წარდგენილი იყო პრეზიდენტობის ორი ან მეტი კანდიდატი, არჩევნები ჩატარებულად

ჩაითვალა, მაგრამ ვერც ერთმა მათგანმა ვერ მოაგროვა არჩევნების მონაწილეთა ხმების ნახევარზე მეტი.

2. არჩევნების მეორე ტურში კენჭი ეყრება პირველ ტურში უკეთესი შედეგის მქონე ორ კანდიდატს. მეორე ტური ჩატარებულად ჩაითვლება, თუ მასში მონაწილეობდა ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის მესამედი მაინც. არჩეულად ჩაითვლება ის კანდიდატი, რომელიც მეტ ხმას მიიღებს, ოღონდ ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის არანაკლებ ერთი მეზუთედისა.

3. მეორე ტურში კანდიდატების მიერ ხმათა თანაბარი რაოდენობის დაგროვების შემთხვევაში უპირატესობა ეძლევა იმ კანდიდატს, რომელმაც პირველ ტურში მეტი ხმა მიიღო.

მუხლი 24.

ხელახალი არჩევნები

1. საქართველოს პრეზიდენტის ხელახალი არჩევნები ტარდება იმ შემთხვევაში, თუ არჩევნები ჩატარებულად არ გამოცხადდა, ან ჩატარდა, მაგრამ პირველ ტურში მონაწილეობდა მხოლოდ ერთი კანდიდატი და მან ხმების საჭირო რაოდენობა ვერ მოაგროვა, ან მეორე ტურში არ აირჩა პრეზიდენტი. არჩევნების შედეგების შეჯამების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისთანავე ცენტრალური საარჩევნო კომისია კონსტიტუციის 70-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად ნიშნავს პრეზიდენტის ხელახალი არჩევნების თარიღს.

2. ხელახალი არჩევნები ტარდება 2 თვის განმავლობაში.

3. ცნობა ხელახალი არჩევნების დანიშვნის შესახებ ქვეყნდება ოფიციალურ გაზეთებში და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებებით.

4. ხელახალი არჩევნების დროს საარჩევნო ღონისძიებანი ტარდება ამ კანონით დადგენილი წესით და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მიერ განსაზღვრულ ვადებში.

გარდამავალი დებულება

ნაცვლად ამ კანონის მე-14 მუხლით განსაზღვრული ვადისა, ამ კანონის შესაბამისად საქართველოს პრეზიდენტის პირველი არჩევნები ტარდება 1995 წლის 5 ნოემბერს.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ედუარდ შიშარდნაძე.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

ჰანტანო გოგუაძე.

თბილისი, 1995 წლის 1 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

674 “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“ ამოქმედდეს მიღებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

ჰანტანო გოგუაძე.

თბილისი, 1995 წლის 1 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

675 საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის
თავმჯდომარის და წევრების არჩევის წესის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის მე-14 მუხლით დადგენილი
წესით საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე-
რესა და ორ წევრს ირჩევს საქართველოს პარლამენტი.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

მანანა გომიანი.

თბილისი, 1995 წლის 1 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

676 საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის
თავმჯდომარის არჩევის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარედ
არჩეულ იქნეს ივანე კილურაძე.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

მანანა გომიანი.

თბილისი, 1995 წლის 1 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

677 საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ორი წევრის არჩევის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრებად არჩეულ იქნენ გიორგი ზესაშვილი და ნუგზარ სხირტლაძე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე —

სახელმწიფოს მეთაური

ქაქუცა ხაჩიძე

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

678 საქართველოს რესპუბლიკის საკონსტიტუციო კომისიის გაუქმების შესახებ

საქართველოს კონსტიტუციის მიღებასთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. გაუქმდეს საქართველოს რესპუბლიკის საკონსტიტუციო კომისია.

2. საქმეების არქივში გადასაცემად მომზადებისთვის გაუგრძელდეს უფლებამოსილება საკონსტიტუციო კომისიის სამდივნოს /საკონსტიტუციო კომისიის მდივანი და 5 საშტატო ერთეული/ ახლად არჩეული პარლამენტის უფლებამოსილების ცნობამდე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე —

სახელმწიფოს მეთაური

ქაქუცა ხაჩიძე

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

679 საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გაუქმების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1995 წლის 5 ნოემბრის საქართველოს პრეზიდენტისა და პარლამენტის ახალი არჩევნების დანიშვნასთან დაკავშირებით შეწყდეს საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური და საოლქო საარჩევნო კომისიების უფლებამოსილება.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ედუარდ შიშარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

680 საშემოდგომო სესიის დაწყების თარიღის შესახებ

იმასთან დაკავშირებით, რომ ივლის-აგვისტოში გაიმართა პარლამენტის რიგგარეშე სესია, საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს პარლამენტის საშემოდგომო სესია დაიწყო 19 სექტემბერს.

2. საშემოდგომო სესიის პირველ სხდომაზე განხილულ იქნეს აფხაზეთის საკითხი.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ედუარდ შიშარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

681 “საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების დებულების“ ძალადაკარგულად ცნობის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს პარლამენტის არჩევნების კანონის მიღებასთან დაკავშირებით ძალადაკარგულად იქნეს ცნობილი 1992 წლის 21 მაისს მიღებული /1992 წლის 31 ივლისსა და 31 აგვისტოს შეტანილი ცვლილებებითა და დამატებებით/ “საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების დებულება“, გარდა ამ დებულების 57-ე მუხლისა, რომელიც ძალადაკარგულად იქნეს ცნობილი 1995 წლის 5 ნოემბრიდან.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ედუარდ შივარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

682 ივორ გიორგაძის საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან განთავისუფლების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

განთავისუფლდეს ივორ გიორგაძე საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

ედუარდ შივარდნაძე.

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

683 საქართველოს რესპუბლიკაში საგზაო ფონდის შესახებ

ეს კანონი ითვალისწინებს ფინანსური რესურსების შექმნას საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარებისა და შენახვისათვის და განსაზღვრავს საგზაო ფონდის საერთო სამართლებრივ საფუძვლებს, ამ ფონდის დანიშნულებას და გამოყენებას.

მუხლი 1.

საგზაო ფონდის დანიშნულება

1. საქართველოს რესპუბლიკის საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მოვლა-შენახვის, შეკეთების, რეკონსტრუქციისა და მშენებლობის სამუშაოების, აგრეთვე სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის და დარგის განვითარებასთან დაკავშირებული სხვა ხარჯების დასაფინანსებლად იქმნება მიზნობრივი, არასაბიუჯეტო საგზაო ფონდი.

2. საქართველოს რესპუბლიკის საგზაო ფონდის სახსრებს აქვს მიზნობრივი დანიშნულება და არ ექვემდებარება ამოღებას, ან იმ საჭიროებისათვის ხარჯვას, რომელიც არ არის დაკავშირებული საქართველოს რესპუბლიკის საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მოვლა-შენახვის, შეკეთების, რეკონსტრუქციისა და მშენებლობის სამუშაოებთან, სამეცნიერო-ტექნიკურ პროგრესსა და დარგის განვითარებასთან, აგრეთვე საგზაო მეურნეობის მართვის საკითხებთან.

3. საქართველოს რესპუბლიკის საგზაო ფონდის სახსრები ხმარდება მაგისტრალური, რესპუბლიკური და ადგილობრივი მნიშვნელობის საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მოვლა-შენახვის, შეკეთების, რეკონსტრუქციისა და მშენებლობის სამუშაოებს, დარგის განვითარებასა და დარგში სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარების ღონისძიებებს, აგრეთვე საგზაო მეურნეობის მართვის ხარჯებს.

4. საქართველოს რესპუბლიკის საგზაო ფონდს განაგებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი ან მის მიერ რწმუნებული ორგანო საგზაო დარგში.

მუხლი 2.

საგზაო ფონდის შექმნა და გამოყენება

1. საქართველოს რესპუბლიკის საგზაო ფონდის მიზნობრივი გამოყენებისა და გადასახადების ამოღების წესს განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი.

2. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი ან მის მიერ რწმუნებული ორგანო ყოველწლიურად აქვეყნებს პრესაში საგზაო ფონდის სახსრების გამოყენების გეგმებს და მისი ხარჯვის ანგარიშს.

მუხლი 3.

საგზაო ფონდის შექმნის წყაროები

საქართველოს რესპუბლიკის საგზაო ფონდის მიზნობრივი არასაბიუჯეტო სახსრები იქმნება შემდეგი წყაროების ხარჯზე:

1. გადასახადი საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებით სარგებლობისათვის;

2. გადასახადი საწვავ-საპოხი მასალების რეალიზაციისათვის;

3. გადასახადი სატრანსპორტო საშუალებათა ფლობისათვის;

4. გადასახადი საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავტომანქანების შემოსვლისათვის, სატრანზიტო მოძრაობისათვის;

5. გადასახადი საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მიმდებარე ზოლში მიწისქვეშა კომუნიკაციების ექსპლუატაციისათვის და სარეკლამო სტენდებისა და ფირნიშების განთავსებისათვის;

6. საგზაო ორგანიზაციების ამონაგები სესხებიდან, გამართული ლატარიებიდან, აქციების გაყიდვიდან და საჯარიმო სანქციებიდან საქართველოს რესპუბლიკის ბიუჯეტიდან ასიგნების ჩათვლით.

მუხლი 4.

გადასახადი საერთო სარგებლობის

საავტომობილო გზებით სარგებლობისათვის

საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებით სარგებლობისათვის გადასახადს იხდის:

1. "მეწარმეთა შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონით განსაზღვრული მეწარმეები, მათ შორის:

ყველა მეწარმე, რომელიც ახორციელებს სატრანსპორტო საშუალებებით მგზავრთა გადაყვანას და ტვირთის გადაზიდვას - ავტოტრანსპორტის ექსპლუატაციით მიღებული შემოსავლების 2,0 % ოდენობით;

კომერციული საბანკო დაწესებულებები - გაწეული მომსახურებიდან მიღებული შემოსავლების 0,5 % ოდენობით;

მეწარმენი, რომლებიც ეწევიან სავაჭრო და საშუამავლო საქმიანობას - საქონელბრუნვის 0,1 % ოდენობით;

მეწარმენი, რომლებიც ეწევიან სხვა საქმიანობას, გარდა ზემოაღნიშნული პუნქტებით განსაზღვრულისა - წარმოებული პროდუქციის, შესრულებული სამუშაოების და გაწეული მომსახურების მოცულობის 1,0% ოდენობით.

2. მეწარმენი, რომელთა სამრეწველო, სავაჭრო, ფასიანი მომსახურებისა და სხვა დანიშნულების ობიექტები განლაგებულია საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მიმდებარე ზოლში /დასახლებულ პუნქტებში გზის ღერძიდან 50 მეტრის, ხოლო დაუსახლებელ მონაკვეთებზე - 100 მეტრის მანძილზე/, საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებით სარგებლობისათვის გადასახადს იხდიან ამ კანონის მე-4 მუხლის 1 პუნქტით განსაზღვრული განაკვეთის გაორმაგებული ოდენობით /მხოლოდ ამ ობიექტების მიერ გამოშვებული პროდუქციის, შესრულებული სამუშაოებისა და გაწეული მომსახურების მოცულობიდან/.

3. ამ მუხლით გათვალისწინებული ნებისმიერი მეწარმისათვის დაბეგვრის ობიექტი მცირდება საწვავ-საპოხი მასალების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლებით.

მუხლი 5.

გადასახადი საწვავ-საპოხი მასალების რეალიზაციისათვის

1. საწვავ-საპოხი მასალების რეალიზაციისათვის გადასახადის განაკვეთი განისაზღვრება 5 %-ის ოდენობით.

2. საწვავ-საპოხი მასალების რეალიზაციისათვის გადასახადით დაბეგვრის ობიექტებია:

ამ მასალების მწარმოებელი საწარმოებისათვის - რეალიზებული პროდუქციის ღირებულება აქციზისა და დამატებული ღირებულების გადასახადის გარეშე;

სავაჭრო და საშუამავლო საწარმოებისათვის - ამ მასალების რეალიზაციით მიღებულ თანხებსა და მათ შესაძენად გაღებულ თანხებს შორის სხვაობა /ორივე შემთხვევაში აქციზისა და დამატებული ღირებულების გადასახადის გარეშე/.

მუხლი 6.

გადასახადი სატრანსპორტო საშუალებათა ფლობისათვის

1. იურიდიულ და ფიზიკურ პირთა /მათ შორის უცხოელების/ წლიური გადასახადი ავტოსატრანსპორტო საშუალებების /მათ შორის სპეციალური მანქანების/ ფლობისათვის განისაზღვრება ძრავის სიმძლავრის მიხედვით თითოეულ ცხენის ძალაზე: მსუბუქ ავტომანქანებზე - 0,2 აშშ დოლარის ექვივალენტური ეროვნული ვალუტის ოდენობით, ავტობუსებზე - 12 ადგილამდე ტევადობისა - 0,5 აშშ დოლარის, 13-დან 30 ადგილამდე ტევადობისა - 1,0 აშშ დოლარის, 30 ადგილზე მეტი ტევადობისა - 2,0 აშშ დოლარის ექვივალენტური ეროვნული ვალუტის ოდენობით; სატვირთო ავტომობილებზე 10 ტონამდე ტვირთამწეობისა - 1,0 აშშ დოლარის, 11-დან 20 ტონამდე ტვირთამწეობისა - 1,5 აშშ დოლარის, 21-დან 40 ტონამდე ტვირთამწეობისა - 2,0 აშშ დოლარის, 40 ტონაზე მეტი ტვირთამწეობისა - 3,0 აშშ დოლარის ექვივალენტური ეროვნული ვალუტის ოდენობით.

2. სატრანსპორტო საშუალებების ფლობისათვის გადასახადისაგან თავისუფლდებიან:

ხელით სამართავი ავტომობილებისა და მოტოცეტლების მფლობელები; ქალაქებში მომუშავე სამგზავრო ავტობუსების მფლობელები.

3. გადასახადის გადახდა ხდება სატრანსპორტო საშუალებების რეგისტრაციამდე, მფლობელის შეცვლისას - ხელახლად რეგისტრაციამდე, ხოლო შემგომში ყოველწლიურად - ტექნიკურ დათვალიერებამდე.

4. რეგისტრაცია, ხელახალი რეგისტრაცია ან ტექნიკური დათვალიერება გადასახადის გადახდის შესახებ ქვითრის ან საგადასახდელი დავალების წარუდგენლად დაუსვებელია.

მუხლი 7.

გადასახადი საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავტომანქანების შემოსვლისათვის, სატრანზიტო მოძრაობისათვის

გადასახადს საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავტომანქანების შემოსვლისათვის იხდიან საქართველოს ფარგლებს გარეთ რეგისტრირებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების /მათ შორის სპეციალური მანქანების/ მფლობელები, აგრეთვე საქართველოში რეგისტრირებული იმ ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მფლობელები, რომლებიც დატვირთულია ან დაიტვირთებიან საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე უცხო ქვეყნებში გასატანი უცხო ქვეყნების ტვირთით, შემდეგი ოდენობით: მსუბუქ ავტომანქანებზე - 20 აშშ დოლარს, ავტობუსებზე - 12 ადგილამდე ტევადობისა - 40 აშშ დოლარს, 13-დან 30 ადგილამდე ტევადობისა - 80 აშშ დოლარს, 30 ადგილზე მეტი ტევადობისა - 130 აშშ დოლარს; სატვირთო ავტომანქანებზე - 10 ტონამდე ტვირთამწეობისა - 130 აშშ დოლარს, 11-დან 20 ტონამდე ტვირთამწეობისა - 160 აშშ დოლარს, 21-დან 40 ტონამდე ტვირთამწეობისა - 220 აშშ დოლარს, 40 ტონაზე მეტი ტვირთამწეობისა - 300 აშშ დოლარს.

აღნიშნული საგზაო გადასახადის გადახდა ხდება როგორც აშშ დოლარებით, ან სხვა კონვერტირებადი ვალუტით, ისე ეროვნული ვალუტით შესაბამისი კურსით.

ეს პუნქტი გამოიყენება უცვლელად იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფოთაშორისო ხელშეკრულებებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული და ითვალისწინებს ამ ხელშეკრულების პირობებს.

მუხლი 8.

გადასახადი საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მიმდებარე ზოლში მიწისქვეშა კომუნიკაციების ექსპლუატაციისათვის და სარეკლამო სტენდებისა და ფირნიშების განთავსებისათვის

1. გადასახადს საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მიწის ვაკისის ფარგლებში მიწისქვეშა კომუნიკაციების /კავშირგაბმულობის, ელექტრომომარაგების, გაზომომარაგების, წყალმომარაგების, საკანალიზა-

ციო და სხვა/ ექსპლუატაციისათვის გადაიხდიან ამ კომუნიკაციების მფლობელები I გრძივ მეტრ მიწისქვეშა კომუნიკაციაზე 0,1 აშშ დოლარის ექვივალენტური ეროვნული ვალუტის ოდენობით.

2. გადასახადს საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზების მიმდებარე ზონში სარეკლამო სტენდებისა და ფირნიშების განთავსებისათვის აღნიშნული სარეკლამო სტენდებისა და ფირნიშების მფლობელები გადაიხდიან:

1) მაგისტრალური მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე -სარეკლამო სტენდებისა და ფირნიშების თითოეული კვ.მ. ფართობზე 20 აშშ დოლარის ექვივალენტური ეროვნული ვალუტის ოდენობით;

2) რესპუბლიკური მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე - სარეკლამო სტენდებისა და ფირნიშების თითოეულ კვ.მ. ფართობზე 15 აშშ დოლარის ექვივალენტური ეროვნული ვალუტის ოდენობით;

3) ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებზე - სარეკლამო სტენდებისა და ფირნიშების თითოეული კვ.მ. ფართობზე 5 აშშ დოლარის ექვივალენტური ეროვნული ვალუტის ოდენობით.

მუხლი 9.

გადასახადების ამოღება და აღრიცხვა

1. საგზაო ფონდში სახსრების ამოღებას, შემოსავლის აღრიცხვასა და კონტროლს ასორციელებს საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახური, მზაგან საქმეთა მინისტრი და საგზაო დარგის მართვის ორგანო საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესით.

2. გადასახადების თანხას საწარმოები, გაერთიანებები, დაწესებულებები და ორგანიზაციები შეიტანენ პროდუქციის წარმოების /შესრულებული სამუშაოების, გაწეული მომსახურების/ დანახარჯებში.

3. საგზაო ფონდში შემოსული სახსრების ჩარიცხვა და გამოყენება ექვემდებარება დადგენილ სახელმწიფო სტატისტიკურ აღრიცხვას.

მუხლი 10.

პასუხისმგებლობა გადასახადის გადაუხდელობისათვის

1. პასუხისმგებლობა ამ კანონით დადგენილი გადასახადების გადაუხდელობისათვის განისაზღვრება საქართველოს რესპუბლიკის კანონებით: “საგადასახადო სისტემის საფუძვლების შესახებ“, “საქართველოს

რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო 'სამსახურის შესახებ' და საქართველოს რესპუბლიკის სხვა კანონმდებლობით.

2. გადასახადების დანაკლისები და ჯარიმების თანხები ირიცხება საგზაო ფონდში დარღვევის აღმოჩენი ორგანიზაციის კუთვნილი თანხების გამოკლებით.

მუხლი 11.

საგზაო ორგანოების პასუხისმგებლობა

საგზაო ორგანოების პასუხისმგებლობა საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებზე მდგომარეობისათვის განსაზღვრულია "საავტომობილო გზების შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-19 მუხლით.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე -

სახელმწიფოს მეთაური

ილუარდ შიშარდიაძე.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

პანტაიზ გოგუაძე.

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

684 "საქართველოს რესპუბლიკაში საგზაო ფონდის შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონის ამოქმედების თაობაზე

1. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი "საქართველოს რესპუბლიკაში საგზაო ფონდის შესახებ" ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

2. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტმა განსაზღვროს საქართველოს რესპუბლიკის საგზაო ფონდის გადასახადების ამოღებისა და მიზნობრივი გამოყენების წესი.

3. საქართველოს რესპუბლიკის სოციალურ-ეკონომიკური ინფორ-

მაციის კომიტეტმა დააზუსტოს საქართველოს რესპუბლიკის საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებზე დანახარჯების ანგარიშგების წესი.

4. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს წარმოადგინოს წინადადებანი მოქმედ კანონმდებლობაში სათანადო ცვლილებების შეტანის შესახებ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე —

სახელმწიფოს მეთაური

ქალმარე შივაჩიანი

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

685 საქართველოს ძლოვანი სტრუქტურების შემადგენლობის განსაზღვრის, ფუნქციების გამიჯვნისა და გადანაწილების, საჭიროების შემთხვევაში რეორგანიზაციის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტთან და პარლამენტის შესაბამის კომისიებთან ერთად შეიმუშაოს წინადადებანი საქართველოს ძლოვანი სტრუქტურების შემადგენლობის განსაზღვრის, ფუნქციების გამიჯვნისა და გადანაწილების, საჭიროების შესახებ.

2. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების მთავარსარდლის ბრძანებით ქვეყნის წინაშე მდგომი ამოცანების შესრულებაში საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის სადესანტო მოიერიშე ბრიგადისა და სპეციალური დანიშნულების ქვედანაყოფების ("ალფა" და "ომეგა") შესაძლებლობათა უკეთ გამოყენების მიზნით ისინი უშუალოდ დაექვემდებარა საქართველოს სახელმწიფო მეთაურს - შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალს.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე —

სახელმწიფოს მეთაური

ქალმარე შივაჩიანი

თბილისი, 1995 წლის 2 სექტემბერი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

686 ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ ცვლილებისა და დამატების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ /საქართველოს პარლამენტის უწყებები, 1995 წ. NN27-30, მუხ. 642/ შეტანილ იქნეს შედეგი ცვლილება და დამატება:

1. 36-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 36. ფულის ერთეული

1. საქართველოს რესპუბლიკის ფულის ერთეულია “ლარი“. ლარი შედგება 100 “თეთრისაგან“.

2. ლარი არის ერთადერთი კანონიერი საგადასხდელი საშუალება საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

3. ეროვნული ბანკი ადგენს და არეგულირებს ლარის გადაცვლის კურსს უცხოური ვალუტის მიმართ. თუ ეროვნული ბანკი არ გამოაცხადებს ლარის კურსს უცხოური ვალუტის მიმართ, მაშინ კურსი განისაზღვრება ბაზარზე თავისუფალი მოთხოვნისა და მიწოდების საფუძველზე.

4. ლარი /მიმოქცევაში არსებული ნაღდი ფული, მიმდინარე, ვადიანი და საბანკო ანგარიში/ უზრუნველყოფილია ოქროს მარაგით, უცხოეთის ქვეყნების სავალუტო კრედიტებითა და ეროვნული ბანკის სხვა აქტივებით“.

II. 46-ე მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-3 პუნქტი:

„3. ეროვნული ბანკი მთავარი ექსპერტია ეროვნული ვალუტისა და სხვა საბანკო ბილეთების ნამდვილობის დადგენის საქმეში“.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –

სახელმწიფოს მეთაური

მდ. შარდ შამარდნაძე.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

მანტანგ ზოზუაძე.

თბილისი, 1995 წლის 19 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

687 “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით „საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით „საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებული იქნეს გამარტივებული პროცედურით.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

მანთანა ბოგუაია.

თბილისი, 1995 წლის 19 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

688 “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით“ საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში „ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის ამოქმედების თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით“ საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში“ ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი (გარდა მეორე პუნქტისა) ამოქმედდეს 1995 წლის 25 სექტემბრიდან.

2. მეორე პუნქტი ამოქმედდეს 1995 წლის 2 ოქტომბრიდან.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

მანანა გოგუაძე.

თბილისი, 1995 წლის 19 სექტემბერი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

689 საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსში /საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს უწყებები, 1961 წ. N 1, მუხ.10/ შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

1. 79-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 79. კონტრაბანდა

კონტრაბანდა, ესე იგი საქართველოს რესპუბლიკის საბაჟო საზღვარზე საქონლის, ეროვნული ვალუტის დიდი ოდენობით ან სხვა ფასეულობების უკანონო გადატანა ან გადმოტანა, ჩადენილი საბაჟო კონტროლისაგან გვერდის ავლით ან მისგან მაღულად, ან საბაჟო ან სხვაგვარი დოკუმენტების მოტყუებითი გამოყენებით; ან დეკლარაციაში ყალბი მონაცემების შეტანით ან მონაცემების შეუტანლობით, ან ჩადენილი თანამდებობის პირის მიერ სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით, ან პირის მიერ, რომელიც განთავისუფლებულია საბაჟო კონტროლისაგან, აგრეთვე კონტრაბანდის გასაწევად ორგანიზებულ პირთა ჯგუფის მიერ, -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ათ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

საქართველოს ან უცხოეთის ქვეყნების ხალხთა კუთვნილი მხატვრული, ისტორიული, არქეოლოგიური, საგნების, აგრეთვე ხელოვნების ნიმუშების, ძვირფასი ლითონების და ძვირფასი ლითონებისაგან დამზადებული საიუვე-

ლირო ნაკეთობათა და ამ ნაკეთობათა ჯართის კონტრაბანდა, -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან თორმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

ნარკოტიკული საშუალებების, ფსიქოტროპული, ძლიერმოძქმედი, შხამიანი ან მომწამლავი ნივთიერებების, აგრეთვე რადიაქტიული ან ფეთქებადი ნივთიერებების, შეიარაღების, საბრძოლო მასალის, ასაფეთქებელი მოწყობილობის და სამხედრო საჭურვლის კონტრაბანდა, -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან თორმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით.

კონტრაბანდა, გათვალისწინებული ამ მუხლის მესამე ნაწილით, ჩადენილი განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ან განსაკუთრებით საშიში რეციდივისტის მიერ, -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ათიდან თხუთმეტ წლამდე, ქონების კონფისკაციით, გარკვეული თანამდებობის ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით“.

2. 163-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 163. საქართველოს ტერიტორიაზე მიმოქცევაში არსებული ეროვნული ვალუტის გამოყენების წესების დარღვევა

საქართველოს ტერიტორიაზე მიმოქცევაში არსებული ეროვნული ვალუტის გამოყენების წესების დარღვევა, ჩადენილი ადმინისტრაციული ზემოქმედების ღონისძიებათა გამოყენების შემდეგ, -

ისჯება ჯარიმით შრომის ანაზღაურების ორასიდან სამას მინიმალურ ოდენობამდე გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით.

იგივე ქმედება, ჩადენილი იმ პირის მიერ, რომელიც წინათ მსჯავრდებული იყო ამ მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული ქმედებისათვის ან პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით, -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ორ წლამდე, გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით“.

3. 163¹ მუხლის მესამე ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

“უცხოური ვალუტის ეროვნულ ვალუტაზე გადაცვლაზე უსაფუძვლოდ უარის თქმა ვალუტის გადამცვლელი დაწესებულების მუშაკის მიერ, ჩადენილი ადმინისტრაციული ზემოქმედების ღონისძიების გამოყენების შემდეგ ან პირთა ჯგუფის მიერ წინასწარი შეთანხმებით, -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე, გარკვეულ თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით, ქონების კონფისკაციით“.

4. 169⁷ მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

“მუხლი 169⁷. უკანონო სამეწარმეო საქმიანობა

სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელება დადგენილი წესით რეგისტრაციის გარეშე ან უნებართვოდ ისეთი საქმიანობის განხორციელება, რომელიც სპეციალურ ნებართვას /ლიცენზიას/ საჭიროებს, ჩადენილი ადმინისტრაციული ზემოქმედების ღონისძიების გამოყენების შემდეგ, -

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით შრომის ანაზღაურების ორას მინიმალურ ოდენობამდე“.

II. საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში /საქართველოს სსრ უსმაღლესი საბჭოს უწყებები, 1984 წ., N 12, მუხ.421/ შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

1. 153¹ მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

“მუხლი 153¹. საქართველოს ტერიტორიაზე ეროვნული ვალუტის გამოყენების წესების დარღვევა

საქართველოს ტერიტორიაზე ეროვნული ვალუტის გამოყენების წესების დარღვევა, -

გამოიწვევს დაჯარიმებას შრომის ანაზღაურების ოციდან ორმოცდაათ მინიმალურ ოდენობამდე, ასეთი საქმიანობიდან მიღებული მთელი ამონაგების კონფისკაციით“.

2. 178-ე მუხლის მეორე ნაწილის დისპოზიცია ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

“უცხოური ვალუტის ეროვნულ ვალუტაზე გადაცვლაზე უსაფუძვლოდ უარის თქმა ვალუტის გადამცვლელი დაწესებულების მუშაკის მიერ“.

3. 193-ე მუხლის პირველი ნაწილის სანქციაში სიტყვები “ერთიდან სამ მინიმალურ ოდენობამდე“, „ორიდან ოთხ მინიმალურ ოდენობამდე“ შეიცვალოს შესაბამად სიტყვებით “ათიდან ორმოცდაათ მინიმალურ ოდენობამდე“; “ოციდან ორმოცდაათ მინიმალურ ოდენობამდე“.

მეორე ნაწილის სანქციაში სიტყვები “ამ საგნების კონფისკაციას“ შეიცვალოს სიტყვებით “დაჯარიმებას შრომის ანაზღაურების ოცი მინიმალური ოდენობით, ამ საგნების კონფისკაციით“;

4. 194-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

“მუხლი 194. კონტრაბანდა

საქართველოს რესპუბლიკის საბაჟო საზღვარზე ტვირთის გადატანა ან გადმოტანა საქართველოს რესპუბლიკის საბაჟო კოდექსის მოთხოვნათა დარღვევით ან საბაჟო წესების დარღვევით, -

გამოიწვევს მოქალაქეთა დაჯარიმებას შრომის ანაზღაურების ათიდან ოც მინიმალურ ოდენობამდე, თანამდებობის პირთა - შრომის ანაზღაურების ოციდან ორმოცდაათ მინიმალურ ოდენობამდე, კონტრაბანდის საგნების კონფისკაციით.

ეროვნული ვალუტის, ფერადი ლითონების ან მისი ჯართის კანონით დადგენილი წესის დარღვევით საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბაჟო საზღვარზე გადაადგილება, -

გამოიწვევს დაჯარიმებას შრომის ანაზღაურების ოციდან ორმოცდაათ მინიმალურ ოდენობამდე, კონტრაბანდის საგნების კონფისკაციით“.

5. 239-ე მუხლის მე-15 ნაწილს ბოლოს დაემატოს სიტყვები:

„ან სახელმწიფო საგადასახადო ორგანოები, ფასების სახელმწიფო ინსპექციის სამისოდ უფლებამოსილი პირები, კონტროლის პალატის ორგანოები“.

III. ეს კანონი ამოქმედდეს 1995 წლის 2 ოქტომბრიდან.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე -

სახელმწიფოს მეთაური

ქალაქი შიშარდნიძე

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

პანტაზი გოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 19 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

690 “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ“ “საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

“საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის და ადმინისტრაციულ

სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს გამართებული პროცედურით.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

მანტანო გომეზაძე.

თბილისი, 1995 წლის 19 სექტემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

691 ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ“ მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერის მოადგილე

მანტანო რეპულიშვილი.

თბილისი, 1995 წლის 17 ოქტომბერი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

692 ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ

ეს კანონი განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეების - ომის და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების სოციალური დაცვის ორგანიზაციულ, ეკონომიკურ და სამართლებრივ საფუძვლებს მათი კეთილდღეობისა და აქტიური საქმიანობის პირობების შესაქმნელად.

თავი I

ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1.

სახელმწიფო პოლიტიკა ვეტერანების მიმართ

სახელმწიფო პოლიტიკა ვეტერანების მიმართ ითვალისწინებს:

- 1) ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის შექმნას;
- 2) სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებასა და განხორციელებას, რომლებიც უზრუნველყოფენ ვეტერანებისა და მათი ოჯახის წევრებისათვის ამ კანონით და სხვა ნორმატიული აქტებით დადგენილი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური შეღავათების გარანტიებს, მათი პრაქტიკული შესრულებისათვის ღონისძიებათა სისტემას;
- 3) საქართველოს რესპუბლიკის, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან ვეტერანების სოციალური გარანტიების უზრუნველყოფის პროგრამებისათვის საბიუჯეტო სახსრების გამოყოფას.

მუხლი 2.

ვეტერანების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობა

ვეტერანების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობა მოიცავს ამ კანონს, საქართველოს რესპუბლიკის სხვა საკანონმდებლო აქტებს, აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის საერთაშორისო ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებს.

თუ საქართველოს რესპუბლიკის საერთაშორისო ხელშეკრულებით დადგენილია ამ კანონისაგან განსხვავებული წესები, მაშინ გამოიყენება საერთაშორისო ხელშეკრულების წესები.

სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებს, სამინისტროებს, უწყებებს, საწარმოებს, დაწესებულებებს, ორგანიზაციებს, კონცერნებს, ასოციაციებს თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში და არსებული თავისუფალი სახსრებისა და საშუალებების გათვალისწინებით, საბიუჯეტო ურთიერთობის შეუცვლელად შეუძლიათ მიიღონ გადაწყვეტილება ვეტერანების სოციალური დაცვის დამატებითი შეღავათებისა და წახა-

ლისების შესახებ, რომლებიც ამ კანონით არ არის გათვალისწინებული.

საქართველოს რესპუბლიკის ვეტერანებს ენიჭებათ ამ კანონით, საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობითა და სხვა ნორმატიული აქტებით განსაზღვრული უფლებები და შეღავათები. დაუშვებელია ადრე მოქმედი შეღავათების, უპირატესობების, უფლებების, დახმარებების გაუქმება ან გაუარესება, თუ არ იქნა მიღებული სხვა ტოლფასი აქტები.

მუხლი 3.

ვეტერანებისა და მათი ოჯახის წევრების სოციალური დაცვის უზრუნველყოფა

ვეტერანებისა და მათი ოჯახის წევრების სოციალური დაცვის უზრუნველყოფა და ამ კანონის დებულებების შესრულების სისტემური კონტროლი ევალება ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურს.

მუხლი 4.

ვეტერანების სოციალური დაცვის ღონისძიებათა დაფინანსება

საქართველოს სახელმწიფო უზრუნველყოფს ვეტერანებისათვის ამ კანონით დაწესებული უფლებებისა და შეღავათების რეალიზაციას და სახელმწიფო და ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან მათი სოციალური დაცვის ღონისძიებების განსაზღვრულ საჭირო სახსრების გამოყოფას.

დამატებითი სახსრების მიღება ვეტერანების სოციალური დაცვის ამ კანონით განსაზღვრული ღონისძიებების დასაფინანსებლად, დადგენილი წესით, შეიძლება ნებისმიერი კანონიერი წყაროდან საბიუჯეტო ურთიერთობის შეუცვლელად.

ვეტერანების სოციალური დაცვის ის ღონისძიებები, რომლებიც დაწესეს ავტონომური რესპუბლიკების ხელისუფლების ორგანოებმა, ფინანსდება ავტონომური რესპუბლიკური ბიუჯეტისა და სხვა კანონიერი წყაროების ხარჯზე.

ვეტერანების სოციალური დაცვის ღონისძიებები, რომლებიც დაწესეს ადგილობრივი მართველობის ორგანოებმა, ფინანსდება ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯზე.

ვეტერანთა საზოგადოებრივ გაერთიანებებში ნებაყოფლობით შესულ ფულად სახსრებსა და მატერიალურ ფასეულობებს იყენებენ ეს ორგანიზაციები დადგენილი წესით.

მუხლი 5.

კანონის მოქმედების სფერო

ეს კანონი ვრცელდება საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეებზე, რომლებიც ადრე მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე ცნობილი იყვნენ ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანებად ან ცნობილი არიან ვეტერანებად ამ კანონის შესაბამისად.

მუხლი 6.

ვეტერანთა კატეგორიები

ამ კანონით დადგენილია ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანთა შემდეგი კატეგორიები:

- 1) მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები;
- 2) სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები;
- 3) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები;
- 4) შეიარაღებული ძალების ვეტერანები.

მუხლი 7.

მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები

მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანებს და მათთან გათანაბრებულ პირებს მიეკუთვნებიან:

- 1) სამხედრო მოსამსახურეები, მათ შორის თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, რომლებიც გადიოდნენ სამხედრო სამსახურს ან დროებით იმყოფებოდნენ მეორე მსოფლიო ომის ან სამშობლოს დაცვის სხვა საბრძოლო ოპერაციების დროს მოქმედი არმიის შემადგენლობის სამხედრო ნაწილებში, შტაბებსა და დაწესებულებებში, აგრეთვე ომის წლებში დროებით ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოქმედი პარტიზანები და იატაკქვეშა ორგანიზაციების წევრები;
- 2) სამხედრო მოსამსახურეები, მათ შორის სამხედრო სამსახურიდან

თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, აგრეთვე შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების რიგითი და მეთაურთა შემადგენლობის პირები, რომლებიც ომის წლებში გადიოდნენ სამსახურს ქალაქებში, რომელთა დაცვაში მონაწილეობა ჩაითვლება წელთა ნამსახურობაში შეღავათიანი პირობებით პენსიის დანიშვნისათვის, რაც დაწესებულია მოქმედი არმიის სამხედრო ნაწილთა სამხედრო მოსამსახურეებისათვის;

3) არმიის, ფლოტის, შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების ნებაყოფლობით დაქირავებული პირები, რომლებსაც მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში ეკავათ საშტატო თანამდებობები მოქმედი არმიის შემადგენლობაში შემაჯავალ სამხედრო ნაწილებში, შტაბებსა და დაწესებულებებში ან რომლებიც ამ პერიოდში იმყოფებოდნენ ქალაქებში, რომელთა დაცვაში მონაწილეობა ჩაითვლება წელთა ნამსახურობაში შეღავათიანი პირობებით პენსიის დასანიშნავად, რაც დაწესებულია მოქმედი არმიის სამხედრო ნაწილების სამხედრო მოსამსახურეებისათვის;

4) დაზვერვისა და კონტრდაზვერვის თანამშრომლები და სხვა პირები, რომლებიც მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში სპეციალურ დავალებებს ასრულებდნენ მოქმედი არმიის ნაწილებში, მტრის ზურგში ან სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე;

5) სამხედრო ობიექტებისა და საწარმოების, სახალხო კომისარიატების მუშა-მოსამსახურეები, რომლებიც მეორე მსოფლიო ომის დროს გადაყვანილი იყვნენ სამხედრო მოსამსახურეების მდგომარეობაზე და ასრულებდნენ მოქმედი არმიისა და ფლოტისათვის სამხედრო დაკვეთებს, აგრეთვე ზურგის მუშაკები, რომლებიც დაჯილდოებულნი არიან ორდენებითა და მედლებით ომის წლებში მამაცური შრომისათვის, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების /მათ შორის კულტურის და ხელოვნების/ მუშაკები, ცენტრალური გაზეთების, ჟურნალების, სატელეგრაფო სააგენტოს, საინფორმაციო ბიუროთა კორესპონდენტები, დოკუმენტური კინოფილმების ცენტრალური სტუდიის /კინოქრონიკის/ კინოოპერატორები, რომლებიც მეორე მსოფლიო ომის წლებში მივლინებული იყვნენ მოქმედ არმიაში;

6) გამანადგურებელი ბატალიონების, ოცულებისა და სახალხო დაცვის რაზმების მოსამსახურეები, მათ შორის სამხედრო სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების მებრძოლები და მეთაურთა შემადგენლობის პირები,

რომლებიც ომის დროს მონაწილეობდნენ მთავრობის საბრძოლო დავალებათა შესრულებაში;

7) პირები, რომლებიც პარტიზანული რაზმების, იატაკქვეშელთა ჯგუფებისა და ანტიფაშისტური ფორმირებების შემადგენლობაში მონაწილეობდნენ ფაშისტური გერმანიისა და მისი მოკავშირეების წინააღმდეგ საბრძოლო მოქმედებებში სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე;

8) სამხედრო მოსამსახურეები, მათ შორის სამხედრო სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, რომლებიც 1941 წლის 22 ივნისიდან 1945 წლის 3 სექტემბრამდე გადიოდნენ სამხედრო სამსახურს იმ სამხედრო ნაწილებში, დაწესებულებებსა და სამხედრო სასწავლებლებში, რომლებიც არ შედიოდნენ მოქმედი არმიის შემადგენლობაში, და დაჯილდოებული არიან მედლით “1941-1945 წლების დიდ სამამულო ომში გამარჯვებისათვის“ ან მედლით “იაპონიაზე გამარჯვებისათვის“;

9) პირები, რომლებიც ომის წლებში მუშაობდნენ საჰაერო თავდაცვის, ადგილობრივი თავდაცვის ობიექტებზე, აგრეთვე თავდაცვითი ნაგებობების მშენებლობაზე, საზღვაო ბაზებში, აეროდრომებსა და სხვა სამხედრო ობიექტებზე მოქმედი ფრონტის ზურგში და რკინიგზისა და საავტომობილო გზების ფრონტისპირა უბნებზე;

10) ომის დასაწყისში სხვა სახელმწიფოების ნავსადგურებში ინტერნირებული სატრანსპორტო ფლოტის ზომალდების ეკიპაჟის წევრები;

11) პირები, რომლებიც მეორე მსოფლიო ომის წლებში ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების დავალებით აგროვებდნენ საბრძოლო მასალებს და სამხედრო ტექნიკას, განნაღმავდნენ ტერიტორიებსა და ობიექტებს;

12) პირები, რომლებიც ქალაქ ლენინგრადის ბლოკადის პერიოდში 1941 წლის 8 სექტემბრიდან 1944 წლის 27 იანვრამდე მუშაობდნენ მის საწარმოებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში და დაჯილდოებული არიან მედლით “ლენინგრადის დაცვისათვის“ ან ნიშნით “ლენინგრადის ბლოკადის მცხოვრებს“;

13) მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში საკონცენტრაციო ბანაკებსა და გეტოებში იძულებით პატიმრობაში მყოფი მეომრები და სხვა პირები, რომლებსაც დამტყვევებელი მხარის სასარგებლოდ წარმოებულ საბრძოლო ოპერაციებში მონაწილეობა არ მიუღიათ ნებაყოფლობით, და ყოფილი არასრულწლოვანი პატიმრები.

სამხედრო ნაწილების, შტაბებისა და დაწესებულებების ნუსხას, რომლებიც ომის წლებში შედიოდნენ მოქმედი არმიის შემადგენლობაში,

აგრეთვე ნუსხას იმ ქალაქებისა, რომელთა დაცვაში მონაწილეობა ჩაითვლება წელთა ნამსახურობაში შეღავათიანი პირობებით პენსიის დასანიშნავად, რაც დაწესებულია მოქმედი არმიის საბრძოლო ნაწილების სამხედრო მოსამსახურეებისათვის, ამტკიცებს საქართველოს სახელმწიფოს მეთაური საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრის წარდგინებით.

მუხლი 8.

სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები

სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებსა და მათთან გათანაბრებული პირებს მიეკუთვნებიან:

სამხედრო მოსამსახურეები, მათ შორის თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, სამხედრო შეკრებებზე გაწვეული რეზერვისტები, შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების რიგითი და მეთაურთა შემადგენლობის პირები, ამ ორგანოთა თანამშრომლები, თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომლები, რომლებიც სახელმწიფო ხელისუფლების მიერ გაგზავნილი იყვნენ და მონაწილეობდნენ სხვა სახელმწიფოებში საბრძოლო მოქმედებებში სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს.

სხვა კატეგორიის პირებისათვის სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანის სტატუსს განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი.

მუხლი 9.

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები და მათთან გათანაბრებული პირები

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანებს და მათთან გათანაბრებულ პირებს მიეკუთვნებიან:

- 1) საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის რეგულარული არმი-

ის, სახალხო გვარდიის სამხედრო მოსამსახურეები, მათ შორის თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, მილიციის მუშაკები და ამ ფორმირებებში მოხალისედ შესული სამოქალაქო პირები, რომლებიც 1918-1921 წლებში მონაწილეობდნენ საბრძოლო მოქმედებებში საქართველოს დამოუკიდებელი რესპუბლიკის დასაცავად და მისი ტერიტორიული მთლიანობის შესანარჩუნებლად;

2) 1921-1924 წლებში საქართველოს ეროვნული მოძრაობის ან დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების მონაწილენი;

3) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის მონაწილეები, რომლებიც საბრძოლო მოქმედებების შედეგად დაინვალიდნენ ან დაჯილდოვდნენ ორდენებითა და მედლებით.

მუხლი 10.

შეიარაღებული ძალების ვეტერანები

შეიარაღებული ძალების ვეტერანებს მიეკუთვნებიან ყოფილი საბჭოთა კავშირის, საქართველოს რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალების სამხედრო მოსამსახურეები, შინაგანი ჯარების, სახელმწიფო უშიშროების ჯარების, სასაზღვრო ჯარების, სამხედრო პროკურატურისა და სამხედრო სასამართლოების სამხედრო მოსამსახურეები, რომლებიც დაჯილდოებული არიან ორდენებითა და მედლებით ან საუწყებო წარჩინების ნიშნებით და აქვთ წელთა ნამსახურობისთვის პენსიის უფლება, მათ შორის სამხედრო სამსახურიდან თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, აგრეთვე ყოფილი სამხედრო მოსამსახურეები, რომლებიც დაინვალიდნენ სამხედრო სამსახურის დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახინრების ან დაავადების შედეგად

მუხლი 11.

მეორე მსოფლიო ომისა და სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ინვალიდობის განსაზღვრა

მეორე მსოფლიო ომისა და სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ინვალიდებს მიეკუთვნებიან:

1) მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში მოქმედი არმიის სამხედრო მოსამსახურეები, მათ შორის სამხედრო მოსამსახურიდან დათხოვნილები /გადამდგარნი/, პარტიზანები, აგრეთვე საპენსიო უზრუნველყოფის მხრივ სამხედრო მოსამსახურეებთან გათანაბრებული შესაბამისი კატეგორიის მუშები და მოსამსახურეები, რომლებიც დაინვალიდნენ მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში ფრონტზე, სამხედრო მოქმედების რაიონში, რკინიგზისა და საავტომობილო გზების ფრონტისპირა უბნებში, თავდაცვითი ზღუდეების, სამხედრო-საზღვაო ბაზებისა და აეროდრომების მშენებლობის დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახინრების ან დაავადების შედეგად;

2) სამხედრო მოსამსახურეები, შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების რიგითი და მეთაურთა შემადგენლობის პირები, რომლებიც დაინვალიდნენ მეორე მსოფლიო ომისა და შემდგომ პერიოდში სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახინრების ან დაავადების შედეგად;

3) შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების რიგითი და მეთაურთა შემადგენლობის პირები, რომლებიც დაინვალიდნენ საბრძოლო მოქმედებების რაიონებში სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახინრების ან დაავადების შედეგად;

4) სამხედრო მოსამსახურეები, შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოების რიგითი და მეთაურთა შემადგენლობის პირები, გამანადგურებელი ბატალიონების, ოცეულებისა და სახალხო დაცვის რაზმეულის მებრძოლები და მეთაურები, რომლებიც დაინვალიდნენ მთავრობის საბრძოლო დავალებების შესრულების დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახინრების ან დაავადების შედეგად;

5) პირები, რომლებსაც ხელისუფლების ადგილობრივმა ორგანოებმა ომის წლებში დაავალეს საბრძოლო მასალებისა და სამხედრო ტექნიკის შეგროვება, ტერიტორიებისა და ობიექტების განწმენვა და დაინვალიდნენ ამ პერიოდში მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, ან დასახინრების შედეგად;

6) მუშები და მოსამსახურეები, რომლებიც ემსახურებოდნენ სხვა სახელმწიფოში მოქმედ სამხედრო კონტინგენტს და დაინვალიდნენ საბრძოლო მოქმედების პერიოდში მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახინრების ან დაავადების შედეგად.

მუხლი 12.

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ინვალიდობის განსაზღვრა

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ინვალიდებს მიეკუთვნებიან:

1) საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის რეგულარული არმიის, სახალხო გვარდიის სამხედრო მოსამსახურეები, მათ შორის თადარიგში დათხოვნილები /გადამდგარნი/, მილიციის მუშაკები და ამ ფორმირებებში მოხალისედ შესული სამოქალაქო პირები, რომლებიც 1918-1921 წლებში მონაწილეობდნენ საბრძოლო მოქმედებებში საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დასაცავად და მისი ტერიტორიული მთლიანობის შესანარჩუნებლად და დაინვალიდნენ საბრძოლო მოქმედების დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახიჩრების ან დაავადების შედეგად;

2) საქართველოში 1921-1924 წლებში ეროვნული მოძრაობის ან დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების მონაწილენი, რომლებიც დაინვალიდნენ საბრძოლო მოქმედების დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახიჩრების ან დაავადების შედეგად;

3) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის შენარჩუნებისათვის საბრძოლო მოქმედების მონაწილენი, რომლებიც დაინვალიდნენ საბრძოლო მოქმედების პერიოდში მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახიჩრების ან დაავადების შედეგად.

თავი II

ვეტერანებისა და მათთან გათანაბრებული პირების სოციალური დაცვა

მუხლი 13.

ვეტერანების სოციალური დაცვა

ვეტერანების სოციალური დაცვა ითვალისწინებს მათთვის შემდეგ შეღავათებს:

1) საპენსიო უზრუნველყოფას, კანონმდებლობის შესაბამისად დახმარების მიცემას;

2) შეღავათებს საყოფაცხოვრებო-კომუნალურ და სავაჭრო მომსახურებაში;

3) სამედიცინო, საპროთეზო-ორთოპედიულ დახმარებას, სანატორიულ-საკურორტო მკურნალობას, სამკურნალწამლო საშუალებებით უზრუნველყოფას;

4) ტრანსპორტით უზრუნველყოფის და მეზავრობით სარგებლობის შეღავათიან პირობებს;

5) დახმარებას შრომითი მოწყობის, სწავლების, გადამზადების და შრომის პირობების გაუმჯობესებაში;

6) კავშირგაბმულობის საშუალებებით, კულტურულ-სანახაობრივი და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი დაწესებულებების შეღავათიანი მომსახურებით სარგებლობას;

7) სოციალური უზრუნველყოფისა და სოციალური დაცვის დაწესებულებებით სარგებლობას.

მუხლი 14.

მეორე მსოფლიო ომის ინვალიდების, სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების და საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ინვალიდების სოციალური დაცვა

მე-11 და მე-12 მუხლებში აღნიშნული ინვალიდების სოციალური დაცვის მიზნით წესდება შემდეგი უფლებები და შეღავათები:

1) პენსიების მომატება და ინდექსაცია საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

2) განთავისუფლება ყველა სახის სახელმწიფო დაბეგვისაგან;

3) ბიუჯეტის სახსრებიდან შესაძლებლობის შემთხვევაში შეღავათიანი პირობებით ერთჯერადი კრედიტის მიღება ბინის, ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლისა და საბაღე სახლის შესაძენად /ასაშენებლად/ საბაღე-საბოსტნე მიწის ნაკვეთის, დამხმარე ან ფერმერული მეურნეო-

ბის მოსაწყობად კრედიტის მესამე წლის დასაწყისიდან ათი წლის განმავლობაში დაფარვის პირობით;

4) მოქმედავ ინვალიდებისათვის დროებითი შრომისუუნარობის დროს უწყვეტი სამუშაო სტაჟის მიუხედავად დახმარების გაცემა ხელფასის 100 პროცენტის ოდენობით და საერთო დაავადების შედეგად დროებითი შრომისუუნარობის დროს დახმარების გაცემა ზედიზედ ოთხ თვემდე, ხოლო კალენდარული წლის განმავლობაში - ხუთ თვემდე;

5) დახმარება კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის შეკეთებაში ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯზე, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების მიერ განსაზღვრული პირობებით;

6) მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ოდენობით საკარმიდამო მიწის ნაკვეთის უფასოდ მიღების უპირატესი უფლება ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად ან მებაღეობა-მეხოსტნეობის მეურნეობის მოსაწყობად;

7) ინდივიდუალური სახლის მშენებლობისათვის ადგილობრივი საშენი მასალების პირველ რიგში გამოყოფისა და მიღების უფლება ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების მიერ განსაზღვრული პირობებით;

8) დაკავებული სასამსახურო საცხოვრებელი სახლებიდან გამოსახლების დაუშვებლობა სამაგიეროს მიუცემლად;

9) მათთან მცხოვრები პენსიონერების, ინვალიდების, ან ოჯახის შრომისუუნარო წევრების განთავისუფლება საცხოვრებელი ფართობის, ქირისა და საყოფაცხოვრებო-კომუნალური მომსახურების /გათობა, წყალი, საყოფაცხოვრებო და სხვა ნარჩენების გატანა, გაზი, ელექტრო და თბოენერგია, რადიო, ტელეფონი, გარდა საერთაშორისო და საქალაქთაშორისო საუბრებისა, კოლექტიური ანტენა/ ღირებულების გადასახადისაგან, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო;

10) იმ სახლებში მცხოვრები ინვალიდებისათვის, სადაც არ არის ცენტრალური გათბობა, მოსახლეობისათვის მისაყიდი სათბობის ღირებულებისა და მისი მიტანის ხარჯების 50 პროცენტის ფასდაკლებით გადახდა და მათი პირველ რიგში უზრუნველყოფა სათბობით, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო;

11) ვაზრდილი და პირველი მოთხოვნების სურსათის და სამრეწველო საქონლის შესაძენად სპეციალიზებული მაღაზიებით, სექციებითა და განყოფილებებით სარგებლობა;

12) რიგგარეშე და შეღავათიანი მომსახურება ვაჭრობისა და საზოგადოე-

ბრივი კვების საწარმოებში, სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო სამსახურებში;

13) პენსიაზე გავსელის შემდეგ სახელმწიფო და მუნიციპალურ ამბულატორიულ-კლინიკური დაწესებულებების, პოლიკლინიკების მომსახურებით სარგებლობა, რიგგარეშე მომსახურება და ყოველწლიური დისპანსერიზაცია, ჰოსპიტალიზაცია, ჰოსპიტლებსა და სხვა სახელმწიფო და მუნიციპალურ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში რიგგარეშე უფასო მკურნალობა სახელმწიფოს ხარჯზე;

14) სამედიცინო დაწესებულებათა დასკვნის საფუძველზე სპეციალურ სარეაბილიტაციო ცენტრში ჯანმრთელობის აღსადგენი მკურნალობის უფასოდ ჩატარება სახელმწიფოს ხარჯზე;

15) რეცეპტით გასაცემი წამლებით უფასო უზრუნველყოფა აფთიაქების სახელმწიფო ქსელში; ექიმის დასკვნით I ჯგუფის ინვალიდებისათვის წამლების ბინაზე მიტანით მომსახურება; ერთ-ერთ სახელმწიფო აფთიაქზე მიმაგრება;

16) კბილების პროთეზის უფასოდ დამზადება და შეკეთება /ძვირფასი ლითონების პროთეზის გარდა/ სახელმწიფო სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, აგრეთვე სხვა პროთეზით და საპროთეზო-ორთოპედიული ნაკეთობებით უზრუნველყოფა სახელმწიფოს ხარჯზე;

17) სამედიცინო დასკვნის საფუძველზე სამუშაო ან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით წელიწადში ერთხელ სანატორიუმის, დასასვენებელი სახლისა და პროფილაქტორიუმის უფასო საგზურით უზრუნველყოფა სახელმწიფოს ხარჯზე.

ინვალიდებს საგზურს მისცემენ ის ორგანოები, სადაც ისინი იღებენ პენსიას. თუ საგზური მიეცემა პირველი ჯგუფის ინვალიდს, მაშინ ასეთივე საგზური ეკუთვნის იმ მომვლელს, რომელიც ინვალიდს აცილებს სანატორიუმამდე და მასთან ერთად იმყოფება. სურვილის მიხედვით, ინვალიდს ორ წელიწადში ერთხელ სანატორიუმის ან დასასვენებელი სახლის საგზურის ნაცვლად ეძლევა ფულადი კომპენსაცია საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესითა და ოდენობით;

18) ინვალიდი ვეტერანების ბავშვების უზრუნველყოფა საბავშვო-გამაჯანსაღებელი დაწესებულებების უფასო საგზურით სახელმწიფოს ხარჯზე;

19) ხელსაყრელ დროს ყოველწლიური ფასიანი შვებულებით და წელი-

წადში ერთხელ ერთი თვის დამატებითი უხელფასო შვებულებით სარგებლობის უფლება.

თუ ომის I და II ჯგუფის ინვალიდებს სამკურნალოდ ან სანატორიუმში წასასვლელად და უკან დასაბრუნებლად არ ჰყოფნით მორიგი და დამატებითი შვებულება, ნებადართულია გაუფორმდეთ საავადმყოფო ფურცელი საჭირო დღეების რაოდენობით და მიეცეთ დახმარება სახელმწიფო სოციალური დაზღვევის ხაზით, იმის მიუხედავად, თუ ვინ და ვის ხარჯზე გასცა საგზური;

20) ხელით სამართავი მცირელიტრაჟიანი ავტომანქანის ან მოტოციკლის სახელმწიფოს ხარჯზე მიღების უფლება იმ ინვალიდებისათვის, რომელთა დაავადება და დაზიანება შედის საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მიერ დამტკიცებულ ავტოტრანსპორტის მიკუთვნებისათვის სამედიცინო ჩვენებათა ნუსხაში /ავტომანქანისა - 7 წლის, ხოლო მოტოციკლისა - 5 წლის ექსპლუატაციის ვადით/ მათი გაყიდვის ან სხვისთვის გადაცემის უფლების გარეშე.

ცალკეულ შემთხვევებში I და II ჯგუფის ინვალიდებს ხელით სამართავი მსუბუქი ავტომანქანა ან მოტოციკლი ეძლევათ მაშინაც, როცა ავტომანქანის სამართავად საჭირო ჯანმრთელობა არა აქვთ, მაგრამ ინვალიდის მომსახურებისათვის ავტომანქანის მართვა შეუძლია ერთ დასახლებულ პუნქტში მათთან ერთად მცხოვრებ ოჯახის წევრს ან სხვა პირს;

21) ავტომანქანის მართვის სწავლება სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოების მიერ;

22) გარდაცვალების შემთხვევაში მისთვის ადრე მიცემული ავტომანქანის გარდაცვლილის ოჯახისათვის საკუთრებაში დატოვება;

23) მათთვის, ვინც შეღავათიან ფასებში მიიღო ან სრული ღირებულების გადახდით შეიძინა სატრანსპორტო საშუალება, ფულადი კომპენსაცია ბენზინის ხარჯის, სატრანსპორტო საშუალების რემონტის, ტექნიკური მომსახურებისათვის და სათადარიგო ნაწილების შესაძენად საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესითა და ოდენობით;

24) მათთვის, ვისაც აქვს სატრანსპორტო საშუალების მიღების შესაბამისი სამედიცინო დასკვნა, სურვილისამებრ, სატრანსპორტო საშუალების ნაცვლად სატრანსპორტო მომსახურების ხარჯების დასაფარავად ყოველწლიური ფულადი კომპენსაცია საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესითა და ოდენობით;

25) ქალაქში საქალაქო ტრანსპორტით /გარდა ტაქსისა/ უფასოდ სარგებლობა, სოფლად - საგარეუბნო და საქალაქთაშორისო საავტომობილო ტრანსპორტით უფასოდ სარგებლობა სახელმწიფოს ხარჯზე.

I და II ჯგუფის ინვალიდებს წელიწადში ერთხელ სარკინიგზო ან საჰაერო ტრანსპორტით უფასოდ მგზავრობის უფლება /ორივე მიმართულებით/. პირს, რომელიც აცილებს ინვალიდს, გადაეხდება 50 პროცენტი; III ჯგუფის ინვალიდებს ორ წელიწადში ერთხელ, სურვილის მიხედვით, სარკინიგზო და საჰაერო მგზავრობის ხარჯების /ორივე მიმართულებით/ 50 პროცენტი გადაეხდებათ საქართველოს მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესით;

26) ყველა სახის ტრანსპორტის ბილეთის რიგგარეშე შეძენა;

27) სატრანსპორტო საშუალებისათვის განკუთვნილი სახელმწიფო ფარეხებით, სადგომებით და ტექნიკური მომსახურებით უპირატესი სარგებლობა;

28) სახელმწიფო დაწესებულებებში სპეციალობის მიხედვით სამუშაოზე რიგგარეშე მიღება;

29) სამუშაო სტაჟის ხანგრძლივობის მიუხედავად სახელმწიფო დაწესებულებებში მუშაკთა რაოდენობის ან შტატების შემცირებისას სამუშაოზე უპირატესი დატოვება;

30) არასრული სამუშაო დღის ხანგრძლივობით მუშაობის უფლება; ამასთან შრომის ანაზღაურება ფაქტობრივად ნამუშევარი დროის ან ფაქტობრივი გამომუშავების მიხედვით, I და II ჯგუფის ინვალიდებისათვის 6 საათიანი სამუშაო დღის ხანგრძლივობით, III ჯგუფის ინვალიდებისათვის, აგრეთვე შინაშრომაში ჩაბმული ინვალიდებისათვის - თვეში 18 სამუშაო დღის ხანგრძლივობით;

31) ახალი პროფესიების დაუწელება სახელმწიფოს ხარჯზე; სამუშაო ადგილის მიხედვით კვალიფიკაციის ამაღლების კურსებზე კადრების მომზადებისა და გადამზადების სახელმწიფო სისტემაში სწავლების მთელ პერიოდში უკანასკნელ სამუშაო ადგილზე შრომის ანაზღაურების სატარიფო განაკვეთის 100 პროცენტის შენარჩუნებით;

32) უკონკურსოდ ჩარიცხვა სახელმწიფო უმაღლეს და საშუალო-სპეციალურ სასწავლებლებში;

33) უკონკურსოდ ჩარიცხვა სახელმწიფო პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში და შესაბამისი პროფესიების შემსწავლელ კურსებზე;

34) საბრძოლო მოქმედებაში მონაწილეობის დროს მიღებული ჭრი-

ლობის, კონტუზიის, დასახიჩრების ან ავადმყოფობის შედეგად დაინვალიდებული სტუდენტებისათვის სპეციალური მომატებული სტიპენდიის დანიშვნა სახელმწიფო სასწავლებლებში;

35) ბინაზე ტელეფონის რიგგარეშე დადგმა სახელმწიფოს ხარჯზე;

36) საქალაქთაშორისო სალაპარაკო პუნქტში, ფოსტასა და კავშირგაბმულობის სხვა დაწესებულებებში კავშირგაბმულობის საშუალებებით რიგგარეშე და შეღავათიანი მომსახურება სახელმწიფოს ხარჯზე;

37) კულტურულ-სანახაობით და სპორტულ-გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებში რიგგარეშე და შეღავათიანი მომსახურება სახელმწიფოს ხარჯზე;

38) მოხუცთა და ინვალიდთა სახლ-ინტერნატებში, აგრეთვე პენსიონერთა სოციალური მომსახურების ტერიტორიულ ცენტრებში და ბინაზე სოციალური დახმარების განყოფილებაში რიგგარეშე მიღება;

39) საბრძოლო მოქმედებაში მონაწილეობის დროს მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახიჩრების, ან ავადმყოფობის შედეგად დაინვალიდებულ დაზღვეულ სამხედრო მოსამსახურეთა სამხედრო სამსახურიდან გათავისუფლების შემდეგ ერთი წლის გასვლამდე დაზღვევის სახელმწიფო კომპანიების მიერ ერთჯერადი სადაზღვევო თანხით უზრუნველყოფა.

ომის ვეტერანთა ჰოსპიტლების დახურვა დაიშვება მხოლოდ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის გადაწყვეტილებით.

მუხლი 15.

მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეების, სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების მონაწილეების და საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების მონაწილეების სოციალური დაცვა

მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეებს, სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების მონაწილეებს და საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების მონაწილეებს სოციალური დაცვის

მიზნით უწესდებათ შემდეგი უფლებები და შეღავათები:

1) პენსიების მომატება და ინდექსაცია საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

2) შეღავათიანი საგადასახადო დაბეგვრა საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად;

3) ბიუჯეტის სახსრებიდან შესაძლებლობის შემთხვევაში შეღავათიანი პირობებით ერთჯერადი კრედიტის მიღება ბინის, ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლისა და საბაღე სახლის შესაძენად /ასაშენებლად/, საბაღე-საბოსტნე მიწის ნაკვეთის, დამხმარე ან ფერმერული მეურნეობის მოსაწყობად კრედიტის მესამე წლის დასაწყისიდან ორი წლის განმავლობაში დაფარვის პირობით;

4) დახმარება კუთვნილი საცხოვრებელი სახლის პირველი რიგის შეკეთებაში ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯზე, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების მიერ განსაზღვრული პირობებით;

5) მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ოდენობით საკარმიდამო მიწის ნაკვეთის უფასოდ მიღების უფლება ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად ან მებაღეობა-მებოსტნეობის მეურნეობის მოსაწყობად;

6) ინდივიდუალური სახლის მშენებლობისა და სახლის შეკეთებისათვის ადგილობრივი საშენი მასალების პირველ რიგში გამოყოფა და მიღება;

7) იმ სახლებში მცხოვრები პირებისათვის, სადაც არ არის ცენტრალური გათბობა, მოსახლეობისათვის მისაყიდი სათბობის ღირებულებისა და მისი მიტანის ხარჯების 50 პროცენტის ფასდაკლებით გადახდა და ამ კატეგორიის პირების პირველ რიგში უზრუნველყოფა სათბობით, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო;

8) დაკავებული სასამსახურო საცხოვრებელი სახლიდან გამოსახლების დაუშვებლობა სამაგიეროს მიუცემლად;

9) ომის მონაწილეებისა და მათთან მცხოვრები პენსიონერი ან ოჯახის შრომისუუნარო წევრების მიერ საცხოვრებელი ფართობის ქირისა და საყოფაცხოვრებო-კომუნალური მომსახურების /გათბობა, წყალი, საყოფაცხოვრებო და სხვა ნარჩენების გატანა, გაზი, ელექტრო და თბოენერგია, რადიო, ტელეფონი, გარდა საერთაშორისო და საქალაქთაშორისო საუბრებისა, კოლექტიური ანტენა/ ღირებულების 50 პროცენტის ფასდაკლებით გადახდა, თუ ამ მომსახურებას ახორ-

ციელებს სახელმწიფო.

საცხოვრებელი ქირის გადახდაზე შეღავათები უწესდებათ პირებს, რომლებიც ცხოვრობენ სახელმწიფო და მუნიციპალური ფონდების სახლებში, აგრეთვე პრივატიზებულ საცხოვრებელ სახლებში, ხოლო საყოფაცხოვრებო-კომუნალური მომსახურების გადახდაზე - პირებს, მათი საცხოვრებელი ფონდის სახეობის მიუხედავად, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო სამსახური;

10) გაზრდილი და პირველი მოთხოვნილების სურსათის და სამრეწველო საქონლის შესაძენად სპეციალიზებული მაღაზიებით, სექციებითა და განყოფილებებით სარგებლობა;

11) რეკარუმე და შეღავათიანი მომსახურება ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების საწარმოებში, სხვადასხვა საყოფაცხოვრებო სამსახურებში;

12) პენსიაზე გასვლის შემდეგ იმ სახელმწიფო პოლიკლინიკების უფასო მომსახურებით სარგებლობა, რომლებზეც პენსიაზე გასვლამდე იყვნენ მიმაგრებული; სამედიცინო დახმარება და ყოველწლიური დისპანსერიზაცია სახელმწიფო და მუნიციპალურ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში /მათ შორის ომის ვეტერანების ჰოსპიტალში/ სახელმწიფოს ხარჯზე;

13) რეცეპტით გასაცემი წამლებით უფასოდ უზრუნველყოფა, ერთ-ერთ სახელმწიფო აფთიაქზე მიმაგრება;

14) კბილების პროთეზის უფასოდ დამზადება და შეკეთება /ძვირფასი ლითონების პროთეზის გარდა/ სახელმწიფო და მუნიციპალურ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, აგრეთვე სხვა პროთეზებითა და საპროთეზო და ორთოპედიული ნაკეთობებით უზრუნველყოფა სახელმწიფოს ხარჯზე;

15) სამედიცინო დასკვნის საფუძველზე წელიწადში ერთხელ სანატორიუმის, დასასვენებელი სახლისა და პროფილაქტორიუმის უფასო საგზურით უზრუნველყოფა სახელმწიფოს ხარჯზე. საგზურებს გასცემენ ის ორგანოები, სადაც ისინი იღებენ პენსიას;

16) სამედიცინო დასკვნის საფუძველზე ოქტომბრიდან აპრილის ჩათვლით ამბულატორიულ-საკურორტო საგზურით უზრუნველყოფა და პანსიონატში ადგილის უპირატესი მიღება;

17) მათთვის ხელსაყრელ დროს ყოველწლიური ფასიანი შვებულებით და წელიწადში ერთხელ ერთი თვის ხანგრძლივობის დამატებითი

უხელფასო შვებულებით სარგებლობის უფლება;

18) ამ მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის ყოველწლიური სატრანსპორტო ხარჯების სახელმწიფო ანაზღაურება ქალაქში-საქალაქო ტრანსპორტით სარგებლობისათვის, სოფლად-საგარეუბნო და საქალაქთაშორისო საავტომობილო ტრანსპორტით სარგებლობის, საგარეუბნო რკინიგზის ტრანსპორტით სარგებლობისათვის, მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესით და ოდენობით.

ორ წელიწადში ერთხელ /ორივე მიმართულებით/, სურვილის მიხედვით, საქართველოს ტერიტორიაზე რკინიგზის და საჰაერო ტრანსპორტით, აგრეთვე საავტომობილო ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულების ანაზღაურება და ზამთრის პერიოდში რკინიგზის, საჰაერო ან საქალაქთაშორისო საავტომობილო ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულების 50 პროცენტის ანაზღაურება მთავრობის მიერ დადგენილი წესით;

19) ყველა სახის ტრანსპორტის ბილეთის რიგგარეშე შეძენა;

20) სახელმწიფო დაწესებულებებში სპეციალობის მიხედვით სამუშაოზე უპირატესი მიღება;

21) სამუშაო სტაჟის ხანგრძლივობის მიუხედავად სახელმწიფო დაწესებულებებში მუშაკთა რაოდენობის ან შტატების შემცირებისას სამუშაოზე /სამსახურში/ უპირატესი დატოვება;

22) ახალი პროფესიის დაუფლება სახელმწიფოს ხარჯზე; სამუშაო ადგილის მიხედვით კვალიფიკაციის ამაღლების კურსებზე კადრების მომზადებისა და გადამზადების სახელმწიფო სისტემაში სწავლების მთელ პერიოდში უკანსკნელ სამუშაოზე შრომის ანაზღაურების სატარიფო განაკვეთის 100 პროცენტის შენარჩუნებით;

23) ბინაზე ტელეფონის დადგმის უპირატესი უფლება;

24) საქალაქთაშორისო სალაპარაკო პუნქტში, ფოსტასა და კავშირგაბმულობის სხვა დაწესებულებებში კავშირგაბმულობის საშუალებებით რიგგარეშე და შეღავათიანი მომსახურება დადგენილი წესით;

25) კულტურულ-სანახაობით და სპორტულ-გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებში რიგგარეშე და შეღავათიანი მომსახურება დადგენილი წესით;

26) მოხუცთა და ინვალიდთა სახლ-ინტერნატებში, აგრეთვე პენსიონერთა სოციალური მომსახურების ტერიტორიულ ცენტრებში და ბინაზე სოციალური დახმარების განყოფილებაში რიგგარეშე მიღება.

მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეებს, რომლებიც დაინვალიდნენ საერთო დაავადების, შრომითი და სხვა მიზეზების შედეგად /გარდა მართლსა-

წინააღმდეგო ქმედების შედეგად დაინვალიდებული პირებისა/ ეძლევათ ომის ინვალიდებისათვის დაწესებული ყველა შეღავათი დადგენილი ინვალიდობის შესაბამისი ჯგუფის დამატებითი საექსპერტო შემოწმების გარეშე.

მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეებზე, რომლებმაც მიაღწიეს 70 წელს, ვრცელდება ყველა უფლება და შეღავათი, რომლებიც დადგენილია ამ კანონით მეორე მსოფლიო ომის III ჯგუფის ინვალიდებისათვის;

27) სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე ბრძოლის მონაწილეებს და საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების მონაწილეებს სოციალური დაცვის მიზნით დამატებით უდგინდებათ შემდეგი უფლებები და შეღავათები:

ა) უკონკურსოდ ჩარიცხვა უმაღლეს და საშუალო-სპეციალურ სახელმწიფო სასწავლებლებში;

ბ) უკონკურსოდ ჩარიცხვა სახელმწიფო პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებში და შესაბამისი პროფესიების შემსწავლელ კურსებზე;

გ) უმაღლესი და საშუალო-სპეციალური სახელმწიფო სასწავლებლებში სტუდენტებისათვის სპეციალური მომატებული სტიპენდიების დანიშვნა.

მუხლი 16.

მეორე მსოფლიო ომის ინვალიდების და მონაწილეების, სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების და საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების დროს დაღუპულთა (გარდაცვლილთა), მათ შორის ომის შემდგომ პერიოდში უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა, ვეტერანების და მათთან გათანაბრებული პირების ოჯახის წევრთა (შემდგომში დაღუპულთა, გარდაცვლილთა) სოციალური დაცვა.

ამ კანონით დადგენილი სოციალური დაცვის ღონისძიებები ვრცელდება დაღუპული (გარდაცვლილი) ვეტერანების ოჯახის შემდეგ წევრებზე:

ა) შრომისუნარო მშობლებზე მიუხედავად მათი ასაკისა;

ბ) მეუღლეზე, რომელიც მეორედ არ დაქორწინებულა;

გ) არასრულწლოვან (18 წლის ასაკამდე) შვილებზე და ოჯახის სხვა წევრებზე, რომლებიც იმყოფებოდნენ დაღუპული (გარდაცვლილი) პირის კმაყოფაზე და საქართველოს რესპუბლიკაში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად იღებდნენ მარჩენალის პენსიას.

დაღუპულთა (გარდაცვლილთა) ოჯახის წევრებს სოციალური დაცვის მიზნით უწესდებათ შემდეგი უფლებები და შეღავათები:

1) პენსიის მიღების უფლება საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

2) ყველა სხვა სახელმწიფო დაბეგრვა 50 პროცენტის ფასდაკლებით;

3) სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებიდან, შესაძლებლობის შემთხვევაში, შეღავათიანი პირობებით ერთჯერადი კრედიტის მიღება ბინის, ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლისა და საბაღე სახლის შესაძენად (ასაშენებლად), საბაღე-საბოსტნე მიწის ნაკვეთის, დამხმარე ან ფერმერული მეურნეობის მოსაწყობად კრედიტის შესაძენად წლის დასაწყისიდან ათი წლის განმავლობაში დაფარვის პირობით;

4) მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესითა და ოდენობით საკარმიდამო მიწის ნაკვეთის უფასოდ მიღება ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისათვის, მებაღეობა-მებოსტნეობის ან ფერმერული მეურნეობის მოსაწყობად;

5) ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლის მშენებლობისათვის ადგილობრივი საშენი მასალების პირველ რიგში გამოყოფა და მიღება ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების მიერ განსაზღვრული პირობებით;

6) დაკავებულნი სასამსახურო საცხოვრებელი სახლებიდან გამოსახლების დაუშვებლობა სამაგიერო ბინის მიუცემლად;

7) საცხოვრებელი ფართობის ქირისა და საყოფაცხოვრებო-კომუნალური მომსახურების (გათბობა, წყალი, საყოფაცხოვრებო და სხვა ნარჩენების გატანა, გაზი, ელექტრო და თბოენერგია, რადიო, ტელეფონი, გარდა საერთაშორისო და საქალაქთაშორისო საუბრებისა, კოლექტიური ანტენა) ღირებულების 50 პროცენტის გადახდა, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო.

ეს შეღავათები უწესდებათ პირებს, რომლებიც ცხოვრობენ სახელმწიფო და მუნიციპალურ საცხოვრებელ სახლებში, აგრეთვე პრივატიზებულ საცხოვრებელ სახლებში, ხოლო საყოფაცხოვრებო-კომუნალური მომსახურების გადახდისა - პირებს საცხოვრებელი ფონდის სახეობის მიუხედავად, იმისგან დამოუკიდებლად, თუ ვინ არის საცხოვრებელი სახლის დამქირავებელი ან მფლობელი;

8) იმ სახლებში მცხოვრები პირებისათვის, სადაც არ არის ცენტრალური გათბობა, მოსახლეობისათვის მისაყიდი სათბობის ღირებულებისა და მისი მიტანის ხარჯების 50 პროცენტის ფასდაკლებით გადახდა და ამ კატეგორიის პირების პირველ რიგში უზრუნველყოფა სათბობით, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო;

9) პენსიაზე გასვლის შემდეგ იმ სახელმწიფო პოლიკლინიკების მომსახურებით სარგებლობა, რომლებზეც დაღუპულის (გარდაცვლილის) ოჯახის წევრები იყვნენ მიმაგრებულნი დაღუპულის (გარდაცვლილის) სიცოცხლეში სახელმწიფოს ხარჯზე;

10) რეცეპტით გასაცემი წამლებით უფასოდ უზრუნველყოფა ერთ-ერთ სახელმწიფო აფთიაქზე მიმგრებით;

11) სამედიცინო დასაკნის საფუძველზე დაღუპულის (გარდაცვლილის) უკანასკნელი სამუშაო ადგილის მიხედვით წელიწადში ერთხელ სანატორიუმის, დასასვენებელი სახლისა და პროფილაქტორიუმის საგზურით უპირატესი უზრუნველყოფა.

არამომუშავე ოჯახის წევრებს საგზურით უზრუნველყოფს ორგანიზაცია, სადაც დაღუპული (გარდაცვლილი) იღებდა პენსიას;

12) მეუღლის შვილებთან ერთად სანატორიუმში, დასასვენებელ სახლსა და პროფილაქტორიუმში დასასვენებლად, აგრეთვე ბავშვთა გამაჯანსაღებელ დაწესებულებებში მკურნალობისათვის საგზურით უპირატესი უზრუნველყოფა სამუშაო ადგილის მიხედვით;

13) ბინაზე ტელეფონის დადგმის უპირატესი უფლება;

14) ამ მუხლში ჩამოთვლილი პირებისათვის სატრანსპორტო ხარჯების სახელმწიფო უზრუნველყოფა ქალაქში - საქალაქო ტრანსპორტით სარგებლობისათვის, სოფლად -საგარეუბნო და საქალაქთაშორისო ტრანსპორტით სარგებლობისათვის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესით;

15) მოხუცთა და ინვალიდთა სახლ-ინტერნატებში, აგრეთვე პენსიონერთა სოციალური მომსახურების ტერიტორიულ ცენტრში და ბინაზე სოციალური დახმარების განყოფილებაში პირველ რიგში მიღება;

16) საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედებისას გარდაცვლილი (დაღუპული) ვეტერანების და მათთან გათანაბრებული პირების ოჯახის წევრებს უწესდებათ შემდეგი დამატებითი უფლებები და შეღავათები:

ა) ერთდროული და ყოველთვიური დახმარება საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესითა და ოდენობით;

ბ) დალუპულთა (გარდაცვლილთა) ოჯახის მემკვიდრეების მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის წარდგენისას სახელმწიფო დაზღვევის ორგანოების მიერ ერთჯერადი ფულადი დახმარებით უზრუნველყოფა საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესითა და ოდენობით;

გ) დალუპულის (გარდაცვლილის) ოჯახის მემკვიდრეების მიერ მემკვიდრეობის უფლების მოწმობის მიღებისას სახელმწიფო ბაუის გადახდის დროს საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეღავათებით სარგებლობა.

მუხლი 17.

შეიარაღებული ძალების ვეტერანთა სოციალური დაცვა

შეიარაღებული ძალების ვეტერანთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები განისაზღვრება საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით, ხოლო ამ კატეგორიის ვეტერანებს მონუცებულობის გამო საპენსიო ასაკის მიღწევისას სოციალური დაცვის მიზნით უწესდებათ შემდეგი უფლებები და შეღავათები:

1) პენსიის მომატება და ინდექსაცია საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

2) შეღავათიანი საგადასახადო დაბეგვრა საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად;

3) სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნისას სამსახურიდან დათხოვნილი (გადამდგარი) ვეტერანების უზრუნველყოფა ერთდროული გასასვლელი ფულადი დახმარებით შემდეგი ოდენობით: 15 კალენდარული წლის და ნაკლები ნამსახურობისათვის - 6 თვის, 15-დან 20 წლამდე - 8 თვის, 20-დან 25 წლამდე - 10 თვის და 25 და მეტი კალენდარული წლის ნამსახურობისათვის - 12 თვის სარგოს ოდენობით;

4) სამხედრო სამსახურში ყოფნის ვადის ჩათვლა უწყვეტ შრომით სტაჟში, რომელიც საჭიროა სოციალური დაზღვევით გათვალისწინებული დახმარების მისაღებად, აგრეთვე წელთა ნამსახურობის გათვალისწინებით ერთდროული მატერიალური წახალისებისათვის, თუ სამხედრო სამსახურ-

რიდან დათხოვნის დღიდან საპუშოზე მოწყობამდე ან ყველა სახის სასწავლებელში შესვლის დღემდე არ გასულა ექვს თვეზე მეტი;

5) მოქმედი კანონმდებლობით დადაგენილი წესითა და ოდენობით საკარმიდამო მიწის ნაკვეთის უფასოდ მიღება ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლის ასაშენებლად ან შებაღეობა - მებოსტნეობის მეურნეობის მოსაწყობად;

6) იმ სახლებში მცხოვრები პირებისათვის, სადაც არ არის ცენტრალური გათბობა, მოსახლეობისათვის მისაყიდი სათბობისა და მისი მიტანის ხარჯების 50 პროცენტის ფასდაკლებით გადახდა და ამ კატეგორიის პირების სათბობით პირველ რიგში უზრუნველყოფა, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო;

7) დაკავებული სასამსახურო საცხოვრებელი სახლებიდან გამოსახლების დაუშვებლობა სამაგიერო ბინის მიუცემლად;

8) სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილი (გადამდგარი) ვეტერანების ცხოვრება და ჩაწერა საქართველოს ნებისმიერ რაიონსა და ქალაქში, გარდა იმ ქალაქებისა და რაიონებისა, რომელთა ნუსხა დადგენილია საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ;

9) ამ მუხლით გათვალისწინებული ვეტერანებისა და მათთან მცხოვრები შრომისუნარო ოჯახის წევრების მიერ საცხოვრებელი ფართობის ქირისა და საყოფაცხოვრებო-კომუნალური მომსახურების (გათბობა, წყალი, საყოფაცხოვრებო და სხვა ნარჩენების გატანა, გაზი, ელექტრო და თბოენერგია, რადიო, ტელეფონი, გარდა საერთაშორისო და საქალაქთაშორისო საუბრებისა, კოლექტიური ანტენა) ღირებულების 50 პროცენტის გადახდა, თუ ამ მომსახურებას ახორციელებს სახელმწიფო.

შელაკავთები საცხოვრებელი ბინის ქირის გადახდაზე უწესდებათ პირებს, რომლებიც ცხოვრებენ სახელმწიფო და მუნიციპალური საცხოვრებელი ფონდების, აგრეთვე პრივატიზებულ საცხოვრებელ სახლებში, ხოლო საყოფაცხოვრებო-კომუნალური მომსახურების გადახდაზე - პირებს მათი საცხოვრებელი ფონდის სახეობის მიუხედავად;

10) პენსიაზე გასვლის შემდეგ იმ სახელმწიფო პოლიკლინიკების უფასო მომსახურებით სარგებლობა, რომლებზეც პენსიაზე გასვლამდე იყვნენ მიმავრებული; სამედიცინო დახმარება სახელმწიფო და მუნიციპალურ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში სახელმწიფოს ხარჯზე;

11) კბილების პროთეზის უფასოდ დამზადება და შეკეთება /ძვირფასი

ლითონების პროთეზის გარდა/ სახელმწიფო და მუნიციპალურ სამკურნალო-პროფილაქტიკურ დაწესებულებებში საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით, აგრეთვე სხვა პროთეზებითა და საპროთეზო - ორთოპედიული ნაკეთობებით უზრუნველყოფა სახელმწიფოს ხარჯზე;

12) პოსპიტალში მკურნალობის შემდეგ სანატორიუმსა და დასასვენებელ სახლში ინტენსიური მკურნალობისათვის უფასო საგზურით უზრუნველყოფა სახელმწიფოს ხარჯზე;

13) სამედიცინო დასკვნის საფუძველზე წელიწადში ერთხელ დადგენილი წესის მიხედვით მომუშავე ვეტერანებს უზრუნველყოფა სანატორიუმის, დასასვენებელი სახლისა და პროფილაქტორიუმის საგზურით; არამომუშავე ვეტერანების საგზურით უზრუნველყოფენ ის ორგანოები, სადაც ისინი იღებენ პენსიას;

14) მათთვის ხელსაყრელ დროს ყოველწლიური ფასიანი და წელიწადში ერთხელ ერთი თვის დამატებითი უხელფასო შვებულებით სარგებლობის უფლება;

15) ამ მუხლში ჩამოთვლილი პირებისათვის სატრანსპორტო ხარჯების სახელმწიფო ანაზღაურება ქალაქში-საქალაქო ტრანსპორტით სარგებლობისათვის, სოფლად-საგარეუბნო და საქალაქთაშორისო საავტომობილო ტრანსპორტით სარგებლობისათვის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი წესითა და ოდენობით;

16) სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილი (გადამდგარი) ვეტერანების და მათი ოჯახების წევრების ახალ საცხოვრებელ ადგილას გადაყვანა და ბარგის გადატანა იმ სამხედრო ნაწილის მიერ, სადაც ისინი მსახურობდნენ;

17) სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილი (გადამდგარი) გენერლებისა და უფროსი ოფიცრების სანატორიულ-საკურორტო მკურნალობისათვის წელიწადში ერთხელ რკინიგზის, საავტომობილო სახელმწიფო ტრანსპორტით ორივე მიმართულებით უფასოდ მგზავრობა სახელმწიფოს ხარჯზე. მგზავრობისა და გადაზიდვის დოკუმენტებს აფორმებენ შესაბამისი სამხედრო კომისარიატები.

მუხლი 18.

სახელმწიფოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურების მქონე ვეტერანების სოციალური დაცვის დამატებითი ღონისძიებები

სახელმწიფოს წინაშე განსაკუთრებული დამსახურების მქონე ვეტერანებს, რომლებსაც მინიჭებული აქვთ საბჭოთა კავშირის გმირის საპატიო

წოდება ან იტალიისა და იუგოსლავიის განთავისუფლებისათვის ამ სახელმწიფოთა ეროვნული გმირის წოდება, ან რომლებიც დაჯილდოებულნი არიან საბჭოთა კავშირის სამივე ხარისხის დიდების ორდენით, საქართველოს რესპუბლიკის დავით აღმაშენებლის ორდენით და ვახტანგ გორგასლის სამივე ხარისხის ორდენით, ამ კანონით დადგენილი სოციალური დაცვის ღონისძიებათა გარდა დამატებით უწესდებათ:

1) გარდაცვალების შემთხვევაში კანონით დადგენილი წესით ქუჩის, სკოლის, მოედნისათვის მათი სახელის მინიჭება და დაკრძალვის ადგილას საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დადგენილი ნიმუშის მიხედვით გარდაცვლილის ბიუსტის დადგმა სახელმწიფოს ხარჯზე;

2) ოჯახისათვის (შშობლები, მეუღლე, შვილები) ერთდროული ფულადი დახმარების გაცემა 20 მინიმალური პენსიის (ხელფასის) ოდენობით.

მუხლი 19.

ვეტერანი პენსიონერების შრომითი საქმიანობის უფლება

ვეტერან პენსიონერებს, თუ პენსიაზე გასვლის შემდეგ განაგრძობენ შრომით საქმიანობას, პენსია და ხელფასი დაკავებული თანამდებობის (გამომუშავეების) მიხედვით ეძლევათ სრული ოდენობით.

ომის ინვალიდების სამუშაოზე მისაღებად და მათ შესანარჩუნებლად მუშაკთა რაოდენობის ან შტატების შემცირების დროს ყოველი დარგისათვის წესდება ჯავშანი მუშა - მომსახურეთა ორი პროცენტის ფარგლებში. სამინისტროების, უწყებების, საწარმოების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელებს ევალებათ დაწესებული ჯავშნის ფარგლებში ინვალიდების სამუშაოზე დაუყოვნებლივ მიღება დღიდან მიმართვისა და მუშაკთა რაოდენობის ან შტატების შემცირების დროს მათი სამუშაოზე დატოვების უპირატესი უფლების უზრუნველყოფა.

მუხლი 20.

ვეტერანების სოციალური დაცვის ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურება ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების, სამინისტროების, უწყებების, საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მიერ

ვეტერანების სოციალური დაცვის ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურებას (საბიუჯეტოს გარდა) ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების, სამინისტროების, უწყებების, საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მიერ განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 21.

სარიტუალო სამსახურის გაწევა

დალუპული (გარდაცვლილი) მეორე მსოფლიო ომის ინვალიდების ან მონაწილეების, სხვა სახელმწიფოთა ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანების, საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანების, სამხედრო სამსახურის ვეტერანების დაკრძალვა ხდება დალუპულის (გარდაცვლილის) ნათესავების სურვილით შერჩეულ ადგილებში (სამხედრო მოსამსახურეებისა - სამხედრო პატივის მიგებით).

აღნიშნული კატეგორიის დალუპული (გარდაცვლილი) ვეტერანის ნეშტის მომზადება გადასატანად, დაკრძალვის ადგილზე ნეშტის გადატანა, დაკრძალვა და საფლავის მოწყობა ხდება საქართველოს რესპუბლიკის იმ სამინისტროებისა და უწყებების ხარჯზე, რომელთა დაქვემდებარებულ ჯარებსა და დაწესებულებებში გადიოდნენ სამხედრო სამსახურს ან მუშაობდნენ დალუპული (გარდაცვლილი) მეორე მსოფლიო ომის ინვალიდები ან მონაწილენი, სხვა სახელმწიფოების ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები, საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის საბრძოლო მოქმედების ვეტერანები, შეიარაღებული ძალების ვეტერანები. ადგილობრივი მმართველობის ორგა-

ნობები უზრუნველყოფენ საფლავის ადგილის გამოყოფას დალუპულის (გარდაცვლილის) საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით ან სპეციალურად გამოყოფილ ადგილზე - სამძლ სასაფლაოზე.

უმუშევარი ვეტერანის დაკრძალვა და საფლავის მოწყობა ხდება იმ ორგანოების ხარჯზე, რომლებიც მას პენსიით უზრუნველყოფენ. თუ დალუპული (გარდაცვლილი) ვეტერანის დაკრძალვის ორგანიზაციას დალუპულის (გარდაცვლილის) ოჯახის წევრები ან სხვა მოქალაქეები იკისრებენ, მათ ეძლევათ ფულადი დახმარება დაკრძალვისათვის საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი III

დასკენითი დებულებები

მუხლი 22.

ვეტერანების საზოგადოებრივი გაერთიანებები

ვეტერანების კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის უზრუნველსაყოფად საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად საქართველოს რესპუბლიკაში, ავტონომიურ რესპუბლიკებში, ქალაქებში, რაიონებში, საწარმოებში, ორგანიზაციებში, დაწესებულებებში, საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით იქნება ვეტერანების შესაბამისი საზოგადოებრივი გაერთიანებები, რომლებიც თავიანთი უფლებამოსილების ფარგლებში ხელს უწყობენ საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ორგანოებში ვეტერანების სოციალურ-საყოფაცხოვრებო პრობემის გაუმჯობესების შესახებ გადაწყვეტილებათა მიღებას, სახელმწიფო ორგანოებში და საზოგადოებრივ გაერთიანებებში წარმოადგენენ და იცავენ ვეტერანების ინტერესებს.

საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები ხელს უწყობენ ვეტერანების საზოგადოებრივი გაერთიანებების საქმიანობას, ეხმარებიან ფინანსურად მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, ნორმალური ფუნქციონირებისათვის გამოუყოფენ კეთილმოწყობილ სამუშაო ადგილებს, მოწყობილობას, ინვენტარსა და ქონებას.

გადაწყვეტილებას ვეტერანების სოციალური დაცვისა და ვეტერანების საზოგადოებრივი გაერთიანებების საქმიანობის შესახებ სახელმწიფო ხელისუფლების და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები დებულობენ მხოლოდ ვეტერანების შესაბამისი ორგანოებისა და გაერთიანებების წარმო-

მადგენლების მონაწილეობით.

ვეტერანი პენსიონერების საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან (გაერთიანებებთან) არსებული თავიანთი სახსრებით შექმნილი საწარმოები, ორგანიზაციები და სხვა სტრუქტურები, რომლებშიც მომუშავეთა არანაკლებ 50 პროცენტი ვეტერანი პენსიონერია, და მათი კომერციული საქმიანობის შედეგად მიღებული გადასახადები და შენატანები ჩაირიცხება საქართველოს რესპუბლიკის ბიუჯეტში და მოხმარდება მხოლოდ ვეტერანთა სოციალურ უზრუნველყოფას, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი შეიმუშავეს ვეტერანთა სოციალური დაცვის მიზნით მიღებული სახსრების განაწილების წესს.

მუხლი 23.

ვეტერანების დამსახურების აღნიშვნა

საქართველოს რესპუბლიკის ვეტერანების დამსახურების აღნიშვნის მიზნით წესდება სამკერდე ნიშანი “საქართველოს რესპუბლიკის ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანი”.

სამკერდე ნიშნის დებულებას და მედლის აღწერილობას ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი.

მუხლი 24.

ვეტერანის უფლებათა დამადასტურებელი მოწმობა

ვეტერანების უფლებები და შეღავათები ხორციელდება საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ ვეტერანებისათვის დადგენილი ერთიანი ნიმუშის მოწმობის წარდგენის შემთხვევაში.

ვეტერანის მოწმობის ნიმუშსა და გაცემის წესს ადგენს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი.

ეს კანონი ამოქმედდეს მიღებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე —

სახელმწიფოს მეთაური

მდუარდ შიგარდნაძე.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერი

მანსტანო გომგუაძე.

თბილისი, 1995 წლის 17 ოქტომბერი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

693 აფხაზეთის ინვალიდთა და ლტოლვილთა დახმარების ასო- ციაცია “დაბრუნების“ საბიუჯეტო გადასახადებისაგან გათავისუფლების შესახებ*

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

გათავისუფლდეს აფხაზეთის ინვალიდთა და ლტოლვილთა დახმარების ასოციაცია “დაბრუნება“ საბიუჯეტო გადასახადებისაგან წესდებით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელების სფეროში.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე –
სახელმწიფოს მეთაური

ილუარდ შიშარდნაძე.

საქართველოს პარლამენტის
სპიკერი

ზანტანო გოგუაძე.

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

ანბანურ-საგნობრივი საკიმუხლი

ამნისტია

1995 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “ამნისტიის შესახებ“, NN27-30, მუხ. 625; “ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამოყენების წესის შესახებ, NN27-30, მუხ. 626; საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის მესამე და მეოთხე ნაწილებით მსჯავრდებულთა შესახებ, NN27-30, მუხ. 627; “ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამოყენების წესის თაობაზე“ დადგენილებაში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ, NN31-33, მუხ. 664.

* ტექნიკური მიზეზების გამო იბეჭდება ამ ნომერში.

არჩევნები

1994 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების დებულებაში“ ცვლილების შეტანის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 492.

1995 წ.

საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ, NN27-30, მუხ. 659; “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 660; “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 665; “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 666; “საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ, NN31-33, მუხ. 667; “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 669; “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 670; კანონი “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“, NN31-33, მუხ. 671; “საქართველოს პარლამენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 672; კანონი საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“, NN31-33, მუხ. 673; “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 674; საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარისა და წევრების არჩევის წესის შესახებ, NN31-33, მუხ. 675; საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ, NN31-33, მუხ. 676; საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ორი წევრის არჩევის შესახებ, NN31-33, მუხ. 677; საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გაუქმების შესახებ, NN31-33, მუხ. 679; “საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების დებულების“ ძალადაკარგულად ცნობის შესახებ, NN23-26, მუხ. 681.

ასამბლეა

1993 წ.

შავი ზღვის აუზის ქვეყნების ეკონომიკური თანამშრომლობის ასამბლეის შემადგენლობაში საქართველოს პარლამენტის წარმომადგენელთა არჩევის შესახებ, N7, მუხ. 102.

აუდიტორული საქმიანობა

1993 წ.

“აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N8, მუხ. 134.

1994 წ.

“აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 491.

1995 წ.

კანონი “აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“, NN23-26, მუხ. 496; “აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 497; საქართველოს პარლამენტთან არსებული აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს შესახებ, NN27-30, მუხ. 656; საქართველოს პარლამენტთან არსებული აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს დებულება, NN27-30, მუხ. 657.

აფხაზეთი

1992 წ.

აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებით, N1, მუხ. 56; აფხაზეთის საქმეთა კომისიის შექმნა, N1, მუხ. 57; აფხაზეთის საქმეთა დროებითი კომისიის დებულება, N2, მუხ.69; აფხაზეთის საქმეთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარის შესახებ, N2, მუხ. 80; აფხაზეთის საკითხთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარის შესახებ, N2, მუხ. 126.

1993 წ.

რუსეთ-საქართველოს მოლაპარაკების წარმართვისა და აფხაზეთში კონფლიქტის დამთავრების ღონისძიებათა შესახებ, N4, მუხ. 18; აფხაზეთის ტერიტორიაზე მყოფი რუსეთის საჯარისო ნაწილების შესახებ, N4, მუხ. 31; აფხაზეთის

საკითხთა დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N5, მუხ. 76; შეიარაღებული კონფლიქტის ზონაში მშვიდობიანი მოსახლეობის სიცოცხლისა და უსაფრთხოების დასაცავად აუცილებელ ღონისძიებათა განხორციელების შესახებ, N6, მუხ. 82; რუსეთის ფედერაციის საჯარისო ნაწილების აფხაზეთის კონფლიქტის ზონიდან გაყვანის თაობაზე, N6, მუხ. 98; საქართველოს პარლამენტის მიმართვა აფხაზ ხალხს, N6, გვ. 47; აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სამხედრო მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ, N9, მუხ. 158; შეთანხმება აფხაზეთში ცეცხლის შეწყვეტისა და მისი დაცვისადმი კონტროლის მექანიზმის შესახებ, N9, გვ. 108.

1994 წ.

აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში აპარტიდული და რასისტული საკანონმდებლო პრაქტიკის შესახებ, N16, მუხ. 298; აფხაზეთის აღორძინების საერთაშორისო ფონდის საქმიანობის შემსწავლელი პარლამენტის კომისიის შექმნის შესახებ, N18, მუხ. 373.

1995 წ.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს შესახებ, NN23-26, მუხ.536 აფხაზეთის ინვალიდთა და ლტოლვილთა დახმარების ასოციაცია “დაბრუნების“ საბიუჯეტო გადასახადებისაგან გათავისუფლების შესახებ, NN23-26, მუხ. 548*; აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს შემადგენლობაში აფხაზეთიდან არჩეული საქართველოს პარლამენტის წევრების შეყვანის შესახებ, NN27-30, მუხ. 637; აფხაზეთისა და შიდა ქართლის ტერიტორიაზე მიმდინარე კონფლიქტებში უზო-უკვლოდ დაკარგულ მებრძოლთა, მშვიდობიან მოქალაქეთა და მათი ოჯახების წევრთა უფლებების დაცვის ზოგიერთი ღონისძიების შესახებ, NN27-30, მუხ. 645.

აქტი

1993 წ.

სამხედრო საკითხების მარეგულირებელი ზოგიერთი აქტის ძალადაკარგულად ცნობა, N7, მუხ. 103; საერთაშორისო აქტებთან შეერთების შესახებ, N9, მუხ. 173.

* იხ. “საქართველოს პარლამენტის უწყებები“, NN31-33, მუხ. 693.

აქციზები

1993 წ.

კანონი “აქციზების შესახებ“ N13, მუხ. 242.

1994 წ.

“აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, N14, მუხ. 263; “აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამო, N22, მუხ. 477; “აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამო, N22, მუხ. 478; კანონი “აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“, N22, მუხ. 479; “აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამო, N22, მუხ. 480.

1995 წ.

“აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 582; “აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 586; კანონი “აქციზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“, NN27-30, მუხ. 587.

ბანკი

1992 წ.

დემურ დვალიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის პრეზიდენტად დანიშვნა, N1, მუხ. 43.

1993 წ.

საქართველოს ეროვნული ბანკის კრედიტების გაცემის მიზანშეწონილობის შემსწავლელი პარლამენტის საგამოძიებო კომისიის შესახებ, N8, მუხ. 139; “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის შესახებ“ კანონში დამატების შეტანა, N8, მუხ. 140.

1994 წ.

ნოდარ ჯავახიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის პრეზიდენტად დანიშვნა, N18, მუხ. 351.

1995 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონის“ თაობაზე, NN27-30, მუხ. 641; საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონი, NN27-30, მუხ. 642; “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონის“ თაობაზე, NN27-30, მუხ. 643.

ბიუჯეტი

1993 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის 1993 წლის I კვარტალის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ, N3, მუხ.14; კანონი საბიუჯეტო სისტემისა და უფლებების შესახებ, N5, მუხ. 73; საქართველოს რესპუბლიკის 1993 წლის აპრილ-დეკემბრის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის შესახებ, N9, მუხ.179.

1994 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის 1992 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის დამტკიცების შესახებ, N15, მუხ.285; საქართველოს რესპუბლიკის 1994 წლის პირველი კვარტალის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ, N15, მუხ.290; საქართველოს რესპუბლიკის 1994 წლის აპრილ-დეკემბრის ბიუჯეტის II კვარტალში გაწეული და III კვარტალში მოსალოდნელი ხარჯების დაფინანსების შესახებ, N19, მუხ.414; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის 1994 წლის მეოთხე კვარტალის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“, N21, მუხ.457; საქართველოს რესპუბლიკის 1994 წლის მეოთხე კვარტალის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დამტკიცების თაობაზე, N21, მუხ.458.

1995 წ.

კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ NN23-26, მუხ.493.

ბუნებრივი რესურსები

1995 წ.

ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სახელმწიფო რეგულირებისა და ლიცენზირების შესახებ, NN23-26, მუხ.530.

გადასახადი

1993 წ.

“საბაჟო გადასახადისა და მოსაკრებლებისაგან მრავალდარგოვანი მცირე საწარმო “ბაასის“ გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1993 წლის 31 მაისის N412 დადგენილების გაუქმების თაობაზე, N8, მუხ.133; საქართველოს რესპუბლიკაში ტექნიკური დახმარების მიზნით ჩამოსულ უცხოელ ექსპერტთა და მათი ოჯახის წევრთა შემოსასვლელი ვიზის საფასურის გადახდისაგან გათავისუფლების შესახებ, NII, მუხ.205; რესპუბლიკის ჟურნალ-გაზეთების დამატებული ღირებულების გადასახადისაგან გათავისუფლების შესახებ, N11, მუხ.206; საგადასახადო სისტემის საკითხებზე კანონპროექტთა პაკეტის თაობაზე, N13, მუხ.225; “საგადასახადო სისტემის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N13, მუხ.230; კანონი “საგადასახადო სისტემის საფუძვლების შესახებ“, N13, მუხ.231; “საწარმოთა მოგების (შემოსავლის) გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N13, მუხ. 232; კანონი “საწარმოთა მოგების (შემოსავლის) გადასახადის შესახებ“, N13, მუხ. 233; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ“, N13, მუხ. 234; კანონი “დამატებული ღირებულების გადასახადის შესახებ“, N13, მუხ. 240; კანონი “საწარმოთა ქონების გადასახადის შესახებ“, N13, მუხ. 244; კანონი “ფიზიკურ პირთა ქონების გადასახადის შესახებ“, N13, მუხ. 246; კანონი “ფიზიკურ პირთა საშემოსავლო გადასახადის შესახებ“, N13, მუხ. 248.

1994 წ.

საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადისაგან გათავისუფლების შესახებ, N15, მუხ. 291; “საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებებისა და დამატების შეტანის თაობაზე“

წარმოებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე NN23-26, მუხ. 532; აფხაზეთის ინვალიდთა და ლტოლვილთა დახმარების ასოციაცია “დაბრუნების“ საბიუჯეტო გადასახადებისაგან გათავისუფლების შესახებ, NN23-26, მუხ. 548*; “სამედიცინო გადასახადის შესახებ“, საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 563; კანონი “სამედიცინო გადასახადის შესახებ“, NN23-26, მუხ. 564; “სამედიცინო გადასახადის შესახებ“, საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 565; “ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის გამოშვებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 566; “საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 571; კანონი “ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის გადასახადის შესახებ“, NN23-26, მუხ. 579; “ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის გადასახადის შესახებ“, საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 580; “საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადებისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 581; კანონი “დამატებული ღირებულების გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატების შეტანის თაობაზე“, NN27-30, მუხ. 588; “დამატებული ღირებულების გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატების შეტანის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 589; “საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადებისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 590; საქართველოს პარლამენტის შენობის სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოებზე გაწეული დანახარჯების სახელმწიფო გადასახადების დაბეგვრის შესახებ NN27-30, მუხ. 609; კანონი “საგადასახადო კანონმდებლობაში ზოგიერთი ცვლილების შეტანის შესახებ“, NN27-30, მუხ. 638, “გადასახადების გადახდის დავიანებისათვის დარიცხული ორპროცენტიანი საურავის გადახდისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბ-

* იხ. “საქართველოს პარლამენტის უწყებები“, NN31-33, მუხ. 693.

ლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 640; “საგადასახადო კანონმდებლობაში ზოგიერთი ცვლილების შეტანის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 644; “გადასახადების გადახდის დაგვიანებისათვის დარიცხული ორპროცენტოანი საურავის გადახდისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 646; კანონი “გადასახადების გადახდის დაგვიანებისათვის დარიცხული ორპროცენტოანი საურავის გადახდისაგან გათავისუფლების შესახებ“, N27-30, მუხ. 647.

გაერთიანება

1994 წ.

“მოქალაქეთა საზოგადოებრივი გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N19, მუხ.388; კანონი “მოქალაქეთა საზოგადოებრივი გაერთიანებების შესახებ“ N19, მუხ.401.

განცხადება

1992 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის განცხადების გამო, N1, მუხ.4; საქართველოს პარლამენტის განცხადება, N2, გვ.109.

1993 წ.

საქართველოს პარლამენტის განცხადება, N4, მუხ.22; სომხეთის რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1993 წლის 23 თებერვლის განცხადების შესახებ, N5, მუხ.62; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის განცხადება, N10, მუხ.191; თანამდებობიდან გადადგომის თაობაზე საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის განცხადების შესახებ, N11, მუხ.200; საქართველოს პარლამენტის განცხადება, N11, გვ.19.

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის განცხადება, N18, გვ.98; საპარლამენტო უმრავლესობის განცხადება, N19, მუხ.70; საპარლამენტო უმრავლესობის განცხადება, N19, გვ.71; საქართველოს პარლამენტის განცხადება, N21, გვ.130.

საქართველოს პარლამენტის განცხადება, NN31-33, გვ.51.

ზირაჰნობა

1993 წ.

“გირაჰნობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N9, მუხ.177.

1994 წ.

კანონი “გირაჰნობის შესახებ“, N19, მუხ.423.

დებულება

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის წევრის საქმიანობის მატერიალური და სოციალური უზრუნველყოფის დროებითი დებულება, N1, მუხ.23; აფხაზეთის საქმეთა დროებითი კომისიის დებულება, N2, მუხ.69; საქართველოს პარლამენტის წევრის საქმიანობის მატერიალური და სოციალური უზრუნველყოფის დროებით დებულებაში ცვლილებების შეტანის შესახებ, N2, მუხ.79; საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების - ორდენებისა და მედლების დებულება, N2, მუხ.101; ცხინვალის რეგიონის პრობლემათა დროებითი კომისიის დებულება N2, მუხ.125; სამეგრელოს რეგიონში მიმდინარე პროცესების შემსწავლელი დროებითი კომისიის დებულება, N2, მუხ.128.

1993 წ.

გაგრის მოვლენების შემსწავლელი დროებითი კომისიის დებულება, N3, მუხ.3; საქართველოს პარლამენტის აპარატის დებულება, N3, გვ.25; სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის დებულება, N5, მუხ.65; საქართველოს რესპუბლიკაში პარლამენტის წარმომადგენლობის დებულება, N5, მუხ.78; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და კომუნალური მეურნეობის მუდმივი კომისიის დებულება, N6, გვ.56; საქართველოს პარლამენტის მუდმივი ოურიდიული კომისიის დებულება, N7, გვ.23; საქართველოს პარლამენ-

ტის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მუდმივი კომისიის
დებულება, N7, გვ.26; საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოე-
ბის - ორდენებისა და მედლების დებულებაში დამატების შეტანის თაობაზე,
N13, მუხ.237.

1994 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის არასახელმწიფო საერო სასწავლებლების
შესახებ დებულების თაობაზე, N16, მუხ.306; დებულება, N16, მუხ.307;
საქართველოს რესპუბლიკის საფინანსო-საბიუჯეტო მუდმივი კომისიის დე-
ბულება, N20, გვ.114; "საქართველოს პარლამენტის არჩევნების დებულება-
ში" ცვლილების შეტანის თაობაზე, NN23-26, მუხ.492.

1995 წ.

საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვის მუდ-
მივი კომისიის დებულება, NN27-30, გვ.72 საქართველოს პარლამენტთან არსე-
ბული აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს დებულება, NN27-30, გვ.657.

დეკემბერ-იანვრის (1991-92 წლები) მოვლენები

1994 წ.

1991-92 წლების დეკემბერ-იანვრის მოვლენების დროს დაზარალებულ
მოქალაქეთა საცხოვრებელი ბინების მშენებლობისა და ყურნალ "ხე-
ლოვნების" დაფინანსების შესახებ, N15, მუხ.292.

დეკრეტული დრო

1994 წ.

საქართველოს ტერიტორიაზე დღის სინათლის მაქსიმალურად გამო-
ყენების შესახებ, N21, მუხ.452.

დეკრეტული, პარლამენტის წევრი

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის დეკრეტული უფლებამოსილების შესახებ,
N1, მუხ.3; 1992 წლის 11 და 25 ოქტომბერს ხულოს N84 და ჩუღურე-

თის N217 საარჩევნო ოლქებში არჩეულ დეპუტატთა უფლებამოსილების შესახებ, N1, მუხ.5; 1992 წლის 11ოქტომბერს ონის N43 საარჩევნო ოლქში არჩეული დეპუტატის უფლებამოსილების შესახებ, N1, მუხ. 18 , საქართველოს პარლამენტის წევრის საქმიანობის მატერიალური და სოციალური უზრუნველყოფის დროებითი დებულება, N1, მუხ.23; პარტიული სიებით არჩეული გამოკლებული დეპუტატების ადგილმონაცვლეთა უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N2, მუხ. 71; “საქართველოს პარლამენტის წევრის საქმიანობის მატერიალური და სოციალური უზრუნველყოფის დროებით დებულებაში“ ცვლილებების შეტანის შესახებ, N2, მუხ.79; პარტიული სიებით არჩეული გამოკლებული დეპუტატების ადგილმონაცვლეთა უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N2, მუხ.84; პარტიული სიებით არჩეული გამოკლებული დეპუტატების ადგილმონაცვლეთა უფლებების ცნობის შესახებ, N2, მუხ.91.

1993 წ.

პარტიული სიებით არჩეული პარლამენტის წევრების ადგილმონაცვლეთა უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N3, მუხ.1; ანზორ კილაძისათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N3, მუხ. 10; თეიმურაზ შამიაშვილისა და რომან მელიასათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N4, მუხ. 19; სანდრო კავსაძისათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N4, მუხ. 26; ნუგზარ კაკიაშვილისათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N5, მუხ. 33; პარტიული სიით არჩეული გამოკლებული დეპუტატის ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N5, მუხ.55; ვალერიან ადვაძისათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N7, მუხ. 112; ნუგზარ კვაჭაძისათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N7, მუხ. 113; N5 საარჩევნო ოლქში პარტიული სიით არჩეული გამოკლებული პარლამენტის წევრის ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N7, მუხ.114; პარტიული სიით არჩეული გამოკლებული პარლამენტის წევრის ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N7, მუხ.122; ნოდარ გიორგაძისა და პანტელეიმონ გიორგაძისათვის საქართველოს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N8, მუხ. 124; პარტიული სიით არჩეული გამოკლებული პარლამენტის წევრის ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N8, მუხ. 145; გიორგი ზუმბაძისათვის პარ-

მოსილების შეწყვეტის შესახებ, N18, მუხ.376; რადიკალურ-მონარქისტული პარტიისაგან დეპუტატის მანდატის გაუქმების შესახებ, N19, მუხ.392; პარტიული სიით არჩეული საქართველოს პარლამენტის გამოკლებული წევრის ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N19, მუხ.393; პარტიული სიით არჩეული საქართველოს პარლამენტის წევრის ადგილმონაცვლის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N19, მუხ.394; ზუგდიდის N8/67 საარჩევნო ოლქში არჩეული საქართველოს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N19, მუხ.408; ჩხოროწყუს N8/69 საარჩევნო ოლქში არჩეული საქართველოს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N19, მუხ.409; წალენჯიხის N8/68 საარჩევნო ოლქში არჩეული საქართველოს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, N19, მუხ.410; პარლამენტის წევრების თემურ ჟორჟოლიანისა და ირაკლი წერეთლის სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემის საკითხის შესახებ, N20, მუხ.426; შალვა კეკელიასათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N20, მუხ.433; დავით მელიქიშვილისათვის პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ, N20, მუხ.434; პარლამენტის წევრის თემურ ჟორჟოლიანის საპროტესტო აქციის თაობაზე, N21, მუხ.454.

1995 წ.

პარლამენტის წევრის თენგიზ კიტოვანის დაპატიმრების საკითხის შემსწავლელი დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ, NN23-26, მუხ.554; მარტვილის 9/65 ოლქში არჩეული საქართველოს პარლამენტის წევრის უფლებამოსილების ცნობის შესახებ, NN27-30, მუხ.602.

ეკონომიკა

1993 წ.

ქვეყანაში არსებული მძიმე ეკონომიკური და პოლიტიკური მდგომარეობიდან გამოსვლის ზოგიერთი გადაუდებელი ღონისძიების შესახებ, N9, მუხ. 155.

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის - სახელმწიფოს მეთაურის მიმართვის საფუძველზე ეკონომიკური რეფორმებისათვის სამართლებრივი

ბაზის შესაქმნელად გადაუდებლად განსახილველ კანონპროექტთა შესახებ, N18, მუხ.374; ეკონომიკურ რეფორმათა მყარი სამართლებრივი ბაზის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახებ, N19, მუხ.395.

ელჩი, მუდმივი წარმომადგენელი

1993 წ.

პეტრე ჩხეიძის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში საქართველოს რესპუბლიკის მუდმივ წარმომადგენლად და ამერიკის შეერთებულ შტატებში საქართველოს რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად დანიშვნა, N5, მუხ.41; ვალერიან ადვაძის რუსეთის ფედერაციაში საქართველოს რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად დანიშვნა, N5, მუხ.61; თეიმურაზ გოგოლაძის ყაზახეთის რესპუბლიკაში საქართველოს რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად დანიშვნა, N11, მუხ.198;

1995 წ.

ვაჟა ლორთქიფანიძის რუსეთის ფედერაციაში საქართველოს რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად დანიშვნა, NN23-26, მუხ.495.

ენერგეტიკა

1994 წ.

“ენერგეტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N18, მუხ.379; კანონი “ენერგეტიკის შესახებ“, N20, მუხ.436; “ენერგეტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N20, მუხ.437; “ენერგეტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მეოთხე მუხლის მე-7 პუნქტის თაობაზე, N21, მუხ.446.

ეროვნული უშიშროება და თავდაცვა

1992 წ.

კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის შესახებ“, N2, მუხ.94.

1993 წ.

კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული უშიშროებისა და თავდაცვის საბჭოს შესახებ“, N9, მუხ.156; გენერალ-მაიორ თამაზ ნადარეიშვი-

ლის საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული უშიშროებისა და თავდაცვის საბჭოს შემადგენლობაში შეყვანის შესახებ, N9, მუხ.157.

ვეტერანი

1995 წ.

“ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.612; “ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ.691; კანონი “ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების შესახებ“, NN31-33, მუხ.692.

ვეტერინარია

1995 წ.

“ვეტერინარული მედიცინის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.603; “ვეტერინარული მედიცინის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.622; კანონი “ვეტერინარული მედიცინის შესახებ“, NN27-30, მუხ.635; “ვეტერინარული მედიცინის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.636;

თამასუქი

1995 წ.

“თამასუქის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.498; “თამასუქის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.578; კანონი “თამასუქის შესახებ“, NN27-30, მუხ.595; “თამასუქის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.596.

იარაღი

1992 წ.

“იარაღის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N2, მუხ.135.

1993 წ.

“იარაღის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N3, მუხ.8.

1994 წ.

კანონი “ცეცხლსასროლი იარაღის შესახებ“, N16, მუხ.304.

იმიგრაცია, ემიგრაცია

1993 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის იმიგრაციის კანონის თაობაზე, N9, მუხ.165; საქართველოს რესპუბლიკის ემიგრაციის კანონი, N9, მუხ.175; საქართველოს რესპუბლიკის იმიგრაციის კანონი, N9, მუხ.183.

ინდიკატური დაგეგმვა

1994 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ინდიკატური დაგეგმვის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონპროექტის თაობაზე, N19, მუხ.403; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ინდიკატური დაგეგმვის საფუძვლების შესახებ“, N21, მუხ.443; “ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ინდიკატური დაგეგმვის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N21, მუხ.444;

ინვალიდი

1995 წ.

ფუნქციაშეზღუდულ პირთა (ინვალიდთა) სოციალური დაცვის შესახებ კანონის პროექტის თაობაზე, NN27-30, მუხ.599; ინვალიდთა სოციალური დაცვის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.621; საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “ინვალიდთა სოციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.633; “ინვალიდთა სოციალური დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.634.

ინვესტიცია

1994 წ.

“უცხოური ინვესტიციების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.490.

1995 წ.

“უცხოური ინვესტიციების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.653; კანონი “უცხოური ინვესტიციების შესახებ“, NN27-30, მუხ.654; “უცხოური ინვესტიციების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.655.

ინსტიტუტი

1992 წ.

გერმანე ფაცაცაიას საქართველოს პარლამენტის დემოკრატიული აღმშენებლობისა და პოლიტოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორად არჩევა, N2, მუხ.89.

1994 წ.

სოხუმის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტის შუამდგომლობის შესახებ, N19, მუხ.390.

“ინტერნეტი“

1995 წ.

ინტერნეტის კვანძის მოწყობის შესახებ, NN23-26, გვ.30.

იუბილე

1994 წ.

ნიკო ნიკოლაძის იუბილეს აღნიშვნის შესახებ, N19, მუხ.391.

იჯარა

1994 წ.

“იჯარის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N14, მუხ.276; კანონი “იჯარის შესახებ“, N18, მუხ. 382; სახელმწიფო ქონების იჯარით გაცემის დებულების დამტკიცების შესახებ, N20, მუხ.431; დებულება, N20, მუხ. 432.

კავშირგაბმულობა

1994 წ.

“კავშირგაბმულობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N17, მუხ.342; კანონი “კავშირგაბმულობის შესახებ“, N21, მუხ.448; “კავშირგაბმულობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N21, მუხ.449;

კერძო დეტექტიური და

დაცვითი საქმიანობა

1994 წ.

“კერძო დეტექტიური და დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ.486.

1995 წ.

“კერძო დეტექტიური და დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.501.

კომისია

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის ხმის დამთვლელი კომისიის არჩევა, N1, მუხ.1; საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების შექმნა, N1, მუხ.15; საქართველოს პარლამენტის ხმის დამთვლელი კომისიის შემადგენლობის შევსების შესახებ, N1, მუხ.19; საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების თავმჯდომარეების არჩევა, N1, მუხ.20; გაგრის მოვლენების შემსწავლელი კომისიის შექმნა, N1, მუხ.25; აფხაზეთის საქმეთა კომისიის შექმნა, N1, მუხ.57; სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებში მომუშავე პირთა სხვა ქვეყნების სამსახურებთან ურთიერთობის შემსწავლელი კომისიის შექმნა N1, მუხ.58; აფხაზეთის საქმეთა დროებითი კომისიის დებულება, N2, მუხ.69; რაულ კუპრავას საქართველოს პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომისიის თავმჯდომარედ არჩევა, N2, მუხ.73; აფხაზეთის საქმეთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარის შესახებ, N2, მუხ.80; საქართველოს პარლამენტის კომისიების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N2, მუხ.87; საქართველოს თავდაცვის

ფონდის საკონტროლო დროებითი კომისიის შექმნა, N2, მუხ.88; კახონი საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების შესახებ, N2, მუხ. 93; საქართველოს პარლამენტის სამანდატო, საპარლამენტო ეთიკისა და პრივილეგიების კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ.10; საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 108; საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და ეროვნული უშიშროების კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ.109; საქართველოს პარლამენტის იურიდიული კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 110; საქართველოს პარლამენტის ეკონომიკურ საკითხთა კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 111; საქართველოს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 112; საქართველოს პარლამენტის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 113; საქართველოს პარლამენტის ხელისუფლებისა და მმართველობის ცენტრალურ და ადგილობრივ ორგანოთა რეფორმების კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 114; საქართველოს პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 115; საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვის კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 116; საქართველოს პარლამენტის აგრარული კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 117; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, ენერგეტიკის და კომუნალური მუშურნობის საქმეთა კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 118; საქართველოს პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და ეროვნულ უმცირესობათა საქმეების კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 119; საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კახონიერების დაცვის კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 120; საქართველოს პარლამენტის სოციალურ საკითხთა კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 121; საქართველოს პარლამენტის სპორტისა და ტურიზმის კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 122; ცხინვალის რეგიონის პრობლემათა დროებითი კომისიის შექმნა, N2, მუხ.124; ცხინვალის რეგიონის პრობლემათა დროებითი კომისიის დებულება, N2, მუხ.125; აფხაზეთის საკითხთა დროებითი კომისიის თავმჯდომარის შესახებ, N2, მუხ.126; სამეგრელოს რეგიონში მიმდინარე პროცესების შემსწავლელი დროებითი კომისიის შექმნა, N2, მუხ.127; სამეგრელოს რეგიონში მიმდინარე პროცესების შემსწავლელი დროებითი კომისიის დებულება, N2, მუხ.128; საქართველოს პარლამენტის კულტურის კომისიის შემადგენლობის არჩევა, N2, მუხ. 138;

1993 წ.

გაგრის მოვლენების შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანა, N3, მუხ. 2; გაგრის მოვლენების შემსწავლელი დროებითი კომისიის დებულება, N3, მუხ. 3; საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების შემადგენლობაში ცვლილებათა შესახებ, N3, მუხ. 9; საქართველოს პარლამენტის კულტურის კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N3, მუხ. 11; აფხაზეთის საკითხთა დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შესახებ, N3, მუხ. 12; საქართველოს პარლამენტის ზოგიერთი მუდმივი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N3, მუხ. 15; საქართველოს პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომისიაში ცვლილების შესახებ, N4, მუხ. 27; საქართველოს პარლამენტის სამანდატო, საპარლამენტო ეთიკისა და პრივილეგიების კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N5, მუხ. 34; საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N5, მუხ. 42; საქართველოს პარლამენტის ხელისუფლებისა და მმართველობის ცენტრალურ და ადგილობრივ ორგანოთა რეფორმებისა და აგრარული კომისიების შემადგენლობაში ცვლილებების შესახებ, N5, მუხ.50; სამანდატო, საპარლამენტო ეთიკისა და პრივილეგიების კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N5, მუხ. 56; საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ კომისიაში ცვლილების შესახებ, N6, მუხ. 93; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და კომუნალური მეურნეობის კომისიისა და სოციალურ საკითხთა კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შესახებ, N6, მუხ. 97; საქართველოს პარლამენტის იურიდიული კომისიის შემადგენლობაში ქვეკომისიების შექმნის შესახებ, N7, მუხ. 105; ზურაბ ავალიშვილის ნეშტის დამკრძალავი კომისიის შექმნის შესახებ, N7, მუხ. 116; სისხლის სამართლის საქმეებზე მრავალი წლის მანძილზე შემოსული საჩივრების შემსწავლელი პარლამენტის დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ, N7, მუხ. 119; საქართველოს პარლამენტის ეკონომიკურ საკითხთა კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შესახებ, N7, მუხ. 121; საქართველოს პარლამენტის აგრარული კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N8, მუხ.151; საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და ეროვნული უშიშროების კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N9, მუხ.153; საქართველოს პარლამენტის სამანდატო, საპარლამენტო ეთიკისა და პრივილეგიების კომისიის შემადგენლობაში

ცვლილების შესახებ, N9, მუხ.163; საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვის კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N10, მუხ. 194; საქართველოს პარლამენტის განათლებისა და მეცნიერების კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N11, მუხ.207; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და კომუნალური მეურნეობის კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N13, მუხ. 229; საქართველოს პარლამენტის იურიდიული კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N13, მუხ. 236;

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერის, სპიკერის მოადგილეების, პარლამენტის კომისიების თავმჯდომარეთა და სამდივნოს ხელმძღვანელის ანგარიშების შესახებ, N14, მუხ. 262; საქართველოს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიაში ცვლილების შესახებ, N16, მუხ. 299; საქართველოს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N17, მუხ. 333; საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N17, მუხ. 334; საქართველოს პარლამენტის სამანდატო, საპარლამენტო ეთიკისა და პრივილეგიების კომისიების შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N17, მუხ.335; საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიაში ცვლილების შესახებ, N17, მუხ. 338; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, ენერგეტიკისა და კომუნალური მეურნეობის კომისიაში ცვლილების შესახებ, N17, მუხ. 339; “საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატების შეტანის თაობაზე“, N18, მუხ. 353; საქართველოს პარლამენტის ხმის დამთვლელი კომისიის შესახებ, N18, მუხ.354; მეკლუდ წიკლაურის საქართველოს პარლამენტის ეკონომიკურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარედ არჩევის შესახებ, N18, მუხ. 355; თეიმურაზ კოპალეიშვილის საქართველოს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარედ არჩევის შესახებ, N18, მუხ. 356; აფხაზეთის აღორძინების საერთაშორისო ფონდის საქმიანობის შემსწავლელი პარლამენტის კომისიის შესახებ, N18, მუხ. 373; ორგანიზებულ დამნაშავეობასა და კორუფციასთან ბრძოლის საპარლამენტო კომისიის შექმნის თაობაზე, N18, მუხ. 384; საქართველოს პარლამენტის აგრარულ კომისიაში ცვლილების შესახებ, N19, მუხ.404;

საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ კომისიაში ცვლილების შესახებ, N19, მუხ. 405; საქართველოს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N19, მუხ. 406; საქართველოს პარლამენტის ეკონომიკურ საკითხთა კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N19, მუხ. 407; საქართველოს პარლამენტის აგრარული კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N19, მუხ.413; სამანდატო, დეპუტატის ეთიკისა და პრივილეგიების კომისიის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ, N19, მუხ.415; ვეტერანების საქმეთა კომისიის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ, N19, მუხ. 416; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და კომუნალური მეურნეობის კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობისაგან გათავისუფლების შესახებ, N19, მუხ. 420; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და კომუნალური მეურნეობის კომისიის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ, N19, მუხ. 421; გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომისიისა და ადამიანის უფლებათა დაცვისა და ეროვნულ უმცირესობათა კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N19, მუხ. 422; კანონი “საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის მე-14 მუხლის თაობაზე, N20, მუხ. 427; ვეტერანების საქმეთა მუდმივი კომისიის არჩევის შესახებ, N20, მუხ. 430; საქართველოს პარლამენტის იურიდიული კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, N22, მუხ. 485.

1995 წ.

“საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 507; “საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 513; საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვის კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, NN23-26, მუხ. 515; საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიაში ცვლილების შესახებ, NN23-26, მუხ. 524; კანონი “საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“, NN23-26, მუხ. 540; “საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 541; პარლამენტის წევრის თენგიზ კიტოვანის დაპატიმრების საკითხის შესახებ

წავლელი დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ, NN23-26, მუხ. 554; საქართველოს პარლამენტის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მორიგ არჩევნებსა და მიმდინარე საკონსტიტუციო პროცესთან დაკავშირებული საკითხების მოსამზადებელი პარლამენტის დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ, NN23-26, მუხ. 573; სოციალურ საკითხთა კომისიისა და იურიდიული კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შესახებ, NN27-30, მუხ. 591; საქართველოს პარლამენტის იურიდიული კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, NN27-30, მუხ. 610; საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და კომუნალური მეურნეობის კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, NN27-30, მუხ. 611; საქართველოს პარლამენტის ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მორიგ არჩევნებსა და მიმდინარე საკონსტიტუციო პროცესთან დაკავშირებული საკითხების მოსამზადებელი პარლამენტის დროებითი კომისიის თავმჯდომარის არჩევის შესახებ, NN27-30, მუხ. 614; საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის თავმჯდომარის შესახებ, NN27-30, მუხ. 620; თემურ ბგელაშვილის საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვის კომისიის თავმჯდომარედ არჩევა, NN27-30, მუხ. 628; საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვის კომისიაში ცვლილების შესახებ, NN27-30, მუხ. 629; საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ კომისიაში ცვლილების შესახებ, NN27-30, მუხ. 630;

კომიტეტი

1992 წ.

დავით გიგაურის საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N1, მუხ. 40; ვალერიან ვაშაკიძის საქართველოს რესპუბლიკის ლტოლვილთა და განსახლების კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N1, მუხ.41; ირაკლი ქადაგიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის საბაჟო კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N1, მუხ.42; კახი ასათიანის საქართველოს რესპუბლიკის სპორტის კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N1, მუხ.50; ალექსანდრე კავსაძის საქართველოს რესპუბლიკის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და ეროვნებათმორისი ურთიერთობის კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N1, მუხ.51; ლევან ჯაფარიძის საქართველოს რესპუბლიკის მეცნიერებისა და ტექნიკის კომი-

ტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N1, მუხ.52; თეიმურაზ მამაცაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო - ეკონომიკურ ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N2, მუხ.60; ლერი გიგინეიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის სოციალურ - ეკონომიკური ინფორმაციის კომიტეტის თავმჯდომარედ დანიშვნა, N2, მუხ.61; კონსტანტინე სალიას საქართველოს რესპუბლიკის ტურიზმის კომიტეტის თავმჯდომარედ დანიშვნა, N2, მუხ.63; ზურაბ გეგეჭკორის საქართველოს რესპუბლიკის რესურსებისა და მიწის კადასტრის კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N2, მუხ.129;

1994 წ.

გურამ მირიანაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N17, მუხ.341; ალექსანდრე კავსაძის საქართველოს რესპუბლიკის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და ეროვნებათშორისი ურთიერთობის კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N17, მუხ.346; ლევან ჯაფარიძის საქართველოს რესპუბლიკის მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N17, მუხ.347;

1995 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის ლტოლვილთა და განსახლების კომიტეტის საქართველოს რესპუბლიკის მიგრაციის სამინისტროდ გარდაქმნის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.593;

კომუნალური მეურნეობა

1995 წ.

“კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.510; “კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.512; კანონი “კომუნალური მეურნეობის შესახებ“, NN23-26, მუხ.546; “კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.547;

კონვენცია

1993 წ.

დაჭუჭყიანებისაგან შავი ზღვის დაცვის კონვენციის შესახებ, N5, მუხ. 48; კონვენცია, მუხ.49; “დიპლომატიური ურთიერთობის შესახებ“ ვენის კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N7, მუხ. 110; “გენოციდის დანაშაულის წინააღმდეგ ზომების წინასწარ მიღებისა და გენოციდისათვის დასჯის შესახებ“ გაეროს საერთაშორისო კონვენციასთან საქართველოს რესპუბლიკის შეერთების შესახებ, N7, მუხ. 117; საკონსულო ურთიერთობის შესახებ ვენის კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N8, მუხ. 129; კონვენცია, მუხ. 130; სახელმწიფო საკუთრების, სახელმწიფო არქივებისა და სახელმწიფო ვალების სამართალმემკვიდრეობის შესახებ ვენის კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N8, მუხ. 136; კონვენცია, მუხ.137; ვენის კონვენცია დიპლომატიური ურთიერთობის შესახებ, N8, მუხ. 152; საერთაშორისო სამოქალაქო ავიაციის შესახებ ჩიკაგოს კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N13, მუხ. 214; კონვენცია მუხ.215; საჰაერო ხომალდში ჩადენილ დანაშაულობათა და ზოგიერთ სხვა მოქმედებათა შესახებ საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N13, მუხ. 216; კონვენცია, მუხ.217; საჰაერო ხომალდის გატაცების წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N13, მუხ. 218; კონვენცია, მუხ.219; სამოქალაქო ავიაციის უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართულ უკანონო აქტებთან ბრძოლის საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N13, მუხ.220; კონვენცია, მუხ.221; “კულტურულ ღირებულებათა უკანონო შემოტანის, გატანისა და საკუთრების უფლების გადაცემის აკრძალვისა და აღკვეთის ღონისძიებათა შესახებ“ პარიზის კონვენციასთან საქართველოს რესპუბლიკის შეერთების თაობაზე, N13, მუხ.226; კონვენცია, მუხ.227;

1994 წ.

“საქონლის საერთაშორისო ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებათა შესახებ“ გაეროს კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N15, მუხ. 280; კონვენცია, მუხ. 281; უცხოეთის საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებათა ცნობისა და აღსრულების შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N15, მუხ. 282; კონვენცია, მუხ.283; ბავშვის უფლებათა კონვენციასთან შეერთების შესახებ, N17, მუხ. 336; კონვენცია, მუხ.337; ბიოლოგიური

მრავალფეროვნების შესახებ კონვენციის თაობაზე, N17, მუხ. 343; კონვენცია, მუხ.344; კულტურის, განათლების, მეცნიერებისა და ინფორმაციის დარგში შავიზღვისპირა ქვეყნების თანამშრომლობის კონვენციის რატიფიკაციის თაობაზე, N19, მუხ. 399; კონვენცია, მუხ. 398; ქალთა დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის კონვენციასთან შეერთების შესახებ, N20, მუხ. 439; კონვენცია მუხ.440; წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან ღირსების შემლახავი მოპყრობისა და დასჯის წინააღმდეგ საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების შესახებ, N20, მუხ. 441; კონვენცია, მუხ. 442; “ლიტერატურულ და მხატვრულ ნაწარმოებთა დაცვის შესახებ” ბერნის კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, N22, მუხ. 487; კონვენცია, მუხ.488;

1995 წ.

“იძულებითი ან სავალდებულო შრომის შესახებ” კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN23-26, მუხ. 520; კონვენცია, მუხ.521; “ყოველწლიური ფასიანი შვებულების შესახებ” კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN23-26, მუხ. 522; კონვენცია, მუხ.523; “სამხედრო დანაშაულობებისადმი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულობებისადმი ხანდაზმულობის ვადის მიუღებლობის შესახებ” კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN23-26, მუხ. 533; კონვენცია, მუხ.534; “მსოფლიოში ბავშვთა მოტაცებასთან დაკავშირებული სამოქალაქო ასპექტების შესახებ” ჰააგის საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN23-26, მუხ. 535; “ქიმიური იარაღის შესახებ”, პარიზის 1993 წლის საერთაშორისო კონვენციის რატიფიკაციის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 556; “საერთაშორისო ხელშეკრულებათა სამართლის შესახებ” ვენის 1969 წლის საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN27-30, მუხ. 605; კონვენცია, მუხ. 606; “დაქირავებულთა გადაბირების, გამოყენების, დაფინანსებისა და გაწვრთნის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ” ნიუ-იორკის საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN27-30, მუხ. 607; კონვენცია, მუხ. 608; “შრომისა და დასაქმების სფეროში დისკრიმინაციის შესახებ” საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN27-30, მუხ. 615; კონვენცია, მუხ. 616; “ადამიანის რესურსების განვითარების სფეროში პროფესიული ორიენტაციისა და პროფესიული მომზადების შესახებ” საერთაშორისო კონვენციასთან შეერთების თაობაზე, NN27-30, მუხ. 617; კონვენცია, მუხ. 618.

კონსტიტუცია

1993 წ.

სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის შექმნის შესახებ, N4, მუხ. 24; სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის თავმჯდომარედ ელუარდ შევარდნაძის არჩევა, N4, მუხ. 25; სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის შემადგენლობის თაობაზე, N5, მუხ. 63; სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის უფლებამოსილებისა და მისი საქმიანობის უზრუნველყოფის თაობაზე, N5, მუხ. 64;

1995 წ.

სახელმწიფო საკონსტიტუციო კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ, NN27-30, მუხ. 658; საქართველოს კონსტიტუცია, NN31-33, მუხ. 668; საქართველოს რესპუბლიკის საკონსტიტუციო კომისიის გაუქმების შესახებ, NN31-33, მუხ. 678;

კონტროლის პალატა

1992 წ.

რევაზ შავიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის კონტროლის პალატის თავმჯდომარედ დანიშვნა, N1, მუხ. 44;

1993 წ.

კონტროლის პალატის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N6, მუხ. 83; კანონი საქართველოს რესპუბლიკის კონტროლის პალატის შესახებ, N6, მუხ. 88.

კონცესია

1994 წ.

“საზღვარგარეთის ქვეყნებისა და კომპანიებისათვის კონცესიების გაცემის წესის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის შესახებ, N14, მუხ. 277; “საზღვარგარეთის ქვეყნებისა და კომპანიებისათვის კონცესიების გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ. 489;

1995 წ.

კანონი “საზღვარგარეთის ქვეყნებისა და კომპანიებისათვის კონცესიების გაცემის წესის შესახებ“, NN27-30, მუხ. 661; “საზღვარგარეთის ქვეყნებისა და კომპანიებისათვის კონცესიების გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 662;

მადლობის გამოცხადება

1993 წ.

საქართველოს შეიარაღებული ძალების ჩამოყალიბებაში დიდი დამსახურებისათვის თენგიზ კიტოვანისა და ჯაბა იოსელიანისათვის მადლობის გამოცხადების შესახებ, N7, მუხ.108.

მაშველთა კორპუსი

1993 წ.

საქართველოს მაშველთა კორპუსის შესახებ, N7, მუხ.123.

1995 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის მაშველთა კორპუსის (მხედრიონის) მიერ ცეცხლსასროლი იარაღის ნებაყოფლობით ჩაბარების შესახებ, NN27-30, მუხ.619. საქართველოს რესპუბლიკის მაშველთა კორპუსის (მხედრიონის) მიერ ცეცხლსასროლი იარაღის ნებაყოფლობით ჩაბარების კონტროლის საპარლამენტო დროებითი კომისიის მუშაობის შესახებ, NN27-30, მუხ.632.

მეცნიერება და ტექნოლოგიები

1994 წ.

“მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების განვითარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N19, მუხ. 385; “მეცნიერების, ტექნოლოგიებისა და მათი განვითარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ. 481; “მეცნიერების, ტექნოლოგიებისა და მათი განვითარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ. 482;

მიმართვა

1993 წ.

გაეროს, ევროპარლამენტის, მსოფლიოს ქვეყნების პარლამენტების, რუსეთის ფედერაციის უმაღლესი საბჭოსადმი საქართველოს პარლამენტის მიმართვის შესახებ, N5, მუხ.60; საქართველოს პარლამენტის მიმართვა რუსეთის ფედერაციის უმაღლეს საბჭოს, რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტს ბატონ ბორის ელცინს, N5, მუხ. 79; მიმართვა გაეროს, ევროპარლამენტს, მსოფლიოს ქვეყნების პარლამენტებს, რუსეთის ფედერაციის უმაღლეს საბჭოს, N5, მუხ.80; საქართველოს პარლამენტის მიმართვა გაეროს, ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირს, ადამიანის უფლებათა დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციას, N6, გვ.46; საქართველოს პარლამენტის მიმართვა აფხაზ ხალხს, N6, გვ. 47; საქართველოს პარლამენტის მიმართვა გაეროს გენერალურ მდივანს ბატონ ბუტროს გალის, რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტს ბატონ ბორის ელცინს, რუსეთის ფედერაციის უმაღლეს საბჭოს, N8, გვ. 140; საქართველოს პარლამენტის მიმართვა მსოფლიოს ყველა ქვეყნის პარლამენტებს, N13, გვ. 270.

1994 წ.

მიმართვა რუსეთის ფედერაციის ფედერალურ კრებას, N15, გვ. 90; გაეროს გენერალურ მდივანს ბატონ ბუტროს გალის, ევროპის თანამშრომლობის და უშიშროების თათბირის თავმჯდომარეს ბატონ ბენიამინო ანდუატას, N15, გვ. 92.

მინისტრთა კაბინეტი

1992 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის განცხადება, N1, მუხ. 4; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის შესახებ კანონისა და მინისტრთა კაბინეტის სტრუქტურის თაობაზე, N1, მუხ.24; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N1, მუხ. 26; კანონი საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის შესახებ, N2, მუხ.97.

1993 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის 25-ე მუხლში ცვლილების თაობაზე, N 4, მუხ. 29; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1993 წლის 26 თებერვლის N171 დადგენილების თაობაზე, N5, მუხ. 57; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტისათვის 1993 წლის სახელმწიფო პროგრამით გათვალისწინებული საპრივატიზაციო ობიექტების ნუსხის დამტკიცების უფლების დელეგირების შესახებ, N6, მუხ. 84; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის 1992 წლის 16 ნოემბრის N1045 და 1993 წლის 29 მარტის N255 დადგენილებათა გაუქმების თაობაზე, N8, მუხ. 135; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ორგანიზაციული და ფუნქციური სრულყოფის შესახებ, N9, მუხ.181; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის განცხადება, N10, მუხ. 191; საქართველოს მოსახლეობის სოციალური დაცვის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის დადგენილების თაობაზე, N10, მუხ.195; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის სტრუქტურის პროექტის თაობაზე, N10, მუხ.196; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის სტრუქტურის შესახებ, N11, მუხ.197;

1994 წ.

კუპონის გამაგრების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ანგარიშის შესახებ, N14, მუხ. 275; საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის დამტკიცების შესახებ საკითხის თაობაზე, N15, მუხ.293; “საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე, N16, მუხ.302.

მინისტრი

1992 წ.

შოთა ადამიას საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.30; რევაზ არველაძის საქართველოს რესპუბლიკის სათბობისა და ენერგეტიკის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.31; თენგიზ გელეიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის მრეწველო-

ბის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.32; მიხეილ გურგენიძის საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.33; ფრიდონ ინჯიას საქართველოს რესპუბლიკის კავშირგაბმულობის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.34; გიორგი კვესიტაძის საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის და კვების მრეწველობის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.35; გურამ მირიანაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის საქმეთა მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.36; ავთანდილ სილაგაძის საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.37; კახი პოპიაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.38; მიხეილ ჯიბუტის საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.39; კონსტანტინე გაბაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის განათლების მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.45; დავით მადრაძის საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.46; ირაკლი მენაღარიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.47; ალექსანდრე ჩიკვაიძის საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.48; თეიმურაზ ზაჩიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრად დამტკიცება, N1, მუხ.49; ვაჟა გუჯაბიძის საქართველოს რესპუბლიკის სოციალური უზრუნველყოფის, შრომისა და დასაქმების მინისტრად დამტკიცება, N2, მუხ.62; მურთაზ ზანკალიანის საქართველოს რესპუბლიკის ვაჭრობისა და მატერიალური მომარაგების მინისტრად დამტკიცება, N2, მუხ.65; კონსტანტინე კემულარიას საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრად დამტკიცება, N2, მუხ.72;

1993 წ.

კონსტანტინე გაბაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის განათლების მინისტრის თანამდებობიდან გათავისუფლება, N3, მუხ.5; თამაზ კვაჭანტირაძის საქართველოს რესპუბლიკის განათლების მინისტრად დამტკიცება, N3, მუხ.6; გიორგი ყარყარაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრად დამტკიცება, N7, მუხ.107;

1994 წ.

დავით იაკობიძის საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრად დამტკიცება, N16, მუხ.315; შოთა კვირაიას საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრად დამტკიცება, N16, მუხ.318; ავთანდილ ჯორბენაძის საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.320; მურთაზ ზანკალიანის საქართველოს რესპუბლიკის ვაჭრობისა და მატერიალური მომარაგების მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.321; ალექსანდრე ჩიკვაიძის საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.322; დავით მალრაძის საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.323; ფრიდონ ინჯიას საქართველოს რესპუბლიკის კავშირგაბმულობის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.324; ვლადიმერ კერესელიძის საქართველოს რესპუბლიკის მრეწველობის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.325; ვალერიან ვაშაკიძის საქართველოს რესპუბლიკის ლტოლვილთა და განსახლების კომიტეტის თავმჯდომარედ დამტკიცება, N17, მუხ.326; თევდორე ნინიძის საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.328; ავთანდილ სილაგაძის საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.329; ვაჟა გუჯაბიძის საქართველოს რესპუბლიკის შრომისა და სოციალური დაცვის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.331; ვარდიკო ნადიბაიძის საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.345; თამაზ კვაჭანტირაძის საქართველოს რესპუბლიკის განათლების მინისტრად დამტკიცება, N17, მუხ.348;

მმართველობის ადგილობრივი ორგანოები ორგანოები

1992 წ.

მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების (რაიონების, ქალაქების) გამგეობათა თავმჯდომარეების დანიშვნის დროებითი წესის შესახებ, N2, მუხ. 102.

1993 წ.

“ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პირველი მოსმენით მიღების თაობაზე, N6, მუხ. 92; “ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის 24-ე და 42-ე მუხლების თაობაზე, N6, მუხ. 94.

მობილიზაცია

1992 წ.

სამედიცინო სამსახურის მუშაკთა მობილიზაციის გამოცხადების შესახებ, N2, მუხ.106

1993 წ.

“სამობილიზაციო მზადყოფნის ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ინფორმაციის თაობაზე, N5, მუხ.75.

მოგონების დღე

1993 წ.

9 აპრილის, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტის მიღების დღის, საქართველოს ეროვნული ერთიანობის, სამოქალაქო თანხმობისა და სამშობლოსათვის დაღუპულთა მოგონების დღედ გამოცხადების შესახებ, N6, მუხ. 87.

მომხმარებელთა უფლებების დაცვა

1995 წ.

“მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.555.

მოქალაქეობა

1993 წ.

“საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N4, მუხ. 32; “საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N5, მუხ. 47; საქართველოს მოქალაქის დეკლარაციის ტექსტის შესახებ, N5, მუხ. 67; საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე, N5, მუხ. 68; “საქართველოს მოქალაქეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანა, N8, მუხ. 147; კანონი საქართველოს მოქალაქეების საქართველოს რესპუბლიკიდან დროებითი გასვლის და საქართველოს რესპუბლიკაში შემოსვლის წესების შესახებ, N13, მუხ. 223.

მცენარეთა დაცვა

1994 წ.

“მაგნე ორგანიზმებისაგან მცენარეთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N18, მუხ. 370; კანონი “მაგნე ორგანიზმებისაგან მცენარეთა დაცვის შესახებ“, N21, მუხ. 450; “მაგნე ორგანიზმებისაგან მცენარეთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N21, მუხ. 451.

ნაკრძალები და სამონადირეო მეურნეობა

1993 წ.

სახელმწიფო ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობების შესახებ N5, მუხ. 35.

1995 წ.

“სახელმწიფო ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობების შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 1993 წლის 2 მარტის დადგენილების გამო, NN23-26, მუხ. 517.

ნარჩენების ტრანზიტი

და იმპორტი

1994 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ კანონის თაობაზე, N21, მუხ. 445.

1995 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN22-23, მუხ. 500; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“, NN23-26, მუხ.504; “საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 505.

ნიადგის დაცვა

1993 წ.

“ნიადგის დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N9, მუხ. 178.

1994 წ.

კანონი “ნიადგის დაცვის შესახებ“, N18, მუხ. 368.

ნოტარიატი

1995 წ.

“ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N23-26, მუხ. 569.

პარლამენტი

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის განსახილველად საკითხების შეტანის წესის შესახებ საქართველოს პარლამენტის დადგენილების პროექტის თაობაზე, N2, მუხ. 67; საქართველოს პარლამენტის საშემოდგომო სესიის მუშაობის გაგრძელების შესახებ, N2, მუხ. 99.

1993 წ.

საქართველოს პარლამენტის საქმიანობის სამუხრუნეო უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახებ, N4, მუხ. 20; საქართველოს პარლამენტში მოქალაქეთა მიღების მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ, N7, მუხ. 101; პარლამენტისა და მისი აპარატის კავშირგაბმულობის საშუალებებით უზრუნველყოფის ღონისძიებებისა და თანამდებობის პირთა მაღალი სიხშირის ტელეფონებითა და ტრანსპორტით მომსახურების მდგომარეობის შესწავლის შესახებ, N7, გვ. 20; საქართველოს პარლამენტის შენობის ადგილობრივ-სარეკონსტრუქციო სამუშაოთა მიმდინარეობის მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ, N7, გვ. 21; საქართველოს პარლამენტის საგაზაფხულო სესიის მუშაობის გაგრძელების შესახებ, N9, მუხ. 172; საგანგებო წესების მოქმედების პერიოდში საქართველოს პარლამენტის საქმიანობის შესახებ, N11, მუხ. 203; საქართველოს პარლამენტის მუშაობის თაობაზე, N13, მუხ. 238; საქართველოს პარლამენტის საგაზაფხულო სესიის შესახებ, N13, მუხ. 239.

1994 წ.

1994 წლის 31 მარტს პარლამენტის შენობაში მომხდარი ფაქტის შესახებ, N17, მუხ. 319; საქართველოს პარლამენტის 1994 წლის სამემოლდგომო სესიის ოქტომბერ-დეკემბრის კალენდარული სამუშაო გეგმის თაობაზე, N21, მუხ. 453.

1995 წ.

საქართველოს პარლამენტის შენობის სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოებზე გაწეული დანახარჯების სახელმწიფო გადასახადებით დაბეგვრის შესახებ, NN27-30, მუხ. 609; სამემოლდგომო სესიის დაწყების თარიღის შესახებ, NN31-33, მუხ. 680.

პარლამენტის თავმჯდომარე - სახელმწიფოს მეთაური

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ელუარდ შევარდნაძის უფლებამოსილების შესახებ, N1, მუხ. 2; ელუარდ შევარდნაძის საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურად არჩევა, N1, მუხ. 10; საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის ელუარდ შევარდნაძის ინფორმაციის გამო, N1, მუხ. 12.

1993 წ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის - სახელმწიფოს მეთაურის ე. შევარდნაძის ინფორმაცია საქართველოს რესპუბლიკის ოფიციალური დელეგაციის უკრაინაში ვიზიტის შესახებ, N6, გვ. 48; გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკასა და ბელგიაში საქართველოს სახელმწიფო დელეგაციის ვიზიტის შედეგების თაობაზე, N8, მუხ. 149; საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის - სახელმწიფოს მეთაურის ე. შევარდნაძის მოხსენება ნატოში და ბელგიის სამეფოში საქართველოს რესპუბლიკის ოფიციალური დელეგაციის ვიზიტების შესახებ, N8, გვ. 141; საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურისათვის დროებით ზოგიერთი უფლებამოსილების მინიჭების შესახებ, N9, მუხ. 154; საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის - სახელმწიფოს მეთაურის ე. შევარდნაძის მერ საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოვალეობის დროებით შესრულების თაობაზე, N10, მუხ. 192; თანამდებობიდან გადადგომის თაობაზე საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის განცხადების შესახებ, N11, მუხ. 200.

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის - სახელმწიფოს მეთაურის მიმართვის საფუძველზე ეკონომიკური რეფორმებისათვის სამართლებრივი ბაზის შესაქმნელად გადაუდებლად განსახილველ კანონპროექტთა შესახებ, N18, მუხ. 374.

პარლამენტის სპიკერი, სპიკერის მოადგილე

1992 წ.

ვახტანგ გოგუაძის საქართველოს პარლამენტის სპიკერად - პარლამენტის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ არჩევა, N1, მუხ. 11; რუსუდან ბერიძის საქართველოს პარლამენტის სპიკერის მოადგილედ არჩევა, N1, მუხ. 13; ვახტანგ რჩეულიშვილის საქართველოს პარლამენტის სპიკერის მოადგილედ არჩევა, N1, მუხ. 14.

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერის, სპიკერის მოადგილეების, პარლამენტის კომისიების თავმჯდომარეთა და სამდივნოს ხელმძღვანელის ანგარიშების შესახებ, N14, მუხ. 262.

პარლამენტის აპარატი

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის აპარატის და პარლამენტის კომისიებისა და ფრაქციების მომსახურე პერსონალის სტრუქტურისა და თანამდებობრივი სარგოების შესახებ, N1, მუხ. 59.

1993 წ.

საქართველოს პარლამენტის აპარატის დებულება, N3, მუხ. 17.

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის აპარატის სტრუქტურაში ცვლილებების შეტანის შესახებ, N19, მუხ. 411.

პაქტი

1994 წ.

სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების საერთაშორისო პაქტთან შეერთების თაობაზე, N14, მუხ. 269; საერთაშორისო პაქტი, მუხ. 270; ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების საერთაშორისო პაქტთან შეერთების თაობაზე, N14, მუხ. 271; საერთაშორისო პაქტი, მუხ. 272; სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების საერთაშორისო ფაკულტატურ ოქმთან შეერთების თაობაზე, N14, მუხ. 273; ფაკულტატური ოქმი, მუხ. 274.

პენსია

1992 წ.

სამხედრო მოსამსახურეთა პენსიების გადაანგარიშების შესახებ, N2, მუხ. 83.

1993 წ.

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დაცვისას დაინვალიდებულ სამხედრო მოსამსახურეთა და მოხალისეთა, დაღუპულ მებრძოლთა ოჯახის წევრთათვის პენსიების დანიშნვისა და შეღავათების შესახებ, N4, მუხ. 28.

პოლიცია

1993 წ.

“პოლიციის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N9, მუხ. 164; კანონი “პოლიციის შესახებ“, N9, მუხ. 187.

პრეზიდენტი

1995 წ.

კანონი “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“, NN31-33, მუხ. 673; “საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 674.

პრემიერ-მინისტრი, პრემიერ-მინისტრის მოადგილე

1992 წ.

თენგიზ სიგუას საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრად დანიშვნა, N1, მუხ. 17; რომან გოცირიძის საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N1, მუხ. 27; ზურაბ კერვალიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N1, მუხ. 28; ავთანდილ მარგიანის საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N1, მუხ. 29.

1993 წ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის - სახელმწიფოს მეთაურის ე. შვეარდნაძის მიერ საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოვალეობის დროებით შესრულების თაობაზე, N10, მუხ. 192; ოთარ ფაცაციათს საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრად დანიშვნა, N10, მუხ. 193.

1994 წ.

ირაკლი მენადარიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N16, მუხ. 310; თამაზ ნადარეიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N16, მუხ. 312; ავთანდილ მარგიანის საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N16, მუხ. 313; თეიმურაზ ბასილას საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N16, მუხ. 314; ზურაბ კერვალიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილედ დამტკიცება, N17, მუხ. 330.

პრივატიზაცია

1993 წ.

ყოფილ სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსში შემავალი სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებების, ქარხნებისა და სხვა საწარმოების მთლიანი და ნაწილობრივი პრივატიზაციის წესის შესახებ, N5, მუხ. 38.

პროკურატურა, პროკურორი

1992 წ.

თევდორე ნინიძის საქართველოს რესპუბლიკის გენერალურ პროკურორად დანიშვნა, N1, მუხ. 53; კანონი სამხედრო პროკურატურის შესახებ, N2, მუხ. 133.

1993 წ.

“სამხედრო პროკურატურის“ შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანა, N7, მუხ. 118.

1994 წ.

ჯამლეთ ბაბილაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის გენერალურ პროკურორად დანიშვნა, N17, მუხ. 349.

რეგლამენტი

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის დროებითი რეგლამენტბ, N1, მუხ. 6; საქართველოს პარლამენტის დროებით რეგლამენტში ცვლილების შეტანის შესახებ, N2, მუხ. 82.

1993 წ.

საქართველოს პარლამენტის დროებით რეგლამენტში ცვლილებების თაობაზე, N8, მუხ. 131.

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის შესახებ, N18, მუხ. 350; საქართველოს პარლამენტის დროებით რეგლამენტში დამატების შეტანა, N18, მუხ. 352; საქართველოს პარლამენტის დროებით რეგლამენტში ცვლილების შესახებ, N18, მუხ. 357; საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი, N20, მუხ. 428; საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის შესახებ, N20, მუხ. 429.

რეფერენდუმი

1995 წ.

საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ, NN27-30, მუხ. 659; "საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ" საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ, NN27-30, მუხ. 660; "საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ" საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 665; "საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ" საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 666; "საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისა და რეფერენდუმის დანიშვნის შესახებ" საქართველოს პარლამენტის დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 667.

რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობათა

საკითხები

1993 წ.

რუსეთ-საქართველოს მოლაპარაკების წარმართვისა და აფხაზეთში კონფლიქტის დამთავრების ღონისძიებათა შესახებ, N4, მუხ. 18; საქართველოს რესპუბლიკასა და რუსეთის ფედერაციას შორის ურთიერთობათა საკითხებზე საქართველოს პარლამენტში გამართული დისკუსიის გამო, N4, მუხ. 30; საქართველოს რესპუბლიკაში რუსეთის ფედერაციის უზენაესი საბჭოს ეროვნებათა საბჭოს თავმჯდომარის რ. გ. აბდულატიპოვის და რუსეთის ფედერაციის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილის ს. მ. შახრაის 1993 წ. 18 თებერვლის სამუშაო ვიზიტის შედეგების შესახებ კომუნიკის თაობაზე, N5, მუხ. 43; თანამედროვე ეტაპზე რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის საკითხების შესახებ დებატების თაობაზე, N5, მუხ.46; საქართველოს რესპუბლიკიდან რუსეთის ფედერაციის შეიარაღებული ძალების უმოკლეს ვადაში გაყვანის შესახებ, N8, მუხ. 125.

საავტომობილო გზები

1994 წ.

"საავტომობილო გზების შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ. 459; კანონი "საავტომობილო გზების შესა-

ზებ“, N22, მუხ. 463; “სავტომობილო გზების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ. 464.

საგანგებო წესები

1993 წ.

“საგანგებო წესების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, N11, მუხ. 201; საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ, N11, მუხ. 202; საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის ბრძანებულება საქართველოს ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ, N11, გვ. 10; საგანგებო წესების მოქმედების პერიოდში საქართველოს პარლამენტის საქმიანობის შესახებ, N11, მუხ. 203; საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქმედების გაგრძელების შესახებ, N12, მუხ. 209; საგანგებო წესების მოქმედების პერიოდში საქართველოს პარლამენტის პლენარული სხდომების შესახებ, N12, მუხ. 210.

1994 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქმედების გაგრძელების შესახებ, N14, მუხ. 258; დასავლეთ საქართველოს ზოგიერთ რაიონში საგანგებო წესების მოქმედების გაგრძელების შესახებ, N15, მუხ. 295; დასავლეთ საქართველოს ზოგიერთ რაიონში საგანგებო წესების მოქმედების გაგრძელების შესახებ, N16, მუხ. 309.

საერთაშორისო ხელშეკრულების დადება, რეატიფიკაცია, შესრულება და დენონსაცია

1993 წ.

კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის საერთაშორისო ხელშეკრულების დადების, რეატიფიკაციის, შესრულებისა და დენონსაციის შესახებ“, N4, მუხ. 22.

სათნობის წელი

1993 წ.

1993 წლის სათნობის წლად გამოცხადების შესახებ, N7, მუხ. 106.

საკანონმდებლო აქტებში ცვლილებები და დამატებები 1992 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის ზოგიერთ საკანონმდებლო აქტში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანა, N2, მუხ. 90; “სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის შესახებ, N2, მუხ. 76.

1993 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო და სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანა, N3, მუხ. 7; საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსში ცვლილებების შეტანა, N5, მუხ. 37; საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსში დამატების შეტანა, N5, მუხ. 52; საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსში დამატებების შეტანა, N5, მუხ. 53; საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსში დამატების შეტანა, N6, მუხ. 90; საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა, სისხლის სამართლის და საქორწინო და საოჯახო კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N6, მუხ. 95; რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსებით გათვალისწინებული ჯარიმების გაანგარიშების წესის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N6, მუხ. 96; საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანა, N7, მუხ. 111; “სამხედრო პროკურატურის შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანა, N7, მუხ. 118; საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსში დამატებათა შეტანა, N9, მუხ. 159; საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში დამატებათა შეტანა, N9, მუხ. 160; საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში დამატებათა შეტანა, N9, მუხ. 168.

1994 წ.

კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“, N15, მუხ. 287; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“, N15, მუხ. 289; “საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე, N16, მუხ. 302; საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა და საქორწინო და საოჯახო კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ, N16, მუხ. 308; “სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შესახებ, N16, მუხ. 316; საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსებში დამატებათა შეტანის შესახებ, N19, მუხ. 412; “სამხედრო და სპეციალური წოდებებისა და დიპლომატიური რანგების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატებათა და ცვლილებათა შეტანის თაობაზე, N19, მუხ. 417; საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ, N19, მუხ.418; საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში ცვლილებათა შეტანის შესახებ, N19, მუხ.419; “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის და სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ.460;

1995 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსში დამატების შეტანის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 503; საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლისა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ, NN23-26, მუხ. 506; საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 509; “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექ-

რესპუბლიკის კანონის შესახებ, NN27-30, მუხ. 648; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე“, NN27-30, მუხ. 649; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ“, NN27-30, მუხ. 663; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლისა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ“, NN31-33, მუხ. 689; “საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლისა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ. 690.

საკონსულო

1994 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის საკონსულო დაწესებულებათა შესახებ, საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N20, მუხ. 438; “საკონსულო დაწესებულებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ. 462; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის საკონსულო დაწესებულებათა შესახებ“, N22, მუხ. 483; “საქართველოს რესპუბლიკის საკონსულო დაწესებულებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N22, მუხ. 484.

საკუთრების უფლება

1993 წ.

“საკუთრების უფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N8, მუხ. 132; კანონი “საკუთრების უფლების შესახებ“, N9, მუხ. 169.

სამდივნო

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის სამდივნოს შექმნა, N1, მუხ. 16; საქართველოს პარლამენტის სამდივნოს უფროსის არჩევა, N1, მუხ. 21.

1994 წ.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერის, სპიკერის მოადგილეების, პარლამენტის კომისიების თავმჯდომარეთა და სამდივნოს ხელმძღვანელის ანგარიშების შესახებ, N14, მუხ. 262.

სამინისტრო

1995 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის ლტოლვილთა და განსახლების კომიტეტის საქართველოს რესპუბლიკის მიგრაციის სამინისტროდ გარდაქმნის შესახებ“ საქარქველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N27-30, მუხ.593.

სამსახური

1992 წ.

ირაკლი ბათიაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის საინფორმაციო-სადაზვერვო სამსახურის უფროსად დანიშვნა, N1, მუხ.54; გია ჟორჯოლიანის პარლამენტის კვლევითი სამსახურის ხელმძღვანელად არჩევა, N2, მუხ. 77.

1993 წ.

კანონი “საქართველოს სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ“, N13, მუხ. 234.

1994 წ.

ივორ გიორგაძის საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის უფროსად დანიშვნა, N 16, მუხ. 317.

1995 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებისა და დამატების შეტანის თაობაზე საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამო, N22, მუხ. 465; “საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში

ცვლილებისა და დამატების შეტანის თაობაზე საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამო, N22, მუხ. 466; კანონი "საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონში - ცვლილებისა და დამატების შეტანის თაობაზე, N22, მუხ. 467; "საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებისა და დამატების შეტანის თაობაზე" საქართველოს რესპუბლიკის კანონის გამო, N22, მუხ. 468, "სახელმწიფო სამსახურის შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 508; "სახელმწიფო სამსახურის შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 639; საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სამსახურის კანონი, NN27-30, მუხ. 650; საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სამსახურის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 651. ივორ გიორგაძის საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის უფროსის თანამდებობიდან განთავისუფლების შესახებ, NN31-33, მუხ. 682.

სამშობლოსათვის ბრძოლაში დაღუპულთა შესახებ

1993 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის ინტერესებისა და ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპულთა სახელმწიფო ხარჯებით დაკრძალვისა და მათი საფლავების მოწყობის შესახებ, N7, მუხ. 115.

სამხედრო ფიცის

1993 წ.

სამხედრო ფიცის შესახებ, N3, მუხ. 4.

სამხედრო და სპეციალური წოდებები

1993 წ.

"სამხედრო და სპეციალური წოდებებისა და დიპლომატიური რანგების შესახებ" საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N6, მუხ. 81; კანონი სამხედრო და სპეციალური წოდებებისა და დიპლომატიური რანგების შესახებ, N6, მუხ. 99.

- 214 -

1994 წ.

“სამხედრო და სპეციალური წოდებებისა და დიპლომატიური რანგების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონში დამატებათა და ცვლილებათა შეტანის თაობაზე, N19, მუხ. 41/.

სამხედრო მდგომარეობა

1992 წ.

სოხუმისა და ოჩამჩირის ზონაში სამხედრო მდგომარეობის გამოცხადება, N2, მუხ. 64; “სამხედრო მდგომარეობის სამართლებრივი რეჟიმის შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N2, მუხ. 96; კანონი “სამხედრო მდგომარეობის შესახებ“, N2, მუხ. 103; “სამხედრო პროკურატურის შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N2, მუხ. 105.

1993 წ.

გალისა და გულრიფშის რაიონების ტერიტორიაზე სამხედრო მდგომარეობის გამოცხადება, N5, მუხ.40; აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სამხედრო მდგომარეობის გამოცხადების შესახებ, N9, მუხ. 158.

საპარლამენტო ჯგუფი

1993 წ.

“საქართველოს საპარლამენტო ჯგუფების სხვა ქვეყნებში მივლინების წესის შესახებ“, N5, მუხ. 44; საქართველოს და თურქეთის რესპუბლიკებს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობის საპარლამენტო ჯგუფის შექმნის შესახებ, N5, მუხ.45; საქართველოს პარლამენტსა და რუსეთის ფედერაციული რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობის საპარლამენტო ჯგუფის შექმნის შესახებ, N5, მუხ. 54.

საპატრიარქო

1994 წ.

საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადისაგან გათავისუფლების შესახებ, N15, მუხ. 291;

1995 წ.

“საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN23-26, მუხ. 571; “საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, NN27-30, მუხ. 581.

სასამართლო

1992 წ.

“სამხედრო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N2, მუხ. 78; კანონი სამხედრო სასამართლოების შესახებ, N2, მუხ. 85.

1993 წ.

გაეროს საერთაშორისო სასამართლოს იურისდიქციის სავალდებულოდ აღიარების შესახებ, N6, მუხ. 91; გაეროს საერთაშორისო სასამართლოს სტატუსის 36-ე მუხლი, N6, გვ.32.

საყოველთაო სამხედრო ვალდებულება

1992 წ.

კანონი “საყოველთაო სამხედრო ვალდებულების შესახებ“, N2, მუხ. 136.

1993 წ.

“საყოველთაო სამხედრო ვალდებულების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებათა შეტანა, N7, მუხ. 104; “საყოველთაო სამხედრო ვალდებულების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე, N9, მუხ. 182.

საჩივარი, განცხადება, მიმართვა

1993 წ.

კანონი “სახელმწიფო ორგანოებში, საწარმოებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში (მოუხელავად მათი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმისა)

განცხადებების, საჩივრებისა და მიმართვების განხილვის წესის შესახებ“, N13, მუხ. 256.

საწარმო, მეწარმეობა

1993 წ.

“საწარმოთა მოგების (შემოსავლის) გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N13, მუხ. 232; კანონი საწარმოთა მოგების (შემოსავლის) გადასახადის შესახებ, N13, მუხ.233; კანონი “საწარმოთა ქონების გადასახადის შესახებ“, N13, მუხ. 244.

1994 წ.

“საწარმოთა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N19, მუხ. 425; “მეწარმეთა შესახებ“ კანონპროექტის დამატებითი დამუშავებისათვის შემთანხმებელი კომისიის შექმნის თაობაზე, N21, მუხ. 447; კანონი “მეწარმეთა შესახებ“, N21, მუხ. 455; “მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N21, მუხ. 456.

სახელმწიფო ხელისუფლება

1992 წ.

კანონი “სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“, N1, მუხ. 8; “სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის შესახებ, N2, მუხ. 76.

1994 წ.

“სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შესახებ, N16, მუხ. 316.

სახელწოდების შეცვლა

1994 წ.

ქობულეთის რაიონის ულიანოვკის თემისა და სოფელ ზედა ულიანოვკის სახელწოდების შეცვლის შესახებ, N19, მუხ.400.

სახელმწიფო ჯილდოები

1992 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ, N2, მუხ. 100; საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების - ორდენებისა და მედლების დებულება, N2, მუხ. 101.

1993 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების-ორდენებისა და მედლების დებულებაში დამატების შეტანის თაობაზე, N13, მუხ. 237.

სიმბოლიკა

1993 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სიმბოლიკის თაობაზე წინადადებების მოსამზადებელი სამუშაო ჯგუფის შექმნის შესახებ, N13, მუხ. 228.

სოლიდარობის დღე

1993 წ.

1993 წლის 1 ოქტომბრის ხანდაზმულთა და თაობათა სოლიდარობის დღედ გამოცხადების შესახებ, N11, მუხ. 204.

სპორტი

1995 წ.

1996 წლის ზაფხულის ოლიმპიური თამაშებისათვის რესპუბლიკის სპორტსმენთა მომზადებისა და მასში მონაწილეობის ფინანსური უზრუნველყოფის გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ, NN27-30, მუხ.592.

სტატუსი

1992 წ.

“საქართველოს პარლამენტის წევრის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N2, მუხ.66; კანონი “საქართველოს პარლამენტის წევრის სტატუსის შესახებ“, N2, მუხ.130.

1993 წ.

“საქართველოს პარლამენტის წევრის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-6 მუხლის თაობაზე, N4, მუხ.21.

სტატისტიკა

1994 წ.

“სტატისტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N14, მუხ.264; კანონი “სტატისტიკის შესახებ“, N18, მუხ.377.

ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სამსახური

1992 წ.

არჩილ გოგელიას საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სამსახურის ხელმძღვანელად დანიშვნა, N2, მუხ.74; საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სამსახურის შესახებ, N2, მუხ.75.

1995 წ.

საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კორპორაციის საინფორმაციო საშუალებებით ოფიციალური ინფორმაციის გადაცემის შესახებ, NN23-26, მუხ.572.

ტრანსპორტი

1994 წ.

“სარკინიგზო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე, N15, მუხ.284; კანონი “რკინიგზის ტრანსპორტის შესახებ“, N18, მუხ.371.

1995 წ.

“საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N25, მუხ.518; “საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.567; კანონი “საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“, NN27-30, მუხ.575; “საავტო-

მოძილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.576.

ტურიზმი

1994 წ.

მსოფლიო ტურისტული ორგანიზაციის ტურიზმის ქარტიისა და ტურიზმის კოდექსის აღიარების შესახებ, N14, მუხ.278; ტურიზმის ქარტია, მუხ.279.

1995 წ.

“ტურიზმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.529; “ტურიზმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.613; საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “ტურიზმის შესახებ“, NN27-28, მუხ.623; “ტურიზმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.624;

ტყე

1995 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.509; “საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.516; კანონი “საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე“ NN23-26, მუხ.543; “საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.544; “საქართველოს რესპუბლიკის საკოლმეურნეობათაშორისო და მუნიციპალური ტყეების შესახებ“, NN23-26, მუხ.545.

უკანონო შეიარაღებული ფორმირებები

1993 წ.

უკანონო შეიარაღებულ ფორმირებათა შესახებ, N5, მუხ.39.

უქმე დღეების დაწესება

1993 წ.

“დღის დღის“ დაწესების შესახებ, N5, მუხ.36.

უცხოელთა სამართლებრივი მდგომარეობა

1993 წ.

“უცხოელთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N7, მუხ.120; კანონი “უცხოელთა სამართლებრივი მდგომარეობის შესახებ“, N8, მუხ.127; „საქართველოს რესპუბლიკაში უცხოელთა დროებითი შემოსვლის, ყოფნისა და გასვლის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N9, მუხ.166; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკაში უცხოელთა დროებითი შემოსვლის, ყოფნისა და გასვლის შესახებ“, N9, მუხ.185.

ზინანსები და კრედიტები

1992 წ.

ვეროპის გაერთიანების კრედიტების ათვისების მდგომარეობის შემსწავლელი ჯგუფის შესახებ, N1, მუხ.55.

1993 წ.

ქართული ფულის ნიშნების დაბეჭდვის თაობაზე, N3, მუხ.13; საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მიმოქცევაში საქართველოს რესპუბლიკის კუპონების შემოღების შესახებ, N5, მუხ.71; საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სავალუტო სახსრების ხარჯვის შესახებ, N7, მუხ.109; სახელმწიფო ფულად-საკრედიტო პოლიტიკისა და კუპონების მიმოქცევის შესახებ, N8, მუხ.126; საქართველოს რესპუბლიკაში კუპონების მიმოქცევის შესახებ, N8, მუხ.138; საქართველოს ეროვნული ბანკის კრედიტების გაცემის მიზანშეწონილობის შემსწავლელი პარლამენტის საგამოძიებო კომისიის შესახებ, N8, მუხ.139, “ფასების და ფასწარმოქმნის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, N9, მუხ.167; 1993 წელს საქართველოს რესპუბლიკის ერთიანი ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ, N9, მუხ.180; კანონი “ფასებისა და ფასწარმოქმნის შესახებ“, N9, მუხ.189.

1994 წ.

კუპონის გამაგრების ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ანგარიშის შესახებ, N14, მუხ.275; 1994 წლის I კვარტალისათვის საქართველოს რესპუბლიკის ერთიანი ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ, N15, მუხ.294; რესპუბლიკაში საფინანსო ურთიერთობათა მოწესრიგებისა და სოციალური დაცვის გაძლიერების თაობაზე ფრაქცია “რესპუბლიკელების” წინადადებათა შესახებ, N19, მუხ.396.

1995 წ.

ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის 1995 წლის ძირითად მიმართულებათა შესახებ, NN23-26, მუხ.494; “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში” ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“, NN31-33, მუხ.686; “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში” ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ.687; “ახალი ეროვნული ვალუტის მიმოქცევაში გაშვებასთან დაკავშირებით “საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკის კანონში” ცვლილებისა და დამატების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის ამოქმედების თაობაზე, NN31-33, მუხ.688.

ზონდი

1995 წ.

“ეროვნული საარქივო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.568; “ეროვნული საარქივო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.594; კანონი “ეროვნული საარქივო ფონდის შესახებ“, NN27-30, მუხ.600; “ეროვნული საარქივო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.601; “საგზაო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.631; “საგზაო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.652; კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის საგზაო ფონდის შესახებ“, NN31-33, მუხ.683; “ საქართველოს რესპუბლიკაში საგზაო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN31-33, მუხ.684.

ფრაქცია

1992 წ.

საქართველოს პარლამენტის ფრაქციათა რეგისტრაციის შესახებ, N2, მუხ.70;
საქართველოს პარლამენტის ფრაქციათა რეგისტრაციის შესახებ, N2, მუხ.81;
საქართველოს პარლამენტის ფრაქციათა რეგისტრაციის შესახებ, N2, მუხ.132.

1993 წ.

საპარლამენტო ფრაქციის “პროგრესი - ბედნიერი საქართველო” რეგისტრაციის გაუქმების შესახებ, N5, მუხ.58; საპარლამენტო ფრაქცია “მიწათმოქმედის” რეგისტრაციის შესახებ, N5, მუხ.59; საპარლამენტო ფრაქცია “თანხმობის” რეგისტრაციის შესახებ, N11, მუხ.208.

1994 წ.

“საპარლამენტო ფრაქციების შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის თაობაზე N17, მუხ.340; კანონი “საპარლამენტო ფრაქციის შესახებ“, N19, მუხ.386.

შავი და ფერადი ლითონები

1995 წ.

შავი და ფერადი ლითონების ჯართისა და ნარჩენების რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ გატანის აკრძალვის შესახებ, №23-26, მუხ. 511.

შეთანხმება

1993 წ.

შეთანხმება აფხაზეთში ცეცხლის შეწყვეტისა და მისი დაცვისადმი კონტროლის მექანიზმის შესახებ, N9, მუხ.108; “საქართველოს რესპუბლიკასა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის საერთაშორისო საჰაერო მიმოსვლის შესახებ“ შეთანხმების რატიფიკაციის თაობაზე, N13, მუხ.252; შეთანხმება, მუხ.253.

1994 წ.

“საქართველოს პარლამენტსა და ყაზახეთის რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს შორის თანამშრომლობის შეთანხმების“ რატიფიკაციის თაობაზე,

N14, მუხ.267; შეთანხმება, მუხ.268; საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობისა და პოლონეთის რესპუბლიკის მთავრობის სარეგიონთაშორისო ურთიერთობის შეთანხმების რატიფიკაციის თაობაზე, N18, მუხ.360; შეთანხმება, მუხ.361; ავღანეთსა და სხვა სახელმწიფოებში, სადაც საბრძოლო მოქმედებები მიმდინარეობდა, დალუპულ სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახების სოციალური დახმარების შესახებ შეთანხმების რატიფიკაციის თაობაზე, N18, მუხ.381; შეთანხმება, მუხ.380.

ჩეკი

1995 წ.

“ჩეკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.499; “ჩეკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.577; კანონი “ჩეკის შესახებ“, NN27-30, მუხ.597; “ჩეკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN27-30, მუხ.598.

ძალოვანი სტრუქტურები

1995 წ.

საქართველოს ძალოვანი სტრუქტურების შემადგენლობის განსაზღვრის, ფუნქციების გამოიჯენისა და გადანაწილების, საჭიროების შემთხვევაში რეორგანიზაციის შესახებ, NN31-33, მუხ.685.

წესდება

1994 წ.

დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის წესდებასთან საქართველოს რესპუბლიკის შეერთების შესახებ, N16, მუხ.296; წესდება, N16, მუხ.297.

წიალისეული

1994 წ.

სასარგებლო წიალისეულით სარგებლობის ლიცენზირებისა და სამეწარმეო საქმიანობის შეზღუდვებისა და ლიცენზირების შესახებ, N20, მუხ.435.

ხელშეკრულება

1993 წ.

კანონი საქართველოს რესპუბლიკის საერთაშორისო ხელშეკრულების დადების, რატიფიკაციის, შესრულებისა და დენონსაციის შესახებ, N4, მუხ.22; საქართველოს რესპუბლიკისა და თურქეთის რესპუბლიკის მეგობრობის, თანამშრომლობისა და კეთილმეზობლური ურთიერთობების ხელშეკრულების რატიფიკაციის შესახებ, N5, მუხ.69; ხელშეკრულება, მუხ.70; საქართველოს რესპუბლიკისა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთუსაფრთხოების ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე, N6, მუხ.85; ხელშეკრულება, მუხ.86; “საქართველოს რესპუბლიკისა და უკრაინის მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების ხელშეკრულების“ რატიფიკაციის თაობაზე, N8, მუხ.141; ხელშეკრულება, მუხ.142; საქართველოს რესპუბლიკისა და სომხეთის რესპუბლიკის მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთუსაფრთხოების ხელშეკრულების რატიფიკაცია, N8, მუხ.143; ხელშეკრულება, მუხ.144; “საქართველოს რესპუბლიკასა და გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკას შორის კაპიტალდაბანდებათა ხელშეწყობისა და ურთიერთდაცვის შესახებ“ ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე, N13, მუხ.250; ხელშეკრულება, მუხ.251; “საქართველოს რესპუბლიკასა და ყაზახეთის რესპუბლიკას შორის ურთიერთობის ძირითადი საფუძვლების შესახებ“ ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე, N13, მუხ.254; ხელშეკრულება, მუხ.255.

1994 წ.

“საქართველოს რესპუბლიკასა და თურქმენეთს შორის მეგობრობისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულების“ რატიფიკაციის თაობაზე, N14, მუხ.265; ხელშეკრულება, მუხ.266; საქართველოს რესპუბლიკისა და პოლონეთის რესპუბლიკის მეგობრობისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე, N18, მუხ.358; ხელშეკრულება, მუხ.359; “საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობისა და თურქეთის რესპუბლიკის მთავრობის საგზაო მიმოსვლის ხელშეკრულების“ რატიფიკაციის თაობაზე, N18, მუხ.362; ხელშეკრულება, მუხ.363; “საქართველოს რესპუბლიკისა და თურქეთის რესპუბლიკის სავაჭრო და ეკონომიკური თანამშრომლობის ხელშეკ-

რულების“ რატიფიკაციის თაობაზე, N18, მუხ.364; ხელშეკრულება, მუხ.365; “საქართველოს რესპუბლიკისა და თურქეთის რესპუბლიკის ინვენსტიციების ურთიერთწახალისებისა და დაცვის ხელშეკრულების“ რატიფიკაციის თაობაზე, N18, მუხ.366; ხელშეკრულება, მუხ.367.

1995 წ.

ქლისაბონში 1994 წლის 16-17 დეკემბერს ჩატარებული ევროპის ენერგეტიკული ქარტიის კონფერენციაზე მიღებული ხელშეკრულების“ რატიფიკაციის თაობაზე, NN23-26, მუხ.519; საფრანგეთის რესპუბლიკასა და საქართველოს რესპუბლიკას შორის ურთიერთგაგების, მეგობრობის და თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე, NN23-26, მუხ.539.

ჯანმრთელობის დაცვა

1995 წ.

საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეორგანიზაციის კონცეფციის შესახებ, NN23-26, მუხ.502; “ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.525; იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის პროფილაქტიკის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.526; “რესპუბლიკაში სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.527; საქართველოს რესპუბლიკის კურორტების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.528; “სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.531; ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის წარმოებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.532; “სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.549; “ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის რესპუბლიკის კანონის

თაობაზე, NN23-26, მუხ.550; კანონი “ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის /შიდსის/ პროფილაქტიკის შესახებ“, NN23-26, მუხ.557; “ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის /შიდსის/ პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.558; კანონი ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ, NN23-26, მუხ.559; “ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.560; კანონი “სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“, NN23-26, მუხ.561; “სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.562; “სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.563; კანონი “სამედიცინო გადასახადის შესახებ“, NN23-26, მუხ.564; “სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.565; “ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის გამოშვებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე, NN23-26, მუხ.566.